

Finansijski iskaz za 2024. godinu sa Izvještajem menadžmenta o poslovanju i Izvještajem nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2024. godinu za "Aerodrome Crne Gore" AD Podgorica

Aerodrom Crne Gore osnovano je 1999. godine. Od 2003. godine, rukovodi međunarodnim aerodromima u Podgorici i Tivtu, koji su do tada bili u vlasništvu JAT-a. Od samog osnivanja, društvo je konstantno napredovalo i raslo, što se ogleda u stalnom infrastrukturnom razvoju, porastu saobraćaja u smislu povećanja broja putnika, operacija vazduhoplova i destinacija sa kojim su crnogorski aerodromi povezani.

U 2024. godini nastavljen je pozitivan trend u broju opsluženih aviona i putnika na oba aerodroma, te postavljen novi rekord sa 2.882.075 opsluženih putnika, na dvije međunarodne vazdušne luke.

Poseban rast saobraćaja je ostvaren na aerodromu Tivat i to od 33% u odnosu na 2023. godinu, te je sada ova vazdušna luka na cca 82% saobraćaja u odnosu na 2019. godinu, koja je i dalje rekordna za aerodrom Tivat.

Posmatrano po aerodromima, na Aerodromu Podgorica opsluženo je 1.757,872 putnika i obavljeno 15.948 operacija vazduhoplova. Na Aerodromu Tivat je opsluženo 1.124.203 putnika i u istom periodu obavljeno je 12.771 operacija vazduhoplova.

Na aerodromima Crne Gore u 2024. godini saobraćalo je 36 aviokompanija koje su imale više od 20 operacija vazduhoplova. U prometu saobraćaja najviše su učestvovali ToMontenegro, Air Srbija, Turkish Airlines, zatim Ryanair i Wizz Air. Što se tiče prometa najviše je ostvario ToMontenegro i to 488.561, što predstavlja učešće od 16.95% u ukupnom prometu putnika.

Ukupan broj destinacija sa kojima su Aerodromi Crne Gore bili povezani tokom 2024. godine je 65 destinacija. Najveći promet vazduhoplova ostvaren je na sledećim destinacijama, Beograd 24.2%, Istanbul 13.1%, Beč sa 5,3% i London sa 3,8% učešća u ukupnom prometu vazduhoplova na Aerodromima Crne Gore.

Poslovni prihodi Društva u 2024. godini iznosili su 40.7 miliona eura, što predstavlja rast od 18 % u odnosu na 2023.godinu. Najznačajniji dio prihoda čine avijacijski prihodi u iznosu od 45,7 miliona eura, koji se umanjuju za odobrene popuste po podsticajnoj šemi. Ukupno odobreni popusti u 2024. godini iznosili su 11,7 miliona eura i u bilansu su iskazani kao umanjjenje prihoda.

Troškovi zarada i naknada zarada kao najznačajnija kategorija u strukturi troškova u 2024. godini iznosili su 20,3 miliona eura, što predstavlja povećanje od 13% u odnosu na 2023. godinu. Pored navedenog, na kraju 2024. godine Društvo je zapošljavalo 987 lica, što ukazuje na trend rasta broja zaposlenih za 2%.

Neto rezultat ostvaren u 2024. godini je 10,7 miliona eura, što je za 12% bolji rezultat u odnosu na prethodnu godinu, kada je neto dobitak iznosio 9,6 mil. €. Društvo posjeduje oročena sredstva kod više banaka u ukupnom iznosu od 20 miliona eura.

Analiza finansijskih pokazatelja za 2024. godinu ukazuje da je Društvo ostvarilo pozitivan neto rezultat i bilo profitabilno, te je u skladu sa definisanim pragovima rizika za obračunate koeficijente dodijeljena "kategorija 1". Koeficijent povrat na aktivu (ROA) iznosi 6%, što pokazuje umjerenu efikasnost korišćenja imovine, dok koeficijent povrata na vlasnički kapital (ROE) od 7% ukazuje na solidan, ali ne visok prinos za vlasnike. Koeficijent pokriva troškova iznosi 1,47 što potvrđuje

da su prihodi višestruko dovoljni za pokrivanje troškova i da Društvo ostvaruje sigurnosnu maržu, pa je Društvu dodijeljena "kategorija 2".

Koeficijenti likvidnosti su značajno iznad 1, što pokazuje da Društvo nema problema sa likvidnošću, kao i da je u mogućnosti da podmiruje kratkoročne obaveze kratkoročnom imovinom. Stoga je, po kriterijumima likvidnosti svrstano u kategoriju najnižeg rizika – "Kategorija 1". Evidentiran je trend povišenog rizika kada su u pitanju koeficijenti broja dana obrta kupaca i dobavljača, pa je Društvo sa ovog aspekta svrstano u "Kategoriju 3" i "Kategoriju 4" respektivno.

Takođe, Društvo je svrstano u "kategoriju 1" sa aspekta solventnosti, kao i po sljedećim koeficijentima: pokrivenost kamata, pokrivenost kamata u gotovini i pokrivenost duga, dok je koeficijent duga i EBITDA ocijenjen niskim stepenom rizika ("Kategorija 2"), što predstavlja poboljšanje u odnosu na godinu ranije.

Revizorsko mišljenje je dato sa rezervom zbog neusaglašenosti katastarskih evidencija sa Upravom za državnu imovinu u pogledu ispravnosti posjedovnih listova. Konstatovano je da se značajan dio imovine vodi u svojini države Crne Gore, dok je Društvo nosilac prava upravljanja. Pored navedenog, u list nepokretnosti 4 KO „Privredna zona“ Kotor zemljište površine 19.733 m² koje se vodi u poslovnim evidencijama preduzeća, kao imovina preduzeća, kao nosilac prava korišćenja se vodi preduzeće „JAT“ Beograd.

Takođe, na dan bilansa evidentiran je i značajan broj sudskih sporova, koji se većinom odnose na sporove iz radnih odnosa, a čiji je konačan ishod neizvjestan, pa je po ovom osnovu izvršena rezervacija sredstava od 1,2 miliona eura.

Ministarstvo finansija je sugerisalo da je neophodno da "Aerodrome Crne Gore", u komunikaciji sa državnim organima pristupe rješavanju pitanja vlasništva nad nekretninama, te da svojim računovodstvenim politikama precizira sve neophodne elemente za knjigovodstveno evidentiranje spornih nepokretnosti na adekvatan način.

Popunjava pravno lice "AERODROMI CRNE GORE" AD

Matični broj 02305623

Popunjava "AERODROMI CRNE GORE" AD

Šifra djelatnosti 52.23

Naziv: "AERODROMI CRNE GORE" AD Podgorica
Sjedište: Podgorica

Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti
u vazdušnom saobraćaju
"Aerodromi Crne Gore" Podgorica

Broj 02/11-2865/2

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. Godine

Podgorica, 26.03.2025 god.
u EUR

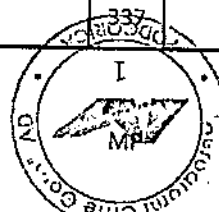
POZICIJA	Redni broj	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
i. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)			
1. Prodaja i primljeni avansi	301	45,138,570	37,242,380
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	302	36,346,067	30,234,555
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	303	4,489	380
ii. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	304	8,788,014	7,007,445
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	305	28,718,969	25,968,173
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	306	5,378,415	4,636,552
3. Plačene kamate	307	21,367,791	19,664,726
4. Porez na dobitak	308	376,878	330,338
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	309	859,124	771,736
iii. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	310	736,761	564,821
311	16,419,601	11,274,207	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
i. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)			
1. Prodaja akcija i udjela	312	3,569,431	18,158
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	313		
3. Ostali finansijski plasmani	314		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	315	3,513,884	16,608
5. Primljene dividende	316	55,547	1,550
317			
ii. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	23,694,962	4,170,253
1. Kupovina akcija i udjela	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	2,194,962	2,170,253
3. Ostali finansijski plasmani	321	21,500,000	2,000,000
iii. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	-20,125,531	-4,152,095
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
i. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)			
1. Uvećanje osnovnog kapitala	323	0	0
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	324		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	325		
326			
ii. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	800,000	800,000
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	329	800,000	800,000
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
iii. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-800,000	-800,000
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	-4,505,930	6,322,112
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	25,496,850	19,174,738
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)		20,990,920	25,496,850

U Podgorica

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Dana 26.03.2025.

[Signature]

Odgovorno lice

[Signature]

Popunjava pravno lice " AERODROMI CRNE GORE" AD
 Matični broj 02305623 | Šifra djelatnosti 52.23
 Popunjava "AERODROMI CRNE GORE" AD

Naziv: " AERODROMI CRNE GORE " AD Podgorica
 Sjedište: Podgorica
 Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju
 "Aerodromi Crne Gore" Podgorica
 Broj: 02/1-2865

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/ Podgorica, 26.03.2025 god.
 na dan 31.12.2024 godine

Grupa račun, račun	POZICIJA	Red ni broj	Napomena broj	-u EUR-		
				Iznosi		
				Tekuća godina 31.12.2024.g.	Prethodna godina 31.12.2023.god 31.12.2022.	
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		121,847,271	122,111,194	
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	4	175,751	171,461	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	4	172,881	161,731	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	4	2,870	9,730	
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	5	121,614,792	121,869,656	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009	5	112,435,008	113,599,244	
023	2. Postrojenja i oprema	010	5	8,574,833	7,566,998	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011	5	13,700	13,700	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014	5	13,700	13,700	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015	5	591,252	689,714	
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016	6	56,729	70,077	
030, 039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031(dio), 032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031(dio), 032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022				
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023	6	56,729	70,077	
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		58,663,407	44,861,951	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	7	545,209	567,361	
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027	7	535,024	514,710	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029	7	501	501	

202, 203, 209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	8.1	4,046,147	3,739,453
200, 209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033			
201, 209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034			
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		13,068,982	13,045,604
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036			
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037		0	97,427
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	8.2	13,068,982	12,948,177
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		20,012,148	2,012,683
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040			
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041			
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	9	20,012,148	2,012,683
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	10	20,990,920	25,496,850
04	V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044			
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	11	237,642	110,298
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		180,748,321	167,083,443
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	12	151,938,520	141,259,760
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	12	101,500,000	101,500,000
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
320	III. EMISIONA PREMIJA	104			
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	12	32,778,098	32,790,200
321	1. Zakonske rezerve	106			
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107			
322(dio)	3. Druge rezerve	108			
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109	12	32,778,098	32,790,200
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110			
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	12	17,660,422	6,969,560
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112	12	39,030,018	29,461,065
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113	12	10,674,278	9,552,368
350	3. Gubitak ranijih godina	114	12	32,043,873	32,043,873
351	4. Gubitak tekuće godine	115			
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		4,727,371	5,634,341
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	13	3,327,089	3,439,528
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119	13.1	2,416,582	2,241,242
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120			
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121	13.2	910,506	1,198,286
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		1,400,282	2,436,052

11 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124	14.2	1,033,616	1,128,146
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	14.3	10,975,550	10,638,901
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126	15	334,148	308,388
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		12,738,846	9,197,864
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128	13.1; 16	639,813	345,752
	II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	129		12,099,033	8,852,111
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130	17.1	94,530	93,954
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	17.1	700,000	800,000
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	17.2	710,037	292,695
433 i 434 440-449	4. Obaveze prema dobavljačima	133	17.3	359,329	535,682
439(dio)	5. Obaveze po menicama	134			
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135			
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136			
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137	17.4	10,235,137	7,129,780
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138	17.4	8,228,829	6,062,904
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	17.4	135,457	135,026
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	17.4	25,116	72,726
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141	17.4	1,845,735	859,124
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142			
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	17.5	33,886	44,190
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		180,748,321	167,083,443

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

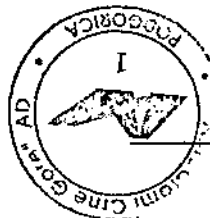
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskog iskaza

Podgorici

V. Vuković

Dana

26.03.2025.

Odgovorno lice

[Signature]

Popunjavanje pravno lice " AERODROMI CRNE GORE" AD	
Matični broj 02305623	Šifra djelatnosti 52.23
Popunjavanje "AERODROMI CRNE GORE" AD	

Naziv: " AERODROMI CRNE GORE " AD Podgorica	Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju
Sjedište: Podgorica	"Aerodromi Crne Gore" Podgorica

Broj 02/1-2865/1
 Podgorica, 26.03.2025 god.

ISKAZ O REZULTATU /BILANS USPIEHA/
 na dan 31.12.2024

-u EUR-

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2024	Prethodna godina 31.12.2023
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	18	34,037,973	28,882,742
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		7,125,481	6,872,172
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205	19.1	6,719,366	5,777,377
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206	19.2	406,116	1,094,795
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		7,129,787	6,468,616
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	20	1,393,322	1,274,351
53, 54(dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	21	3,607,515	3,180,981
540	c) Amortizacija	210 a	21	2,128,950	2,013,284
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		20,376,021	17,987,183
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	22.1	15,320,880	13,239,060
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		5,055,141	4,748,123
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214	22.2	1,589,692	1,251,975
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215	22.3	3,140,294	3,210,849
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216	22.4	325,155	285,298
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			

57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	23	487,173	411,267
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		13,170,474	10,887,847
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226			
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229			
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		149,359	11,098
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233		149,359	11,098
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234		-45,005	-3,175
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235		1,708	1,255
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236	24	46,713	4,431

	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237	25	413,683	366,928
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		413,683	366,928
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-309,330	-359,006
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		12,861,144	10,528,842
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		12,861,144	10,528,842
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245	26	2,186,866	976,474
721	1. Tekući porez na dobit	246	26	1,845,735	0
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247	26	341,131	976,474
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		10,674,278	9,552,368
	VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom svopributnom rezultatu...				

335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258			
	VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	259			
	IX. NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (248+259)	260		10,674,278	9,552,368
	X. ZARADA PO AKCIJI	261		1	1
	1. Osnovna zarada po akciji	262		1.05	0.94
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264			
	XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU	265			

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Podgorica

N. Vukobratović

Odgovorno lice

[Signature]

Dana 26.03.2025.god

Popunjava pravno lice ZAERODROMI CRNE GORE " AD

Matični broj 02305623

Popunjava

Šifra djelatnosti 52.23

Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti
u vizuelnom saobraćaju
"AERODROMI CRNE GORE - Podgorica"

Naziv: "AERODROMI CRNE GORE" AD Podgorica

Sjedište: Podgorica

Broj 02/1-2865/3

Podgorica, 26.03.2025. god.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Pozicija	OPIS	1		2		3		4		5		6		7		8		9		Otkupljene sopstvene akcije i udjeli (m 237)	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6++ 7+8-9-10)
		Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.	Red. br.			
1.	Stanje na dan 01.01.2023. godine	401	101,500,000	410	419	428	437	446	32,803,498	455	29,447,767	464	473	482	10	11	131,707,392	483	0	131,707,392	
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411	420	429	438	447		456	465	474	483								0
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023. godine (r.br. 1+2)	403	101,500,000	412	421	430	439	448	32,803,498	457	29,447,767	466	475	484	0	131,707,392	485	9,552,368	486	141,259,760	0
4.	Neto promjene u 2023. godini	404		413	422	431	440	449	-13,298	458	9,565,666	467	476	485		9,552,368	486	141,259,760	487	0	0
5.	Stanje na dan 31.12.2023. godine (r.br. 3+4)	405	101,500,000	414	423	432	441	450	32,790,200	459	39,013,433	468	477	486	0	141,259,760	487	9,552,368	488	141,259,760	0
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415	424	433	442	451		460	469	478	487								0
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2024. godine (r.br. 5+6)	407	101,500,000	416	425	434	443	452	32,790,200	461	39,013,433	470	479	488	0	141,259,760	489	9,552,368	490	151,938,520	0
8.	Neto promjene u 2024. godini	408		417	426	435	444	453	-12,102	462	10,690,862	471	480	489		10,678,760	490	151,938,520	491	151,938,520	0
9.	Stanje na dan 31.12.2024. godine (r.br. 7+8)	409	101,500,000	418	427	436	445	454	32,778,098	463	49,704,295	472	481	490	0	151,938,520	491	151,938,520	492	151,938,520	0

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) I DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorica

Dana 26.03.2025.god.

Lice odgovorno za sastavljanje

finansijskog iskaza

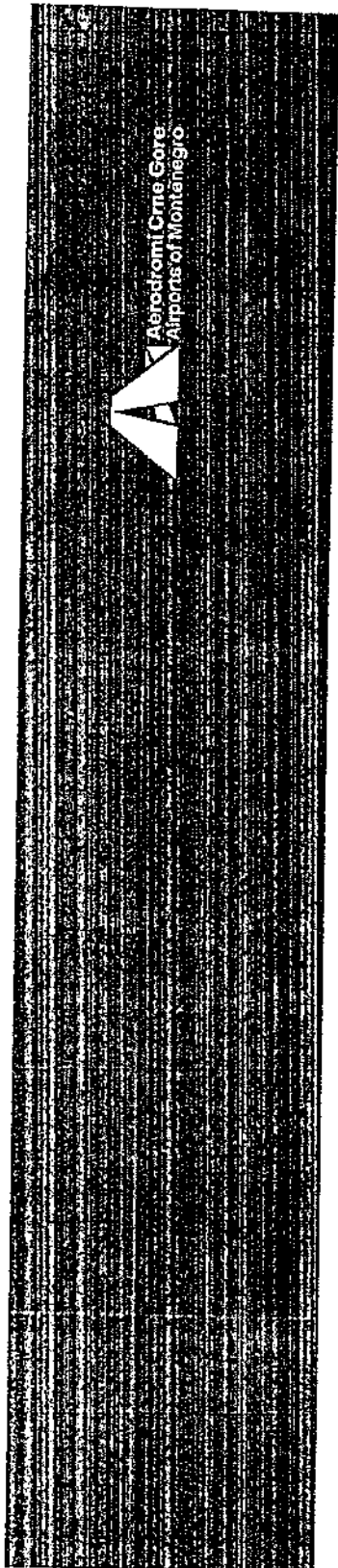
Novaković Katica

Lice odgovorno

Novaković Katica

Akcionarsko društvo za istuđne djetatnosti
"Aerodromi Crne Gore"
Podgorica
Brij. 02/2-3581/1
Podgorica, 15.04 2025 god.

GODIŠNJI 20 IZVJEŠTAJ 24

Izveštaj menadžmenta
o godišnjem poslovanju
montenegroairports.com

April 2025.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

20
24

Aerodromi Crne Gore
Airports of Montenegro

Izveštaj menadžmenta o godišnjem poslovanju

April 2025. godine

SADRŽAJ

00 UVOD	4
01 OSNOVNI PODACI DRUŠTVA	5
02 MISIJA I VIZIJA DRUŠTVA	7
03 POSLOVNA POLITIKA DRUŠTVA	8
04 SADRŽAJ KOMERCIJALNIH AKTIVNOSTI U IZVJEŠTAJNOM PERIODU	9
05 STRUKTURA REALIZOVANOG SAOBRAĆAJA	10
06 PROMET VAZDUHOPLOVA I PUTNIKA PO DESTINACIJAMA U 2024. GODINI	12
07 PROMET VAZDUHOPLOVA I PUTNIKA PO TRŽIŠTIMA U 2024. GODINI	15
08 FINANSIJSKA POLITIKA	18
09 INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTEVNIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA	25
10 SERTIFIKACIJA I REALIZOVANE AKTIVNOSTI NA AERODROMU CRNE GORE	26
11 POLITIKA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	30
12 POLITIKA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU	33
13 REALIZOVANE NABAVKE U 2024.GODINI	36
14 CENTAR ZA OBUKU	36
15 ADMINISTRATIVNI KAPACITETI, UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA I PRAVNI POSLOVI	37
16 UNAPREĐENJE I RAZVOJ INTEGRISANOG SISTEMA KVALITETA	39
17 UPRAVLJANJE VAZDUHOPLOVNOM SIGURNOSTI U 2024.GODINI	40
18 PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	43

- Uvod

JP Aerodromi Crne Gore osnovano je 1999. godine. Od 2003. godine, rukovodi međunarodnim aerodromima u Podgorici i Tivtu, koji su do tada bili u vlasništvu JAT-a.

Od samog osnivanja, društvo je konstantno napredovalo i raslo, što se ogleda u stalnom infrastrukturnom razvoju, porastu saobraćaja u smislu povećanja broja putnika, operacija vazduhoplova i destinacija sa kojima su crnogorski aerodromi povezani.

U cilju dugoročnog definisanja razvoja i infrastrukturnih aktivnosti, 2006. godine usvojen je Master plan razvoja aerodromskog preduzeća za period do 2023. godine.

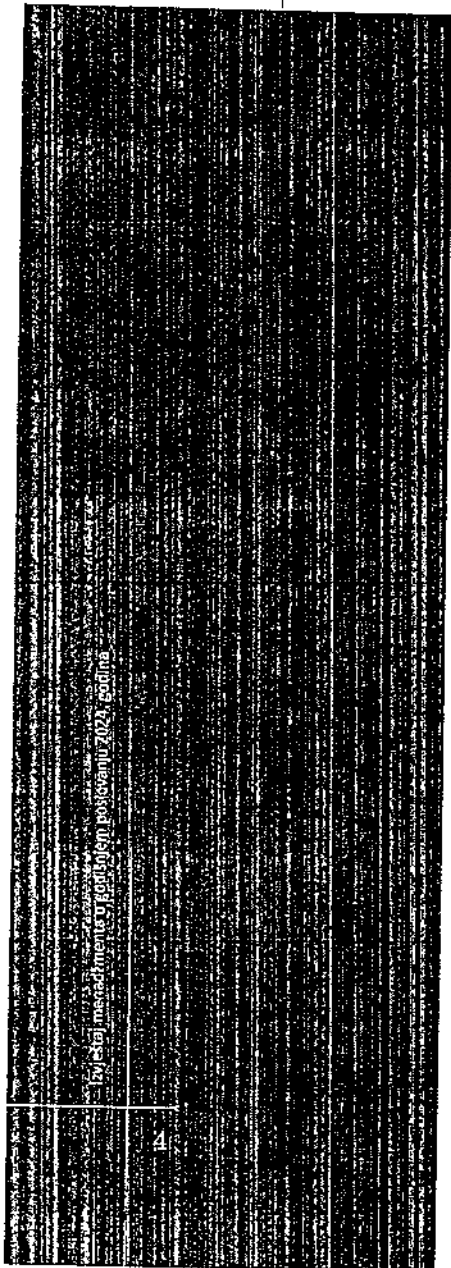
Iste godine otvorena je nova terminalna zgrada na Aerodromu Podgorica i rekonstruisana terminalna zgrada na Aerodromu Tivat.

2007. godine Aerodrom Podgorica, je, od strane ACI (Airports Council International) – svjetske organizacije koja predstavlja aerodrome, proglašen za najbolji aerodrom do 1 milion putnika.

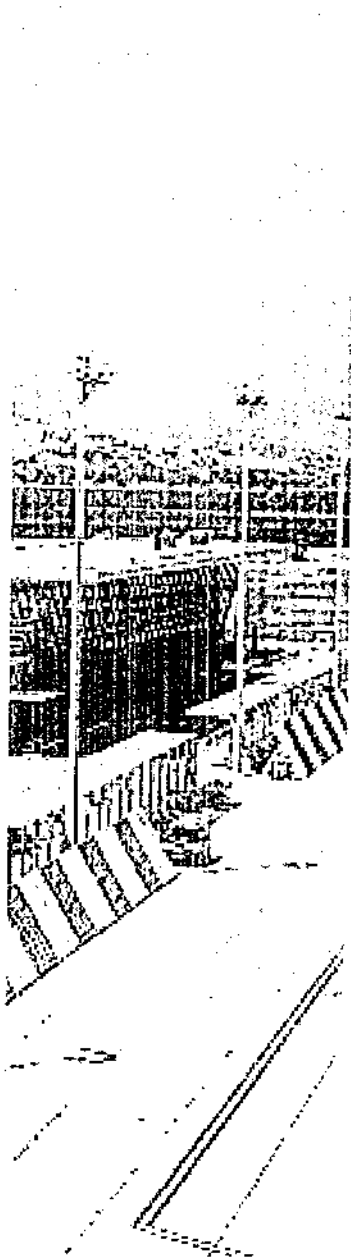
Imajući u vidu promjenu trendova na globalnom nivou, koja se odnosi na avio saobraćaj, te potrebe vazduhoplovne industrije i putnika kao krajnjih korisnika vazduhoplovnih usluga, 2011. godine, od strane Vlade Crne Gore usvojen je novi Master plan razvoja Aerodroma Crne Gore do 2030. godine, kao revizija već postojećeg. Pored navedenog strateškog dokumenta, 2013. godine usvojena je i Državna studija lokacije za Aerodrom Tivat, kojom su stvorene pretpostavke za dalji infrastrukturni razvoj ove vazdušne luke, kao i Lokalna studija lokacije za Aerodrom Podgorica koja je usvojena 2018. godine.

2013. godine, odlukom Vlade Crne Gore, osnovano je jednočlano akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore", koje u tom obliku posluje i danas.

Prilikom transformacije Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, od strane renomirane konsultantske kuće KPMG urađena je i procjena vrijednosti imovine, koja je na dan 31.10.2012. godine iznosila 101,5 miliona eura. Posljednja procjena vrijednosti imovine rađena je na dan 31.12.2021. godine od strane konsultantske kuće Crowe RS Advisory i iznosila je 123 miliona eura.

1. Osnovni podaci Društva

Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" osnovano je kao jednočlano akcionarsko društvo na neodređeno vrijeme u cilju obavljanja privredne djelatnosti. Vlada Crne Gore je Jedini osnivač i vlasnik Društva. Društvo posluje pod nazivom: Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Crne Gore“.

Skraćeni nazivi Društva glasi: „Aerodromi Crne Gore“AD.

Sjedište Društva je u Podgorici, Aerodrom Podgorica.

Pretežna djelatnost Društva je uslužna djelatnost u vazdušnom saobraćaju koja obuhvata:

- aktivnosti u vezi sa prevozom putnika, životinja ili robe vazdušnim putem;
- kontrolu aerodroma i vazdušnog saobraćaja;
- rad zemaljske službe na aerodromu drugo;
- protivpožarnu zaštitu i
- odbranu na aerodromu.

Društvo obavlja djelatnost na teritoriji Crne Gore u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta bliže su utvrđeni nazivi organizacionih djelova, radna mjesta i potreban broj izvršilaca, vrsta i stepen stručne spreme, radno iskustvo, posebni uslovi koje izvršioци moraju ispunjavati u skladu sa zakonom, poslovi sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima i druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju i uspješnije obavljanje poslova iz djelatnosti Društva. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donosi Odbor direktora.

Vlada Crne Gore kao osnivač ima ovlašćenje skupštine akcionara u skladu sa zakonom.

Ostali organi Društva su:

1. Odbor direktora

nadležan da upravlja Društvom, vrši nadzor nad poslovanjem i ima centralnu ulogu u sistemu korporativnog upravljanja.

Nadležnosti Odbora direktora utvrđene su Statutom Društva. Odbor direktora imenuje Vlada Crne Gore u svojstvu osnivača Društva, koji ima ovlašćenje Skupštine akcionara, a sve u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Odbor direktora čine: Jelena Maraš, Predsjednica (dipl. politikolog), članovi Stefan Madžgalj (dipl.ing saobraćaja), Lazar Bojanić (dipl.ecc), Nikola Bajčetić (dipl. menadžer) i dr. Rade Grujičić (doktor mašinskih nauka).

2. Izvršni direktor

rukovodi Društvom i organizuje tekuće poslovanje Društva, predstavlja i zastupa Društvo, stara se i odgovoran je za zakonitost rada Društva. Nadležnost i odgovornost Izvršnog direktora utvrđene su Statutom društva.

Funkciju Izvršnog direktora Društva obavlja Roko Tolić-dipl.ecc.

INTERNI REVIZOR

Nadležnost i odgovornost interne revizije utvrđene su Zakonom o reviziji i Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Interna revizija pomaže Društvu da ostvari svoje ciljeve obezbjeđujući sistematičan i disciplinarian pristup ocjeni i poboljšanju efektivnosti procesa upravljanja, upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola. Interna revizija se obavlja na način, po postupku i u skladu sa Globalnim standardima interne revizije, propisima kojima se uređuje interna revizija u Crnoj Gori i Poveljom interne revizije.

Lica koja obavljaju poslove interne revizije u Društvu imenuje Odbor direktora, na predlog Revizorskog odbora, u skladu sa Zakonom.

Rukovodilac Jedinice za internu reviziju je Ana Pavićević-dipl.ecc.

REVIZORSKI ODBOR

Revizorski odbor prati postupak finansijskog izvještavanja, efektivnost interne revizije i interne kontrole, zakonski propisanu reviziju godišnjih finansijskih iskaza kao i nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora i daje preporuke osnivaču o izboru društva za reviziju. Revizorski odbor ima tri člana od kojih je najmanje jedan stručnjak iz oblasti računovodstva i revizije.

Članove Revizorskog odbora imenuje Odbor direktora Društva, koji između sebe biraju predsjednika.

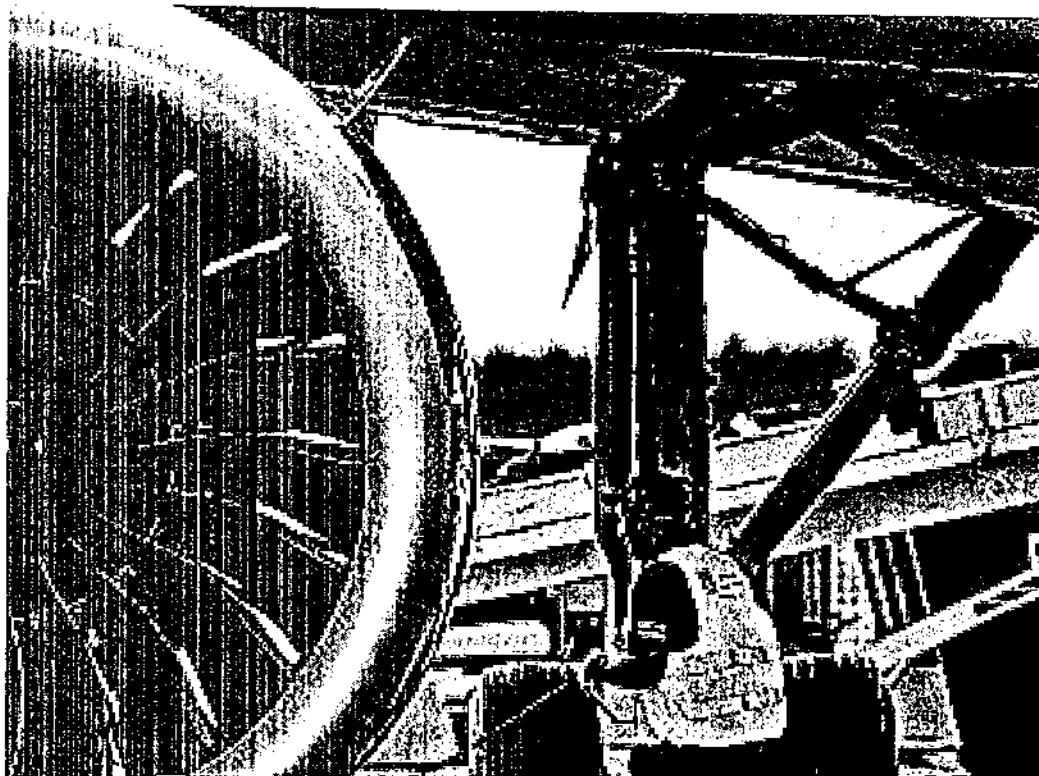
Članovi Revizorskog odbora su:

Jelena Tomić, po struci dipl. ecc, sertifikovani računovođa,

Mladen Vlahović, po struci dipl. ecc, finansijski direktor u COK-u,

Mihailo Vukosavljević, po struci dipl. ecc, direktor u privrednom društvu "Računovođa".

2. Misija i vizija Društva

Misija Društva ogleda se u obezbjeđivanju sigurnih, bezbjednih, visoko kvalitetnih i troškovno-efikasnih usluga i infrastrukture u avio saobraćaju, koji doprinose osnaživanju društvenog i ekonomskog prosperiteta države Crne Gore.

Obezbijediti održive, sigurne, bezbjedne i ekološki prihvatljive operacije aerodromskog poslovanja na crnogorskim aerodromima. Obezbijediti modernu i efikasnu aerodromsku infrastrukturu i visoko-kvalitetnu uslugu. Obezbijediti ekspanziju i unapređivanje uz integrisani razvoj sa drugim vidovima saobraćaja. Obezbijediti angažman talentovanog i motivisanog tima zaposlenih.

3. Poslovna politika Društva

Vodeći principi:

BEZBIJEDNOST I SIGURNOST

Bezbjednost i sigurnost naših klijenata i osoblja je okosnica našeg biznisa.

ŽIVOTNA SREDINA

Planiranje i sprovođenje mjera očuvanja životne sredine u skladu sa standardima ekološke države i najboljem iskustvu branše.

POSLODAVAC ZA PRIMJER

Odnos prema zaposlenima na jednak način, čuvanjem njihovog dostojanstva uz stalan rast životnog standarda.

PARTNERSKI ODNOSI I LOJALNOST

Otvorena, konstruktivna i nediskriminatorna saradnja sa svim partnerima i državnim subjektima.

ODGOVORNO UPRAVLJANJE CJELOKUPNOM IMOVINOM

Svijest o visokoj ličnoj odgovornosti za osmišljen, produktivan razvoj i uspješan finansijski menadžment.

EKONOMSKI RAZVOJ

Podsticaj ekonomskom razvoju šire regije oko oba aerodroma i države Crne Gore

4. Sadržaj komercijalnih aktivnosti u izvještajnom periodu

U 2024. godini se nastavio pozitivan trend u broju opsluženih aviona i putnika na oba naša aerodroma, te postavljen novi rekord sa 2.882.075 opslužena putnika, na dvije međunarodne vazdušne luke.

Poseban rast saobraćaja je ostvaren na aerodromu Tivat i to od 33% u odnosu na 2023 godinu, te je sada ova vazdušna luka na cca 82% saobraćaja u odnosu na 2019 godinu, koja ja i dalje rekordna za aerodrom Tivat.

Podsjećamo da je 2019. godine gotovo 60% broja putnika (cca 830.000) bilo sa destinacija iz zemalja bivšeg SSSR-a (Ruska Federacija, Ukrajina, Bjelorusija), među kojima je dominantan broj (cca 85%) bio iz Ruske Federacije. Usled poznatih geo-političkih dešavanja, letovi sa ovih tržišta su obustavljeni.

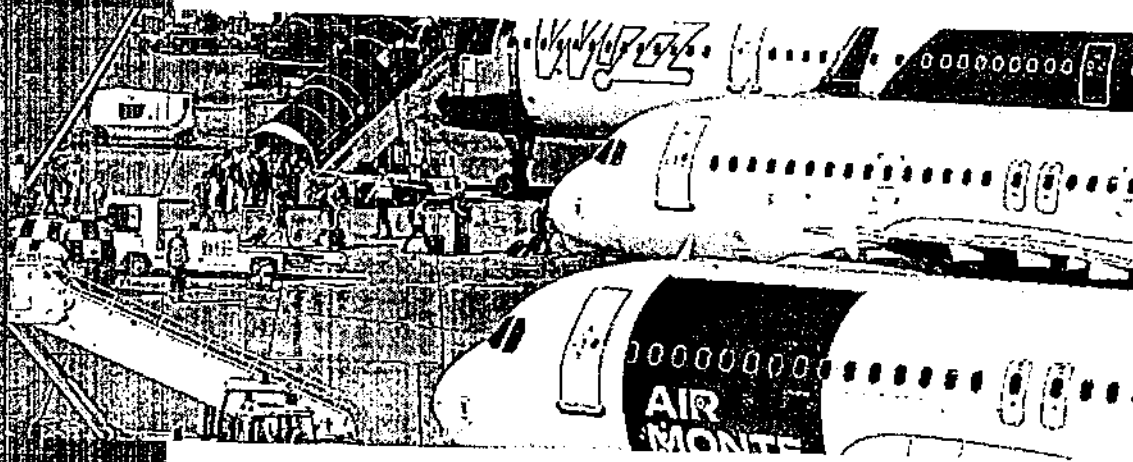
Dakle, u relativno kratkom roku, od 2-3 godine, Društvo je uspjelo da supstituiše cca 550.000 putnika iz navedenih država sa putnicima sa drugih destinacija, odnosno Zapadne Evrope (samo Velika Britanija – cca 100.000 putnika više u 2024 u odnosu na 2019, otpočeo saobraćaj sa Austrijom i sl), Turska (nije bilo letova u 2019, a u 2024 cca 152.000 putnika), Izrael (povećanje od cca 80.000 putnika) itd.

Nove destinacije na aerodromu Tivat su bile gradovi u Engleskoj Birmingham i Bristol, kao i destinacija u Turskoj-Izmir.

Kada je u pitanju aerodrom Podgorica, poslije 2023. godine kada je ostvaren snažan rast saobraćaja u odnosu na 2019 godinu od cca 29%, u 2024 godini je ostvaren jednocifreni rast od 6% u odnosu na 2023 godinu.

Nove destinacije u 2024. godini bile su Ankara, Izmir, Radom, Pardubice, Ostrava i Košice a ostvarena je i značajnija saradnja na novim kompanijama - Neos Air, Alpvavia, Sky up, Corendon Airlines, El Al.

5. Struktura realizovanog saobraćaja

U 2024. godini na crnogorskim aerodromima je opsluženo **2.882.075** putnika (što predstavlja 15% rast u odnosu na 2023. godinu kao i rast od 8% u odnosu na rekordnu 2019. godinu) a obavljeno je **28.719** operacija vazduhoplova (što predstavlja rast od 13% u odnosu na 2023 godinu a 99% vazduhoplova u odnosu na rekordnu 2019. godinu).

Posmatrano po aerodromima, na Aerodromu Podgorica opsluženo je **1.757.872** putnika (6% više u odnosu na 2023 godinu a čak **35,5%** više putnika u odnosu na rekordnu 2019. godine), i obavljeno **15.948** operacija vazduhoplova (9% više nego godinu ranije kao i 6.5% više u odnosu na rekordnu 2019. godinu).

Na Aerodromu Tivat je opsluženo **1.124.203** putnika, a što predstavlja rast od 33% u odnosu na 2023. godinu ali i dalje zaostaje za rekordnom 2019 godinom, pa je na 82,2% putnika u odnosu na 2019. godinu). U istom periodu je obavljeno **12.771** operacija vazduhoplova (rast od 19% u odnosu na 2023 godinu a u odnosu na 2019 godinu se nalazi na 91% vazduhoplova).

U broj operacija vazduhoplova nijesu uključeni školski letovi, kojih je na aerodromu Podgorica u 2019. (koju uzamemo kao uporednu) bilo 803 operacija dok u 2024. godini nije bilo školskih letova.

PROMET AVIONA

AERODROMI	2024	2023	2019	INDEX	INDEX	% učešća 2024	% učešća 2019
PODGORICA	15,948	14,678	14,968	109	106.5	56	51
TIVAT	12,771	10,777	14,099	119	91	44	49
UKUPNO	28,719	25,455	29,067	113	99	100	100

PROMET PUTNIKA

AERODROMI	2024	2023	2019	INDEX	INDEX	% učešća 2024	% učešća 2019
PODGORICA	1,757,872	1,657,522	1,297,367	106	135.5	61	49
TIVAT	1,124,203	848,188	1,367,282	133	82.2	39	51
UKUPNO	2,882,075	2,505,710	2,664,649	115	108	100	100

Na aerodromima Crne Gore u 2024. godini su saobraćale 36 aviokompanija koje su ostvarile više od 20 operacija vazduhoplova. Na aerodromu Podgorica 20 kompanija je učestvovalo u saobraćaju i činile su 90.27% saobraćaja dok je ostalih 9.72% generalna avijacija. Na aerodromu Tivat su saobraćale 27 aviokompanija ali su samo dvije kompanije imale cjelogodišnje letove i to; Tomontenegro i Air Serbia.

U 2024. godini nacionalni prevoznik Tomontenegro ima najveći broj operacija: 5.893, i učestvuje sa 20.5% u ukupnom prometu aviona. Poređenja radi, nacionalna aviokompanija Montenegro Airlines u 2019. godini imala je učešće od 27.82%. Na drugom mjestu po broju operacija vazduhoplova, sa učešćem od 15,6% je Air Serbia, koja je obavila 4.466 operacija a što je povećanje od cca 25% u odnosu na 2019. godinu. Treće mjesto zauzima aviokompanija Turkish airlines (2.336 operacije i učešće od 8.1% u ukupnom prometu na aerodromima Crne Gore), dok četvrto i peto mjesto u ukupnom učešću prometa vazduhoplova zauzimaju Ryanair (Ryanair DAC i UK) (1.640 operacija ac koje čini učešće od 5.7%) i Wizz Air (Hungary, Malta I UK) (1.520 operacija ac sa učešćem od 5,3%). Ovdje treba naglasiti da Ryanair i Wizz Air saobraćaju samo sa aerodroma Podgorica (% učešća kompanije Ryanair na aerodromu Podgorica je 10,28% dok je % učešće kompanije Wizz Air na aerodromu Podgorica 9.53%). Zatim slijedi Austrian Airlines sa 1.354 operacije i učešćem od 4.7% u ukupnom prometu ac na aerodromima Crne Gore. Takođe, Austrian Airlines od 2023. godine saobraća i sa Aerodroma Tivat gdje su letovi sezonskog karaktera. Navedenih šest kompanija (Tomontenegro, Air Serbia, Turkish airlines, Ryanair, Wizz Air, Austrian airlines) imaju učešće od cca 60% u ukupnom prometu ac na aerodromima Crne Gore.

Kada je u pitanju promet putnika, na aerodromima Crne Gore najveći promet ostvarila je takođe nacionalna kompanija Tomontenegro, i to 488.561 a što predstavlja učešće od 16.95%. Na drugom mjestu je kompanija Air Serbia sa učešćem od 15.04% odnosno 433.519 opsluženih putnika na aerodromima Crne Gore.

Zatim slijedi kompanija Wizz Air (Hungary, Malta, UK) sa ukupnim prometom od 300.735 putnika, a što čini 10.43% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore. Učešće kompanije Wizz Air na aerodromu Podgorica je 17.11%.

Na četvrtom mjestu je Turkish Airlines, sa 282.868 putnika i učešćem od 9.81% a Ryanair (Ryanair DAC i UK) na petom sa 274.901 brojem opsluženih putnika, što predstavlja učešće od 9.54% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore. Učešće kompanije Ryanair na aerodromu Podgorica 15.63%.

Austrian airlines imala promet od 158,867 putnika sa učešćem od 5.51%

Navedenih šest kompanija (Tomontenegro, Air Serbia, Ryanair, Wizz Air, Turkish Airlines i Austrian airlines) imaju učešće od cca 67% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore.

Nove kompanije na aerodromu Podgorica u 2024. godini su: Neos Air, Alpvavia, Sky up, Corendon Airlines, EL AL. Na aerodromu Tivat nije bilo novih kompanija u 2024 godini.

6. Promet vazduhoplova i putnika po destinacijama u 2024. godini

Ukupan broj destinacija sa kojima su Aerodromi Crne Gore bili povezani tokom 2024. godine je 65.

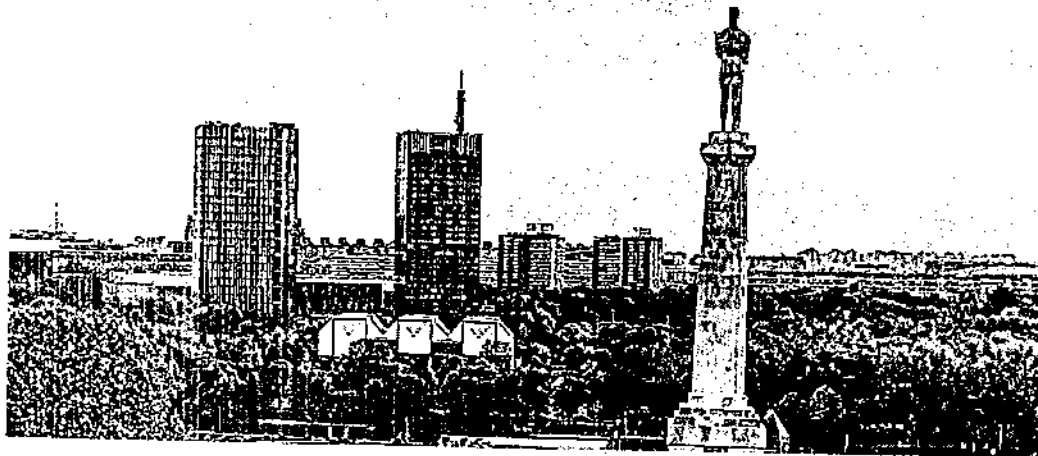
Destinacije na kojima je ostvaren najveći promet vazduhoplova su: Beograd 24.2% učešće u ukupnom prometu vazduhoplova, Istanbul sa 13.1%, Beč sa 5.3% i London sa 3.8% učešća u ukupnom prometu vazduhoplova na aerodromima Crne Gore. Pomenute četiri destinacije učestvuju u ukupnom prometu vazduhoplova sa cca 45,8%.

Destinacije na kojima je ostvaren najveći promet putnika su: Beograd sa 22.2%, Istanbul 16.4%, Beč 6.6%, London 6.6%. Ove četiri destinacije učestvuju sa 51,9% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore.

Značajno je naglasiti da je kompanija Ryanair u odnosu na 2023. godinu obavljala cjelogodišnji saobraćaj samo prema Londonu dok se prema ostalim destinacijama saobraćalo u periodu januar -oktobar (Berlin, Krakov, Gdansk) i tokom cijele ljetnje IATA sezone (Manchester, Brisel, Zagreb, Vroclav. Takođe, u odnosu na 2023. godinu kompanija je potpuno obustavila letove prema Barseloni.

Što se tiče kompanije Wizz Air kompanija je cjelogodišnji saobraćaj obavljala prema sl. destinacijama: Budimpešta, Milano, Memingem, Dortmund, prema Londonu i Beču saobraćaj se odvijao tokom cijele ljetnje IATA sezone, dok se prema Katovicama i Varšavi saobraćaj odvijao u periodu jun- septembar.

Možemo istaći povećanje broja letova i putnika prema Istanbulu od cca 27% ac i 31% u prometu putnika.

Značajno je povećanje prometa prema Londonu u odnosu na 2023.godinu i to 56.7% u prometu ac i 53% u prometu putnika. Povećan broj prometa ac i putnika bilježe i destinacije prema Tel Avivu cca 30% ac i 39% putnika, Varšava cca 20% ac i 8% putnika, Riga 34% ac i 66% putnika, Kopenhagen cca 71% ac i 74%putnika, Milano cca 34% ac i 23% putnika.

U 2019. godini na aerodromima Crne Gore bilo je cca 70 destinacija, od kojih je 12 destinacija bilo sa ruskog, ukrajinskog i bjeloruskog tržišta: Brest, Gomel, Grodna, Khar'kiv, Kiev, Lvov, Minsk, Odesa, Zaporozhye, Moskva, Samara, S.Petersburg

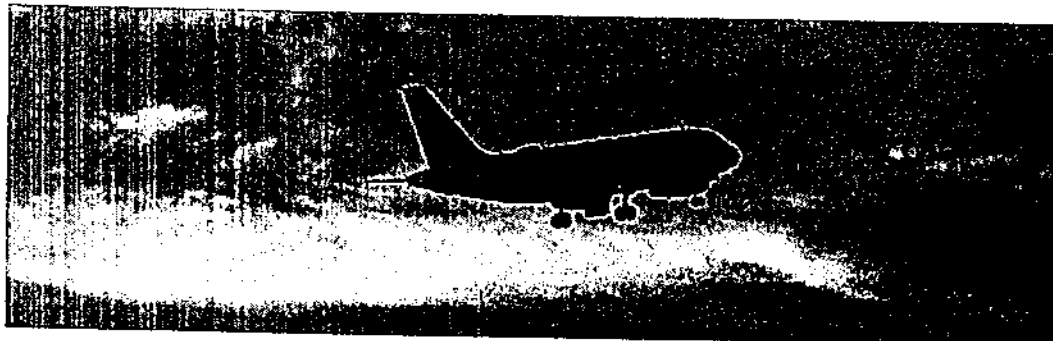
U broju putnika putnici sa pomenutih tržišta učestvovali su sa 32% na nivou ukupnog broja putnika

TOP DESET DESTINACIJA U PROMETU AVIONA PG +TIV										
		2024			2023			2019		
R.br	Destinacije	Br.oper.	%učešća u ukupnom godisnjem saobraćaju ac 2024	Destinacije	Br.oper.	%učešća u ukupnom godisnjem saobraćaju ac 2023	Destinacije	Br.oper.	%učešća u ukupnom godisnjem saobraćaju ac 2019	
1	BEOGRAD	6,960	24.2	BEOGRAD	6,739	26.5	BEOGRAD	6,546	22.5	
2	ISTANBUL	3,762	13.1	ISTANBUL	2,951	11.6	MOSKVA	4,418	15.2	
3	BEČ	1,514	5.3	BEČ	1,440	5.7	BEČ	1,043	3.6	
4	LONDON	1,095	3.8	VARŠAVA	712	2.8	ISTANBUL	1,015	3.5	
5	TEL AVIV	866	3.0	LONDON	699	2.7	LJUBLJANA	900	3.1	
6	VARŠAVA	855	3.0	TEL AVIV	669	2.6	RIM	750	2.6	
7	PARIZ	440	1.5	PARIZ	397	1.6	VARŠAVA	681	2.3	
8	BERLIN	408	1.4	BERLIN	377	1.5	PARIZ	639	2.2	
9	MANČESTER	401	1.4	MANČESTER	358	1.4	S.PETERBURG	578	2.0	
10	IZMIR	380	1.3	LJUBLJANA	339	1.3	CIRIH	414	1.4	

Nove destinacije u 2024. godini iz/ka kojima se saobraćalo sa aerodroma Podgorica su: Izmir, Ankara (Pegasus Airlines). Kompanija Tomontenegro realizovala je saobraćaj prema četiri nove destinacije: Radom, Pardubice, Ostrava, Košice.

Prema destinacijama Pardubice i Ostrava saobraćaj se odvijao 2019. godine kada je prevoznik bila kompanija Smartwings.

Nove destinacije na aerodromu Tivat u 2024. godini su: Izmir (Tomontenegro), Birmingham (Jet2), Bristol (Easy jet).

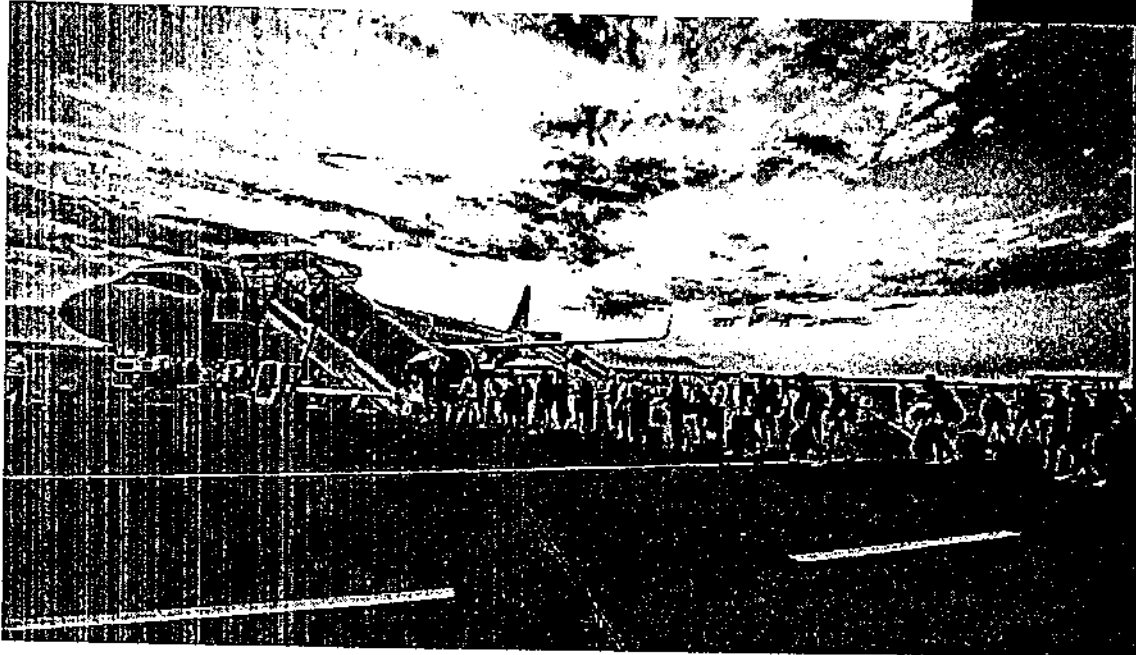

TOP DESET DESTINACIJA U PROMETU PUTNIKA PG+TIV

R.br	2024			Destinacije	2023		Destinacije	2019	
	Destinacije	Ukupan br. putnika	% učešća u ukupnom broju pax 2024		Ukupan br. putnika	% učešća u ukupnom broju pax 2023		Ukupan br. putnika	% učešća u ukupnom broju pax 2019
1	BEOGRAD	641,196	22.2	BEOGRAD	623,638	24.9	MOSKVA	651,105	24.4
2	ISTANBUL	473,772	16.4	ISTANBUL	361,614	14.4	BEOGRAD	549,607	20.6
3	LONDON	190,846	6.6	BEČ	193,265	7.7	ISTANBUL	130,837	4.9
4	BEČ	190,455	6.6	LONDON	124,552	5.0	LONDON	88,638	3.3
5	TEL AVIV	130,351	4.5	TEL AVIV	93,637	3.7	BEČ	87,784	3.3
6	VARŠAVA	91,811	3.2	VARŠAVA	85,304	3.4	S.PETERSBURG	74,453	2.8
7	MANČESTER	66,657	2.3	BERLIN	61,768	2.5	PARIZ	66,770	2.5
8	BERLIN	65,792	2.3	MANČESTER	59,022	2.4	KIEV	59,260	2.2
9	KRAKOV	59,673	2.1	KRAKOV	55,263	2.2	VARŠAVA	57,713	2.2
10	PARIZ	55,617	1.9	PARIZ	55,158	2.2	LJUBLJANA	55,758	2.1

Izveštaj implementanta o godišnjem radovanu u 2024. godini

7. Promet vazduhoplova i putnika po tržištima u 2024. godini

Tržište koje je najdominantnije je svakako tržište Srbije, sa 7.000 operacija, odnosno 3.500 letova (u prosjeku 9 letova dnevno na oba aerodroma) i učestvuje sa 24.6% u ukupnom broju letova, što znači da je svaki četvrti let, let ka ili iz Srbije.

U broju putnika ovo tržište ima učešće od 25.9%.

Drugo po veličini tržište je tržište Turske, sa učešćem od 15.1% u broju aviona i 22.3% u broju putnika, gdje su, pored Turskih Airlines-a, u 2024. godini saobraćale još tri kompanije: Tomontenegro, Tailwind i Pegasus Airlines.

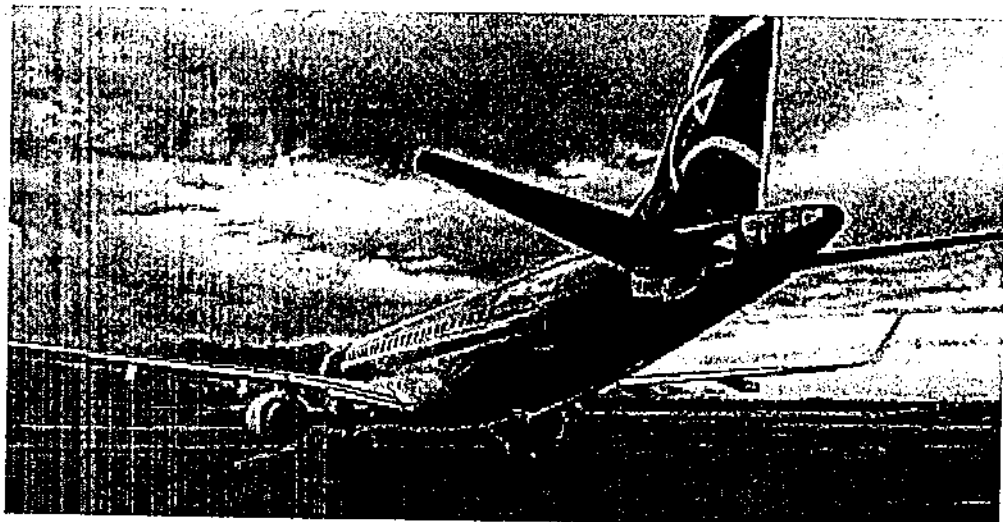
Treba istaći učešće tržišta Poljske na crnogorskim aerodromima koji učestvuju sa 6.4% u prometu vazduhoplova, dok je u prometu putnika učešće 10.1%. Još značajnije je učešće velikog broja kompanija koje saobraćaju prema pomenutom tržištu (Ryanair, Wizz Air, Tomontenegro, Lot Polish airlines, Enter air) kao i zastupljenost velikog broja destinacija: Gdansk, Vroclav, Krakov, Katowice, Poznan, Varšava, Žešov.

Značajno je i učešće tržišta Velike Britanije, koje u prometu aviona učestvuje sa 5.7% dok je učešće putnika 11.1%.

TOP DESET TRŽIŠTA U PROMETU AVIONA 2024/2023/2019

R.br	2024			2023			2019		
	DRŽAVE	Br.oper	%Učešća u uk. saob. u prometu ac 2024	DRŽAVE	Br.oper	%Učešća u uk. saob. u prometu ac 2023	DRŽAVE	Br.oper	%Učešća u uk. saob. u prometu ac 2019
1	SRBIJA	7,062	24.6	SRBIJA	6,845	26.9	SRBIJA	6,618	22.77
2	TURSKA	4,350	15.1	TURSKA	2,973	11.7	RUSIJA	5,033	17.32
3	POLJSKA	1,844	6.4	POLJSKA	1,694	6.7	NJEMAČKA	1,699	5.85
4	V. BRITANIJA	1,634	5.7	AUSTRIJA	1,457	5.7	ITALIJA	1,409	4.85
5	AUSTRIJA	1,525	5.3	NJEMAČKA	1,165	4.6	AUSTRIJA	1,066	3.67
6	NJEMAČKA	1,288	4.5	V. BRITANIJA	1,057	4.2	TURSKA	1,017	3.50
7	IZRAEL	866	3.0	IZRAEL	669	2.6	POLJSKA	990	3.41
8	FRANCUSKA	683	2.4	FRANCUSKA	574	2.3	FRANCUSKA	918	3.16
9	ITALIJA	616	2.1	ITALIJA	488	1.9	SLOVENIJA	901	3.10
10	ŠVAJCARSKA	412	1.4	SLOVENIJA	339	1.3	VELIKA BRITANIJA	860	2.96

Tržišni eksperimenti i godišnjem poslovanju 2024. godina

TOP DESET TRŽIŠTA U PROMETU PUTNIKA PG+TIV

R.br	2024			2023			2019		
	DRŽAVE	Ukupan br. putnika	%Učešća u ukupnom prometu pax 2024	DRŽAVE	Ukupan br. putnika	%Učešća u ukupnom prometu pax 2023	DRŽAVE	Ukupan br. putnika	%Učešća u ukupnom prometu pax 2019
1	SRBIJA	649,531	25.9	SRBIJA	631,639	25.2	RUSKA FEDER.	729,869	27.39
2	TURSKA	559,870	22.3	TURSKA	363,157	14.5	SRBIJA	557,174	20.91
3	V.BRITANIJA	278,421	11.1	POLJSKA	242,975	9.7	NJEMAČKA	189,897	7.13
4	POLJSKA	253,134	10.1	AUSTRIJA	194,379	7.8	TURSKA	130,837	4.91
5	NJEMAČKA	200,580	8.0	V.BRITANIJA	183,574	7.3	V. BRITANIJA	124,104	4.66
6	AUSTRIJA	191,278	7.6	NJEMAČKA	183,390	7.3	ITALIJA	116,397	4.37
7	IZRAEL	130,351	5.2	IZRAEL	93,637	3.7	POLJSKA	106,825	4.01
8	FRANCUSKA	79,721	3.2	ITALIJA	79,435	3.2	FRANCUSKA	100,532	3.77
9	ITALIJA	67,876	2.7	FRANCUSKA	72,858	2.9	UKRAJINA	89,769	3.37
10	MADARSKA	40,312	1.6	BELGIJA	38,935	1.6	AUSTRIJA	89,113	3.34

Izveštaj menadžmenta o godišnjem poslovanju 2024. godina

8. Finansijska politika

BILANS USPIJEHA	2024	2023	VAR.	VAR. %
Avijacijski prihodi	45,705,438	39,112,087	6,593,351	17%
Diskonti po podsticajnoj šemi	-11,667,466	-10,229,346	-1,438,120	14%
Prihodi od zakupa	5,973,746	5,116,307	857,439	17%
Ostali poslovni prihodi	745,613	586,319	159,294	27%
POSLOVNI PRIHODI	40,757,332	34,585,367	6,171,965	18%
TROŠKOVI ZARADA I NAKNADA ZARADA	-20,376,022	-17,987,183	-2,388,839	13%
Troškovi režijskog materijala	-813,766	-713,270	-100,496	14%
Troškovi goriva i energije	-579,556	-561,487	-18,069	3%
Troškovi transportnih usluga	-154,604	-139,922	-14,682	10%
Troškovi usluga održavanja	-600,735	-438,900	-161,835	37%
Troškovi	-20,970	-67,453	46,483	-69%
Troškovi neproizvodnih usluga	-1,131,404	-944,065	-187,339	20%
Troškovi reprezentacije	-73,717	-57,024	-16,693	29%
Nematerijalni troškovi	-738,608	-645,870	-92,738	14%
OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI	-4,113,361	-3,567,991	-545,370	15%
EBITDA (DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA)	16,267,950	13,030,193	3,237,757	25%
OSTALI PRIHODI/ (RASHODI) NETO	-1,013,459	131,738	-881,721	669%
AMORTIZACIJA	-2,128,950	-2,013,284	-115,666	6%
FINANSIJSKI PRIHODI	149,639	11,098	138,541	1248%
FINANSIJSKI RASHODI	-413,683	-367,427	-46,256	13%
Porez	-2,186,866	-976,474	-1,210,392	124%
NETO REZULTAT	10,674,631	9,552,368	1,122,263	12%

Izvještaj ovnadzrvenito o god. islijem poslovnoju 2024. godina

Poslovni prihodi

u 2024. godini iznose € 40,7 mil. što je za 18 % veće u odnosu za isti period prethodne godine.

U cilju privlačenja novih i povećanja broja rotacija postojećih avio-kompanija Društvo nudi određene popuste u skladu sa podsticajnom šemom koja je stastavni dio cjenovnika usluga. Popusti se obračunavaju po sledećima osnovama: za otvaranje novih ruta, za povećavanje broja frekvencija na postojećim rutama, po osnovu broja ostvarenih rotacija, za avio-kompanije koje obavljaju saobraćaj na strateškim rutama, za avio-kompanije koje imaju bazirane vazduhoplove na aerodromu Podgorica i aerodromu Tivat. Ovi popusti se evidentiraju kao umanjene prihoda.

Ukupno odobreni popusti u 2024. godini iznosili su 11.667.466 eur i prikazani su kao umanjene prihoda.

Troškovi zarada i naknada zarada

kao najznačajnija kategorija u strukturi ukupnih troškova su u 2024. godini za 13 % ili za oko € 2,4 mil. veći u odnosu na isti period prošle godine. Trend rasta bilježi kretanje ukupnog broja zaposlenih na kraju perioda izvještavanja: 987 vs. 964 što je rast od 2%.

EBITDA

(dobit bez troškova poreza, finansijskih troškova, amortizacije i kalkulativnih troškova) u tekućoj godini iznosi € 16 mil. i bolja je za € 3,2 mil., odnosno 25%, u poređenju sa prošlom godinom, koja je iznosila € 13 mil.

Neto rezultat

u tekućoj godini iznosi € 10,7 mil., što je bolji rezultat u odnosu na isti period prošle godine kada je neto dobitak iznosio € 9,6 mil.

FINANSIJSKI POKAZATELJI – RACIO ANALIZA

Pokazatelj likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti usmjereni su na mjerenje sigurnosti poslovanja, dok su pokazatelj aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti usmjereni na mjerenje uspješnosti poslovanja.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2024	2023
Opšti ratio likvidnosti	4,49	4,71
Ratio reducirane - ubrzane likvidnosti	4,45	4,64
Ratio trenutne likvidnosti	1,6	2,67
Neto obrtna sredstva	45.794.170	35.421.807

Pokazatelj likvidnosti se koristi za procjenu sposobnosti preduzeća da udovolji kratkoročnim obavezama. Iz navedenih pokazatelja ratio tekuće likvidnosti pokazuje da je 1 EUR kratkoročnih obaveza pokriven sa 4,49 EUR kratkotrajne imovine, a ratio ubrzane likvidnosti da je 1 EUR kratkoročnih obaveza pokriven sa 4,45 EUR kratkoročnih likvidnih sredstava. Ratio trenutne likvidnosti nam pokazuje da ukoliko su novčana sredstva kojim poslovni subjekat raspolaže bez ikakvih ograničenja u trenutku sagledavanja prispjelih obaveza veća ili jednaka od prispjelih obaveza onda se može reći da je preduzeće sa ovog aspekta likvidno. Izračunati koeficijenti govore da je likvidnost preduzeća na zadovoljavajućem nivou.

POKAZATELJI POSLOVNE AKTIVNOSTI	2024	2023
Koeficijent obrta kupaca	8,74	8,63
Prosječno vrijeme naplate potraživanja	42	42
Koeficijent obrta dobavljača	17,39	13,56
Prosječno vrijeme plaćanja obaveza	21	26
Koeficijent obrta obrtnih sredstava	0,8	0,89
Koeficijent obrta stalnih sredstava	0,34	0,29

Pokazatelj poslovne aktivnosti mjeri koliko efikasno preduzeće upotrebljava svoje resurse. Poželjno je da je koeficijent obrta što veći odnosno da je vrijeme vezivanja sredstva tj. imovine što kraće. Koeficijent poslovne aktivnosti ili koeficijent obrta ukazuje na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Koeficijent obrta dobavljača i kupaca je na zadovoljavajućem nivou.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI I FINANSIJSKE STABILNOSTI	2024	2023
Koeficijent finansijske stabilnosti	1,15	1,14
Koeficijent zaduženosti	0,16	0,15
Koeficijent finansiranja	0,18	0,18
Koeficijent pokrića kamate	31,09	28,69

Pokazatelj zaduženosti pokazuje do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Koristi se za procjenu finansijskog rizika preduzeća odnosno pokazatelji mjere stepen zaduženosti preduzeća. Što je veći odnos duga i imovine veći je finansijski rizik i obrnuto. Pokazatelji zaduženosti govore da su koeficijent stabilnosti i zaduženosti na zadovoljavajućem nivou, kao i koeficijent pokriva kamate što govori da ne postoji rizik podmirenja obaveza po dospelim kamatama.

KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI	2024	2023
Koeficijent solventnosti	6,27	6,47

Pokazatelj solventnosti govori da postoji dugoročna sposobnost preduzeća da u roku podmiri obaveze. Pod solventnošću preduzeća podrazumijevamo sposobnost preduzeća da cjelokupnom svojom imovinom isplati sve obaveze. Ne postoji pravilo koliki taj koeficijent treba da bude, ali da bi preduzeće definisali kao solventno, koeficijent mora biti veći od 1.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2024	2023
Neto profitna marža	25,93%	27,72%
Bruto profitna marža	31,24%	29,45%
Prinos na aktivu - ROA	5,91%	5,72%

Pokazatelj profitabilnosti izražava snagu zarade preduzeća, odnosno pokazuje ukupni efekat likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom na mogućnost ostvarivanja profita. Koeficijent bruto profitne marže 31,24 %, neto profitna marže 25,93% kao i ROA su zadovoljavajući i pokazuju da je preduzeće uspješno u ostvarivanju profita. U odnosu na prethodnu godinu došlo je do rasta bruto profitabilnosti, ali i blagog pada neto profitabilnosti. Razlika između bruto i neto profitne marže je u poreznom opterećenju prema prihodima od prodaje, tako da se ovaj blagi pad neto profitabilnost može objasniti većim poreskim opterećenjem.

EBIT	2024	2023
Poslovni rezultat prije oporezivanja i kamata	13.238.144	10.896.269

EBITDA	2024	2023
Poslovni rezultat dobit iz redovnog poslovanja	16.267.949	13.030.193

Finansijski rizici

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente u bilo kojoj formi osiguranja protiv gubitaka usljed rizika. Finansijski sektor se uglavnom fokusira na kreditni rizik i rizik likvidnosti i djeluje u individualnim slučajevima u cilju smanjenja rizika.

Tržišni rizik

U svom poslovanju, društvo je izloženo finansijskim rizicima od promjene kursa stranih valuta i promjena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize osjetljivosti. Nije bilo značajnih promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili mjeri taj rizik.

Društvo vrši naplate u valuti Eur dok je gro plaćanja takođe u valuti Eur zbog čega nije izloženo valutnom riziku. Funkcionalna valuta Društva je Euro i svi prihodi i rashodi Društva su iskazani u eurima. Devizne pozicije Društva nisu značajne; shodno tome, rukovodstvo nije izvršilo analizu osjetljivosti budući da promjene deviznih kursa ne bi imale uticaja na Društvo. Društvo ne koristi instrumente zaštite od rizika za svoje devizne pozicije.

Društvo gotovinu, gotovinske ekvivalente, stambene kredite date radnicima i oročena finansijska sredstva svrstava u grupu kamatonosnih finansijskih sredstava, a s obzirom da je kamata kod ovih finansijskih sredstava fiksna ne postoji kamatni rizik.

Obaveze prema dobavljačima i potraživanja od kupaca su beskametni i imaju datume izmirenja u roku od jedne godine. Rizik Društva od promjena fer vrijednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu uzetih dugoročnih kredita po promjenljivoj kamatnoj stopi vezanoj za EURIBOR što izlaže Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Analize osjetljivosti su uspostavljene na osnovu izloženosti promjenama kamatnih stopa za obaveze sa varijabilnom stopom. Povećanje od 1% predstavlja, od strane rukovodstva, procjenu realno moguće promjene u kamatnim stopama. Da je kamatna stopa 1% viša/niša, a sve ostale varijable ostale nepromijenjene, Društvo bi godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine imalo efekte na finansijski rezultat od 2.666 Eur (2023. godina: 3.333 Eur).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da svoja dugovanja izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi za rezultat imalo finansijski gubitak za Društvo.

Kada je riječ o bankama i finansijskim institucijama, Društvo ima deponovana sredstva samo kod vodećih banaka u Crnoj Gori. Kod potraživanja, Društvo nije izloženo ni prema jednom pravnom licu niti grupi dominantno koji bi predstavljali značajan rizik.

Starosna struktura potraživanja od kupaca na 31.12.2024. godine je sledeća:

Ukupna potraživanja - **12.529.652** eur

Nedospjela potraživanja - **1.580.373** eur

Potraživanja sa kašnjenjem do 3. mjeseca - **838.836** eur

Potraživanja sa kašnjenjem preko 3. mjeseca - **10.110.443** eur

Potraživanja sa kašnjenjem od 3 mjeseca su većim dijelom pokrivena obavezama po osnovu izdatih kredit nota za popuste koje su aviokompanije dobile na osnovu ostvarenog saobraćaja i koje je Društvo izdalo na kraju 2024. godine.

Za sva potraživanja starosti preko 365 dana izvršena je indirektna ispravka vrijednosti.

PREGLED NAJVEĆIH KUPACA U ZEMLJI		
NAZIV KUPCA	PROMET U 2024. GODINI	PROMET U 2023. GODINI
TO MONTENEGRO D.O.O	4,030,204	3,935,716
MONTENEGRO DUTY FREE D.O.O	3,503,574	2,956,380
MENZIES AVIATION D.O.O	1,653,471	768,556
COFFEE CAKE	684,526	677,287
ALMECO D.O.O	426,912	354,478

PREGLED NAJVEĆIH INO KUPACA		
NAZIV KUPCA	PROMET U 2024. GODINI	PROMET U 2023. GODINI
AIR SERBIA A.D.	5,572,416	5,281,792
TURKISH AIRLINES INC.	4,057,854	3,171,691
RYANAIR LIMITED	2,216,525	2,298,364
AUSTRIAN AIRLINES AG	2,424,600	2,244,626
WIZZ AIR LTD HUNGARY KFT	1,575,996	1,883,593
PEGASUS HAVA TASIMACILIGI A.S	1,407,343	436,754

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa, rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru kao i rizik nemogućnosti da se isplate obaveze u roku dospjeća.

Pristup Društva upravljanju likvidnošću je osiguranje da će u svakom trenutku biti u dovoljnoj mjeri likvidno, kako bi bilo u mogućnosti ispuniti svoje obaveze na vrijeme i pod normalnim i pod vanrednim okolnostima, bez uzrokovanja neprihvatljivih gubitaka ili rizikovanja nanošenja štete reputaciji Društva.

Kontinuiranim praćenjem stvarnog novčanog toka Društvo održava novčane rezerve, a takođe održava adekvatan odnos dospjeća finansijskih sredstava i obaveza. Likvidnost Društva se prati na dnevnoj osnovi od strane rukovodstva i analizira na mjesečnom nivou kroz prognoziranje kretanja gotovinskih tokova za period od narednih godinu dana.

Upravljanje rizikom kapitala

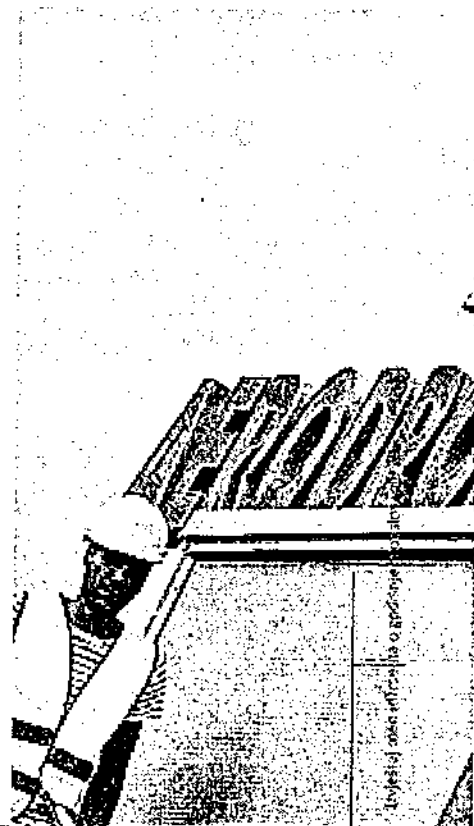
Jedini osnivač i vlasnik Akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" je Vlada Crne Gore, koja je u Društvo unijela akcijski kapital u iznosu od 101.500.000 eur.

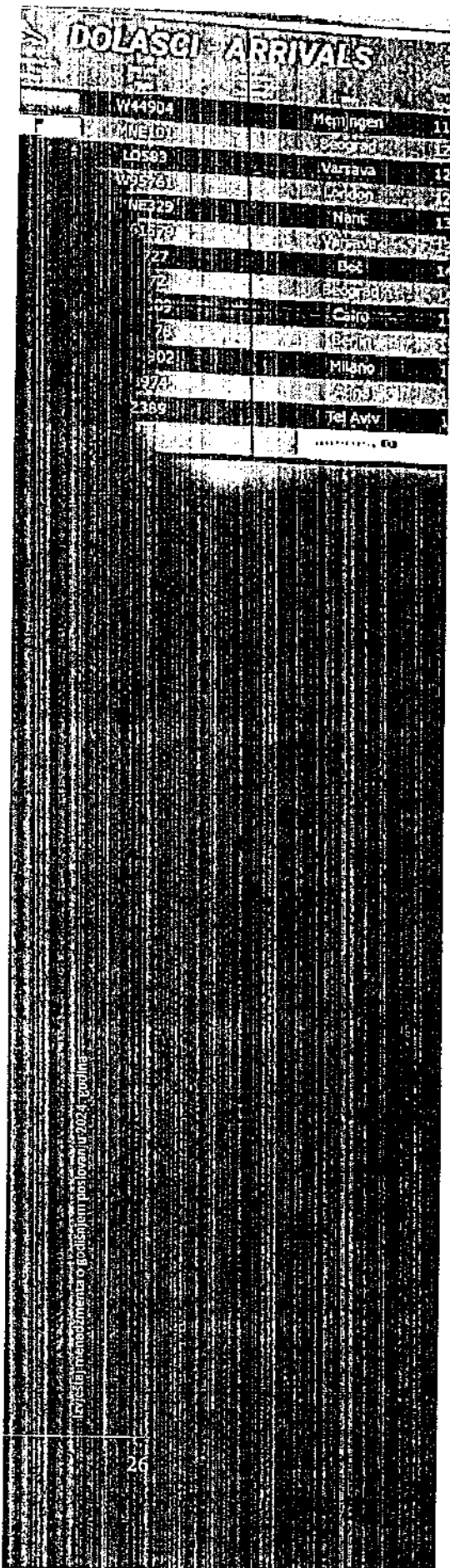
Aksijski kapital čini 10.150.000 običnih akcija nominalne vrijednosti 10 eura, što čini 100% vrijednosti kapitala Društva. Osnivačka emisija akcija je evidentirana u Centralnoj depozitarnoj agenciji (Simbol trgovine: AERO).

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi se osnivaču obezbijedila dividenda i očuvala optimalna struktura kapitala sa ciljem da se smanje troškovi kapitala.

9. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela

U posmatranom periodu nije bilo otkupa sopstvenih akcija, odnosno udjela.

10. Sertifikacija i realizovane aktivnosti na aerodromu Crne Gore

Aerodrom Podgorica

• SERTIFIKACIJA

- Izdat uslovni certifikat od Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo za TGD

Realizovane i započete aktivnosti

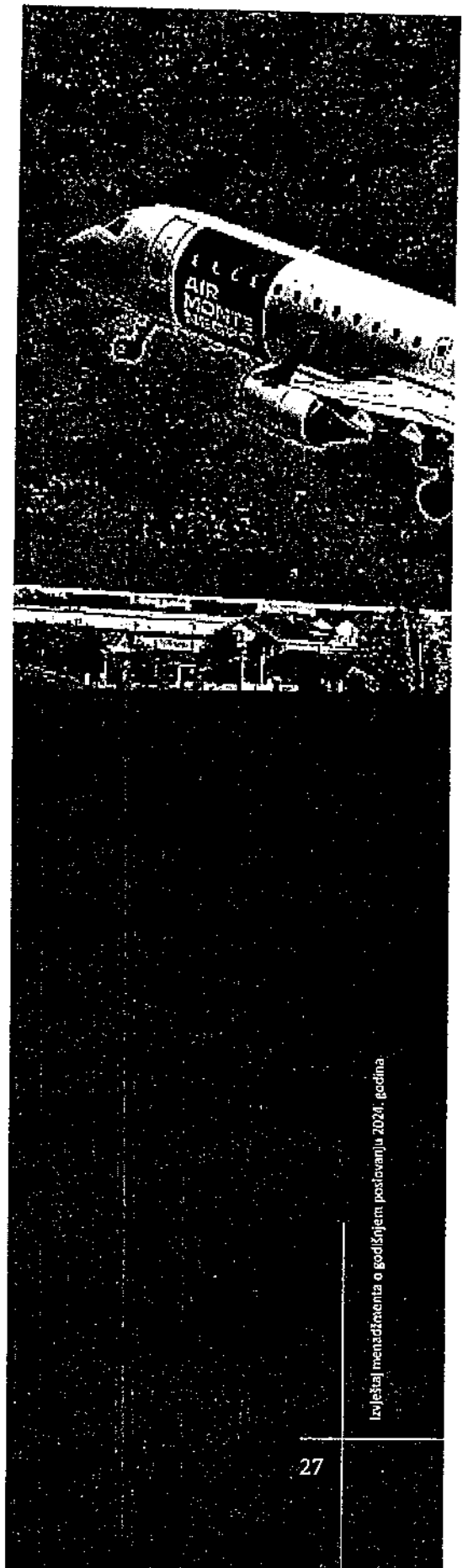
SZO – Služba zemaljskog opsluživanja:

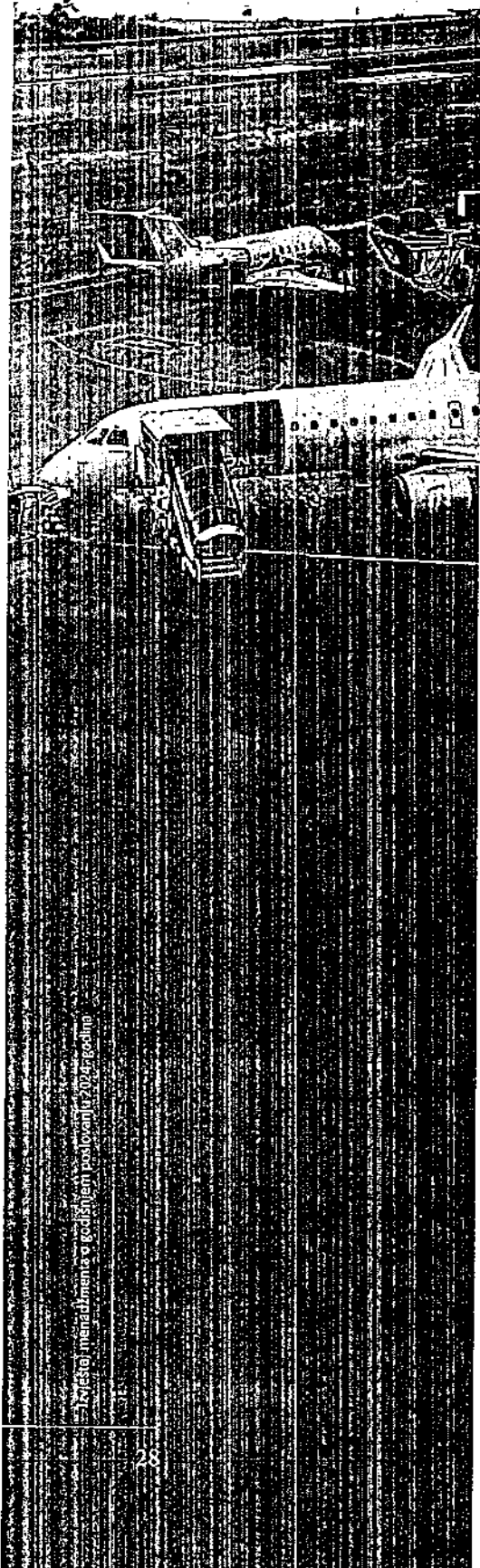
- Završene aktivnosti na uvođenju u rad novih kolica za ULD, novih zatvorenih kolica za prtljag, električnih stepenica, električnih tegljača, novih strujnih agregata, ambulifita i kamiona za odleđivanje i zaštitu vazduhoplova od zaleđivanja;
- Izvršeno označavanje novim oznakama za aerodromsku opremu većeg broja sredstava za opsluživanje vazduhoplova na zemlji;
- Sprovedene aktivnosti na opsluživanju većih količina tereta sa eksplozivnim materijama i opsluživanja vazduhoplova koji je prevezio dati teret;
- Sprovedene korektivne aktivnosti po nalazima audita Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo iz domena bezbjednosti;

TS – Tehnička služba:

- Realizovan ugovor i dostavljen Izvještaj za određivanje klasifikacionog rejtinga košvoza (PCR-a) operativnih površina na Aerodromu Podgorica, broj: 06/1-116087 od 11.12.2024. godine;
- Realizovan postupak javne nabavke za popravku oštećenog betona/asfalta naspram parking pozicije za vazduhoplove broj 1. kao i dijela saobraćajnice koja vodi prema trafostanici;
- Izvršeno ispitivanje elektro i gromobranske instalacije na objektima Aerodroma Podgorica;

- Izvršen dodatni razvod elektro instalacije za potrebe SVS za napajanje vatrogasnih vozila;
- Izvršena isporuka i montaža novih naplatnih kućica na komercijalnom parkingu i u skladu sa tim izvršena ugradnja i montaža razvodnog ormarara i povezivanje novih naplatnih kućica na napajanje i puštanje u rad;
- U toku je zamjena krovnog pokrivača i farbanje nadstrešnice nad pješačkom stazom naspram putničkog terminala i administrativne zgrade;
- Izvršena je isporuka i stvaranje uslova za puštanje u rad 4 nova tegljača prtljažnih kolica;
- Realizovana je nabavke i sprovodi se označavanje aerodromske opreme u skladu sa najnovijom EASA regulativnom i preporukom Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo;
- Započeta realizacija Ugovora "Remont sistema automatike zgrade putničkog terminala Aerodroma Podgorica (BMS)". Očekuje se da se radovi kompletiraju u I kvartalu 2025. godine;
- Pokrenuta javna nabavke za CUPPS (Common Use Passenger Processing System) koji predstavlja platformu koja omogućava različitim DCS (Departure Control Systems) sistemima da koriste unificirani interfejs za dijeljene radnih stanica na aerodromu;
- Izvršena isporuka novih monitora za FIDS sistem. Montaža se očekuje u I kvartalu 2025. godine;

SVS – Spasilačko vatrogasna služba:

- Završena je obuka za gašenje požara na posudama pod pritiskom i na simulatoru sa otvorenim plamenom na Aerodromu Beograd;
- Završen je proces periodičnog testiranja koncentrata pjenila za gašenje požara koje se drži na vozilima i u rezervi, i dobijeni su pozitivni rezultati;
- Izvršena je priprema i dostavljena obimna dokumentacija na zahtjev Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo po osnovu sprovedenog redovnog inspeksijskog nadzora iz oblasti pružanja usluga spasilačko vatrogasne zaštite, kao i otpočeto je sa aktivnosti za uklanjanje nepravilnosti evidentiranih u preliminarnom izvještaju Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo prilikom redovnog nadzora;

SB – Služba bezbjednosti:

- Odrađeno servisiranje ETD uređaja od strane ovlašćenog servisa;
- Sprovedena nabavka i ugradnja u saradnji sa TS nadstrešnice iznad vrata kućice na liniji razgraničenja;
- Sprovedeno montiranje/označavanje stubova perimetarske zaštitne ograde novim brojevima, a stari brojevi su uklonjeni;
- U skladu sa PB aerodroma Podgorica sprovedene su pojačane mjere bezbjednosti na letovima za Izrael;

Aerodrom Tivat

SERTIFIKACIJA

Održan sastanak sa Agencijom za Civilno Vazduhoplovstvo vezano za dalji tok aktivnosti u cilju sertifikacije aerodroma Tivat po Uredbi EU 139/2014.

Realizovane i započete aktivnosti

- Ugrađen i pušten u rad UPS za Terminal 1 i dio administrativne zgrade
- Analiza deponija i aktuelizacija pred lokalnim i drzavni organima

- Završetak rada na izmjenama Sporazuma o koordinaciji između Aerodroma Tivat i AKL Tivat
- Sprovedena je sanacija krova i zamjenjeni su sendvič paneli na nadstrešnici zgrade Terminala 1
- Sprovedeno je osvježanje kompletne horizontalne signalizacije na pristanišnoj platformi komercijalne i generalne avijacije, servisnoj saobraćajnici i rulnim stazama A i B
- Urađena je analiza stanja kolovozne konstrukcije na parking pozicijama 3 i 5, sprovedena je sanacija habajućeg sloja na pomenutim parking pozicijama pristanišne platforme za komercijalnu avijaciju
- Revizija Operativnog priručnika SZO i standardnih operativnih procedura
- Otvoren Terminala 2 u periodu jun-oktobar
- Od strane Evropske komisije izvršena je inspekcija Aerodroma Crne Gore u cilju provjere usklađenosti bezbjednosnih procedura sa međunarodnim propisima
- Završena Revizija Programa bezbjednosti regulisanog agenta i Programa bezbjednosti Aerodroma Tivat na osnovu preporuka dobijenih od strane Evropske komisije
- Završen audit Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2024. godinu, izrađen korektivni akcioni plan na osnovu izvještaja sa audita i izvršene sve neophodne aktivnosti u cilju otklanjanja nedostataka
- Postavljene stanice za punjenje električnih vozila i novog razvodnog ormara u hangaru
- Započete aktivnosti na sanaciji krova upravne zgrade, postavljena nova nadstrešnice na administrativnoj zgradi iznad C prolaza
- Produženje licence za DESIGO CC
- Nadogradnja softvera za video nadzor
- Učešće na 52. ACI komitetu za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva

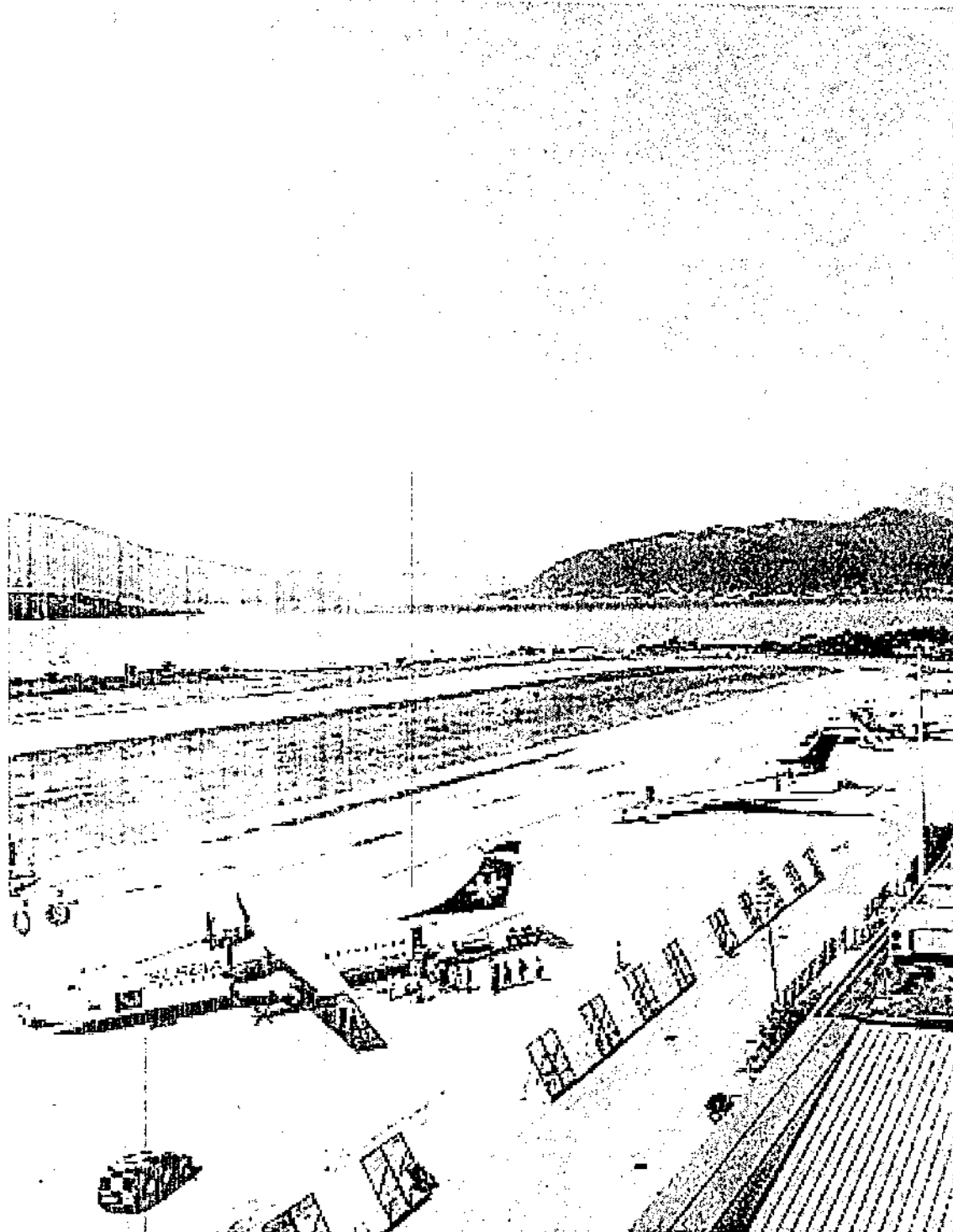
11. Politika zaštite životne sredine

Društvo konstantno planira, sprovodi, provjerava i ocjenjuje efikasnost preduzetih aktivnosti usmjerenih prema zaštiti životne sredine, kroz ispunjenje zahtjeva sadržanih u međunarodnim normama i propisima, kao i zakonskim propisima Države Crne Gore, u cilju poboljšanja kvaliteta životne sredine i kontrole štetnih uticaja na životnu sredinu. Podsticajem razvoja i savremenim vođenjem poslovnih procesa i tehnologija u cilju smanjenja štetnih uticaja na životnu sredinu, povećanjem stepena iskorišćenosti energije, kao i adekvatnim upravljanjem otpadom, kod svih učesnika poslovnih procesa razvija se svijest o stalnoj potrebi zaštite životne sredine sa težištem na preventivnom djelovanju. U tom smislu posebna pažnja se poklanja praćenju iskustava djelatnosti evropskih i svjetskih aerodroma, kao i stalnom usavršavanju i obrazovanju.

Politika upravljanja životnom sredinom je okvir za donošenje ocjene o nivou ostvarenja opštih i posebnih menadžerskih ciljeva upravljanja životnom sredinom. Planovi, aktivnosti i postupci zaštite životne sredine konstantno se usklađuju sa zahtjevima međunarodnog standarda ISO 14001:2015. Njihovo ispunjenje predstavlja minimalni nivo kvaliteta sistema upravljanja životnom sredinom u "Aerodromima Crne Gore" A.D. Operacionalizacijom postavljenih ciljeva na svim nivoima upravljanja, kao i stalnim sprovođenjem postupaka u "Aerodromima Crne Gore" A.D. sistematski i u cjelosti se sprovodi Politika zaštite životne sredine, čija djelotvornost sistema se periodično i provjerava.

Politika upravljanja životnom sredinom obavezuje sve zaposlene i ugrađena je u sve dokumente Integrisanog sistema kvaliteta Društva. Doprinos sprovođenju Politike upravljanja životnom sredinom smatra se doprinosom poboljšanju integrisanog sistema kvaliteta na aerodromima Podgorica i Tivat. Ekološka politika u Društva usmjerena je na održivi razvoj, kao i adekvatan odnos prema životnoj sredini i zajednici. Kao društveno odgovorna kompanija Društvo posluje u skladu sa svim principima zaštite životne sredine i održivog razvoja propisanih nacionalnim i međunarodnim propisima. Sistem upravljanja životnom sredinom u Društvu zasnovan je na principima održivog razvoja i zahtjevima međunarodnog standarda ISO 14001:2015.

Politika upravljanja životnom sredinom u Društvu javno je objavljena. Društvo sprovodi kompletne aktivnosti vezane za dekarbonizaciju, čime se nastoji postizanje pristupanja većeg Nivoa akreditacije prema ACA (Airport Carbon Accreditation).

Aktivnosti iz oblasti zaštite životne sredine koje sprovodi Društvo:

- Upravljanje opasnim otpadom
- Čišćenje separatora na aerodromu Podgorica (Preduzeće za sanitarnu i ekološku zaštitu "Hemosan" d.o.o., Bar);
- Ispitivanje vode za piće na aerodromu Podgorica i Tivat (Institut za javno zdravlje Crne Gore);
- Ispitivanje vode na izlazu iz separatora na aerodromu Podgorica (fizičko-hemijska analiza otpadnih voda koja se ispušta u površinske vode) (CETI d.o.o. Podgorica);
- Godišnji izvještaj o otpadu - (Agencija za zaštitu životne sredine);
- Plan upravljanja otpadom na Aerodromu Podgorica i Aerodromu Tivat (Agencija za zaštitu životne sredine);
- Ažuriranje inventara emisije gasova u vazduh - (Ministarstvo saobraćaja i pomorstva & Agencija za zaštitu životne sredine). Društvo je pristupilo programu Aerodromske akreditacije ACA (Airport Carbon Accreditation) koji ima za cilj da podstakne i omogući aerodromima da implementiraju najbolje prakse u upravljanju CO₂ i podstignu smanjenje emisija. Društvo je uspješnim završetkom akreditacije dobilo sertifikate Nivoa 1 - Mapping (Airport Carbon Accreditation & Airport Council International), kojim su prepoznati napori Aerodroma da upravljaju i smanjuju emisiju CO₂, koji je prvi rezultat strategije zaštite životne sredine. Aerodromska karbonska akreditacija pruža priliku aerodromima da sticanjem javnog priznanja baziranog na svojim dostignućima, promovišu i poboljšavaju efikasnost aerodroma, podstiču transfer znanja, kao i ujedno podižu kredibilitet profila aerodroma. Postoji više nivoa aktivnosti sa ciljem smanjenja potrošnje energije, kao što su: energetske preglede/oditi i primjena sistema za upravljanje energijom, zamjena tradicionalnog osvetljenja LED osvetljenjem, korišćenje efikasne opreme za grijanje/klimatizaciju sa najnovijom tehnologijom, optimizacija podešavanja temperature ili osvetljenja. Dekarbonizacija potrošnje energije je planirana uvođenjem strategije obnavljanja tehničkog voznog parka (tehničkih vozila) kako bi se stekli uslovi za prelazak na električni pogon, kao i izrada fotonaponskih panela na aerodromima Podgorica i Tivat. Primjenom navedenih konkretnih i aktivnih rješenja po pitanjima zaštite životne sredine (aerodromi Podgorica i Tivat) imaju definisanu strategiju smanjenja emisije ugljenika uz postizanje strateškog interesa dostizanja neto nulte emisije ugljenika.

12. Politika zaštite i zdravlja na radu

Izveštaj o stanju zaštite i zdravlja na radu zaposlenih sprovedenim mjerama i preduzetim aktivnostima u 2024. godini u oblasti zaštite i zdravlja na radu, kao i planiranim aktivnostima u 2025. godini sačinjen je u skladu sa članom 51 stav 1 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“ br. 34/14 i 44/18), kojim je utvrđena obaveza poslodavca, odnosno „Aerodromi Crne Gore“ AD, Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“) da, najmanje jednom godišnje, sačini izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih, koji se razmatra na sjednicama Odbora direktora, zajedno sa izvještajima o poslovanju.

Normativni poslovi

U skladu sa članom 17 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu („Sl. list CG“ br. 34/14 i 44/18“), usvojen je Akt o procjeni rizika za sva radna mjesta (akt br.05/2-1346 od 14.02.2024.g.). Akt je izrađen od strane ovlaštene organizacije „Montinspekt“ d.o.o. Ovim Aktom o procjeni rizika utvrđuju se:

- Identifikacija, odnosno otkrivanje opasnosti;
- Radna mjesta koja su izložena identifikovanim opasnostima;
- Vjerovatnoća nastanka povrede na radu, profesionalne bolesti, odnosno bolesti u vezi sa radom;
- Da li je rizik prihvatljiv;
- Uvođenje mjera za smanjenje neprihvatljivog rizika ukoliko postoji;

Shodno članu 21 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu („Sl. list CG“ br. 34/14 i 44/18), radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni i obavljati poslove tih radnih mjesta samo zaposleni koji pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spreme, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti;

Obavljaju se zdravstveni pregledi zaposlenih koji su raspoređeni na radna mjesta sa posebnim uslovima rada u skladu sa Pravilnikom o načinu, obimu i rokovima za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom („Sl. list CG“ br: 43/17). Propisani su vrsta, način kao i rokovi za obavljanje zdravstvenih pregleda na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada.

Edukacija zaposlenih

U dijelu aktivnosti koji se odnosi na edukaciju, shodno čl. 20 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu izvršeno je osposobljavanje za bezbjedan rad iz oblasti zaštite i zdravlja na radu za 292 zaposlena na Aerodromima Podgorica i Tivat. Osposobljavanje se vrši prije zasnivanja radnog odnosa, raspoređivanja na drugo radno mjesto, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada i ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana. Osposobljavanje je izvršeno u dva termina. Prvi termin je bio u martu 2024. godine, u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „MMK Control“ Bar. Drugi termin je bio u toku septembra mjeseca 2024. godine u saradnji sa ovlašćenom organizacijom iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „MMK Control“ Bar. Uvjerjenja o osposobljenosti za bezbjedan rad čuvaju se u personalnim dosijeima zaposlenih u Službi za ljudske resurse i zajedničke poslove.

U saradnji sa ovlašćenom organizacijom „Zopt“, izvršeno je stručno osposobljavanje za 20 zaposlenih u okviru programa obrazovanja za zanimanje – Rukovalac vučnim dizalicama. Izdati su sertifikati od strane ovlaštene organizacije i isti se čuvaju u personalnim dosijeima zaposlenih. Obuka je izvršena u toku marta/aprila mjeseca 2024. godine;

U saradnji sa ovlašćenom organizacijom „Zopt“, izvršeno je stručno osposobljavanje za 11 zaposlenih u okviru programa obrazovanja za zanimanje – Rukovalac autodizalicama. Izdati su sertifikati od strane ovlaštene organizacije i isti se čuvaju u personalnim dosijeima zaposlenih. Obuka je izvršena u toku jula/avgusta mjeseca 2024. godine;

Zdravstveni pregledi

U skladu sa Aktom o procjeni rizika (akt br.05/2-1346 od 14.02.2024.g.) i čl. 19 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu izvršen je periodični zdravstveni pregled za 530 zaposlenih. Zdravstveni pregledi su obavljani u DZ Podgorica – Centar za medicinu rada, osim zaposlenih SVS koji su pregleda obavili u DZ „Dimitrije Dika Marenčić“ – Danilovgrad.

Ispitivanje sredstava rada i elektro i gromobranskih instalacija

Shodno čl. 11 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu i Pravilnika o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine, izvršen je pregled i ispitivanje 29 sredstava za rad na Aerodromu Podgorica (02 – 697/1 i 05/2-5279 od 04.06.2024. godine). Ispitivanje je izvršeno u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“.

Shodno čl. 11 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu i Pravilnika o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine, izvršen je pregled i ispitivanje 12 sredstava za rad na Aerodromu Tivat (02 – 697/2 i 05/2-5280 od 04.06.2024. godine). Ispitivanje je izvršeno u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“.

Shodno čl. 11 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu i Pravilnika o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine, izvršen je pregled i ispitivanje 85 sredstava za rad na Aerodromu Podgorica (02 – 1769 i 05/2-5279 od 27.12.2024. godine). Ispitivanje je izvršeno u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“.

13. Realizovane nabavke u 2024. godini

Ukupna finansijska vrijednost svih realizovanih postupaka nabavki u 2024. godini iznosila je 4.324.020 eur sa PDV-om, od čega je iznos na otvorene postupke bio 2.440.356 eur sa PDV-om, na jednostavne nabavke ispod 8.000 eura utrošeno je 841.286 eur sa PDV-om, dok je na jednostavne nabavke objavljene na CEJN-u utrošeno 1.042.377 eur sa PDVom.

14. Centar za obuku

Kako bi aerodromsko osoblje moglo obavljati određene poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu, moraju posjedovati odgovarajuću Potvrdu o stručnoj osposobljenosti, kao i ispuniti ostale uslove propisane Pravilnikom o stručnom osposobljavanju lica koja obavljaju poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu i to kroz:

Rješenje broj 02/2-348/22-94/8 od 27.06.2022. godine, kojim se Akcionarskom društvu za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" Podgorica, Centru za obuku izdaje ovlaštenje za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja lica koja obavljaju poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu;

Rješenje broj 02/2-348/24-283/5 od 03.09.2024. godine, kojim se odobrava Akcionarskom društvu za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" AD Podgorica, Centru za obuku, Operativni priručnik, Izdanje 02, revizija 08 od 23.05.2024. godine.

Rješenje broj 04/2-348/25-3/3 od 11.03.2025. godine, kojim se daje saglasnost na Programa obuke iz domena bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva, Izdanje 3, Revizija 02 od 06.03.2025. godine.

Stručno osposobljavanje sadrži: teorijsku nastavu, praktične vježbe i osposobljavanje na radnom mjestu. Osnovni cilj teorijske nastave, praktičnih vježbi i osposobljavanja na radnom mjestu je stručno osposobiti kandidata za sigurno i samostalno obavljanje poslova, kao i razviti pravilan odnos prema izvršavanju obaveza i dužnosti u procesu rada primjenom stečenih znanja i vještina.

U 2024. godini u Centru za obuku organizovano je ukupno:

- 79 obuka za lica koja obavljaju poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu i izdato 1.145 Potvrde o stručnoj osposobljenosti;
- 87 obuka iz domena bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i 1.567 Potvrda o završenoj obuci iz domena bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva.

15. Administrativni kapaciteti, upravljanje ljudskim resursima i pravni poslovi

U Službi za upravljanje ljudskim resursima i zajedničkim poslovima obavljaju se poslovi shodno Aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji se odnose na: zasniavanje radnog odnosa; raspoređivanje zaposlenih; vođenje i ažuriranje personalnih dosijea zaposlenih; rješavanju o pravima i obavezama iz radnog odnosa; davanje pravnih mišljenja o primjeni propisa; vođenju postupka o utvrđivanju odgovornosti zaposlenih; pripremanje svih pojedinačnih akata iz radnih odnosa (izrada ugovora, rješenja i sl.); praćenje propisa iz oblasti radnih odnosa i arhivskog poslovanja; poslovi prijavljivanja i odjavljivanja zaposlenih kod nadležnih službi i uprava; vođenja evidencije iz oblasti rada (uspostavljanje i vođenje matične evidencije zaposlenih i dr. evidencije); izrada internih, opštih i drugih akata iz radnog odnosa kao i drugi poslovi iz djelokruga rada službe.

Broj zaposlenih i kadrovska struktura

Broj zaposlenih u Društvu na dan 31.12.2024. godine iznosio je 987, od toga 823 zaposlenih na neodređeno vrijeme i 140 zaposlenih na određeno vrijeme i 24 lica angažovanih po osnovu ugovora o obavljanju privremeno povremenih poslova.

U sledećoj tabeli dat je pregled kvalifikacione strukture zaposlenih/angažovanih na dan 31.12.2024. godine:

ORGANIZACIONA JEDINICA	NK	PK	KV	VKV	SSS	VSŠ	VSS	UKUPNO PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA
DIREKCIJA		1	4		35	2	112	DIREKCIJA 154
AERODROM PODGORICA	8	5	33	7	346	11	104	AERODROM PODGORICA 514
AERODROM TIVAT	6	7	33	12	181	12	68	AERODROM TIVAT 319
UKUPNO	14	13	70	19	562	25	284	UKUPNO 987

U narednoj tabeli data je polna struktura zaposlenih/angažovanih na dan 31.12. 2024. godine:

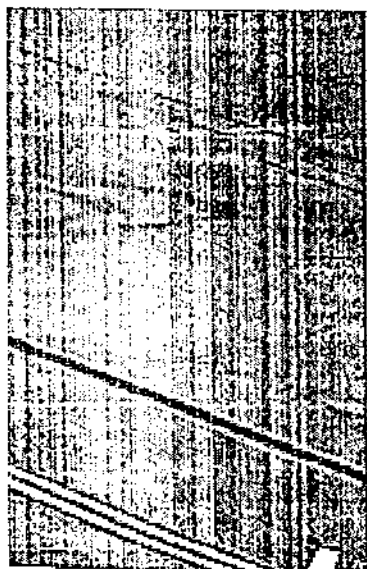
ORGANIZACIONA JEDINICA	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
DIREKCIJA	61	93	154
AERODROM PODGORICA	330	184	514
AERODROM TIVAT	192	127	319
UKUPNO	583	404	987

Razlika u polnoj strukturi zaposlenih u korist muškaraca je uslovljena prirodom poslova koji se pretežno obavljaju na aerodromima (protivpožarno obezbjeđenje, poslovi na električnim uređajima i instalacijama, transportu i sl.).

U narednoj tabeli data je starosna struktura stalno zaposlenih/angažovanih na dan 31.12. 2024. godine:

ORGANIZACIONA JEDINICA	DO 25 GODINA	OD 26-30 GODINA	OD 31-40 GODINA	OD 41-50 GODINA	PREKO 50 GODINA	UKUPNO
DIREKCIJA	2	10	53	46	43	154
AERODROM PODGORICA	40	57	151	150	116	514
AERODROM TIVAT	19	20	94	105	81	319
UKUPNO	61	87	298	301	240	987

16. Unapređenje i razvoj integrisanog sistema kvaliteta

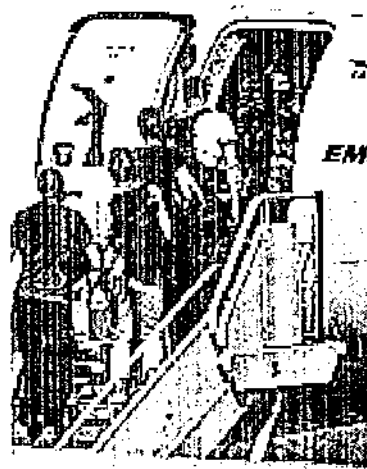

U cilju uspostavljanja, primjene, održavanja i unapređenju integrisanog menadžment sistema u skladu sa zahtjevima ISO 9001 i ISO 14001 i politikom integrisanog menadžment sistema IMS služba na čelu sa menadžerom za integrirani menadžment sistem sprovela je pripremu plana za internu provjeru za 2024. godinu, plan za internu inspekciju za 2024. godinu za oba aerodroma i sčinjen je plan za realizaciju mjera unapređenja, nakon održanog sastanka preispitivanja IMS-a;

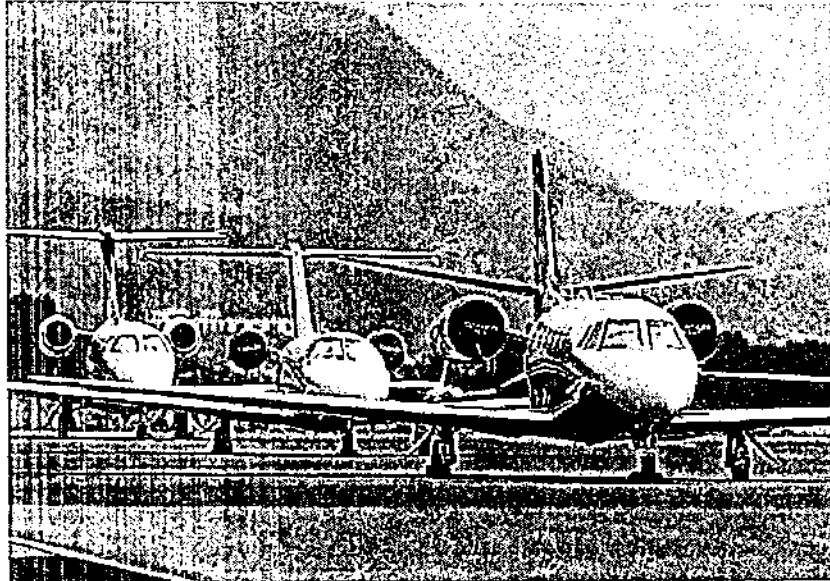
IMS služba zajedno sa timom obučenih internih auditora sprovela je potrebne interne provjere i interne inspekcije.

IMS služba je bila predmet kontinuiranog nadzora od strane Agencije za civilno vazduhoplovstvo tokom kojeg je obezbijedila sve potrebne podatke u vezi uspostavljene organizacije Društva kao i kompletnog procesa funkcionisanja kontrole kvaliteta obezbjeđujući im neophodne dokaze kao što su važeće procedure i neophodni zapisi za uspješnu realizaciju predmetnog nadzora. Kontinuirani nadzor sproveden je 19.03.2024. godine.

Konsultantska kompanija identifikovala je trenutni status i eventualne mjere za unapređenje IMS-a upoređujući definisano u okviru usvojenih procedura sa zahtjevima standarda. Društvo je dobilo konačan izvještaj sa navedenim mjerama za unapređenje radi konačnog usaglašavanja sa zahtjevima ISO standarda, nakon čega bi Društvo moglo planirati i sertifikaciju.

17. Upravljanje vazduhoplovnom sigurnošću u 2024. godini

Tokom 2024. godine Služba upravljanja vazduhoplovnom sigurnošću (u daljem tekstu SUVS) sprovodila je svoje aktivnosti shodno Planu implementacije (aktivnosti) SMS-a za 2024. godinu, kojim su definisane planirane aktivnosti koje u okviru sistema upravljanja sigurnošću na aerodromu treba realizovati u tekućoj godini, kao i one čija je realizacija u prethodnoj godini započeta i/ili iz objektivnih razloga nije dovršena niti započeta.

Tokom 2024. godine održavani su sastanci Lokalnog odbora za sigurnost Aerodroma Podgorica (I LOS 17.07.2024, i II LOS 18.12.2024.godine) kao i Lokalnog odbora za sigurnost Aerodroma Tivat (I LOS 19.04.2024. i II LOS 26.12.2024. godine)na kojima su razmatrani i analizirani događaji od značaja za sigurnost, o čemu postoje dokumentovane potvrde u vidu Zapisnika koji su vođeni na svim održanim sastancima i nalaze se u bazi dokumentacije SUVS.

U mjesecu martu zaključen je izvještaj sa nadzora iz oblasti SMS-a, sproveden od strane Agencije za civilno vazduhoplovstvo, broj 02/2-348/22-63/10 od 26.08.2022. a odnosi se na Aerodrom Podgorica, kojim je konstatovano da je operator Aerodroma Podgorica sproveo odgovarajuće aktivnosti koje su rezultirale otklanjanjem svih konstatovanih neusaglašenosti navedenih u izvještaju sa nadzora.

Na aerodromu Tivat u martu je organizovana tradicionalna godišnja aktivnost koja ima za cilj podizanje svijesti o opasnostima od FOD-a - FOD Walk u kojoj je učestvovalo cca 70 zaposlenih na aerodromu Tivat i partnerskih organizacija. Ova aktivnost je organizovana i na aerodromu Podgorica u aprilu.

U radne procese uvedena je nova oprema za zemaljsko opsluživanje na aerodromima Crne Gore, električne putničke stepenice, pa je u skladu sa Planom aktivnosti SUVS-a, za iste sprovedena analiza potencijalnih rizika i opasnosti usljed uvođenja nove opreme u operativne procese. Takođe, uvedena je nova oprema za zemaljsko opsluživanje na aerodromu Podgorica i istovremeno pružanje nove usluge u proces zemaljskog opsluživanja, vozilo za odleđivanje i zaštitu vazduhoplova od zaleđivanja, pa je u skladu sa Planom aktivnosti SUVS-a, za iste sprovedena analiza potencijalnih rizika i opasnosti usljed uvođenja nove opreme u operativne procese. Značajno je još pomenuti da je u ovoj godini SUVS inicirala nabavku saobraćajnog znaka sa mjeračem i prikazom trenutne brzine vozila, uz istovremenu signalizaciju o upozorenju ukoliko do prekoračenja dozvoljene brzine dođe na Aerodromu Tivat. Na Aerodromu Podgorica predmetni znak je postavljen na servisnoj saobraćajnici koja se oslanja na komercijalnu platformu Aerodroma Podgorica. Upotreba i primjena opisanog indikatora brzine na operativnim površinama doprinijeće unaprjeđenju nivoa sigurnosti lica i opreme koja se kreću u airside-u.

SUVS obavještava Agenciju za civilno vazduhoplovstvo (ACV) kao i Komisiju za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova, vanrednih događaja koji ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja i pomorskih nezgoda i nesreća (KINNS), o svim događajima od značaja za sigurnost na aerodromima Crne Gore, a shodno Pravilniku o obavještanju, analiziranju i praćenju (Follow-up) događaja u civilnom vazduhoplovstvu.

SUVS je tokom 2024. godine bio predmet konstantnih provjera i audita od strane brojnih avio-kompanija koje svoje operacije realizuju na našem aerodromu.

Agenciju za civilno vazduhoplovstvo je u skladu sa Planom nadzora Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2024. sprovedla nadzor u oblasti SMS kod Operatora Aerodroma Podgorica, 06.12. 2024. godine, nakon čega je dostavljen Izvještaj sa nadzora sa utvrđenim nalazima, preporukama i opservacijama, a tekuće aktivnosti SUVS su priprema Korektivnog akcionog plana sa ciljem otklanjanja identifikovanih neusaglašenosti.

Kao najzahtjevnija, najobimnija aktivnost u 2024 godine, koja je sprovedena, izdvaja se revizija Priručnika upravljanja sigurnošću za aerodrom Podgorica, odnosno priređivanje novog izdanja Priručnika zbog obimnosti izmjena koje je prethodni Priručnik pretrpio.

18. Planirani budući razvoj

Finansijski plan za 2025. godinu predviđa nastavak stabilnog i uspješnog poslovanja Društva. Društvo je od samog osnivanja, kontinuirano napredovalo i raslo, što se ogleda kroz rast saobraćaja u smislu broja putnika, operacija vazduhoplova i destinacija sa kojima su crnogorski aerodromi povezani.

Na bazi istorijskog trenda rasta saobraćaja, regionalnih i globalnih kretanja u avio industriji, kao i konkretnih najava saobraćaja, pretpostavljeni rast saobraćaja za 2025. godinu se odnosi na rast u broju prevezenih putnika za 14% i 12% u broju opsluženih vazduhoplova, koji prati rast avijacijskih prihoda od 12% i rast dobiti prije oporezivanja od 12%, poredeći sa 2024. godinom.

Planom su predviđena ulaganja neophodna za održavanje postojeće infrastrukture, kao i nabavku najneophodnije opreme za sigurne, bezbjedne i ekološki prihvatljive operacije uz unaprijeđenje kvaliteta usluge. Vrijednost planiranih investicija za 2025. godinu iznosi € 5 mil.

Kao društveno odgovorna kompanija, Društvo se sa pažnjom dobrog privrednika odnosi prema povjerenim resursima, kontinuirano investira u znanje zaposlenih, njihovu zaštitu zdravlja na radu, odvaja sredstva za brigu o lokalnoj zajednici, sprovodi aktivnosti zaštite životne sredine, što je obuhvaćeno finansijskim planom.

2024

**Izveštaj menadžmenta o
godišnjem poslovanju**

montenegroairports.com

RACIO - MONT

[Racio-mont; društvo za reviziju]

“AERODROMI CRNE GORE” AD Podgorica

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH
IZVJEŠTAJA ZA PERIOD OD 01.01.2024 DO 31.12.2024 GODINE**

Jun / 2025

RACIO - MONT

Racio-mont Ltd; Kolašin
Serđara Jola Pišetića 1/h Podgorica PJ
Montenegro
www.racio-mont.me

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Za akcionare "AERODROMI CRNE GORE" AD Podgorica

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI - FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA PREDUZEĆA

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja preduzeća "AERODROMI CRNE GORE" AD Podgorica (u daljem nastavku preduzeće), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2024 godine, iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o tokovima gotovine, iskaz o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31.12.2024 godine, napomene uz finansijske iskaze, izvještaj menadžmenta i dio izjave korporativnog upravljanja član 15. tačke 3 i 4 u skladu sa Zakonom o računovodstvu SI CG 145/21 i 152/22.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije "AERODROMI CRNE GORE" AD Podgorica na dan 31.12.2024 godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2024 godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema pod rednim brojem 006 Iskaza o finansijskoj poziciji – Nijemo bili u mogućnosti da potvrdimo poziciju Nekretnina, postrojenja i oprema zbog okolnosti koje proizilaze usled neadekvatnih evidencija u posjedovnim listovima nekretnina, koji su nam dostavljeni kao dokaz vlasništva nad imovinom. Značajan dio imovine (nepokretnosti i zemljišta) koja se u poslovnim knjigama preduzeća vodi kao imovina preduzeća, u posjedovnim listovima u koloni »Osnov prava« se vodi kao svojina 1/1 Crne Gore, raspolaganje 1/1 Vlada Crne Gore, a »Aerodromi Crne Gore« upravlanje 1/1. S obzirom da je ista imovina prilikom transformacije preduzeća procijenjena i po istom osnovu Država Crna Gora je postala vlasnik akcijskog kapitala u istom iznosu, potrebno je u saradnji sa Vladom Crne Gore, Upravom za katastar i Upravom za državnu imovinu riješiti pravni status imovine. Potrebno je izvršiti usaglašavanje katastarskih evidencija sa Upravom za imovinu u pogledu ispravnosti posjedovnih listova. Takođe u listu nepokretnosti 4 KO »Privredna Zona« Kotor zemljište površine 19.733 m2 koje se vodi u poslovnim evidencijama preduzeća, kao imovina preduzeća, kao nosilac prava korišćenja se vodi preduzeće »JAT« Beograd. Veza Napomene uz finansijske izvještaje broj 5.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA), naše odgovornosti u skladu sa standardima (ISA) su detaljno opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja, Mi smo nezavisni u odnosu na preduzeće "AERODROMI CRNE GORE" AD Podgorica u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za mišljenje sa rezervom.

Skretanje pažnje

Na dan bilansa 31.12.2024 godine vodi se značajan broj sudskih sporova koji se većinom odnose na tužbe iz radnog odnosa, a konačan ishod ovih sporova je neizvjestan. Preduzeće je izvršilo rezervisanje za sudske sporove u iznosu od 1.211.945 EUR-a i isti iznos je prezentovan u iskazu o finansijskih poziciji broj 121 i 128, Veza Napomene uz Finansijske izvještaje 13.2 i 16. Preduzeće se prilikom procjene rezervisanja za sudske sporove koristilo metodom najbolje moguće procjene i odmjeravanjem fer iznosa. Konačan iznos obaveze po rezervisanjima za sudske sporove se može razlikovati od procijenjenog iznosa. Naše mišljenje po ovom osnovu nije modificirano.

Na dan bilansa 31.12.2024 godine preduzeće je u okviru bilansne pozicije Ostala nepomenuta potraživanja pod rednim brojem 038 Iskaz o finansijskoj poziciji ,veza Napomene uz finansijske izvještaje broj 8.2 prezentovalo potraživanja u vrijednosti od 3.000.000 EUR-a od Atlas banke u stečaju AD Podgorica. Kako se sredstva nalaze kod CBCG do okončanja postupka i izuzeta su iz stečajne mase stečajnog dužnika, momenat naplate a i iznos može se razlikovati od konačnog usled neizvjesnosti po osnovu sudskog spora. Preduzeće se prilikom procjene potraživanja u skladu sa MRS 39 koristilo metodom najbolje moguće procjene i odmjeravanjem fer iznosa. Naše mišljenje po ovom osnovu nije modificirano.

Skrećemo pažnju na potencijalne obaveze - Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda pod rednim brojem 140 Iskaza o finansijskoj poziciji, veza Napomene uz finansijske izvještaje broj 28 – Postoji neusaglašenost između prezentovanih obaveza po osnovu poreza i doprinosa prema Poreskoj uprava Crne Gore u vezi Upravnog spora sa Poreskom upravom Crne Gore. Neusaglašenost se odnosi na poreski tretman isplate viška prihoda nad rashodima u iznosu od 70% prema budžetu Crne Gore. Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da ista plaćanja imaju tretman raspodjele dobiti i da način na koji je uplata u budžet Crne Gore izvršena nije ispravna pa je izvršen obračun poreza po odbitku u iznosu od 2.683.448,92 EUR-a od strane Uprave prihoda i carina Crne Gore. Po ovom osnovu se vodi upravni spor sa Ministarstvom finansija - Uprava prihoda i carina Crne Gore. Podnešena je tužba upravnom sudu protiv Ministarstva Finansija Crne Gore radi poništaja Rješenja tuženog UPII-07/3-03-042/22-903/1 od 15.11.2022 godine. Presudom Upravnog suda 13051/22 se poništava rješenje Ministarstva Finansija Crne Gore, u toku su dalji pravni postupci nadležnog ministarstva u momentu izdavanja mišljenja revizora. Naše mišljenje po ovom osnovu nije modificirano.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nijesmo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Pored pitanja koja su opisana u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom odredili smo da su pitanja opisana u nastavku ključna revizorska pitanja koja će biti saopštena u našem izvještaju.

Revizor je posebnu pažnju posvetio realnoj prezentaciji rashoda tekućeg perioda i njihove prezentacije i nijesu utvrđene materijalno značajne nepravilnosti. Revizor je izvršio testove detalja transakcija, procjenu internih kontrola i analitičke postupke.

Revizor je posebnu pažnju posvetio realnoj prezentaciji prihoda tekućeg perioda i njihove prezentacije, nijesu utvrđene materijalno značajne nepravilnosti. Revizor je izvršio testove detalja transakcija, procjenu internih kontrola i analitičke postupke.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA AERODROMI CRNE GORE AD PODGORICA

Posebna pažnja je posvećena reviziji obaveza iz poslovanja i nijesu utvrđeni materijalno pogrešni prikazi na osnovu konfirmacija i nezavisnih potvrda stanja. Revizor je izvršio testove detalja transakcija, procjenu internih kontrola i analitičke postupke.

Posebna pažnja je bila posvećena poziciji troškova zarada i internim postupcima za obračun zarada. Revizor je izvršio testove detalja, provjeru načina obračuna zarada, opšteg kolektivnih ugovora kao i kolektivnog ugovora i utvrdio da nema materijalno značajnih nedostataka u internim kontrolama i postupcima.

Posebna pažnja je bila posvećena obračunu odloženog poreza u skladu sa MRS 12. Revizor je izvršio testove detalja i način obračuna i utvrdio da nema materijalnih nedostataka u načinu obračuna već pozicija fer i istinito prezetuje stvarno stanje u skladu sa relevantnim MRS/MSFI.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu finansijskih iskaza koji pružaju istinit i objektivni prikaz u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za druge finansijske izvještaje u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Crne Gore, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške. Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti preduzeća "AERODROMI CRNE GORE" AD Podgorica da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira preduzeće ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da li finansijski izvještaji uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne prikaze ako takvi iskazi postoje, iako je revizija pravilno planirana i sprovedena. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zborno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole entiteta.

- Vršimo procjenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ostali regulatorni zahtjevi

Preduzeće je sastavilo izvještaj menadžementa u skladu sa Zakonom o računovodstvu SI.CG 145/21 i 152/22 i sadrži sve neophodne zakonom propisane elemente i sastavljen je uz dužnu profesionalnu pažnju. Revizori su izvršili reviziju istog i nijesu otkrili pogrešne materijalno značajne prikaze, osim za potencijalni uticaj iz odjeljka Osnova za mišljenje sa rezervom.

Izvještaj menadžementa je usklađen sa finansijskim izvještajima za 2024 godinu i kao takav polazna osnova predviđanja i projekcija za naredni period, služi prethodni poslovni period. Revizor ne može ocjenjivati tačnost projekcije, ali konstatuje da je ista sastavljena uvažavajući poslovne aspekte realnog planiranja osim za potencijalni uticaj iz odjeljka Osnova za mišljenje sa rezervom.

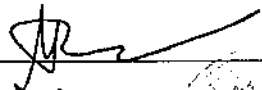
Revizor je izvršio reviziju finansijskih iskaza i nije primijetio druge materijalno pogrešne prikaze osim prezentovanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom.

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
AERODROMI CRNE GORE AD PODGORICA**

Revizor je izvršio reviziju dijelova izjave korporativnog upravljanja i to dijela koji se odnosi na opis glavnih elementata unutrašnje kontrole i upravljanje rizikom u odnosu na postupak finansijskog izvještavanja, pravila imenovanja članova uprave, izvršnog direktora i drugih informacija u skladu sa Zakonom o računovodstvu SI CG 145/21 i 152/22 član 15. tačka 3 i 4. Smatramo da je preduzeće na pravilan način prezentovalo opis glavnih elementata unutrašnje kontrole i upravljanje rizikom u odnosu na postupak finansijskog izvještavanja, pravila imenovanja članova uprave, izvršnog direktora i drugih informacija u skladu sa Zakonom o računovodstvu član 15. tačka 3 i 4.

Jun 2025 godine

Racio-Mont doo; društvo za reviziju

Mladen Rakočević – Ovlašćeni revizor

**Predrag Rakočević – Ovlašćeni revizor
(partner u angažovanju)**

AD "AERODROMI CRNE GORE" PODGORICA

AERODROM PODGORICA

Br.: 02/1-3338

Datum: 09.04. 2025 godine

Predmet: Izjava revizoru

Ugovorom o vršenju revizije finansijskih iskaza AD "AERODROMI CRNE GORE" PODGORICA za period od 01.01.2024 do 31.12.2024 godine utvrđena je obaveza naručioca revizije da revizoru u pismenoj formi potvrdi date izjave koje je revizor zahtijevao u postupku revizije.

Shodno prednjem potvrđujemo date izjave na zahtjev ovlašćenog revizora Rakočević Predraga i Rakočević Mladena („Racio Mont“ DOO Kolašin):

1. Svjesno prihvatamo odgovornost za finansijske iskaze sastavljene i objavljene za izvještajni period od 01.01.2024 do 31.12.2024 godine koji su bili predmet revizije,
2. Sve poslovne transakcije u izvještajnom periodu su dokumentovane, odnosno za svaku poslovnu transakciju formirana je odgovarajuća dokumentacija, odnosno ne postoje poslovne transakcije za koje nije formirana odgovarajuća dokumentacija,
3. Sva poslovna dokumentacija za izvještajni period je registrovana u računovodstvu naručioca revizije,
4. Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izvještaje, nijesu bila uključena u nezakonite radnje u pripremanju i objavljivanju finansijskih iskaza koji su bili predmet revizije ili druge prevarne radnje.
5. Revizoru smo u postupku revizije stavili na raspolaganje sve poslovne evidencije i potkrepljujuću dokumentaciju i sve zapisnike inspekcijских organa i organa upravljanja,
6. U računovodstvenim izvještajima nema materijalno značajnih pogrešnih iskazivanja ili propusta;
7. Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima zakonodavnih i izvršnih organa koji bi, u slučaju njihovog nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na računovodstvene izvještaje;
8. Ne planiramo da napustimo sadašnju osnovnu djelatnost.
9. Smatramo da su značajne postavke korišćene za izradu računovodstvenih procjena osnovane i dosledne.

RUKOVODILAC RAČUNOVODSTVA:

Stevan Milić

IZVRŠNI DIREKTOR:

Radmila

Stevan Milić

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/
na dan 31.12.2024. godine

Broj iskaza
99806/2024

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02305623	Šifra djelatnosti: 5223
Popunjava: Milica Ivanović	

Naziv: AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA USLUŽNE DJELATNOSTI U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU "AERODROMI CRNE GORE" PODGORICA	
Sjedište: AERODROM PODGORICA, PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		121847272	122111194	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	4	175751	171461	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	4	172881	161731	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	4	2870	9730	
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	5	121614792	121869656	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009	5	112435008	113599244	
023	2. Postrojenja i oprema	010	5	8574832	7566998	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011	5	13700	13700	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014	5	13700	13700	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015	5	591252	689714	
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016	6	56729	70077	

030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio ,039 (dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031 (dio ,032 (dio ,039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033 (dio ,039 (dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio ,032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032 (dio ,034,0 35,036, 039 (dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,03 9(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023	6	56729	70077	
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		58663407	44861952	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	7	545210	567362	
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027	7	535025	514710	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029	7	501	501	
15	4. Dati avansi	030	7	9684	52151	
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		17115129	16785057	
202,20 3,209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	8.1	4046147	3739453	
200,20 9(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,20 9(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		13068982	13045604	
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				

27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037			97427	
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostała nepomenuta potraživanja	038	8.2	13068982	12948177	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		20012148	2012683	
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236 (dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	9	20012148	2012683	
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	10	20990920	25496850	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	11	237642	110297	
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		180748321	167083443	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	12	151938520	141259760	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	12	101500000	101500000	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	12	32778098	32790200	
321	1. Zakonske rezerve	106				
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322 (dio)	3. Druge rezerve	108				

330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109	12	32778098	32790200	
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	12	17660422	6969560	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112	12	39030017	29461065	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113	12	10674278	9552368	
350	3. Gubitak ranijih godina	114	12	32043873	32043873	
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		4727371	5634341	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	13	3327088	3439528	
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119	13.1	2416582	2241242	
400 (dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121	13.2	910506	1198286	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		1400283	2194813	
414, 415	1. Dugoročni krediti	123	14.1	366667	1066667	
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124	14.2	1033616	1128146	
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	14.3	10975550	10638901	

495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126	15	334148	308388	
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		12738846	9197863	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128	13.1;16	639814	345752	
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		12099032	8852111	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) ,426 i 429 (dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130	17.1	94530	93954	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) i 429 (dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	17.1	700000	800000	
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	17.2	710037	292695	
433, 434, 440- 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133	17.3	359329	535682	
439 (dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137	17.4	10235136	7129780	
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138	17.4	8228829	6062904	
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	17.4	135457	135026	
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	17.4	25115	72726	
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141	17.4	1845735	859124	

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	17.5	33886	44190	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		180748321	167083443	

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 17.04.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Odgovorno lice

Datum obrade 17.04.2025.

Milica Ivanović

M.P.

Roko Tolić

Datum štampe 06.06.2025.

▷

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/
u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Broj iskaza
99806/2024

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02305623	Šifra djelatnosti: 5223
Popunjava: Milica Ivanović	
Naziv: AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA USLUŽNE DJELATNOSTI U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU "AERODROMI CRNE GORE" PODGORICA	
Sjedište: AERODROM PODGORICA, PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201	18	34037973	28882742
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		7125482	6872172
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205	19.1	6719366	5777377
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206	19.2	406116	1094795
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208		7129787	6468616
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	20	1393322	1274351
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	21	3607515	3180981
540	c) Amortizacija	210 a	21	2128950	2013284
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		20376021	17987182
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	22.1	15320880	13239060
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		5055141	4748122
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214	22.2	1589692	1251975
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215	22.3	3140294	3210849
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216	22.4	325155	285298
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			

580, 581, 582, 589(dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	23	487173	411267
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		13170474	10887849
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226			
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229			
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		149359	11098
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233		149359	11098
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235 -236)	234		-45005	-3176

683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235		1708	1255
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236	24	46713	4431
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237	25	413684	366929
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		413684	366929
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		-309330	-359007
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		12861144	10528842
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		12861144	10528842
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245	26	2186866	976474
721	1. Tekući porez na dobit	246	26	1845735	
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247	26	341131	976474
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		10674278	9552368
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			

332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom svcobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259			
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		10674278	9552368
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učesćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 17.04.2025.

Datum obrade 17.04.2025.

Datum štampe 06.06.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Milica Ivanović

M.P.

Odgovorno lice

Roko Tolić

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE - direktna metoda
u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Broj iskaza
99806/2024

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02305623	Šifra djelatnosti: 5223
Popunjava: Milica Ivanović	
Naziv: AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA USLUŽNE DJELATNOSTI U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU "AERODROMI CRNE GORE" PODGORICA	
Sjedište: AERODROM PODGORICA , PODGORICA, CRNA GORA	

Pozicija	Red. br	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	45138570	37242380
1. Prodaja i primljeni avansi	302	36346067	30234555
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	4489	380
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	8788014	7007445
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	28718969	25968173
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	5378415	4636552
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	21367791	19664726
3. Plaćene kamate	308	376878	330338
4. Porez na dobitak	309	859124	771736
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	736761	564821
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	16419601	11274207
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312	3569431	18158
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315	3513884	16608
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316	55547	1550
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	23694962	4170253
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	2194962	2170253
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321	21500000	2000000
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I -II)	322	-20125531	-4152095
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		

II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	800000	800000
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329	800000	800000
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-800000	-800000
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	-4505930	6322112
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	25496850	19174738
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	20990920	25496850

Obrazac uskladen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 17.04.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Odgovorno lice

Datum obrade 17.04.2025.

Datum štampe 06.06.2025.

Milica Ivanović

M.P.

Roko Tolić

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Broj iskaza
99806/2024

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02305623	Šifra djelatnosti: 5223
Popunjava: Milica Ivanović	
Naziv: AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA USLUŽNE DJELATNOSTI U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU "AERODROMI CRNE GORE" PODGORICA	
Sjedište: AERODROM PODGORICA, PODGORICA, CRNA GORA	

Pozicija	Opis	Red broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red broj	Ostali kapital	Red broj	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red broj	Emisiona premija (rn 320)	Red broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red broj	Revalorizacione rezerve (grupa 33)	Red broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red broj	Gubitak (grupa 35)	Red broj	Otkupljene sopstvene akcije udjeli (rn 237)	Red broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9-10)	
1.	Stanje na dan 01.01. godine	401	101500000	410		419		428		446		455	32803498	457	29447767	464	32043873	473	10	482	131707392	
2.	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		447		456		465		474					483	
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01. godine (r.br. 1+2)	403	101500000	412		421		430		448		457	32803498	466	29447767	475	32043873				484	131707392
4.	Neto promjene u godini	404		413		422		431		449		458	-13298	467	9565666	476					485	9552368
5.	Stanje na dan 31.12. godine (r.br. 3+4)	405	101500000	414		423		432		450		459	32790200	468	39013433	477	32043873				486	141259760
6.	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		451		460		469		478					487	
7.	Korigovano početno stanje na dan godine (r.br. 5+6)	407	101500000	416		425		434		452		461	32790200	470	39013433	479	32043873				488	141259760

8. Neto promjene u godini	408	417	426	435	444	453	-12102,462	462	10690862,471	480	489	10678760
9. Stanje na dan 31.12. (r.br. 7+8)	409	418	427	436	445	454	32778098,463	472	49704295,472	32043873,481	490	151938520

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG” broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 17.04.2025.
Datum obrade 17.04.2025.
Datum štampe 06.06.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza M.P.
Milica Ivanović Roko Tolić

Odgovorno lice
Roko Tolić

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Akcionarsko društvo sa ograničenom odgovornošću
u vazdušnom saobraćaju

"Aerodromi Crne Gore" Podgorica

Broj 02/1-2024/5/5

Podgorica, 26.03.2025 god.

SADRŽAJ:

1.	OPŠTE INFORMACIJE	3
2.	OSNOVA ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH ISKAZA.....	4
2.1.	Uporedni podaci	4
2.2.	Koncept nastavka poslovanja	4
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	5
3.1.	Opšti uslovi priznavanja sredstava i obaveza	5
3.2.	Opšti uslovi priznavanja prihoda i rashoda.....	5
3.3.	Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja	6
3.4.	Određivanje fer vrijednosti	7
3.5.	Nematerijalna imovina.....	7
3.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema	8
3.7.	Obezvrjeđivanje imovine	9
3.8.	Dugoročna potraživanja	10
3.9.	Dugoročni finansijski plasmani.....	10
3.10.	Zalihe	10
3.11.	Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani.....	10
3.12.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	11
3.13.	Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja	11
3.14.	Osnovni kapital.....	11
3.15.	Revalorizacione rezerve.....	12
3.16.	Neraspoređeni dobitak (gubitak)	12
3.17.	Obaveze.....	12
3.18.	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	13
3.19.	Lizing	13
3.20.	Odloženi porezi	13
3.21.	Obaveze za poreze	14
3.22.	Poslovni prihodi.....	14
3.23.	Poslovni rashodi.....	15
3.24.	Finansijski prihodi i rashodi.....	15
3.25.	Troškovi pozajmljivanja	15
3.26.	Događaji nakon datuma bilansa stanja	15
3.27.	Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći	15
3.28.	Naknadno ustanovljene greške	16
3.29.	Transakcije sa povezanim licima.....	16
3.30.	Upravljanje finansijskim rizicima.....	16
4.	Nematerijalna ulaganja	18
5.	Nekretnine, postrojenja i oprema	19
6.	Dugoročni finansijski plasmani	21
7.	Zalihe	21
8.	Kratkoročna potraživanja	22
8.1.	Potraživanja od kupaca.....	22
8.2.	Ostala potraživanja:	23
9.	Kratkoročni finansijski plasmani	24
10.	Gotovina na računima i u blagajni	25
11.	Aktivna vremenska razgraničenja	25
12.	Kapital	26
13.	Dugoročna rezervisanja	26
13.1.	Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih	26
13.2.	Ostala dugoročna rezervisanja	27
14.	Dugoročne obaveze	27
14.1.	Dugoročni krediti	27

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

14.2.	Ostale dugoročne obaveze	28
14.3.	Odložene poreske obaveze	28
15.	Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	29
16.	Kratkoročna rezervisanja	29
17.	Kratkoročne obaveze	30
17.1.	Obaveze po osnovu kredita i zajmova od kreditnih institucija i lica koja to nisu	30
17.2.	Primljeni avansi i depoziti	30
17.3.	Obaveze prema dobavljačima	30
17.4.	Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze	30
17.5.	Pasivna vremenska ograničenja	31
18.	Prihodi od prodaje – neto prihod	31
19.	Ostali prihodi iz poslovanja	32
19.1.	Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	32
19.2.	Ostali prihodi iz poslovanja	33
20.	Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	33
21.	Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	34
22.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	35
22.1.	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	35
22.2.	Troškovi poreza	35
22.3.	Troškovi doprinosa za penzije	36
22.4.	Troškovi doprinosa	36
23.	Ostali rashodi iz poslovanja	36
24.	Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	36
25.	Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite	37
26.	Poreski rashod perioda:	37
27.	Transakcije sa povezanim licima	37
28.	Preuzete i potencijalne obaveze	41
29.	Događaji nakon datuma bilansa	42

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

1. OPŠTE INFORMACIJE

Javno preduzeće "Aerodromi Crne Gore", Podgorica osnovano je Odlukom Vlade Crne Gore broj 02-2509 od 22.07.1999. godine. Shodno Zakonu o privrednim društvima, javno preduzeće je upisano 04.09.2003. godine u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod brojem 8-0006051/001.

Za potrebe transformacije Društva, izvršena je procjena JP "Aerodromi Crne Gore", Podgorica sa stanjem na dan 31.10.2012. godine. Odlukom o osnivanju jednočlanog akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" (u daljem tekstu „Društvo“) br. 08-1834/4 od 25.07.2013. godine, Društvo se transformiše u akcionarsko društvo i u tom obliku postoji i danas. Osnivač i vlasnik Društva je Vlada Crne Gore, koja ima ovlaštenje Skupštine akcionara u skladu sa zakonom.

Osnovna djelatnost Društva je prihvat i otprema vazduhoplova, putnika i robe na aerodromima Podgorica i Tivat u domaćem i međunarodnom saobraćaju. Društvo se bavi i održavanjem poletno-sletnih staza, uređaja i opreme na aerodromima i drugim djelatnostima koje služe obavljanju djelatnosti radi kojih je osnovano Društvo.

Organi Društva su:

- Odbor direktora, kao kolektivno tijelo, koji broji 5 članova,
- Izvršni direktor koga imenuje Odbor direktora.

U periodu od 18.07.2022 godine do 08.08.2023.godine Odbor direktora su činili sledeći članovi:

- Predsjednik Odbora direktora Dobardžić Eldin,
- Član Odbora Direktora Đoković Nebojša,
- Član Odbora Direktora Kemal Purišić,
- Član Odbora Direktora Slavko Vukčević,
- Član Odbora Direktora Momčilo Martinović.

Od 08.08.2023.godine do 03.10.2023.godine Odbor direktora su činili sledeći članovi:

- Predsjednik Odbora Direktora Eldin Dobardžić,
- Član Odbora Direktora Kemal Purišić,
- Član Odbora Direktora Slavko Vukčević,
- Član Odbora Direktora Nebojša Đoković.

Od 03.10.2023.godine do 28.03.2024.godine Odbor direktora su činili sledeći članovi:

- Predsjednik Odbora Direktora Eldin Dobardžić,
- Član Odbora Direktora Kemal Purišić,
- Član Odbora Direktora Slavko Vukčević,
- Član Odbora Direktora Nebojša Đoković,
- Član Odbora Direktora Ilija Mugoša.

Od 28.03.2024 godine Odbor direktora čine sledeći članovi:

- Predsjednica Jelena Maras,
- Član Odbora Direktora Lazar Bojanić,
- Član Odbora Direktora Nikola Bajčetić,
- Član Odbora Direktora Rade Grujičić,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

- Član Odbora Direktora Stefan Mažgalj.

Izvršni direktor Društva u periodu od 05.09.2022.godine do 27.03.2024.godine je bio Vladan Drašković. U periodu od 27.03.2024.godine do 11.04.2024.godine VD izvršnog direktora je bio Petar Radulović, a zatim u periodu od 11.04.2024.godine do 15.05.2024.godine Vladan Drašković. Odlukom Odbora direktora broj 001-4588 od 15.05.2024.godine za Izvršnog direktora imenovan je Roko Tolić a na dužnost je stupio 21.06.2024.godine.

Broj stalno zaposlenih radnika na kraju 2024. godine je 847 (2023.godina: 842 radnika) dok je broj zaposlenih na određeno vrijeme na kraju 2024. godine bio 140 (2023.godina: 119).

Sjedište Društva je u Podgorici, Aerodrom Podgorica.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH ISKAZA

Društvo je sastavilo ove finansijske izvještaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Crne Gore koji zahtijeva da Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Stoga su u primjeni samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore.

Primjena MSFI 15 i MSFI 9 je usvojena tokom 2024.godine i nema materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje Društva.

Finansijski iskazi za 2024. godinu urađeni su u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21).

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, sem ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je EUR.

2.1. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski iskazi Društva za 2023. godinu koji su bili predmet revizije.

2.2. Koncept nastavka poslovanja

Na osnovu sprovedenih analiza, rukovodstvo opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Shodno tome, Društvo je pripremilo finansijske iskaze u skladu sa konceptom nastavka poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih iskaza navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Opšti uslovi priznavanja sredstava i obaveza

Opšti uslovi za priznavanje sredstava su:

- da Društvo ima ekonomsku kontrolu nad sredstvima,
- da postoji vjerovatnoća da će se po osnovu tih sredstava ostvariti ekonomska korist,
- da se nabavna cijena ili cijena koštanja sredstva može pouzdano odmjeriti.

Opšti uslovi za priznavanje obaveza su:

- da Društvo ima zakonsku ili izvedenu obavezu,
- da je izvjesno da će po osnovu izmirenja obaveza doći do odliva sredstava iz Društva,
- da se visina obaveza može pouzdano odmjeriti.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je bilo koji ugovor koji dovodi do povećanja finansijskih sredstava jedne ugovorene strane i finansijske obaveze ili instrumenta kapitala druge ugovorne strane. U skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, sva finansijska sredstva i obaveze treba da se priznaju u bilansu stanja i mjerite u skladu sa svojim dodijeljenim kategorijama.

Početno priznavanje i mjerenje, klasifikaciju i naknadno mjerenje, prestanak priznavanja i umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata Društvo vrši u skladu sa smjericama MSFI 9 i značajna objelodanivanja po tom osnovu vrši u Napomenama uz finansijske izvještaje na dan izvještavanja.

Postoje dvije primarne metode mjerenja finansijskih instrumenata (finansijskih sredstava i obaveza): 1) metoda amortizovani trošak i efektivna kamatna stopa i 2) metoda fer vrijednosti.

Finansijska sredstva se pri početnom priznavanju mogu klasifikovati kao finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti, finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat i finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Za klasifikaciju finansijskih sredstava koriste se dva kriterijuma: model upravljanja finansijskim sredstvima i karakteristike novčanih tokova koje generišu data finansijska sredstva.

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu finansijsku komponentu ili za koje Društvo primijenjuje praktično rješenje mjere se po cijeni transakcija utvrđenoj u skladu s MSFI 15 „Prihod od ugovora sa kupcima“. Za potraživanja od kupaca, Društvo primijenjuje pojednostavljeni pristup u proračunu očekivanih gubitaka (ECL) i priznaje rezervu (ispravku vrijednosti) za gubitke na osnovu očekivanih gubitaka na svaki izvještajni datum. Društvo formiranje ispravke vrijednosti po ovom osnovu zasniva na iskustvu iz prethodnih perioda, prilagođenom faktorima koji se odnose na budućnost i koji su specifični za dužnike i ekonomsko okruženje.

U većini slučajeva, fer vrijednost prilikom početnog priznavanja finansijskih obaveza je jednaka cijeni transakcije, tj. primljenoj cijeni za izdavanje ili preuzimanje finansijske obaveze a naknadno mjerenje se može klasifikovati po amortizovanoj vrijednosti ili po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3.2. Opšti uslovi priznavanja prihoda i rashoda

Prihod se priznaje u bilansu uspjeha kad dođe do povećanja budućih ekonomskih koristi vezanih za povećanje imovine ili smanjenje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. To znači da se priznavanje prihoda odvija istovremeno sa priznavanjem povećanja imovine ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kad dođe do smanjenja budućih ekonomskih koristi vezanih za

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

smanjenje imovine ili povećanje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. To, zapravo, znači da se priznavanje rashoda odvija istovremeno sa priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja imovine.

3.3. Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekte na prezentiranje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa (ispravka vrijednosti), procjene umanjenja vrijednosti sredstava kao i rezervisanja troškova po raznim osnovama.

Korisni vijek upotrebe nekretnina i opreme i rezidualna vrijednost

Određivanje korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme i procijenjenog ostatka vrijednosti (rezidualna vrijednost) se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog vijeka upotrebe i rezidualna vrijednost se procjenjuju prilikom nove nabavke nekretnina i opreme i preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promjene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog vijeka trajanja.

Testiranje na umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo na godišnjoj osnovi sprovodi analizu i testira umanjenje vrijednosti osnovnih sredstava ukoliko postoje pokazatelji umanjenja vrijednosti. Nadoknadive vrijednosti jedinica koje generišu gotovinu su određene na osnovu proračuna vrijednosti u upotrebi. Ovi proračuni zahtijevaju upotrebu procjena zasnovanih na istorijskim podacima korigovanim za projektovane promjene tržišnih uslova.

Obezvrjeđenje potraživanja iz poslovnih odnosa, ostalih potraživanja i finansijskih sredstava

Društvo redovno pregleda starosnu strukturu potraživanja i prati prosječne rokove naplate. Obezvrjeđenje potraživanja iz poslovnih odnosa i ostalih potraživanja (ispravka vrijednosti) se zasniva na bazi očekivanih iznosa gubitaka (predviđanja) koji nastaju kao posljedica nemogućnosti naplate. Vršenje obezvrjeđivanja za sve bitne kategorije potraživanja i finansijskih sredstava je definisano u nastavku u pripadajućim računovodstvenim politikama.

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je strana u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom toku poslovanja. Društvo koristi procjene vjerovatnosti ishoda pravnih postupaka i priznaje rezervisanje za obaveze Društva koje proizilaze iz tih postupaka. Rezervisanja za obaveze Društva koje proizilaze iz pravnih postupaka priznaju se na doslednoj osnovi i procjenjuju se od slučaja do slučaja u mjeri u kojoj su informacije dostupne.

Aktuarske procjene korišćene za obračun obaveza za naknade zaposlenima

Trošak definisanih planiranih naknada se utvrđuje koristeći aktuarske procjene koje uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontnim stopama, budućim povećanjima ličnih primanja i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode navedenih planova, te procjene sadrže određene elemente nesigurnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.4. Određivanje fer vrijednosti

MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti“ postavlja okvire za odmjeravanje fer vrijednosti i principe za objelodanjivanje u vezi sa odmjeravanjem fer vrijednosti. MSFI 13 se primjenjuje kada drugi standardi zahtijevaju ili dozvoljavaju odmjeravanje po fer vrijednosti, i ne uvodi nove zahtjeve u vezi sa odmjeravanjem imovine i obaveza po fer vrijednosti.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju imovine ili platila za prenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmjeravanja.

Odmjeravanje fer vrijednosti predviđa da se utvrdi:

- konkretno sredstvo ili obavezu koja se odmjerava,
- za nefinansijsko sredstvo, najveću i najbolju upotrebu sredstva i da li se sredstvo koristi u kombinaciji sa drugim sredstvom ili samostalno,
- tržište na kome se obavlja redovna transakcija sredstava ili obaveza, i
- odgovarajuća tehnika procjenjivanja koja se koristi za odmjeravanje fer vrijednosti.

Društvo za odgovarajuću primjenu MSFI 13 u određenim situacijama može angažovati eksterne saradnike. Društvo objelodanjuje informacije u finansijskim izvještajima koje pomažu korisnicima tih finansijskih izvještaja da ocijene sredstva i obaveze odmjerene po fer vrijednosti nakon početnog priznavanja, tehnike procjene i inpute koji se primjenjuju za odmjeravanje.

3.5. Nematerijalna imovina

Ova bilansna pozicija obuhvata prezentaciju računa o evidenciji imovine koja se fizički ne može kvantificirati.

Pozicija nematerijalne imovine može biti priznata, u slučaju kada ispunjava uslove propisane MRS 38- Nematerijalna imovina.

Korisni vijek ove imovine duži je od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća je od 300€ bez PDV-a.

Ukoliko nematerijalna imovina ne ispunjava ove uslove priznaje se kao teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Amortizacija nematerijalne imovine vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu, i to proporcionalnom metodom za sredstva sa ograničenim vijekom trajanja. Za nematerijalnu imovinu sa neograničenim vijekom trajanja amortizacija se ne obračunava.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po modelu revalorizacije iz MRS 38- Nematerijalna imovina, odnosno po "fer" vrijednosti na dan ponovne procjene nematerijalnog ulaganja, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke zbog obezvređenja.

Prilikom ponovne procjene, utvrđuje se "fer" vrijednost u skladu sa tržišnom vrijednošću.

Procjenu "fer" vrijednosti nematerijalne imovine vrši komisija za procjenu, koju imenuje Izvršni direktor. Ukoliko Društvo nema zaposleno stručno lice za procjenu, angažuje se ovlašćeni procjenjivač.

Revalorizacija se vrši u skladu sa smjernicama MRS 16 i onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila procjenom na dan bilansa stanja.

Prilikom revalorizacije nematerijalne imovine, revalorizuju se sva nematerijalna imovina koja pripada istoj grupi.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva.

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalne imovine čini nabavna vrijednost, odnosno "fer" vrijednost umanjena za rezidualnu vrijednost. Procjena rezidualne vrijednosti vrši se na dan svake revalorizacije sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalnu imovinu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna sredstvo, tj ako je vijek trajanja duži od jedne godine i ako je vrijednost naknadnog izdatka veća od 10% od sadašnje knjigovodstvene vrijednosti nematerijalne imovine. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u period u kome je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalne imovine koriguje se nabavna vrijednost.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Ovu bilansnu poziciju čine računi na kojima se evidentiraju nekretnine, postrojenja i oprema, koji se priznaju se i podliježu amortizaciji, i ispunjavaju uslove propisane MRS 16-Nekretnine postrojenja i oprema i kod kojih je korisni vijek upotrebe duži od jedne godine, a pojedinačna vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme je veća od 300 € bez PDV-a. Po sopstvenoj procjeni Društvo može u okviru ove bilansne pozicije evidentirati i postrojenja i opremu čija je pojedinačna vrijednost niža od 300 EUR bez PDV-a.

Ukoliko sredstvo ne ispunjava ove uslove, priznaje se na teret rashoda u kome je nastao.

Pojedinačna stvar, nekretnina, postrojenje i oprema priznaju se kao sredstvo kada je vjerovatno da će od njegovog korišćenja Društvo ostvariti ekonomsku korist i ako se nabavna vrijednost ili cijena koštanja može pouzdano izmjeriti.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznanje kao osnovno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti.

Kod inicijalnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme obuhvataju se troškovi demontiranja, uklanjanja i restauracije.

U nabavnu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu MRS 23-Troškovi pozajmljivanja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog metoda.

Svake godine će se preispitivati korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i stopa amortizacije. Preispitivanje će vršiti posebna komisija koju imenuje Izvršni direktor.

Stopa amortizacije se može usklađivati ukoliko se procijeni da vijek korišćenja sredstva može biti kraći ili duži.

Za računovodstvene svrhe se primjenjuju sledeće stope amortizacije po grupama osnovnih sredstava, kako slijedi:

Grupa osnovnih sredstva	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti	1,67-33,33
Aerodromska sredstva	4,00-33,00
Namještaj i kancelarijska oprema	4,55-50,00
Računarska oprema	10,00-33,00
Vozila	6,25-25,00
Ostala oprema	4,00-50,00

Raspon navedenih stopa amortizacije obuhvata stope amortizacije koje se primjenjuju na nabavnu vrijednost novonabavljenih osnovnih sredstava kao i stope amortizacije utvrđene preračunom na preostali vijek trajanja osnovnih sredstava tamo gdje je primjenjen model revalorizacije-naknadne procjene vrijednosti.

Obračun računovodstvene amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme vrši se od početka narednog mjeseca, u odnosu na mjesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu, primjenom predviđenih stopa amortizacije na nabavnu vrijednost.

Osnovica za obračun nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost, odnosno "fer" vrijednost

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

umanjena za rezidualnu vrijednost. Rezidualna vrijednost se procjenjuje prema vrijednostima na dan nabavke.

Naknadni troškovi, troškovi zamjene djelova postrojenja i opreme, troškovi značajnih adaptacija građevinskih objekata, remonta, generalnih popravki i slično priznaju se kao povećanje nabavne vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi, čiji je vijek trajanja duži od godinu dana, ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti i ako je vrijednost naknadnog izdatka značajna u odnosu na sadašnju knjigovodstvenu vrijednost konkretnog osnovnog sredstva. Procjenu značajnosti naknadnog izdatka za nekretnine Društvo vrši za svaki konkretni izdatak, dok za opremu i postrojenja značajnim izdatkom se smatra iznos veći od 10% sadašnje knjigovodstvene vrijednosti konkretnog osnovnog sredstva. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kome je nastao.

Sredstva izgrađena u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja koja ne može biti veća od tržišne cijene takvog sredstva.

Za sve nekretnine, postrojenja i opremu za koje postoje ograničenja vlasništva Društvo vrši objelodanjivanja postojanja i iznose ograničenja vlasništva nad nekretninama, postrojenjima i opremi, u skladu sa paragrafom 74a) MRS 16. Takođe, Društvo vrši objelodanjivanja nekretnina, postrojenja i opreme koji su eventualno založeni kao garancija za obaveze.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije, odnosno "fer" vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke obezvređenja.

Revalorizacija sredstava vrši se onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje znatno od vrijednosti koja bi se utvrdila procjenom na dan bilansa stanja.

Znatnim odstupanjem iskazane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme od vrijednosti koja bi se utvrdila ponovnom procjenom smatra se odstupanje koje je veće od 7%.

Procjenu "fer" vrijednosti sredstava nekretnina vrši ovlašćeni procjenjivač, dok procjenu "fer" vrijednosti postrojenja i opreme vrši stručna komisija za procjenu koju imenuje izvršni direktor. Ukoliko društvo nema zaposlenih stručnih lica za procjenu, angažuje se ovlašćeni procjenjivač.

Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sva sredstva koja pripadaju istoj grupi.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva, u skladu sa MRS 16.

3.7. Obezvrjeđivanje imovine

Cilj MRS 36 „Obezvrjeđivanje imovine“ je da propiše postupke koje Društvo primjenjuje da obezbijedi realnu procjenu vrijednosti imovine i utvrdi eventualno smanjenje vrijednosti imovine. Smjernice MRS 36 Društvo primjenjuje na sledeće oblike imovine: nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema. Na dan izveštavanja Društvo na osnovu postojanja indicija za umanjenje vrijednosti sredstava/imovine pokreće proceduru za procjenjivanje nadoknadiive vrijednosti tih sredstava i u određenim situacijama po tom osnovu može angažovati eksterna stručna lica. Pokazatelji koji upućuju na potencijalno umanjenje vrijednosti nekog sredstva su:

- znatno smanjenje tržišne vrijednosti osnovnih sredstava tokom perioda, iznad očekivanja,
- značajnije promjene tehnoloških, tržišnih, ekonomskih ili zakonskih uslova poslovanja,
- postojanje dokaza zastarelosti ili fizičke oštećenosti osnovnog sredstva,
- znatne promjene u obimu ili načinu upotrebe osnovnog sredstva tokom perioda ili u bliskoj budućnosti (prestanak poslovanja, privremeno otuđenje sredstva i slično),
- postojanje dokaza da su ekonomski efekti osnovnog sredstva lošiji od očekivanih.

Postojanje navedenih pokazatelja ujedno je i indikator da treba provjeriti preostali korisni vijek trajanja/upotrebe i ostatak vrijednosti (rezidualna vrijednost) osnovnog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Sredstva sa neograničenim korisnim vijekom upotrebe ne podliježu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrijednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podliježu amortizaciji provjera da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se kada događaji ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti.

Nadoknadiva vrijednost je veća vrijednost između neto prodajne vrijednosti i vrijednosti sredstava u upotrebi. Za svrhu procjene umanjenja vrijednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Knjigovodstvena vrijednost se svodi na nadoknadivu vrijednost, a razlika se priznaje kao trošak (gubitak zbog umanjenja vrijednosti) u bilansu uspjeha.

3.8. Dugoročna potraživanja

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi o evidenciji potraživanja Društva od trećih lica sa rokom dospjeća dužim od jedne godine.

U Napomenama uz finansijske iskaze uprava treba strukturalno da objavi informacije o dugoročnim potraživanjima na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Dugoročna potraživanja se inicijalno prezentiraju po nominalnoj vrijednosti (cijeni transakcije).

Ova bilansna pozicija se priznaje, klasifikuje, vrednuje i prezentira u skladu sa smjericama MSFI 9.

3.9. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru ove bilansne pozicije evidentiraju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica, kao i dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjericama MSFI 9.

3.10. Zalihe

Zalihe su sredstva koja se troše prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju zalihe raznih vrsta materijala, rezervnih djelova, auto guma, alata, inventara, robe, zaštitine, službene i radne odjeće u skladu sa MRS 2. Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja uključuje fakturu vrijednost dobavljača, transportne i zavisne troškove nabavke koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stvari oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Popis zaliha materijala po nabavnoj vrijednosti vrši posebna komisija imenovana od strane Izvršnog direktora.

Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovoraju standardima se obezvrjeđuju i/ili se otpisuju.

U napomenama uz finansijske iskaze treba se objaviti struktura i ostale relevantne informacije o zalihama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i krajnje stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

3.11. Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja dužnika za prodate proizvode i izvršene usluge, potraživanja za date avanse dobavljačima, potraživanja za prodatu robu i materijal, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija po specifičnim odnosima, potraživanja za kamate i dividende, sumnjiva potraživanja kao i ostala potraživanja koja nijesu naprijed pobrojana.

Potraživanja od kupaca mjere se inicijalno po vrijednosti originalne fakture (cijene transakcije).

Kratkoročna potraživanja se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjericama MSFI 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti kratkoročnih potraživanja na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se u iznosu od 100% za sva kratkoročna potraživanja koja su na dan izvještavanja starija od 365 dana od roka dospjeća. Društvo, za kratkoročna potraživanja koja na dan izvještavanja nisu starija od 365 dana od roka dospjeća, primjenjuje smjernice definisane odeljkom Finansijski instrumenti. Za potraživanja od državnih organa po specifičnim odnosima Društvo u određenim opravdanim situacijama može primijeniti drugačiji model ispravke vrijednosti uz dokumentovanje razloga primjene tog modela. Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja, na predlog Komisije za popis potraživanja i obaveza donosi Odbor direktora. Otpis se vrši na 31. decembar, odnosno na kraju izvještajnog perioda.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda vrši se pod uslovom da u prethodnom periodu nije izvršen indirektan otpis i primjenjuje se samo u izuzetnim situacijama ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana i pod uslovom da je potraživanje prethodno bilo uključeno u prihode Društva. Direktnim otpisom potraživanje se briše iz knjigovodstvene evidencije. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, na predlog Komisije za popis potraživanja i obaveza donosi Odbor direktora. Otpis se vrši na 31. decembar., odnosno na kraju izvještajnog perioda.

Evidencija ispravke vrijednosti potraživanja se vodi analitički, što se detaljno definiše u napomenama uz finansijske iskaze Društva.

Ranije ispravljena kratkoročna potraživanja će biti brisana iz knjigovodstvene evidencije u godini kada bude potpuno izvjesno da potraživanje ne može biti naplaćeno (Društvo nije uspjelo da sudskim putem izvrši njihovu naplatu, u slučaju likvidacije kupca i u drugim opravdanim situacijama).

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju date kredite/zajmove, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća, odnosno prodaje do godinu dana.

Kratkoročna finansijski plasmani se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjericama MSFI 9.

3.12. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Ove bilansne pozicije prezentiraju sredstva na žiro računima kod banaka i drugih finansijskih institucija, sredstva u blagajnama i druga sredstva koja imaju tretman gotovine i govinskih ekvivalenata.

U napomenama uz finansijske iskaze Društva treba da se objavi sadržaj i ostale bitne informacije o gotovini.

3.13. Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja

Ovu bilansnu poziciju čine unaprijed plaćeni, odnosno fakturisani troškovi narednog perioda, zarađeni prihodi za koje nisu izdate fakture i ostala vremenska razgraničenja.

Pasivna vremenska razgraničenja

Ovu bilansnu poziciju čine unaprijed naplaćeni prihodi i troškovi tekućeg perioda za koje nije primljena isprava ili kad obaveza plaćanja nastaje u budućem periodu.

U napomenama uz finansijske iskaze Društva treba da se objavi sadržaj i ostale bitne informacije o ovim bilansnim pozicijama.

3.14. Osnovni kapital

Na ovoj bilansnoj poziciji se evidentiraju podaci o kapitalu Društva.

Društvo je 100% vlasništvo Vlade Crne Gore sa kapitalom od 10.150 akcija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.15. Revalorizacione rezerve

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentuju se računi Društva o efektima revalorizacije pojedinih oblika imovine.

Revalorizacione rezerve imaju karakter nedistributivnog kapitala a formiraju se kao povećanje fer vrijednosti na dan bilansiranja u proceduri koju predviđaju MRS/MSFI i zakonske odredbe.

Ako se knjigovodstvena vrijednost sredstva poveća kao rezultat revalorizacije, to se povećanje priznaje u ukupnom ostalom rezultatu i akumulira u kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Povećanje se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha, u iznosu u kom poništava revalorizaciono umanjenje iste imovine, prethodno priznate kao rashod u bilansu uspjeha.

Ako se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, to smanjenje se priznaje kao rashod u ukupnom ostalom rezultatu, do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnose na tu imovinu. Smanjenje priznato u ukupnom ostalom rezultatu smanjuje iznos akumuliran u kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve. Ukoliko sredstvo nije imalo revalorizacione rezerve onda se smanjenje direktno priznaje u rashodima perioda.

Revalorizacione rezerve uključene u kapital se mogu prenositi direktno u neraspoređenu dobit, kada se te rezerve realizuju. Rezerva se može realizovati prilikom rashodovanja ili otuđenja imovine.

Neke rezerve se mogu realizovati dok Društvo koristi imovinu. U tom slučaju ostvareni iznos rezerve je razlika između amortizacije, obračunate na osnovu revalorizovane knjigovodstvene vrijednosti imovine, i amortizacije koja bi se priznala na osnovu istorijskog troška imovine. Prenos iz revalorizovanih rezervi u neraspoređenu dobit ne vrši se kroz bilans uspjeha. Potrebno je obezbijediti analitiku revalorizacionih rezervi po konkretnim sredstvima.

U napomenama uz finansijske izvještaje Društva treba objaviti sadržaj i ostale bitne informacije o revalorizacionim rezervama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i krajnje stanje na dan sastavljanja bilansa.

3.16. Neraspoređeni dobitak (gubitak)

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se računi na kojima se evidentiraju neraspoređeni dobitak ranijih godina i tekuće godine, umanjen za pokriće eventualnih gubitaka iz ranijih godina ili tekuće godine, obaveza za dividende i ostalih oblika nedistributivnog kapitala (rezervi) i obaveze za poreze iz dobitka.

Akumulirani dobitak je segment kapitala kompanije i koristi se shodno odlukama Osnivača.

3.17. Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužim od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja. Društvo vrši potrebna objelodanjivanja po ovom osnovu.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijevaju za plaćanje u kraćem periodu od godinu dana sastavljanja finansijskih izvještaja, iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti (cijeni transakcije).

Ove bilansne pozicije se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjernicama MSFI 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.18. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanja se priznaju u skladu sa MRS 37 kada:

- društvo ima obavezu koja je nastala kao rezultat prošlog događaja
- je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomsku korist biti potreban za izmirenje obaveza, i
- iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nisu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Rezervisanja obuhvataju rezervisanja za jubilarne nagrade, otpremnine, sudske sporove, zadržane depozite i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza, nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomsku korist, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti.

Rezervisanja se vrše po osnovu zakonskih propisa, na osnovu iskustva, za očekivane rizike, odnosno za buduće troškove, plate i osiguranje radnika, očekivani gubitak nekog spora i slično.

Rezervisanje za sudske sporove se vrši na osnovu izvještaja pravne službe Društva (uključujući i eventualno eksterno angažovane advokate) koji obavezno sadrži sledeće elemente: pregled svih sudskih ili drugih sporova/postupaka u kojima se Društvo pojavljuje kao tuženi, osnov i opredijeljenu (procijenjenu) vrijednost spora za svaki pojedinačni spor/postupak, procjenu očekivanog ishoda spora u zavisnosti od faze u kojoj se nalazi spor i da li Društvo očekuje ili ne odliv finansijskih sredstva po osnovu spora i u kojem % ili iznosu).

Vrijednost rezervisanja se preispituje na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju trenutnu procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavlja ekonomsku korist biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Potencijalna imovina predstavlja moguću imovinu koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva. Društvo vrši potrebna objelodanjivanja po ovom osnovu.

3.19. Lizing

MSFI 16 „Lizing“ uspostavlja principe za priznavanje, vrednovanje, prezentovanje i objelodanjivanje lizinga. Lizing je ugovor ili dio ugovora kojim se prenosi pravo korišćenja imovine (utvrđene imovine) u dogovorenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Društvo je usvojilo MSFI 16 koristeći modificiranu retrospektivnu metodu donošenja.

Na datum početka lizinga, korisnik lizinga priznaje obavezu plaćanja lizinga (odnosno obavezu za lizing) i sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja osnovnog sredstva tokom perioda trajanja lizinga (odnosno sredstvo s pravom korišćenja).

Od korisnika lizinga zahtijeva se da zasebno priznaju troškove kamate za obavezu za lizing i troškove amortizacije za sredstvo s pravom korišćenja.

Od korisnika lizinga takođe se zahtijeva da ponovo vrednuju obavezu za lizing po nastupanju određenih slučajeva (npr. kod promjene u periodu lizinga, promjene u budućim plaćanjima za lizing koja nastane zbog promjene u indeksu ili stopi koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Korisnik lizinga generalno priznaje ponovo vrednovani iznos obaveze za lizing kao korekciju sredstva s pravom korišćenja.

3.20. Odloženi porezi

Ova bilansna pozicija obuhvata račune za odložene poreze kao razlike oporezivanja privremenih oporezivih razlika u računovodstvenom i poreskom obračunu, u skladu sa MRS 12 "Porezi na dobitak". U aktivni ova pozicija ima karakter sredstva što znači više plaćenih poreza u odnosu na računovodstveni regulatorni okvir. Ova razlika više plaćenih poreza se može kompenzirati u narednim periodima kada će iznos plaćenih poreza biti manji. U pasivi prezentirana ova obaveza ima karakter obaveze. Ova obaveza se može kompenzirati u

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

narednim periodima kada će iznos plaćenih poreza biti veći od tada utvrđenih na osnovu računovodstvenog regulatornog okvira. Konačan rezultat je neutralan, odnosno odloženi porezi sredstvo i odloženi porezi obaveza se podudaraju na kraju vijeka korišćenja sredstava Društva.

U napomenama uz finansijske iskaze Društva treba objelodaniti sve relevantne informacije o ovim bilansnim pozicijama, na početku, u toku i na kraju izvještajnog perioda.

3.21. Obaveze za poreze

Na ovoj bilansnoj poziciji evidentiraju se obaveze za porez na dobit, porez na dodatu vrijednost, poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada, porez na promet nepokretnosti, razne takse, carine i sve ostale obaveze koje imaju fiskalni karakter.

Obračun poreza vrši se primjenom važećih zakona u Crnoj Gori, koji definišu stope i datume dospeljeća, kao i načine evidentiranja kroz izvještaje.

3.22. Poslovni prihodi

Društvo priznaje prihode u iznosima koji odražavaju naknade za koje očekuje da ih ima pravo ostvariti u zamjenu za obećanu/prodatu robu ili pružene usluge klijentima.

Prihodi nastaju tokom redovnog poslovanja Društva.

Model od pet koraka, u skladu sa MSFI 15, koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora sa korisnicima je:

Korak 1: Identifikovanje ugovora sa klijentom,

Korak 2: Identifikovanje obaveza izvršenja u ugovoru,

Korak 3: Određivanje cijene transakcije,

Korak 4: Raspoređivanje cijene transakcije na obaveze izvršenja u ugovoru,

Korak 5: Priznavanje prihoda kada (ili ako) Društvo ispunjava obavezu izvršenja.

Na računima prihoda evidentiraju se prihodi od prodaje usluga, robe, materijala, proizvoda na domaćem i inostranom tržištu, u toku redovnog poslovanja, umanjene za popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihod se evidentira po načelu fakturisane realizacije i priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije. Aerodromi najznačajnije prihode/sredstva stižu iz:

- Landing (slijetanje i polijetanje aviona)
- Lighting-osvjetljenje
- Parking aviona
- CIP i CIR (centralizovana infrastruktura)
- Čekanje leta na zahtjev
- Putničkog servisa po odlazećem putniku
- Taksi-transferni putnici
- RHC-tehnički prihvat
- THC-putnički i operativni prihvat
- Naknade za bezbjednost po odlazećem putniku (pregled putnika, ručnog i predatog prtljaga)
- Naknada za putnike sa posebnim potrebama
- Ostali poslovni prihodi

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali i ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjnja za odgovarajuće gubitke.

3.23. Poslovni rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti poslovanja Društva i uključuju rashode direktnog materijala/robe i usluga, troškove zaposlenih, troškovi održavanja imovine i druge poslovne rashode koji su nastali nezavisno od vremena plaćanja.

Gubici predstavljaju stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, a i ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti poslovanja. Gubici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjnja za odgovarajuće dobitke.

3.24. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode/rashode od kamata po raznim osnovama, kursnih razlika (pozitivnih i negativnih) i druge finansijske prihode i rashode.

3.25. Troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23-Troškovi pozajmljivanja, priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali, osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno propisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za upotrebu), kapitalizuje se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva.

Troškovi pozajmljivanja nastali prije i poslije perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.26. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Društvo vrši prilagođavanje i objelodanjivanje godišnjeg finansijskog iskaza događajima koji nastaju u periodu od datuma Bilansa stanja do datuma odobravanja objelodanjenog finansijskog iskaza (najkasnije 31.03. prema Zakonu o računovodstvu), u skladu sa MRS 10-Događaji posle datuma bilansa stanja.

Događaji nakon bilansa stanja se odnose na:

- Korektivne događaje posle datuma bilansa stanja kao što su: pravosnažne sudske odluke kojima se potvrđuje obaveza ili potraživanje, obavještenje o promjeni vrijednosti imovine odnosno stečaja kupca, otkrivanje grešaka koje ukazuju na to da su finansijski izvještaju netačni,
- Nekorektivne događaje posle datuma bilansa stanja, koji se samo obrazlažu u napomenama uz finansijske izvještaje, a efekti se evidentiraju u poslovnim knjigama godine u kojoj su i nastali.

3.27. Računovodstveno obuhvaćanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći

Državna davanja su mjere preduzete od strane države, sa namjerom pružanja ekonomske koristi. Državna davanja predstavljaju: subvencije, premije, regresi i dotacije. Džava se odnosi na vladu, državne agencije i slična tijela bilo da su lokalna, nacionalna ili internacionalna.

Prema vrsti državnih davanja u skladu sa MRS 20- Državna davanja, državna davanja mogu biti:

- Povezana sa sredstvima kao što su davanja pomoći u određenoj opremi ili drugim sredstvima
- Povezana sa prihodima kao što su učešće u izmirenju nastalih obaveza u toku vršenja djelatnosti.

Davanja povezana sa sredstvima koja se amortizuju, priznaju se kao prihod u periodima i srazmjeri u kojoj se obračunava amortizacija tih sredstava ili u visini troška u periodima u kojima su nastali troškovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.28. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko nerasporedene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, u skladu sa MRS 8- Računovodstvene politike, primjene računovodstvenih procjena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 0,5% ukupnih prihoda.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

U slučaju ispravke finansijskih izvještaja Društva, na osnovu nalaza eksternog revizora, potrebno je uraditi reviziju usaglašenosti, sa korigovanim greškama u pozicijama bilansa. Revizija usaglašenosti predstavlja poseban izvještaj eksternog revizora.

3.29. Transakcije sa povezanim licima

Društvo primjenjuje smjernice MRS 24 vezano za objelodanjivanje materijalno značajnih transakcija obavljenih sa povezanim licima uključujući i ključno rukovodeće osoblje.

3.30. Upravljanje finansijskim rizicima

Rizici predstavljaju vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Efikasna kontrola rizika iz poslovanja se obavlja kroz planiranje, organizaciju, koordinaciju, implementaciju i nadzor poslova Društva.

MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja“ zahtijeva objelodanjivanje računovodstvenih politika, odnosno metoda procjene u vezi sa finansijskim instrumentima, kao i objelodanjivanje informacija o prirodi i stepenu rizika koji potiču od finansijskih instrumenata (prvenstveno se odnose na tržišni rizik, rizik likvidnosti i kreditni rizik).

Za finansijske instrumente prezentovane u bilansu stanja vrši se objelodanjivanje:

- kategorije finansijskih sredstava i obaveza,
- finansijska sredstva i finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrijednosti, čija usklađivanja fer vrijednosti se vrše kroz bilans uspjeha,
- informacije o reklasifikaciji finansijskih instrumenata,
- rezervisanja za gubitke,
- prestanak priznavanja, i
- složene finansijske instrumente.

Poslovne aktivnosti Društva izlažu Društvo različitim finansijskim rizicima, uključujući tržišni rizik, rizik likvidnosti i kreditni rizik. Tržišni rizik predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat usled promjena na tržištu poslovanja. Kreditni rizik se odnosi na gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite kod banaka/finansijskih institucija i kreditnu izloženost prema korisnicima. Kreditni rizik predstavlja rizik da će jedna ugovorna strana izazvati finansijski gubitak drugoj, jer neće uspjeti da ispuni svoje obaveze. Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da ispunjava svoje obaveze u rokovima dospjeća.

Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente niti bilo koje druge instrumente obezbjeđenja od ovih rizika.

Društvo u Napomenama uz finansijske iskaze i izvještaju menadžmenta vrši potrebna objelodanjivanja a u skladu sa smjericama odredbi Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru vrši procjenu rizika i upravlja rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Finansijska sredstva i obaveze:

	2024	2023
Finansijska sredstva - dugoročna	56,729	70,077
Dugoročni finansijski plasmani	56,729	70,077
Finansijska sredstva - kratkoročna	48,050,325	34,250,737
Potraživanja od kupaca	4,046,147	3,739,453
Ostala potraživanja	3,001,110	3,001,751
Kratkoročni finansijski plasmani	20,012,148	2,012,683
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20,990,920	25,496,850
	48,107,054	34,320,814
Finansijske obaveze - dugoročne	366,667	1,066,667
Dugoročni krediti od banaka	366,667	1,066,667
Finansijske obaveze - kratkoročne	9,518,145	7,627,566
Kratkoročni krediti od banaka	700,000	800,000
Obaveze iz poslovanja (bez avansa i depozita)	453,859	629,636
Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja	8,364,286	6,197,930
	9,884,812	8,694,233

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

4. Nematerijalna ulaganja

Nabavna/revalorizovana vrijednost	Pravo službenosti	Nematerijalna imovina	U pripremi	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	18,240	190,276	11,895	220,411
Povećanje nabavke	-	5,172	7,585	12,757
Prenos sa pripreme	-	9,750	(9,750)	-
Rashod / manjak	-	(206)	-	(206)
Stanje na 31.12.2023	18,240	204,992	9,730	232,962
Povećanje nabavke	-	38,770	-	38,770
Prenos sa pripreme	-	6,860	(6,860)	-
Rashod / manjak	-	-	-	-
Stanje na 31.12.2024	18,240	250,622	2,870	271,732

Ispravka vrijednosti	Pravo službenosti	Nematerijalna imovina	U pripremi	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	-	27,791	-	27,791
Amortizacija	-	33,769	-	33,769
Rashod / manjak	-	(59)	-	(59)
Stanje na 31.12.2023.	-	61,501	-	61,501
Amortizacija	-	34,480	-	34,480
Rashod / manjak	-	-	-	-
Stanje na 31.12.2024.	-	95,981	-	95,981

Neotpisana (sadašnja) vrijednost	Pravo službenosti	Nematerijalna imovina	Nematerijalna ulag.u pripremi	Ukupno
01.01.2023.	18,240	162,485	11,895	192,620
31.12.2023.	18,240	143,491	9,730	171,461
31.12.2024.	18,240	154,641	2,870	175,751

Nematerijalna ulaganja čini pravo za zasnivanje stvame službenosti na neodređeno vrijeme vezano za postavljanja kablova na relaciji od trafostanice TS 110/10 kV Podgorica 5 do trafostanice TS 10/0,4 kV Aerodrom i to u iznosu od 18.240 Eur (trajno obezbjeđenje nesmetanog pristupa i izvođenja radova na predmetnim nepokretnostima radi polaganja, održavanja, ispitivanja, sanacije i svih drugih neophodnih radova na kablovskim vodovima).

Nematerijalna imovina u iznosu od 154.641 Eur odnosi se na različite vrste softvera i to :softver za video nadzor, softver za kontrolu pristupa, softver za FIDS, softver za evidenciju radnog vremena, softver za integrisani nadzorni sistem,softver za umrežavanje bezbjedonosne opreme , office paketi i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nabavna/ revalorizovana vrijednost	Zemljište	Zemljište operativni lizing	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Dati avansi za osnovna sredstva	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	62,599,388	906,160	52,218,575	7,536,576	13,700	596,888	23,800	123,895,087
Povećanje nabavke	-	-	133,665	1,492,503	-	289,025	30,196	1,945,389
Prenos sa pripreme/investicije u toku	-	-	143,228	52,972	-	(196,200)	-	-
Začaranje iz avansa	-	-	-	-	-	-	(53,996)	(53,996)
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(1,200)	(31,550)	-	-	-	(32,750)
Stanje na 31.12.2023.	62,599,388	906,160	52,494,268	9,050,501	13,700	689,713	-	125,753,730
Povećanje nabavke	-	-	55,778	1,731,094	-	64,123	39,925	1,890,920
Prenos sa pripreme/investicije u toku	-	-	-	169,458	-	(169,458)	-	-
Preknjižavanje u okviru klase 0	-	-	(890)	880	-	-	-	-
Začaranje iz avansa	-	-	-	-	-	-	(33,051)	(33,051)
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(1,796)	(31,966)	-	-	-	(33,762)
Stanje na 31.12.2024.	62,599,388	906,160	52,547,370	10,919,967	13,700	584,378	6,874	127,577,837

Ispravka vrijednosti	Zemljište	Zemljište operativni lizing	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Dati avansi za osnovna sredstva	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	-	18,225	1,180,690	717,016	-	-	-	1,915,931
Amortizacija	-	18,225	1,183,732	777,558	-	-	-	1,979,515
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(300)	(11,071)	-	-	-	(11,371)
Stanje na 31.12.2023.	-	36,450	2,364,122	1,483,503	-	-	-	3,884,075
Amortizacija	-	18,225	1,199,873	876,372	-	-	-	2,094,470
Preknjižavanje u okviru klase 0	-	-	(220)	220	-	-	-	-
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(539)	(14,961)	-	-	-	(15,500)
Stanje na 31.12.2024.	-	54,675	3,563,236	2,345,134	-	-	-	5,963,045

Neotpisana (sadašnja) vrijednost	Zemljište	Zemljište operativni lizing	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Dati avansi za osnovna sredstva	Ukupno
01.01.2023.	62,599,388	887,935	51,037,885	6,819,560	13,700	596,888	23,800	121,979,156
31.12.2023.	62,599,388	869,710	50,130,146	7,566,988	13,700	689,713	-	121,869,655
31.12.2024.	62,599,388	851,485	48,984,134	8,574,833	13,700	584,378	6,874	121,614,792

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Osnovna sredstva čine: zemljište, građevinski objekti (upravne zgrade, putnički terminali, sortirnice, vatrogasnice, trafostanice, poletno sletne staze, platforme, pristupni putevi, parkinzi), aerodromska sredstva (stepenice, elevatori, vozilo za vuču aviona, ambulift, ambulantska vozila, vatrogasna vozila, utovarivači, vozila za servis toaleta, vozila za snabdijevanje aviona vodom, viljuškari, traktori, agregati, starteri, kolica za prtljag, ručna kolica, rendgeni), kancelarijska oprema, računari i ostala materijalna imovina koja se koristi za trajno obavljanje djelatnosti.

Zemljište se u listovima nepokretnosti vode kao svojina Države Crne Gore, sa pravom upravljanja datim Društvu. Objekat „POD LJUBOVIĆ“, kao i veći dio objekata na aerodromu Tivat je u svojini Društva, dok se ostatak građevinskih objekata vodi kao svojina Države Crne Gore, sa pravom upravljanja datim Društvu.

U Statutu Društva koji je donijet prilikom transformacije iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, objavljanom u Službenom listu Crne Gore br 39 od 07.08.2013.godine, ističe se da se radi o jednočlanom akcionarskom društvu i da Vlada Crne Gore kao jedini osnivač i vlasnik odgovara do visine uloga unijetog u Društvo. U članu 12 ovog Statuta piše da osnivač u Društvo unosi akcijski kapital u iznosu od 101.500.000 Eur i da taj kapital čini 10.150.000 običnih akcija nominalne vrijednosti 10 eura, što čini 100% vrijednosti kapitala Društva. Ovaj Statut je donijet u svrhu transformacije Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, a jedna od pretpostavki za transformaciju je bila utvrđivanje (procjena) vrijednosti kapitala JP „Aerodromi Crne Gore“.

Građevinski objekti i zemljište su se nalazili u poslovnim knjigama Društva i kada je rađena procjena kapitala za potrebe transformacije iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo (procjena rađena na 31.10.2012.godine). Iz osnovnog kapitala je bila pokrivena cjelokupna dugoročna imovina i dio kratkoročne imovine tako da su građevinski objekti i zemljište bili dio uloga Vlade Crne Gore u Društvo.

Ugovorom o regulisanju međusobnih prava i obaveza zaključenim između „JAT“ Beograd i JP „Aerodromi Crne Gore“ broj 0169/1 od 14.03.2003. godine, JP „Aerodromi Crne Gore“ preuzeli su nepokretnosti, sa pravom korišćenja, koje obuhvataju Aerodrome Podgoricu i Tivat sa svim poslovnim objektima i prostorijama. Vrijednost imovine utvrđene ugovorom iznosila je 10 miliona dolara od kojih je 5 miliona dolara isplatilo JP „Aerodromi Crne Gore“ putem kompenzacije sa „JAT“ Beograd.

Društvo je iz kredita, koje uredno otplaćuje, izgradilo terminalnu zgradu sa sortirnicom, vatrogasnicu, parking i pristupni put, zatim izgradilo i rekonstruisalo manevarske površine, trafostanicu, vodovod i kanalizaciju u Podgorici, dok je u Tivtu uradilo rekonstrukciju stare terminalne zgrade.

U 2019. godini na Aerodromu Tivat izgrađen je i novi terminal iz sopstvenih sredstva.

U poslovnim knjigama Društva nalazi se zemljište koje je upisano u Listu nepokretnosti br. 4, KO Privredna zona, Uprava za nekretnine Kotor, površine 19.773 m², a koje se u listu nepokretnosti i dalje vodi na „JAT“ Beograd (pravni nasljednik „JAT“ Beograd je „Air Serbia“ Beograd). Na predmetnoj imovini nalazi se instaliran sistem svijetala za vizuelan pristup aerodromu Tivat koji nesporno predstavlja pripadajuću površinu samog aerodroma. Ugovorom o regulisanju međusobnih prava i obaveza zaključenim između „JAT“ Beograd i JP „Aerodromi Crne Gore“ broj 0169/1 od 14.03.2003. godine, kojim je imovina do tada bila u vlasništvu „JAT“ Beograd prešla u vlasništvo JP „Aerodromi Crne Gore“, previdom je izostavljena predmetna imovina, tj. ostala je da se vodi u listu nepokretnosti na nosioca prava „JAT“ Beograd kao korišćenje 1/1. Zbog te činjenice, Društvo je tokom 2024. godine preduzelo niz aktivnosti kako bi ovo pitanje bilo riješeno u našu korist. Održan je sastanak sa Direktorom Uprave za nekretnine Kotor, na kojem je dogovoreno da se održi ročište sa predstavnicima „Air Serbia“ Beograd, kako bi se razjasnile sve nejasnoće u vezi sporne katastarske parcele. Ročište je održano u avgustu 2024. godine na kome se nisu pojavili predstavnici „Air Serbia“ Beograd, a zamjenica Zaštitnice za imovinsko pravne odnose Crne Gore je iznijela argumentaciju u korist Društva. Nakon održanog ročišta, u novembru 2024.godine Uprava za nekretnine Kotor donijela je Rješenje kojim je odbila zahtjev Društva za upis prava vlasništva nad pomenutom katastarskom parcelom u listu nepokretnosti. Društvo je izjavilo žalbu na Rješenje Ministarstvu za uređenje prostora, kao drugostepenom organu, sa zahtjevom da ga preinači ili ukine i vrati na ponovno odlučivanje. Do dana objelodanjivanja napomena, Društvo nije dobilo odgovor nadležnog ministarstva.

U 2024. godini iznos novonabavljenih osnovnih sredstava je 1.890.920 Eur (2023. godina:1.945.389 Eur).

Veće nabavke su: oprema za saobraćaj – 1.527 hiljada Eur (stepenice za avione, kolica za teret i prtljag, stalaže za kontejnere, agregati za avione), računarska oprema – 100 hiljada Eur, vozila 100 hiljada (vozila za platformu)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

ostala oprema i materijalna imovina -92 hiljade Eur (klupe, interaktivni dual totem, mašina za pranje površina, server za video nadzor), kancelarijska oprema -36 hiljada Eur, oprema za vodovodoprivredu -39 hiljada (generatori, agregati i pumpe), postrojenja i oprema -154 hiljada Eur (vozilo za odleđivanje aviona).

Aktiviranje i prenos osnovnih sredstava u pripremi se odnosi na stavljanje u upotrebu: vozila za odleđivanje aviona i računarske opreme opreme.

Društvo, kao primalac lizinga, evidentiralo je sredstva sa pravom korišćenja u aktivi u iznosu od 851.486 Eur (kao i obaveze po osnovu lizinga u pasivi). Na osnovu preostalog vijeka trajanja objekata (44. godine za sortirnicu i 55. godina za platformu za generalnu avijaciju) koji se nalaze na zakupljenom zemljištu i inkrementalne kamate za diskont 3,96% Društvo je izvršilo obračun sredstva sa pravom korišćenja.

6. Dugoročni finansijski plasmani

	2024	2023
Stambeni krediti dati radnicima 2006.god	34,825	45,832
Stambeni krediti dati radnicima 2008.god	21,904	24,246
	56,729	70,077

Dugoročne finansijske plasmane čine potraživanja od radnika za stambene krediti date 2006. god. i 2008. god. na period od 15 do 20 godina uz kamatnu stopu od 2% godišnje. Stambeni krediti se vraćaju mjesečno obustavama od zarada radnika i uplaćuju u fond za stambene potrebe (poseban račun otvoren kod CKB).

7. Zalihe

	2024	2023
Zalihe materijala	206,403	234,526
Rezervni djelovi	335,652	277,284
Ispravka vrijednosti rezervnih djelova	(38,118)	(39,873)
Alat i inventar	34,338	46,216
Ispravka vrijednosti alata i inventara.	(3,251)	(3,444)
Roba u magacinu	501	501
Dati avansi	9,684	52,151
	545,209	567,361

Struktura zaliha sa prometom u toku godine (bez ispravke vrijednosti):

	Materijal	Rezervni djelovi	Alat i inventar	Roba u magacinu	Dati avansi	Ukupno
Stanje 31.12.2023. godine	234,526	277,284	46,216	501	52,151	610,678
Nabavke u toku godine	452,427	251,304	88,462	-	109,930	902,123
Potrošnja u toku godine	480,550	192,937	100,340	-	152,397	926,223
Stanje 31.12.2024. godine	206,403	335,652	34,338	501	9,684	586,578

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

	Materijal	Rezervni dijelovi	Alati i inventar	Roba u magacinu	Dati avansi	Ukupno
Stanje 31.12.2022. godine	176.599	240.260	46.483	501	14.162	478.005
Nabavke u toku godine	496.348	191.853	58.905	-	148.378	895.484
Potrošnja u toku godine	438.421	154.829	59.172	-	110.388	762.810
Stanje 31.12.2023. godine	234.526	277.284	46.216	501	52.152	610.679

8. Kratkoročna potraživanja

8.1. Potraživanja od kupaca

	2024	2023
Kupci u zemlji	7,620,090	7,591,335
Kupci u inostranstvu	4,909,849	4,595,686
	<u>12,529,939</u>	<u>12,187,020</u>
Ispravka vrijednosti potraživanja	(8,483,792)	(8,447,567)
	<u>4,046,147</u>	<u>3,739,453</u>

Starosna struktura potraživanja:

	2024	2023
Nedospjela potraživanja na 31.12.2024.godine	1,580,373	1,729,070
Od 1 do 3 mjeseca	838,836	1,401,739
Od 3 do 6 mjeseci	1,065,894	461,599
Od 6 do 12 mjeseci	504,649	90,648
Preko 12 mjeseci	8,539,900	8,503,964
	<u>12,529,652</u>	<u>12,187,020</u>

Promjene na ispravci vrijednosti potraživanja:

	2024	2023
Stanje na 01.01.	8,447,567	8,444,392
Ispravka vrijednosti u toku godine	19,859	4,430
Ispravka vrijednosti za očekivane gubitke	26,854	
Ukidanje ispravke u toku godine	(10,488)	(1,255)
Stanje na 31.12.	<u>8,483,792</u>	<u>8,447,567</u>

Ispravka vrijednosti potraživanja se većim dijelom odnosi na: "Montenegro Airlines" A.D.Podgorica u iznosu od 6.592.541 Eur, "JSC Transaero Airlines", Moskva u iznosu od 605.452 Eur, "Moscovia aviation", Moskva - 475.962 Eur, "Adria Airways", Ljubljana – 175.468 Eur, "Vektra aviation", Podgorica – 182.311 Eur, "Alitalia Societa Airea Italian", Rim – 93.927 Eur, "Fly Montenegro Ground handling", Podgorica -222.434 Eur.

Ispravka vrijednosti potraživanja za očekivane gubitke je rađena na bazi izračunatih procenata otpisa za grupisana potraživanja prema danima kašnjenja u plaćanjima, na bazi istorijskih podataka, a uzimajući u obzir

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

i pretpostavke budućeg poslovanja.

Tabela primenjenih procenata otpisa:

Ino kupci	Nedospjelo	od 1 do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 270 dana	od 271 do 360 dana
Stopa obezvređenja	0.3%	1.4%	11.5%	37.6%	43.6%

Kupci u zemlji	Nedospjelo	od 1 do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 270 dana	od 271 do 360 dana
Stopa obezvređenja	0.3%	1.5%	10.5%	40.8%	66.9%

8.2. Ostala potraživanja:

	2024	2023
Potraživanje od "Atlas banke" u stečaju	3,121,327	3,121,327
Ispravka vrijednosti potraživanja od Atlas banke	(121,327)	(121,327)
Potraživanje od Ministarstva finansija	9,873,633	9,873,633
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit	252,908	252,908
Ispravka potraživanja za više plaćeni porez na dobit	(252,908)	(252,908)
Potraživanje od zaposlenih	1,110	1,751
Potraživanja od Fonda zdravstva	133,850	58,977
Potraživanja od Centra za socijalni rad	54,617	13,804
Potraživanje od Uprave carina	5,773	-
Potraživanj po osnovu pretplaćenih poreza		12
	<u>13,068,982</u>	<u>12,948,177</u>

U okviru ostalih potraživanja nalazi se potraživanje od Atlas banke u iznosu od 3.121.327 Eur. U momentu objave stečaja Atlas banke, u aprilu 2019. godine, Društvo je imalo na računu kod ove banke finansijska sredstva po viđenju u iznosu od 3.121.327 Eur.

Još u toku 2018. godine, ovlašćena lica u Atlas banci odbila su da prenesu iznos oročenih depozita od 3.000.000 Eur na račun Društva nakon isteka njihovog oročenja, već su to učinili nakon uvođenja privremene uprave u Banci 07.12.2018. godine. Zbog nerealizovanja naloga i nemogućnosti raspolaganja sredstvima, Društvo je pokrenulo krivičnu prijavu protiv Atlas banke. Viši sud u Podgorici donio je Rešenje Kris br. 27/19 od 25.06.2019.godine na osnovu koga su novčana sredstva Društva u iznosu od 3.000.000 Eur izdvojena i predana Centralnoj banci Crne Gore radi obezbjeđenja njihovog čuvanja.

Stav rukovodstva je da će ishod krivične prijave biti pozitivan za Društvo i da će Centralna banka Crne Gore izdvojena sredstva vratiti Društvu. Polazeći od te pretpostavke, ova novčana sredstva, čiji je iznos usaglašen prenešena su sa pozicije gotovine na računima na ostala potraživanja.

Dio dobiti za 2019.godinu od 70% tj. u iznosu od 9.873.633 Eur Društvo je prenijelo u budžet bez Odluke Odbora direktora i prethodno usvojenih finansijskih izvještaja za 2019.godinu, pa je ova transakcija tokom 2020. godine knjižena kao potraživanje od Ministarstva finansija. Na sjednici održanoj 16.januara 2025.godine Vlada Crne Gore donijela je zaključak broj.10-430/25-7282/2-24 kojim je zadužila Društvo da pokrene inicijativu za donošenje Odluke o raspodjeli dobiti za 2019.godinu u iznosu koji je srazmjernan vlasništvu države (100%)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

od iznosa dobiti koja ostaje nakon pokrića gubitka iz ranijeg perioda. Društvo je uputilo Predlog odluke o raspodjeli dobiti resornom ministarstvu u martu 2025.godine. Usvajanjem ove odluke biće riješeno pitanje navedenog potraživanja.

Potraživanje za više plaćeni porez na dobit u iznosu od 252.908 Eur-a odnosi se na potraživanje za pretplaćeni porez za 2015, 2016, 2017 i 2018.godinu koji je Društvo evidentiralo prilikom izmjene finansijskih iskaza za 2019.godinu (po Zaključku odbora direktora 001-6873 od 15.10.2021.godine).U mišljenju broj 06/2-123338/2-23 od 22.03.2023.godine, Uprava prihoda i carina osporila je navedeno potraživanje.Tokom 2022.godine, potraživanje je u cijelosti ispravljeno.

9. Kratkoročni finansijski plasmani

	2024	2023
Tekuće dospjeće stambenih kredita dati radnicima	12,147	12,683
Pozajmica "Montenegro Airlines"AD Podgorica	522,437	522,436
Ispravka vrijednosti-pozajmica "Montenegro Airlines"AD Podgorica	(522,436)	(522,436)
Oročeni depoziti Ziraat banka-ug.br.01-410-1100155.9	-	1,500,000
Oročeni depoziti Ziraat banka-ug.br.00-410-1100177.5	5,000,000	-
Oročeni depoziti Lovćen banka-ug.br.02/1-9266	-	500,000
Oročeni depoziti Lovćen banka-ug.br.02/1-8297	3,500,000	-
Oročeni depoziti Il Zapad banka-ug.br.02/1-8397	1,500,000	-
Oročeni depoziti Erste banka-ug.br.02/1-8589	10,000,000	-
	20,012,148	2,012,683

U toku 2020. godine data su dva zajma preduzeću "Monenegro Airlines " AD Podgorica u iznosu od 1.000.000 Eur (na tri mjeseca, godišnja kamatna stopa 2%) i u iznosu od 497.436 Eur (na šest mjeseci, godišnja kamatna stopa 2%). Prvi kredit je vraćen u iznosu od 975.000 Eur, dok drugi kredit nije vraćen.(Iste godine obračunata je kamata za prvi zajam je 5.000 Eur, za drugi zajam 4.987 Eur dok je potraživanje za kamate prikazano u okviru pozicije potraživanja od kupaca.) Društvo je u potpunosti ispravilo vrijednost ovih potraživanja a 10.06.2021.godine ista prijavila u stečajnu masu. Ugovorom o namjenskom oračavanju sredstva br.00-410-1100177.5 oročena su sredstva kod Ziraat banke u iznosu od 5.000.000 Eur na period od 9 mjeseci. Ugovorom o oročenom depozitu broj 02/1-8297 od 03.09.2024..godine oročena su sredstva u iznosu od 3.500.000 Eur kod Lovćen banke na period od 6 mjeseci. Kod Zapad banke Društvo je ugovorom br.02/1-8397 od 05.09.2024.godine oročilo iznos od 1.500.000 Eur na period od 6 mjeseci dok je ugovorom broj 02/1-8589 kod Erste banke oročeno 10.000.000 Eur na period od 6 mjeseci.U toku 2024.godine došlo je do isticanja ugovora o oračavanju depozita broj 01-410-1100155.9 kod Ziraat banke i ugovora o oračavanju depozita broj 02/1-9266 kod Lovćen banke nakon čega su sredstva prenijeta na tekuće račune koje Društvo ima kod navedenih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

10. Gotovina na računima i u blagajni

	2024	2023
Žiro račun	14,451,618	6,173,310
Blagajna	398	4,773
Ostala novčana sredstva	4,100	3,800
Devizni račun	3,881,612	17,118,108
Biznis kartice	6,219	6,609
Žiro račun-stambeni fond	2,646,973	2,190,250
	20,990,920	25,496,850

Raspoloživa novčana sredstva na 31.12.2024. godine nalazila su se kod više poslovnih banaka i to Cmogorske komercijalne banke, Hipotekarne banke, Prve banke, NLB banke, Erste banke, Ziraat banke i Lovćen banke.

Račun za stambeni fond otvoren je kod CKB i na ovaj račun se uplaćuju obustave od zaposlenih po osnovu stambenih kredita i uplate poslodavca u iznosu od 3 % bruto zarada. U ostalim novčanim sredstvima nalaze se sredstva koje duže zaposleni koji vrše naplatu u gotovini .

11. Aktivna vremenska razgraničenja

	2024	2023
Unaprijed plaćeni troškovi	97,809	100,826
Razgraničeni pdv	301	846
Obračunati prihodi od kamata	97,540	8,626
Ostala razgraničenja	41,993	-
	237,642	110,298

Unaprijed plaćene troškove većim dijelom čine, u iznosu od 67.143 Eura, unaprijed plaćeni troškovi osiguranja. Iznos od 30.000 Eur na poziciji unaprijed plaćenih troškova se odnosi na proviziju plaćenu EBRD-u 2015. godini za procjenu Projekta – Izgradnja nove putničke zgrade i rekonstrukcija, rehabilitacija i proširenje manevarskih površina i platforme na aerodromu Tivat za koji je ova banka bila zainteresovana da odobri kredit. S obzirom da je postupak dobijanja kredita u zastoju, provizija se vodi na kontu aktivnog vremenskog razgraničenja.

U okviru pozicije aktivna vremenska razgraničenja obuhvaćeni su i prihodi od kamata u vrijednosti od 97.540 Eur koji se odnose na tekuću godinu, a čija isplata dospjeva u 2025. godini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

12. Kapital

	2024	2023
Osnovni kapital	101,500,000	101,500,000
Revalorizacione rezerve	32,778,098	32,790,200
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	38,967,319	29,414,951
Neraspoređena dobit ranijih godina -ukidanje rev. rezervi	62,699	46,114
Dobit tekuće godine	10,674,278	9,552,368
Gubitak iz ranijih godina	(32,043,873)	(32,043,873)
	<u>151,938,521</u>	<u>141,259,760</u>

Dana 11.02.2014. godine izvršena je promjena pravne forme Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo tj. izvršena je registracija akcionarskog društva "Aerodromi Crne Gore"u Centralni registar privrednih subjekata čime je upisan osnovni kapital u iznosu od 101.500.000 Eur.

Vrijednost kapitala utvrđena je na bazi procjene ukupnog kapitala na dan 31.10.2012. godine koju je uradio "KPMG" d.o.o. Društvo je 100% u vlasništvu Vlade Crne Gore.

Broj akcija :10.150.000

Nominalna vrijednost:10 Eur

Ukupan kapital: 101.500.000 Eur

13. Dugoročna rezervisanja

	2024	2023
Rezervisanja za otpremnine	859,910	831,900
Rezervisanja za jubilarne nagrade	1,556,672	1,409,342
Rezervisanja-ostalo	910,506	1,198,286
	<u>3,327,089</u>	<u>3,439,528</u>

13.1. Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih

Ukupan iznos na 31.12.2024. godine iznosi 2.743.562 Eur (2023.godine: 2.573.335 Eur).

Osnovne aktuarske pretpostavke koje su korišćene prilikom obračuna rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade su:

	<u>2024.</u>	<u>2023.</u>
Diskontna stopa	2,5%	2,5%
Rast zarada	1%	1,5%
Fluktuacija zaposlenih	4,50%	4,00%

Smrtnost zaposlenih-Tablice mortaliteta stanovništva Crne Gore 2010- 2012.godinu

Na osnovu rezultata obračuna od strane angažovanog aktuara, prema zahtjevima MRS 19, sadašnja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

vrijednost budućih obaveza za otpremnine i jubilame nagrade na 31.12.2024.godine:

	Sadašnja vrijed. na 31.12.2024	Kratkoročni dio	Dugoročni dio
Rezerv.otpremnine	1.031.508	171.598	859.910
Rezerv.jubilame nagrade	1.712.054	155.382	1.556.672
	2.743.562	326.980	2.416.582

13.2. Ostala dugoročna rezervisanja

Tabelarni prikaz promjena na rezervisanju za sudske sporove

	2024	2023
Stanje na 01.01.	1,198,286	1,704,035
Odlivi po osnovu isplata	(380,164)	(174,231)
Ukidanje rezervisanja	(42,818)	(863,098)
Preknjižavanje na kratkoročnu komponentu	(77,925)	-
Rezervisanja u toku godine	213,127	531,580
	910,506	1,198,286

Rezervisanja u iznosu od 886,506 Eur (2023.godina: 1,198,286 Eur) se odnose na sudske sporove iz radnih odnosa, dok se rezervisanja u vrijednosti od 24.000 Eur odnose na rezervisanja za sudske sporove sa privrednim društvima.

14. Dugoročne obaveze

14.1. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti su prikazani sledećom tabelom:

	Rok otplate	Kamatna stopa % godišnje	2024. EUR	2023. EUR
EIB-prva tranša- 3.000.000	01.02.2025.	4,110 fiksno	100.000	300.000
EIB-druga tranša-3.000.000	01.08.2025.	3,889 fiksno	200.000	400.000
EIB-treća tranša -5.000.000	01.02.2026.	4,175 fiksno	500.000	833.333
EiB-četvrta tranša-1.000.000	01.02.2028.	varijabilna	266.666	333.333
Tekuće dospjele dugoročnih kredita			(700.000)	(800.000)
			366.666	1.066.667

Evropska investiciona banka („EIB“) je za svrhe modernizacije aerodroma i podizanja standarda bezbjednosti i usluga odobrila kredit Društvu u iznosu od 12.000.000 Eur-a. Kredit je odobren 2004.godine u četiri tranše i otplaćuje se u polugodišnjim ratama od 29 jula 2010.godine sa rokovima otplate do 01.02.2026. godine i za četvrtu tranšu do 01.08.2028. godine. Kamatne stope se obračunavaju po fiksnim kamatnim stopama osim za

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

poslednju tranšu.

Dosada je otplaćeno 10.933.333 Eur, ostatak osnovnog duga je 1.066.667 Eur. Sa plaćanjem kamate se počelo od 02.08.2005.god., a iznos do sada plaćene kamate je 5.743.318 Eur. Za prve tri tranše EIB kredita preostala kamata iznosi 38.819 Eur, a za četvrtu tranšu nemamo fiksni iznos, jer je kamatna stopa varijabilna.

14.2. Ostale dugoročne obaveze

	2024	2023
Dugoročne obaveze reprogram EPCG	153,118	240,614
NPO-sa pravom korišćenja/operativni lizing	880,498	887,532
	<u>1,033,616</u>	<u>1,128,146</u>

Iznos od 153.118 Eur odnosi se na dugoročni dio obaveza Društva prema Elektroprivredi Crne Gore. S obzirom da Društvo nije dobijalo fakture za utrošak električne energije od decembra 2019.godine do potpisivanja ugovora. Društvo je zaključilo ugovor sa društvom „Elektroprivreda Crne Gore“ (br.01-9025 od 24.12.2021.godine), kojim je u članu 24 precizirala da će se dug po prethodno utrošenoj električnoj energiji (od 01.12.2019. do zaključenja ugovora) obračunati u kumulativnom iznosu sa prvim obračunskim periodom nakon zaključenja ugovora. Ukupan iznos duga je iznosio 503.103 Eur uključujući PDV.

Društvo je zbog navedenog duga zaključilo Sporazum o izvršavanju obaveza po osnovu duga za električnu energiju (03/2-1151 od 09.02.2022. godine) kojim se obavezalo da će cjelokupan dug otplatiti u 69 jednakih rata.

Iznos od 880.498 Eur odnosi se na obaveze po osnovu operativnog lizinga. Društvo ima dva aktivna ugovora o zakupu zemljišta u Tivtu sa opštinom Tivat i kao primalac lizinga, u skladu sa MSFI 16, evidentiralo je pravo korišćenja u aktivi i obaveze po osnovu lizinga u pasivi.

14.3. Odložene poreske obaveze

	2024	2023
Odložene poreske obaveze(po osnovu razlike neotpisane rač.vrijednosti i poreske vrijednosti osnovnih sredstva)	5,247,650	4,906,519
Odložene poreske obaveze(revalorizacija nepokretnosti postrojenja i opreme)	5,727,900	5,732,382
	<u>10,975,550</u>	<u>10,638,901</u>

Odložene poreske obaveze predstavljaju poreske efekte koji se odnose na privremene razlike koje postoje između knjigovostvene (sadašnje) vrijednosti sredstva i neotpisane(sadašnje) vrijednosti tog sredstva za poreske svrhe. Ova razlika je posledica različitog obračuna amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe (osim odloženog poreza za zemljište).

Kretanje vrijednosti odložene poreske obaveze (po osnovu razlike neotpisane računovodstvene vrijednosti i poreske vrijednosti osnovnih sredstva):

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

	2024	2023
Na početku godine	4,906,519	3,930,045
Promjene u toku godine	341,131	976,474
Na kraju godine	<u>5,247,650</u>	<u>4,906,519</u>

15. Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije

Odloženi prihod je u iznosu 281.000 Eur (2022.godina: 281.000 Eur) predstavlja grant od strane Vlade Italije koji se realizovao preko EBRD banke kao tijela za upravljanje sredstvima granta u 2016.godini. Sredstva su iskorišćena za izradu idejnih rešenja za Projekat modernizacije i rekonstrukcije Aerodroma Tivat (izgradnja novog putničkog terminala, rekonstrukcija, rehabilitacija i proširenje manevarskih površina i platforme). Sama realizacija Projekta trebala se finansirati iz kredita EBRD u iznosu od 20 miliona Eur (bez državnih garancija), a pregovori sa ovom bankom su u zastoju od 2015. godine jer, pored brojnih dopisa resomom ministarstvu i Ministarstvu finansija, nismo dobili stav nadležnih da li nastaviti pregovore sa EBRD (na samom početku, Vlada Crne Gore je dala saglasnost na Mandatno pismo).

Društvo se obavezalo da će u slučaju da se ugovor o kreditiranju ne zaključi, izvršiti povraćaj novca uvećanog za naknade koje mogu proisteći iz navedenog ugovora zbog otkazivanja saradnje.

Ovaj iznos je trebalo ravnomjerno prenositi na prihode tokom perioda korišćenja projekta koji bi bio izgrađen.

Iznos od 53.148 Eur (u 2023.godini 27.388 Eur) odnosi se na donaciju organizacije KAF iz Turske –oprema za dezinfekciju kao i sredstva obezbijeđena kroz IPA projekte i odnosi se na video zid za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, dva vozila, aparat za reanimaciju i lutka za edukaciju.

16. Kratkoročna rezervisanja

	2024	2023
Rezervisanja za otpremnine	171,598	168,462
Rezervisanja za jubilarne nagrade	155,382	163,630
Rezervisanja za sudske sporove	312,833	13,660
	<u>639,813</u>	<u>345,752</u>

Za rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade pogledati napomenu 13.1.

Tabelarni prikaz promjena na rezervisanju za sudske sporove

	2024	2023
Stanje na 01.01.	13,660	317,576
Rezervisanja u toku godine	234,908	13,659
Odlivi po osnovu isplata	(13,660)	(306,741)
Prenos sa dugoročnih rezervisanja	77,925	-
Ukidanje rezervisanja	-	(10,834)
Stanje na 31.12.	<u>312,833</u>	<u>13,660</u>

Rezervisanja za sudske sporove se odnose na sudske sporove iz radnih odnosa koji zaposleni vode protiv Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

17. **Kratkoročne obaveze**

17.1. **Obaveze po osnovu kredita i zajmova od kreditnih institucija i lica koja to nisu**

	2024	2023
Kratkoročni dio za kredit EIB	700,000	800,000
Kratkoročni dio obaveze reprogram EPCG	87,496	87,496
NPO-sa pravom korišćenja/operativni lizing	7,034	6,458
	<u>794,530</u>	<u>893,954</u>

Kratkoročne dio obaveza se odnosi na dio obaveza koje dospijeva do jedne godine, a koje su više pojašnjene u napomeni 14.2.

17.2. **Primljeni avansi i depoziti**

	2024	2023
Primljeni avansi	411,163	73,308
Primljeni depoziti	298,875	219,387
	<u>710,037</u>	<u>292,695</u>

Primljeni avansi i depoziti se odnose na uplate od avio kompanija koje služe kao garancija da će se nakon obavljenog leta izmiriti obaveze, na uplate koje su predviđene ugovorima o zakupu reklamnih površina, a dijelom i na uplate koje se vrše tokom javnog poziva u kojem su ponuđači obavezni da izvrše uplatu depozita koji se vraća nakon dostavljanja bankarske garancije za uredno izvršenje ugovorenih obaveza.

17.3. **Obaveze prema dobavljačima**

	2024	2023
Dobavljači u zemlji	247,929	337,232
Dobavljači u inostranstvu	111,400	198,450
	<u>359,329</u>	<u>535,682</u>

17.4. **Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze**

	2024	2023
Ostale obaveze iz poslovanja	8,228,829	6,062,904
Ostale kratkoročne obavaze	135,457	135,026
Obaveze po osnovu pdv a i ostalih javnih prihoda	25,116	72,726
Obaveze po osnovu poreza na dobit	1,845,735	859,124
	<u>10,235,137</u>	<u>7,129,780</u>

Ostale obaveze iz poslovanja odnose se na odobrene, a neiskorišćene popuste avio kompanijama koje avio

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

kompanije najčešće koriste za zatvaranje budućih obaveza prema Društvu, dok se za manji dio popusta, na zahtjev avio kompanije, vrši povraćaj novčanih sredstva. (više u napomeni br.18).

Ostale kratkoročne obaveze iznose 135.457 Eur i u najznačajnijem ih čine: 68.767 Eur je razlika između iznosa datog kolaterala za kredit privrednog društva „Montenegro Airlines“ AD Podgorica i iznosa kolaterala koji je u konačnom naplaćen od strane "Hipotekarne banke"AD Podgorica.(kolaterali su dati na osnovu zaključka Vlade Crne Gore broj:07-383 od 21.09.2017.godine i zaključaka broj: 07-300 od 20.12.2018.godine); iznos od 58.412 Eur predstavlja dio iznosa dobiti iz 2017. godine koji je po Odluci Odbora direktora broj 01-7377 od 27.12.2018.godine zadržan na poslovnom računu Društva,do konačne instrukcije Osnivača; iznos od 7.578 Eur, koji je ostao neiskorišćen, po odluci Vlade Crne Gore br.07-1933 od 16.maja 2019.godine, gde je određeno da se 5% dobiti utroši na podršku sportskim, obrazovnim, kulturnim, humanitarnim i sl. potrebama.

Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda se većim dijelom odnose na mjesečnu obavezu po osnovu poreza na dodatu vrijednost za mjesec decembar (16.623 Eur) dok se manji dio u iznosu od 8.493 Eur odnosi na obaveze po osnovu lokalne komunalne takse i obaveze po osnovu prireza.

17.5. Pasivna vremenska ograničenja

	2024	2023
Obračunati nefakturisani troškovi	28,812	39,293
Razgraničene obaveze za PDV	5,073	4,897
	<u>33,886</u>	<u>44,190</u>

Najveći iznos u obračunatim nefakturisanim troškovima u iznosu od 14.284 Eur (2023.godina: 14.448 Eur) odnosi se na ukaikulisane troškove za usluge automatizacije u opsluživanju putnika ,prtljaga i aviona (čekiranje putnika i prtljaga).

18. Prihodi od prodaje – neto prihod

	2024	2023
Landing (sletanje i poletanje aviona)	4,352,788	3,799,582
Lighting - osvjelljenje	319,207	290,446
Parking aviona	236,451	220,134
CIP i CIR (centralizovana infrastruktura-putnički,operativni i tehnički prihvi	2,052,719	1,714,502
Čekanje leta na zahtjev	144,750	145,950
Prihodi od putničkog servisa	15,152,719	13,027,503
Prihod od taksi - transferni putnici	1,016	1,123
Naknada za bezbjednost	4,688,080	3,805,678
Naknada za putnike sa posebnim potrebama	358,923	312,135
THC - putnički i operativni prihvat	2,724,325	2,131,327
RHC - tehnički prihvat	4,006,001	3,434,362
Ostli prihodi	996	-
	<u>34,037,973</u>	<u>28,882,742</u>

Prihodi od putničkog servisa, koji se obračunavaju u fiksnom iznosu po odlazećem putniku (15 Eur, 1,75/3,25 Eur i 0,25 Eur), odnose na naknade koje se naplaćuju putnicima i to u sklopu putničkih karata koje prodaju avio kompanije. Avio kompanije na ovaj način kolektuju izvorne prihode Društva i u obavezi su da tako kolektovane naknade prenesu na račun Društva u ugovorenim rokovima. Društvo primjenjuje cjenovnik broj 001-1272 koji je usvojen 16.02.2023.godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Prihodi od naknada za opsluživanja i polijetanje i slijetanje aviona obračunavaju se avio prevoznicima po masi aviona, a u skladu sa postojećim cjenovnikom.

Popusti avio kompanijama za 2024. godinu iznose 11.667.465 Eur (2023. Godina:10.229.346 Eur) zbog čega su avijacijski prihodi umanjeni za taj iznos.

Ova vrsta popusta odobrava se avio kompanijama u skladu sa Podsticajnom šemom br. 001-10010 od 22.12.2022. godine. Popusti se obračunavaju po sledećima osnovama:

- podsticaj za otvaranje novih ruta
- podsticaj za povećavanje broja letova na postojećim rutama
- podsticaj za ukupan broj odlazećih putnika
- podsticaj za avio kompanije koje obavljaju saobraćaj na strateškim rutama
- popust za avio kompanije koje imaju bazirane vazduhoplove na aerodromu Podgorica i aerodromu Tivat.

Obračun popusta u skladu sa Podsticajnom šemom vrši se pojedinačno, po svakoj avio kompaniji, na način da se obračun popusta na pojedine usluge može vršiti samo po jednom osnovu. Avio kompanije koriste odobrene popuste za zatvaranje tekućih i budućih obaveza po izdatim računima.

U skladu sa MRS 18, popusti se knjiže kao umanjenje prihoda.

19. Ostali prihodi iz poslovanja

19.1. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

	2024	2023
Prihodi od donacija IPA	103,049	74,751
Prihod od izdavanja aerodromske opreme.	87,099	29,326
Zakup poslovnog prostora	1,554,519	1,406,218
Prihodi od reklamnih panoa	390,393	351,990
Free shop i ugostiteljstvo - koncesija	3,211,003	2,694,270
Provizija na prihod od kateringa	12,506	27,245
Korišćenje VIP i predsjedničkog salona	43,938	32,352
Taksa po biznis putniku	100,589	66,516
VIP prolaz i VIP tretman - ubrzana pasoška kontrola	63,244	43,076
Prihod od parkinga	510,463	465,313
Prihodi od usluga manipulacije i ležarine robe	148,749	157,104
Taksa na gorivo	189,702	171,548
Prihod od refundacije električne .energije,vode,odvoz smeća	81,768	92,639
Obuka, sertifikati - školski centar	20,210	31,100
Angažovanje radne snage na zahtjev	55,797	19,545
Prihod-obmotavanje prtljaga	44,194	38,182
Provizija - Ryanair	60,292	57,649
Ostali poslovni prihodi	41,852	18,553
	6,719,366	5,777,377

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

19.2. Ostali prihodi iz poslovanja

	2024	2023
Prihod - ukidanje rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade	42,819	-
Ukidanje obaveza iz vansudskog poravnjanja	-	873,934
Naplata od radnika - troškovi postupka	70,923	13,678
Prihodi od naknade štete	36,609	10,021
Refundacija bolovanja	223,563	197,162
Naknadno utvrđeni prihodi iz ranijih godina	32,202	-
	<u>406,116</u>	<u>1,094,795</u>

Najveći iznos u okviru ostalih prihoda iz poslovanja odnosi se na refundaciju bolovanja zaposlenih kako od Fonda za zdravstvo tako i od Centra za socijalni rad i staranje u iznosu 223.563 Eura (2023.godina 197.162 Eur).

Društvo je u 2019.godini angažovalo vještaka koji je izvršio obračun za razliku u zaradi za period od 2008-2018.godine po više osnova i na bazi nalaza vještaka izvršilo rezervisanje za sudske sporove sa zaposlenima. Tokom predhodnih godina dio je isplaćen na osnovu sporazuma o vansudskim poravnanjima i pravosnažnih presuda. Istovremeno su ukidani i iznosi koji su bili veći od dosuđenih iznosa u presudama. Preostali dio od 819.194 Eur je ukinut u 2023.godini. Ukidanje je izvršeno zbog zakonske zastarjelosti obaveza po osnovu potencijalnih sudskih sporova.

20. Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala

	2024	2023
Troškovi materijala, rezervnih djelova i inventara	813,766	713,219
Troškovi električne energije	385,992	366,685
Troškovi goriva	193,564	194,447
	<u>1,393,322</u>	<u>1,274,351</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

21. Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)

	2024	2023
Troškovi transportnih usluga	154,604	140,064
Troškovi usluga održavanja	600,735	438,628
Troškovi zakupa	650	785
Troškovi reklama	20,321	5,037
Troškovi sponzorstva	-	61,700
Troškovi rezervisanja - otpremnine	110,767	201,982
Troškovi rezervisanja - jubilarne	328,674	136,686
Rezervisanja za troškove sudskog postupka	448,036	545,240
Troškovi neproizvodnih usluga	1,131,404	947,309
Troškovi reprezentacije	73,717	57,338
Troškovi osiguranja	170,453	163,762
Troškovi platnog prometa i provizije	64,973	63,862
Troškovi članarina (ACI, privredna komora, sindikat)	78,013	78,068
Troškovi poreza	197,684	183,338
Ostali nematerijalni troškovi	227,484	157,182
	3,607,515	3,180,981

Troškovi transportnih usluga odnose se na troškove telefona, interneta, zakup linka, troškove SITE – telekomunikacione usluge između svih učesnika u vazдушnom saobraćaju.

U okviru troškova održavanja najveću stavku čini iznos od 129.118 Eur a odnosi se na sanaciju krova na terminalnoj zgradi na Aerodromu Tivat , održavanje putničkih automobila, autobusa i kombija u iznosu od 15.841 Eur (2023.godina: 25.846 Eur); održavanje aerodromskih sredstava u iznosu od 34.689 Eur (2023.godina: 67.951 Eur) (elevatori, traktori, stepenice, vozilo za servis toaleta, vozilo za servis vode, utovarivači, vazdušni starteri, vatrogasna oprema, ambulantna vozila); tekuće servisiranja rendgena i bezbjednosne opreme 50.093 Eur (2023.godina: 52.897 Eur), održavanje karusel traka-BHS sistema 62.080 Eur (2023.godina:9.218 Eur), na sanaciju oštećenja na platformi i obelježavanje poletno-slijetne staze 53.070 (2023.godina: 90.336 Eur), na održavanje microsoft licence, poslovno informacionog sistema, antivirus i drugih licenci 15.557 Eur (2023 godina: 22.971 Eur), i ostalo.

Troškovi reklame i marketinga odnose se na čestitke povodom državnih praznika, promociju preko portala i društvenih mreža.

Rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine utvrđene su aktuarskim odmjerenjem. Ukupan iznos rezervisanja je 439.441 Eur (2023.godina: 338.668 Eur). Više u napomeni 13.1.

Najveća stavka u okviru troškova neproizvodnih usluga odnosi se na usluge korišćenja DCS softvera koji iznose 356.698 Eur (2023.godina: 309.445 Eur), troškovi vode i komunalnih usluga iznose 103.069 Eur (2023.godina:113.600 Eur), troškovi advokatskih usluga 238.879 Eur (2023.godina:197.146 Eur), troškovi ostalih neproizvodnih usluga 195.143Eur (2023.godina:132.096 Eur),troškovi intelektualnih usluga 127.752 Eur (2023.godina:125.171 Eur) i ostalo.

Troškovi premija osiguranje obuhvataju troškove osiguranja zaposlenih, kasko osiguranje vozila i aerodromskih sredstava, osiguranje imovine i osiguranje od odgovornosti.

Troškovi poreza odnose se na porez na nepokretnost za opštine: Podgorica 930 Eur (2023.godina:767 Eur), Zeta 43.251 Eur,(2023.godina:43.763 Eur), i opštinu Tivat u iznosu 137.363 Eur,(2023.godina:137.363 Eur).

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na takse 126.734 Eur (lokalna komunalna taksa za opštinu Zeta 120.390 Eur, (2023.godina:76.041 Eur); troškove vip i biznis salona 27.525 Eur (2023.godina:17.102 Eur);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

troškovi donacija 1.950 Eur (2023.godina:27.913 Eur), i dr.

	2024	2023
Troškovi amortizacije	2,110,725	1,995,059
Troškovi amortizacije - operativni lizing	18,225	18,225
	<u>2,128,950</u>	<u>2,013,284</u>

Trošak amortizacije obuhvata i trošak amortizacije zemljišta koje je Društvo uzelo u zakup od opštine Tivat. Ovde je riječ o operativnom lizingu na koji se primjenjuje MSFI 16-Lizing.

22. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

22.1. Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi

	2024	2023
Troškovi neto zarada i naknada zarada	13,845,328	12,201,382
Troškovi naknade - ugovor o djelu	228,064	215,849
Troškovi naknade Odbora direktora i Revizorskog odbora	115,733	111,340
Troškovi otpremnina	340,193	173,915
Troškovi zimnice	542,400	371,280
Ostali lični rashodi (troškovi službenih putovanja, pomoć zaposlenom)	247,661	160,644
Pomoć licima van firme	1,500	4,650
	<u>15,320,880</u>	<u>13,239,060</u>

22.2. Troškovi poreza

	2024	2023
Porezi prirez zarada i naknada zarada	1,363,186	1,085,195
Troškovi naknada - ugovor o djelu - porez i prirez	31,162	30,958
Troškovi naknada Odbora direktora i Revizorskog odbora - porez i prirez	15,457	16,865
Troškovi otpremnina - porez i prirez	69,039	37,240
Jubilarne nagrade - porez i prirez	3,552	8,259
Troškovi zimnice - porez i prirez	106,998	72,522
Pomoć licima van firme - porez i prirez	299	936
	<u>1,589,692</u>	<u>1,251,975</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

22.3. Troškovi doprinosa za penzije

	2024	2023
Doprinosi PIO zarada i naknada zarada	3,117,540	3,185,520
PIO naknade Odbora direktora i Revizorskog odbora	22,754	25,329
	<u>3,140,294</u>	<u>3,210,849</u>

22.4. Troškovi doprinosa

	2024	2023
Doprinosi zarada i naknada zarada	325,155	285,298
	<u>325,155</u>	<u>285,298</u>

23. Ostali rashodi iz poslovanja

	2024	2023
Gubitak od rashoda postrojenja i opreme	19,877	22,839
Manjak osnovnih sredstava	2,220	3,207
Otpis zaliha materijala	7,134	2,167
Otpisi stambenog kredita sa porezom i prirezom	1,440	2,942
Troškovi opravke koje pokriva osiguranje	20,395	1,731
Troškovi sudskih postupaka	130,939	109,225
Ostali rashodi	39,548	33,883
Troškovi iz ranijeg perioda	265,618	235,273
	<u>487,173</u>	<u>411,267</u>

U okviru ostalih rashoda iz poslovanja najveći dio u iznosu od 265.618 Eur (2023.godina: 235.273 Eur) odnosi se na troškove po osnovu isplaćenih presuda koje nisu bile rezervisane u prethodnom periodu.

24. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine

	2024	2023
Rashodi ispravke vrijednosti potraživanja - sumnjiva potraživanja	19,859	4,431
Rezervacija za očekivane gubitke	26,854	-
	<u>46,713</u>	<u>4,431</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

25. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite

	2024	2023
Rashodi kamata EIB kredit	69,113	93,551
Rashod po osnovu zateznih kamata	307,812	236,787
Negativne kursne razlike	1,435	1,015
Fin.rashod-operativni lizing	35,324	35,575
	<u>413,683</u>	<u>366,928</u>

Rashodi po osnovu zateznih kamata odnose se na isplaćene kamate po osnovu izgubljenih sporova sa zaposlenima.

Finansijski rashod na bazi operativnog lizinga javlja se kao trošak od januara 2021. godine kada počinje primjena MSFI 16-Lizing.

26. Poreski rashod perioda:

	2024	2023
Tekući porez na dobit	1,845,735	-
Odloženi poreski rashod / prihod perioda	341,131	976,474
	<u>2,186,866</u>	<u>976,474</u>

Povećanje poreskog rashoda je rezultat primjene novih stopa poreza na dobit (9%, 12% i 15%) prema Zakonu o porezu na dobit.

27. Transakcije sa povezanim licima

Društvo je 100% u vlasništvu osnivača Vlade Crne Gore što čini Društvo zavisnim od Vlade Crne Gore (države Crne Gore). Zbog toga se država Crna Gora i privredna društva koje su u vlasništvu države Crne Gore klasifikuju kao povezana lica Društva.

Sve transakcije sa povezanim pravnim licima proističu iz tekućeg poslovanja i njihova vrijednost se ne razlikuje od vrijednosti koje su ostvarene u standardnim transakcijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Prihodi od prodaje

	2024	2023
TO MONTENEGRO DOO	4,019,648	7,957,589
KONTROLA LETA SRBIJE I CRNE GORE-SMATSA	-	41,403
POŠTA CRNE GORE	18,588	13,832
KABINET PREDSEDNIKA CRNE GORE	4,201	5,521
UPRAVA CARINA CRNE GORE	3,834	3,091
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	4,757	1,522
CENTRALNA BANKA CRNE GORE	1,781	4,952
MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE	2,993	1,798
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE-PROTOKOL	400	214
MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE	485	986
Vlada Republike Crne Gore	1,324	806
MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA	60	135
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE	2,576	3,068
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA	424	992
AGENCIJA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST	15	33
SKUPŠTINA CRNE GORE	3,362	1,184
BICIKLISTIČKI SAVEZ CRNE GORE	-	19
JP VODOVOD I KANALIZACIJA CRNE GORE	-	51
TURISTIČKA ORGANIZACIJA PODGORICA	40	15
TURISTIČKA ORGANIZACIJA GLAVNOG GRADA	-	110
TURISTIČKA ORGANIZACIJA BAR	400	1,600
LUKA BAR PC POMORSKI POSLOVI	-	318
INSTITUT ZA TRANSPORT	-	15
MINISTARSTVO ŠUMARSTVA, POLJOPRIVREDE I VODOPRIVREDE	355	355
JAVNA USTANOVA SPECIJALISTIČKA VETERINARSKA LABORATORIJ	141	94
MINISTARSTVO TURIZMA, EKOLOGIJE I ODRŽIVOG RAZVOJA	3,605	415
MINISTARSTVO LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA	-	751
MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA	120	120
VODOVOD I KANALIZACIJA HERCEG NOVI	-	58
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	-	210
INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE CRNE GORE	-	16
JP VODOVOD I KANALIZACIJA TIVAT	-	16
ZAVOD ZA METEOROLOGIJU	-	34
ARMENSKO UDRUŽENJE CRNE GORE	464	-
BOKSERSKI SAVEZ CRNE GORE	35	-
CRVENI KRST CRNE GORE	33	-
MINISTARSTVO CRNE GORE	309	-
MINISTARSTVO FINANSIJA I SOCIJALNOG STARANJA	309	-
INSTITUT ZA EKONOMIJU I PRAVO	112	-
MINISTARSTVO PRAVE	429	-
MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA	120	-
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	642	-
MINISTARSTVO ZDRAVLJA	240	-
JP VODOVOD I KANALIZACIJA-BUDVA	16	-
PUTEM CRNE GORE	32	-
	4,071,850	8,041,323

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Troškovi poslovanja

	2024	2023
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE	281,937	269,368
ELEKTRODISTRIBUCIJA TIVAT	104,055	97,268
JP VODOVOD I KANALIZACIJA TIVAT	16,224	24,618
OPŠTINA TIVAT- ZAKUP ZEMLJIŠTA	41,782	41,782
OPŠTINA PODGORICA - NEPOKRETNOST	-	766
OPŠTINA ZETA-NEPOKRETNOST	87,014	43,763
OPŠTINA ZETA-LOKALNA KOMUNALNA TAKSA	218,940	52,365
KOMUNALNO -TIVAT	51,751	41,409
VODOVOD I KANALIZACIJA - PODGORICA	14,883	21,799
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	17,595	11,430
D.O.O. CENTAR ZA EKOTOKSIKOLOŠKA ISTRAŽIVANJA	16,031	12,187
ČISTOĆA	14,717	17,382
DEPONIJA	13,136	12,684
TO MONTENEGRO D.O.O	26,005	6,696
JZU DOM ZDRAVLJA DIMITRIJE MARENIĆ	6,640	7,060
CDA - CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO	545	3,020
POŠTA CRNE GORE	5,673	3,284
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE	2,782	2,708
INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE CRNE GORE	8,060	1,067
RADIO TELEVIZIJA CRNE GORE	1,403	1,300
JU INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJE ZAŠTITE NA RADU	14,500	150
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	2,091	1,855
AUTO MOTO SAVEZ CRNE GORE	100	25
KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA	1,800	2,700
MAŠINSKI FAKULTET CRNE GORE	-	11
SLUŽBENI LIST CRNE GORE	654	654
13.JUL PLANTAŽE AD	392	1,656
RADIO TIVAT	160	80
RADIO TELEVIZIJA NIKŠIĆ	290	340
ZAVOD ZA METROLOGIJU	-	30
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	18,831	-
OPŠTINA TIVAT- POREZ NA NEPOKRETNOST	137,363	-
OPŠTINA TIVAT - NAKNADA ZA KORIŠĆENJE PUTEVA	1,000	-
OPŠTINA TIVAT - TAKSE	52,070	-
UDRUŽENJE ZAŠTITE NA RADU CRNE GORE	200	-
CRNAGORA PUT A.D.	21,124	-
UNIVERZITETSKI-SPORTSKO KULTURNI CENTAR	505	-
INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO DOO	6,964	-
INSTITUT ZA EKONOMIJU I PRAVO	1,136	-
INSTITUT SIGURNOST	332	-
GRAĐEVINSKI INSTITUT MONTENEGRO	880	-
GRAĐEVINSKI FAKULTET	150	-
	1,189,715	679,457

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	2024	2023
MONTENEGRO AIRLINES AD - U STEČAJU	6,592,541	6,592,541
TO MONTENEGRO D.O.O	96,741	105,884
KONTROLA LETA SRBIJE I CRNE GORE SMATSA	3,290	5,301
UPRAVA CARINA CRNE GORE	1,778	743
MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE	-	4,301
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA CRNE GORE	768	2,920
POŠTA CRNE GORE	1,367	2,233
SKUPŠTINA CRNE GORE	778	-
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE	-	79
UPRAVA POLICIJE CRNE GORE	-	386
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE	-	255
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE	-	543
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	112	248
AGENCIJA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST	-	15
TURISTIČKA ORGANIZACIJA BAR	-	484
MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA	-	120
	6,697,374	6,716,053

Ispravka potraživanja kupaca	2024	2023
MONTENEGRO AIRLINES AD U STČAJU	6,592,541	6,592,541
UPRAVA CARINA CRNE GORE	3,483	3,483
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	2,920	2,920
MINISTARSTVO ODBRANE RCG	3,509	2,867
UPRAVA POLICIJE	387	387
GEN. SEKRETERIJAT VLADE-PROTOKOL	-	197
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE	-	190
	6,602,840	6,602,585

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

	2024	2023
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE - SNABDIJEVANJE	32,640	31,240
ELEKTRODISTRIBUCIJA TIVAT	10,940	10,529
JP VODOVOD I KANALIZACIJA TV	1,356	1,473
VODOVOD I KANALIZACIJA - PODGORICA	692	1,070
KOMUNALNO - TIVAT	1,920	1,948
JZU DOM ZDRAVLJA DIMITRIJE MARENIĆ	1,710	3,600
D.O.O. CENTAR ZA EKOTOKSIKOLOŠKO ISTRAŽIVANJE	-	1,879
DEPONIJA	1,133	-
OPŠTINA TIVAT - SLETANJE AVONA - OBALA	4,430	280
ČISTOĆA	1,592	1,075
CDA-CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO	303	-
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	2,352	190
POŠTA CRNE GORE	493	10
RADIO TELEVIZIJA CRNE GORE	-	1,089
OPŠTINA ZETA-LOKALNA KOMUNALNA TAKSA	13,125	52,365
OPŠTINA ZETA-POREZ NA NEPOKRETNOST	-	43,763
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	2,905	-
JU INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJE ZAŠTITE NA RADU	2,299	-
	59,069	150,511

Primanja ključnog rukovodećeg osoblja

	2024	2023
Odbor direktora	141,944	146,438
Izvršni menadžment	453,993	399,308
	595,937	545,746

Izdaci za izvršni menadžment obuhvataju ukupna primanja sa pripadajućim porezima, doprinosima i prirezom za izvršnog direktora, zamjenika izvršnog direktora, pomoćnike izvršnog direktora, direktore aerodroma i pomoćnike direktora aerodroma.

28. Preuzete i potencijalne obaveze

Sudski sporovi

MRS 37 je propisano da je Društvo dužno da izvrši rezervisanja za potencijalne obaveze ako su ispunjeni sledeći uslovi: kad pravno lice ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i kada se iznos obaveze može pouzdano procijeniti.

Prema izvještajima advokata koji zastupaju firmu preduzeće je izvršilo odgovarajuća rezervisanja. Više u napomenama 13.2 i 16.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Radni sporovi po osnovu startnog dijela od 2019.godine pa nadalje nisu rezrevisani jer menadžment vjeruje da će se tužbe pred sudom riješiti u korist Društva, naročito nakon dobijanja dvije presude Vrhovnog suda Crne Gore tokom marta 2024.godine kojim su ukinute presude Osnovnog suda i Višeg suda u Podgorici, a koje su bile u korist zaposlenih i vraćene na ponovno odlučivanje sa detaljnim obrazloženjem i ukazivanjem da prvostepeni i Viši sud prilikom donošenja svojih odluka nisu pravilno primijenili članove kolektivnog ugovora poslodavca koji reguliše startni dio. Trenutno se pred sudovima vodi 271 postupak odnosno tužbe po ovom osnovu.

Garancije

Društvo ima dvije bankarske carinske garancije, vezane za prodaju goriva i carinsko skladište.

Ukupna vrijednost po ovim garancijama iznosi 70.000 Eur (2023.godini 70.000Eur).

Ostalo

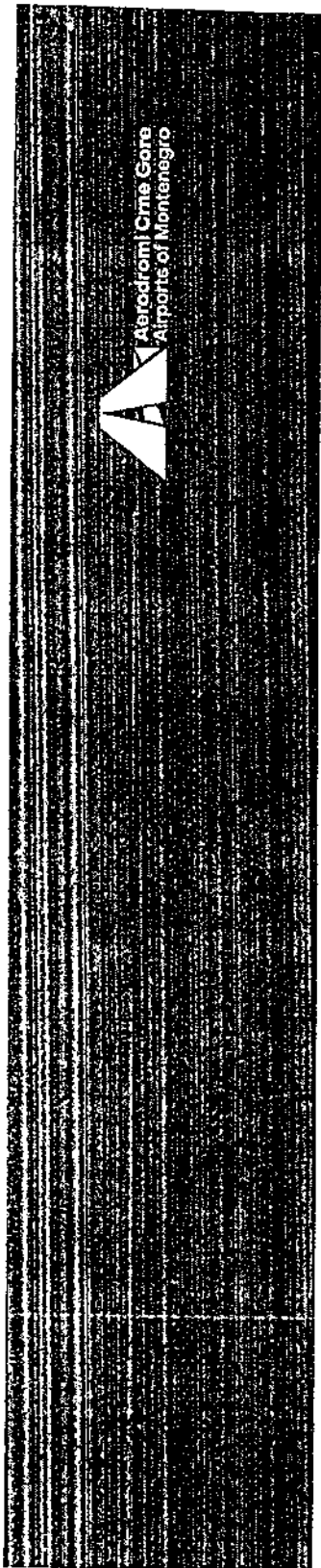
Uprava prihoda i carina – Sektor za velike poreske obveznike je tokom 2022.godine izvršio inspekcijski nadzor i Rešenjem broj 03/6-3/3-21 od 18.04.2022.godine utvrdio, između ostalih, i poreski dug po osnovu poreza po odbitku u iznosu od 2.683.448 Eur. Navedeni iznos se odnosi na prenos dijela dobiti u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 06-1136/3 od 27.maja 2013.godine po kom se društva u većinskom vlasništvu Države obavezuju da 70% viška prihoda nad rashodima transferišu u Budžet Crne Gore. Društvo je u skladu sa navedenim Zaključkom prenijelo bruto iznos obaveze uključujući i porez po odbitku na račun Budžeta Crne Gore, te smatra da je Rešenjem Uprave prihoda i carina dvostruko oporezovano po istom osnovu i ne priznaje obavezu po ovom osnovu. Društvo vodi spor pred Upravnim sudom protiv Uprave prihoda i carina.

29. Događaji nakon datuma bilansa

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa.

Handwritten signature:
Anastasić Anđelica

Akcionarsko društvo za službu djelatnosti
"Aerodromi Crne Gore" Podgorica
Broj 02/2-3581/1
Podgorica, 15.04 2025 god.

GODIŠNJI 20 IZVJEŠTAJ 24

Izvještaj menadžmenta
o godišnjem poslovanju
montenegroairports.com

April 2025.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

20
24

Aerodromi Crne Gore
Airports of Montenegro

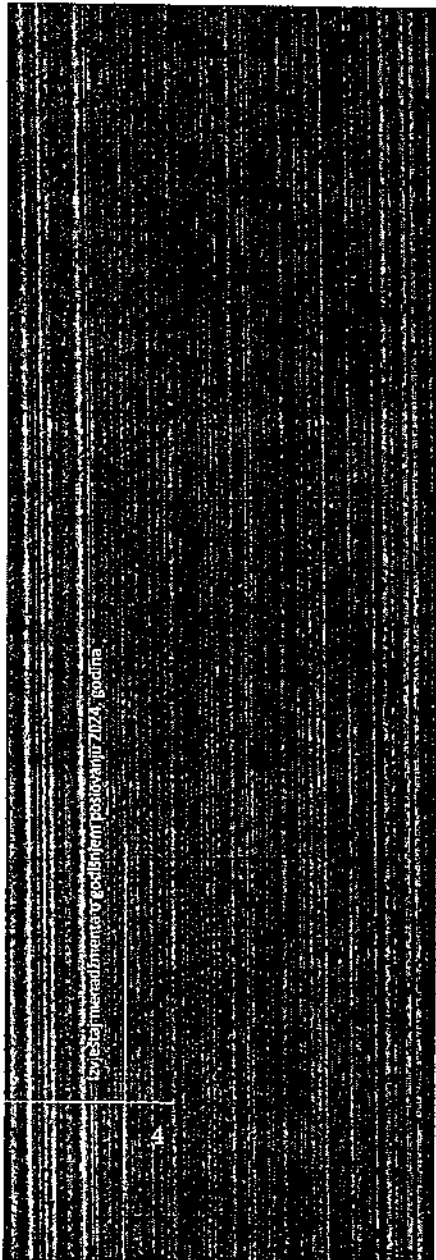
Izveštaj menadžmenta o godišnjem poslovanju

April 2025. godine

SADRŽAJ

00 UVOD	4
01 OSNOVNI PODACI DRUŠTVA	5
02 MISIJA I VIZIJA DRUŠTVA	7
03 POSLOVNA POLITIKA DRUŠTVA	8
04 SADRŽAJ KOMERCIJALNIH AKTIVNOSTI U IZVJEŠTAJNOM PERIODU	9
05 STRUKTURA REALIZOVANOG SAOBRAĆAJA	10
06 PROMET VAZDUHOPLOVA I PUTNIKA PO DESTINACIJAMA U 2024. GODINI	12
07 PROMET VAZDUHOPLOVA I PUTNIKA PO TRŽIŠTIMA U 2024. GODINI	15
08 FINANSIJSKA POLITIKA	18
09 INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTEVNIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA	25
10 SERTIFIKACIJA I REALIZOVANE AKTIVNOSTI NA AERODROMU CRNE GORE	26
11 POLITIKA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	30
12 POLITIKA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU	33
13 REALIZOVANE NABAVKE U 2024.GODINI	36
14 CENTAR ZA OBUKU	36
15 ADMINISTRATIVNI KAPACITETI, UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA I PRAVNI POSLOVI	37
16 UNAPREĐENJE I RAZVOJ INTEGRISANOG SISTEMA KVALITETA	39
17 UPRAVLJANJE VAZDUHOPLOVNOM SIGURNOSĆU U 2024.GODINI	40
18 PLANIRANI BUDOĆI RAZVOJ	43

- Uvod

JP Aerodromi Crne Gore osnovano je 1999. godine. Od 2003. godine, rukovodi međunarodnim aerodromima u Podgorici i Tivtu, koji su do tada bili u vlasništvu JAT-a.

Od samog osnivanja, društvo je konstantno napredovalo i raslo, što se ogleda u stalnom infrastrukturnom razvoju, porastu saobraćaja u smislu povećanja broja putnika, operacija vazduhoplova i destinacija sa kojima su crnogorski aerodromi povezani.

U cilju dugoročnog definisanja razvoja i infrastrukturnih aktivnosti, 2006. godine usvojen je Master plan razvoja aerodromskog preduzeća za period do 2023. godine.

Iste godine otvorena je nova terminalna zgrada na Aerodromu Podgorica i rekonstruisana terminalna zgrada na Aerodromu Tivat.

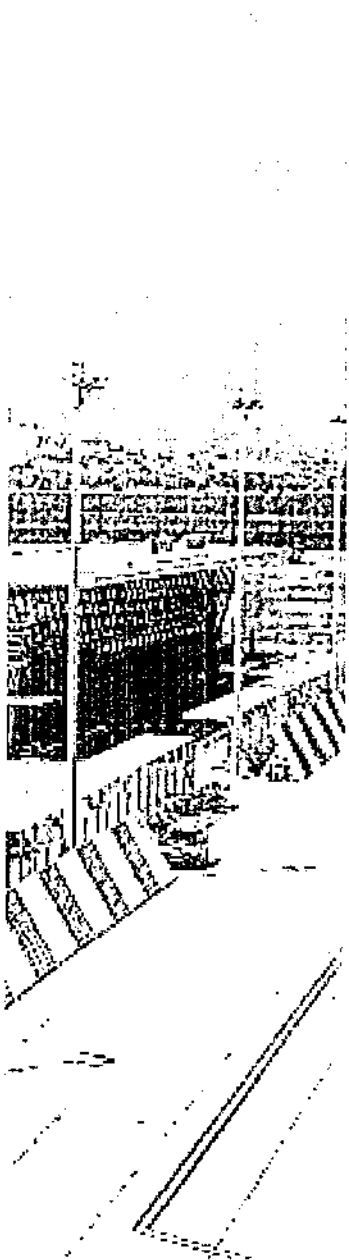
2007. godine Aerodrom Podgorica, je, od strane ACI (Airports Council International) – svjetske organizacije koja predstavlja aerodrome, proglašen za najbolji aerodrom do 1 milion putnika.

Imajući u vidu promjenu trendova na globalnom nivou, koja se odnosi na avio saobraćaj, te potrebe vazduhoplovne industrije i putnika kao krajnjih korisnika vazduhoplovnih usluga, 2011. godine, od strane Vlade Crne Gore usvojen je novi Master plan razvoja Aerodroma Crne Gore do 2030. godine, kao revizija već postojećeg. Pored navedenog strateškog dokumenta, 2013. godine usvojena je i Državna studija lokacije za Aerodrom Tivat, kojom su stvorene pretpostavke za dalji infrastrukturni razvoj ove vazdušne luke, kao i Lokalna studija lokacije za Aerodrom Podgorica koja je usvojena 2018. godine.

2013. godine, odlukom Vlade Crne Gore, osnovano je jednočlano akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore", koje u tom obliku posluje i danas.

Prilikom transformacije Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, od strane renomirane konsultantske kuće KPMG urađena je i procjena vrijednosti imovine, koja je na dan 31.10.2012. godine iznosila 101,5 miliona eura. Posljednja procjena vrijednosti imovine rađena je na dan 31.12.2021. godine od strane konsultantske kuće Crowe RS Advisory i iznosila je 123 miliona eura.

1. Osnovni podaci Društva

Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" osnovano je kao jednočlano akcionarsko društvo na neodređeno vrijeme u cilju obavljanja privredne djelatnosti. Vlada Crne Gore je jedini osnivač i vlasnik Društva. Društvo posluje pod nazivom: Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Crne Gore“.

Skraćeni nazivi Društva glasi: „Aerodromi Crne Gore“AD.

Sjedište Društva je u Podgorici, Aerodrom Podgorica.

Pretežna djelatnost Društva je uslužna djelatnost u vazdušnom saobraćaju koja obuhvata:

- aktivnosti u vezi sa prevozom putnika, životinja ili robe vazdušnim putem;
- kontrolu aerodroma i vazdušnog saobraćaja;
- rad zemaljske službe na aerodromu drugo;
- protivpožarnu zaštitu i
- odbranu na aerodromu.

Društvo obavlja djelatnost na teritoriji Crne Gore u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta bliže su utvrđeni nazivi organizacionih djelova, radna mjesta i potreban broj izvršilaca, vrsta i stepen stručne spreme, radno iskustvo, posebni uslovi koje izvršioци moraju ispunjavati u skladu sa zakonom, poslovi sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima i druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju i uspješnije obavljanje poslova iz djelatnosti Društva. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta donosi Odbor direktora.

Vlada Crne Gore kao osnivač ima ovlaštenje skupštine akcionara u skladu sa zakonom.

Ostali organi Društva su:

1. Odbor direktora

nadležan da upravlja Društvom, vrši nadzor nad poslovanjem i ima centralnu ulogu u sistemu korporativnog upravljanja.

Nadležnosti Odbora direktora utvrđene su Statutom Društva. Odbor direktora imenuje Vlada Crne Gore u svojstvu osnivača Društva, koji ima ovlašćenje Skupštine akcionara, a sve u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

Odbor direktora čine: Jelena Maraš, Predsjednica (dipl. politikolog), članovi Stefan Madžgalj (dipl.ing saobraćaja), Lazar Bojanić (dipl.ecc), Nikola Bajčetić (dipl. menadžer) i dr. Rade Grujičić (doktor mašinskih nauka).

2. Izvršni direktor

rukovodi Društvom i organizuje tekuće poslovanje Društva, predstavlja i zastupa Društvo, stara se i odgovoran je za zakonitost rada Društva. Nadležnost i odgovornost Izvršnog direktora utvrđene su Statutom društva.

Funkciju Izvršnog direktora Društva obavlja Roko Tolić-dipl.ecc.

INTERNI REVIZOR

Nadležnost i odgovornost interne revizije utvrđene su Zakonom o reviziji i Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Interna revizija pomaže Društvu da ostvari svoje ciljeve obezbjeđujući sistematičan i disciplinarian pristup ocjeni i poboljšanju efektivnosti procesa upravljanja, upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola. Interna revizija se obavlja na način, po postupku i u skladu sa Globalnim standardima interne revizije, propisima kojima se uređuje interna revizija u Crnoj Gori i Poveljom interne revizije.

Lica koja obavljaju poslove interne revizije u Društvu imenuje Odbor direktora, na predlog Revizorskog odbora, u skladu sa Zakonom.

Rukovodilac Jedinice za internu reviziju je Ana Pavićević-dipl.ecc.

REVIZORSKI ODBOR

Revizorski odbor prati postupak finansijskog izvještavanja, efektivnost interne revizije i interne kontrole, zakonski propisanu reviziju godišnjih finansijskih iskaza kao i nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora i daje preporuke osnivaču o izboru društva za reviziju. Revizorski odbor ima tri člana od kojih je najmanje jedan stručnjak iz oblasti računovodstva i revizije.

Članove Revizorskog odbora imenuje Odbor direktora Društva, koji između sebe biraju predsjednika.

Članovi Revizorskog odbora su:

Jelena Tomić, po struci dipl. ecc, sertifikovani računovođa,

Mladen Vlahović, po struci dipl. ecc, finansijski direktor u COK-u,

Mihailo Vukosavljević, po struci dipl. ecc, direktor u privrednom društvu "Računovođa".

2. Misija i vizija Društva

Misija Društva ogleda se u obezbjeđivanju sigurnih, bezbjednih, visoko kvalitetnih i troškovno-efikasnih usluga i infrastrukture u avio saobraćaju, koji doprinose osnaživanju društvenog i ekonomskog prosperiteta države Crne Gore.

Obezbijediti održive, sigurne, bezbjedne i ekološki prihvatljive operacije aerodromskog poslovanja na crnogorskim aerodromima. Obezbijediti modernu i efikasnu aerodromsku infrastrukturu i visoko-kvalitetnu uslugu. Obezbijediti ekspanziju i unapređivanje uz integrisani razvoj sa drugim vidovima saobraćaja. Obezbijediti angažman talentovanog i motivisanog tima zaposlenih.

3. Poslovna politika Društva

Vodeći principi:

BEZBIJEDNOST I SIGURNOST

Bezbjednost i sigurnost naših klijenata i osoblja je okosnica našeg biznisa.

ŽIVOTNA SREDINA

Planiranje i sprovođenje mjera očuvanja životne sredine u skladu sa standardima ekološke države i najboljem iskustvu branše.

POSLODAVAC ZA PRIMJER

Odnos prema zaposlenima na jednak način, čuvanjem njihovog dostojanstva uz stalan rast životnog standarda.

PARTNERSKI ODNOSI I LOJALNOST

Otvorena, konstruktivna i nediskriminatorna saradnja sa svim partnerima i državnim subjektima.

ODGOVORNO UPRAVLJANJE CJELOKUPNOM IMOVINOM

Svijest o visokoj ličnoj odgovornosti za osmišljen, produktivan razvoj i uspješan finansijski menadžment.

EKONOMSKI RAZVOJ

Podsticaj ekonomskom razvoju šire regije oko oba aerodroma i države Crne Gore

4.Sadržaj komercijalnih aktivnosti u izvještajnom periodu

U 2024. godini se nastavio pozitivan trend u broju opsluženih aviona i putnika na oba naša aerodroma, te postavljen novi rekord sa 2.882.075 opslužena putnika, na dvije međunarodne vazdušne luke.

Poseban rast saobraćaja je ostvaren na aerodromu Tivat i to od 33% u odnosu na 2023 godinu, te je sada ova vazdušna luka na cca 82% saobraćaja u odnosu na 2019 godinu, koja ja i dalje rekordna za aerodrom Tivat.

Podsjećamo da je 2019. godine gotovo 60% broja putnika (cca 830.000) bilo sa destinacija iz zemalja bivšeg SSSR-a (Ruska Federacija, Ukrajina, Bjelorusija), među kojima je dominantan broj (cca 85%) bio iz Ruske Federacije. Usled poznatih geo-političkih dešavanja, letovi sa ovih tržišta su obustavljeni.

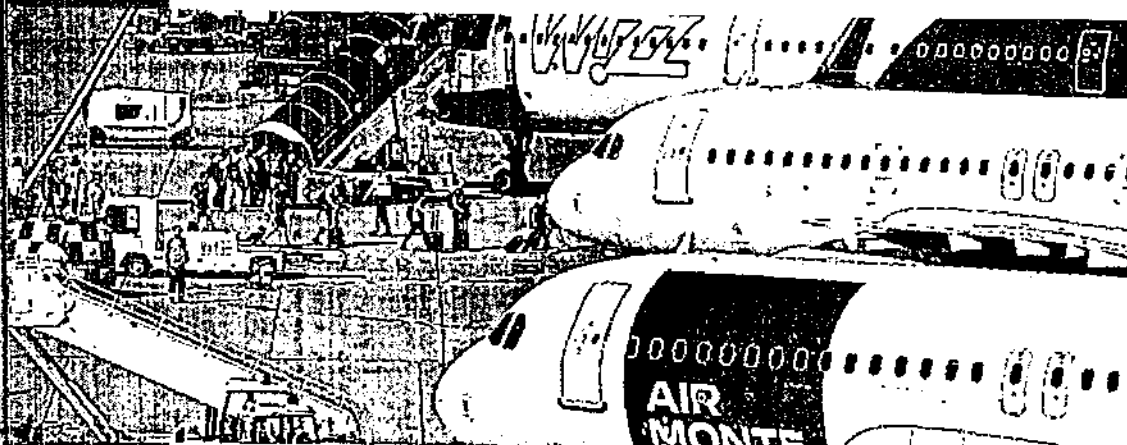
Dakle, u relativno kratkom roku, od 2-3 godine, Društvo je uspjelo da supstituiše cca 550.000 putnika iz navedenih država sa putnicima sa drugih destinacija, odnosno Zapadne Evrope (samo Velika Britanija – cca 100.000 putnika više u 2024 u odnosu na 2019, otpočeo saobraćaj sa Austrijom i sl), Turska (nije bilo letova u 2019, a u 2024 cca 152.000 putnika), Izrael (povećanje od cca 80.000 putnika) itd.

Nove destinacije na aerodromu Tivat su bile gradovi u Engleskoj Birmingham i Bristol, kao i destinacija u Turskoj-Izmir.

Kada je u pitanju aerodrom Podgorica, poslije 2023. godine kada je ostvaren snažan rast saobraćaja u odnosu na 2019 godini od cca 29%, u 2024 godini je ostvaren jednocifreni rast od 6% u odnosu na 2023 godinu.

Nove destinacije u 2024. godini bile su Ankara, Izmir, Radom, Pardubice, Ostrava i Košice a ostvarena je i značajnija saradnja na novim kompanijama - Neos Air, Alpvavia, Sky up, Corendon Airlines, El Al.

5. Struktura realizovanog saobraćaja

U 2024. godini na crnogorskim aerodromima je opsluženo 2.882.075 putnika (što predstavlja 15% rast u odnosu na 2023. godinu kao i rast od 8% u odnosu na rekordnu 2019. godinu) a obavljeno je 28.719 operacija vazduhoplova (što predstavlja rast od 13% u odnosu na 2023 godinu a 99% vazduhoplova u odnosu na rekordnu 2019. godinu).

Posmatrano po aerodromima, na Aerodromu Podgorica opsluženo je 1.757.872 putnika (6% više u odnosu na 2023 godinu a čak 35,5% više putnika u odnosu na rekordnu 2019. godine), i obavljeno 15.948 operacija vazduhoplova (9% više nego godinu ranije kao i 6.5% više u odnosu na rekordnu 2019. godinu).

Na Aerodromu Tivat je opsluženo 1.124.203 putnika, a što predstavlja rast od 33% u odnosu na 2023. godinu ali i dalje zaostaje za rekordnom 2019 godinom, pa je na 82,2% putnika u odnosu na 2019. godinu). U istom periodu je obavljeno 12.771 operacija vazduhoplova (rast od 19% u odnosu na 2023 godinu a u odnosu na 2019 godinu se nalazi na 91% vazduhoplova).

U broj operacija vazduhoplova nijesu uključeni školski letovi, kojih je na aerodromu Podgorica u 2019. (koju uzamemo kao uporednu) bilo 803 operacija dok u 2024. godini nije bilo školskih letova.

PROMET AVIONA

AERODROMI	2024	2023	2019	INDEX	INDEX	% učešća 2024	% učešća 2019
PODGORICA	15,948	14,678	14,968	109	106.5	56	51
TIVAT	12,771	10,777	14,099	119	91	44	49
UKUPNO	28,719	25,455	29,067	113	99	100	100

PROMET PUTNIKA

AERODROMI	2024	2023	2019	INDEX	INDEX	% učešća 2024	% učešća 2019
PODGORICA	1,757,872	1,657,522	1,297,367	106	135.5	61	49
TIVAT	1,124,203	848,188	1,367,282	133	82.2	39	51
UKUPNO	2,882,075	2,505,710	2,664,649	115	108	100	100

Na aerodromima Crne Gore u 2024. godini su saobraćale 36 aviokompanija koje su ostvarile više od 20 operacija vazduhoplova. Na aerodromu Podgorica 20 kompanija je učestvovalo u saobraćaju i činile su 90.27% saobraćaja dok je ostalih 9.72% generalna avijacija. Na aerodromu Tivat su saobraćale 27 aviokompanija ali su samo dvije kompanije imale cjelogodišnje letove i to; Tomontenegro i Air Serbia.

U 2024. godini nacionalni prevoznik Tomontenegro ima najveći broj operacija: 5.893, i učestvuje sa 20.5% u ukupnom prometu aviona. Poređenja radi, nacionalna aviokompanija Montenegro Airlines u 2019. godini imala je učešće od 27.82%. Na drugom mjestu po broju operacija vazduhoplova, sa učešćem od 15,6% je Air Serbia, koja je obavila 4.466 operacija a što je povećanje od cca 25% u odnosu na 2019. godinu. Treće mjesto zauzima aviokompanija Turkish airlines (2.336 operacije i učešće od 8.1% u ukupnom prometu na aerodromima Crne Gore), dok četvrto i peto mjesto u ukupnom učešću prometa vazduhoplova zauzimaju Ryanair (Ryanair DAC i UK) (1.640 operacija ac koje čini učešće od 5.7%) i Wizz Air (Hungary, Malta I UK) (1.520 operacija ac sa učešćem od 5,3%). Ovdje treba naglasiti da Ryanair i Wizz Air saobraćaju samo sa aerodroma Podgorica (% učešća kompanije Ryanair na aerodromu Podgorica je 10,28% dok je % učešće kompanije Wizz Air na aerodromu Podgorica 9.53%). Zatim slijedi Austrian Airlines sa 1.354 operacije i učešćem od 4.7% u ukupnom prometu ac na aerodromima Crne Gore. Takođe, Austrian Airlines od 2023. godine saobraća i sa Aerodroma Tivat gdje su letovi sezonskog karaktera. Navedenih šest kompanija (Tomontenegro, Air Serbia, Turkish airlines, Ryanair, Wizz Air, Austrian airlines) imaju učešće od cca 60% u ukupnom prometu ac na aerodromima Crne Gore.

Kada je u pitanju promet putnika, na aerodromima Crne Gore najveći promet ostvarila je takođe nacionalna kompanija Tomontenegro, i to 488.561 a što predstavlja učešće od 16.95%. Na drugom mjestu je kompanija Air Serbia sa učešćem od 15.04% odnosno 433.519 opsluženih putnika na aerodromima Crne Gore.

Ovaj izveštaj izdat je u okviru godišnjeg izveštaja o poslovanju 2024. godine

Zatim slijedi kompanija Wizz Air (Hungary, Malta, UK) sa ukupnim prometom od 300.735 putnika, a što čini 10.43% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore. Učešće kompanije Wizz Air na aerodromu Podgorica je 17.11%.

Na četvrtom mjestu je Turkish Airlines, sa 282.868 putnika i učešćem od 9.81% a Ryanair (Ryanair DAC i UK) na petom sa 274.901 brojem opsluženih putnika, što predstavlja učešće od 9.54% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore. Učešće kompanije Ryanair na aerodromu Podgorica 15.63%.

Austrian airlines imala promet od 158,867 putnika sa učešćem od 5.51%

Navedenih šest kompanija (Tomontenegro, Air Serbia, Ryanair, Wizz Air, Turkish Airlines i Austrian airlines) imaju učešće od cca 67% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore.

Nove kompanije na aerodromu Podgorica u 2024. godini su: Neos Air, Alpvavia, Sky up, Corendon Airlines, EL AL. Na aerodromu Tivat nije bilo novih kompanija u 2024 godini.

6. Promet vazduhoplova i putnika po destinacijama u 2024. godini

Ukupan broj destinacija sa kojima su Aerodromi Crne Gore bili povezani tokom 2024. godine je 65.

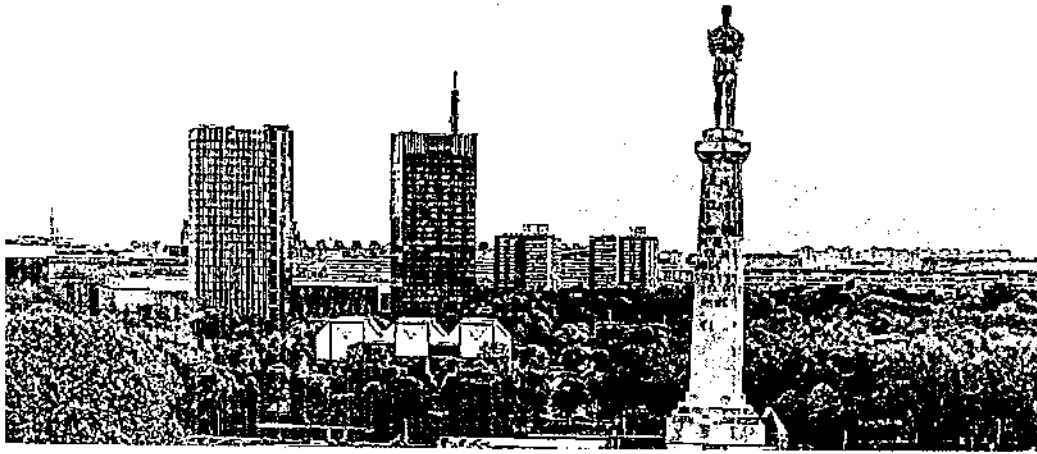
Destinacije na kojima je ostvaren najveći promet vazduhoplova su: Beograd 24.2% učešće u ukupnom prometu vazduhoplova, Istanbul sa 13.1%, Beč sa 5.3% i London sa 3.8% učešća u ukupnom prometu vazduhoplova na aerodromima Crne Gore. Pomenute četiri destinacije učestvuju u ukupnom prometu vazduhoplova sa cca 45,8%.

Destinacije na kojima je ostvaren najveći promet putnika su: Beograd sa 22.2%, Istanbul 16.4%, Beč 6.6%, London 6.6%. Ove četiri destinacije učestvuju sa 51,9% u ukupnom prometu putnika na aerodromima Crne Gore.

Značajno je naglasiti da je kompanija Ryanair u odnosu na 2023. godinu obavljala cjelogodišnji saobraćaj samo prema Londonu dok se prema ostalim destinacijama saobraćalo u periodu januar -oktobar (Berlin, Krakov, Gdansk) i tokom cijele ljetnje IATA sezone (Manchester, Brisel, Zagreb, Vroclav. Takođe, u odnosu na 2023. godinu kompanija je potpuno obustavila letove prema Barseloni.

Što se tiče kompanije Wizz Air kompanija je cjelogodišnji saobraćaj obavljala prema sl. destinacijama: Budimpešta, Milano, Memmingem, Dortmund, prema Londonu i Beču saobraćaj se odvijao tokom cijele ljetnje IATA sezone, dok se prema Katovicama i Varšavi saobraćaj odvijao u periodu jun- septembar.

Možemo istaći povećanje broja letova i putnika prema Istanbulu od cca 27% a i 31% u prometu putnika.

Značajno je povećanje prometa prema Londonu u odnosu na 2023.godinu i to 56.7% u prometu ac i 53% u prometu putnika. Povećan broj prometa ac i putnika bilježe i destinacije prema Tel Avivu cca 30% ac i 39% putnika, Varšava cca 20% ac i 8% putnika, Riga 34% ac i 66% putnika, Kopenhagen cca 71% ac i 74%putnika, Milano cca 34% ac i 23% putnika.

U 2019. godini na aerodromima Crne Gore bilo je cca 70 destinacija, od kojih je 12 destinacija bilo sa ruskog, ukrajinskog i bjeloruskog tržišta: Brest, Gornel, Grodna, Kharkiv, Kiev, Lvov, Minsk, Odesa, Zaporozhye, Moskva, Samara, S.Petersburg

U broju putnika putnici sa pomenutih tržišta učestvovali su sa 32% na nivou ukupnog broja putnika

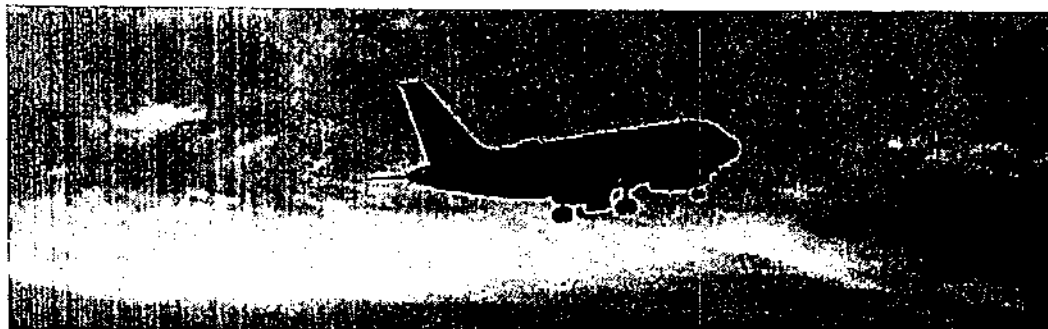
TOP DESET DESTINACIJA U PROMETU AVIONA PG +TIV									
2024				2023			2019		
R.br	Destinacije	Br.oper.	%učešća u ukupnom godisnjem saobraćaju ac 2024	Destinacije	Br.oper.	%učešća u ukupnom godisnjem saobraćaju ac 2023	Destinacije	Br.oper.	%učešća u ukupnom godisnjem saobraćaju ac 2019
1	BEOGRAD	6,960	24.2	BEOGRAD	6,739	26.5	BEOGRAD	6,546	22.5
2	ISTANBUL	3,762	13.1	ISTANBUL	2,951	11.6	MOSKVA	4,418	15.2
3	BEČ	1,514	5.3	BEČ	1,440	5.7	BEČ	1,043	3.6
4	LONDON	1,095	3.8	VARŠAVA	712	2.8	ISTANBUL	1,015	3.5
5	TEL AVIV	866	3.0	LONDON	699	2.7	LJUBLJANA	900	3.1
6	VARŠAVA	855	3.0	TEL AVIV	669	2.6	RIM	750	2.6
7	PARIZ	440	1.5	PARIZ	397	1.6	WARSAVA	681	2.3
8	BERLIN	408	1.4	BERLIN	377	1.5	PARIZ	639	2.2
9	MANČESTER	401	1.4	MANČESTER	358	1.4	S.PETERBURG	578	2.0
10	IZMIR	380	1.3	LJUBLJANA	339	1.3	CIRIH	414	1.4

Izveštaj menadžmenta o godišnjem poslovanju 2024. godina

Nove destinacije u 2024. godini iz/ka kojima se saobraćalo sa aerodroma Podgorica su: Izmir, Ankara (Pegasus Airlines). Kompanija Tomontenegro realizovala je saobraćaj prema četiri nove destinacije: Radom, Pardubice, Ostrava, Košice.

Prema destinacijama Pardubice i Ostrava saobraćaj se odvijao 2019. godine kada je prevozioc bila kompanija Smartwings.

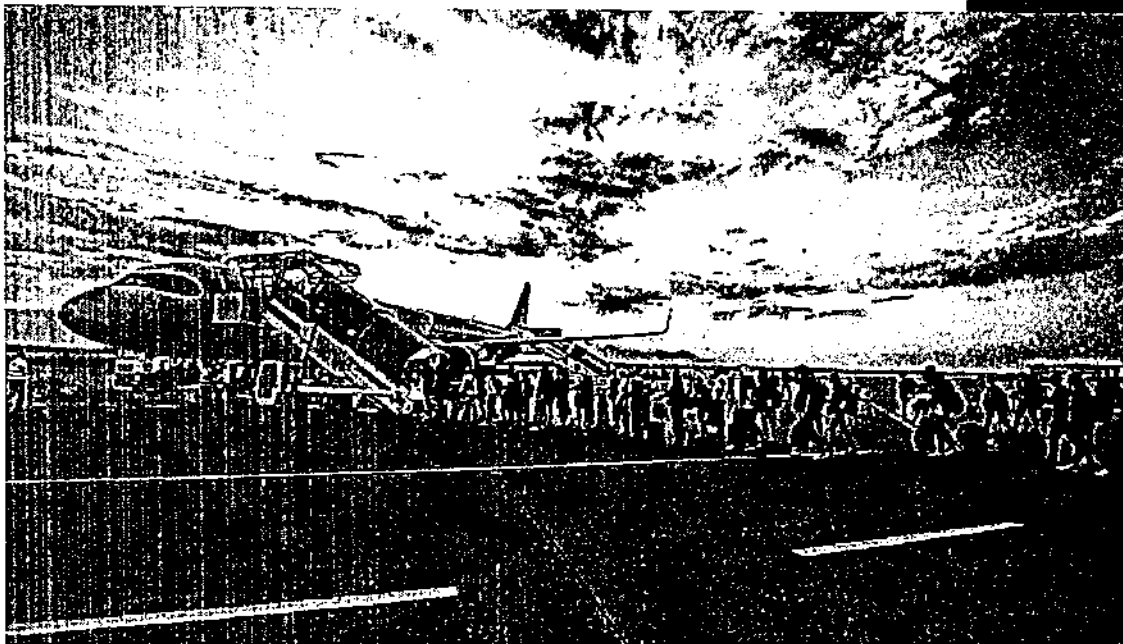
Nove destinacije na aerodromu Tivat u 2024. godini su: Izmir (Tomontenegro), Birmingham (Jet2), Bristol (Easy Jet).

TOP DESET DESTINACIJA U PROMETU PUTNIKA PG+TIV									
2024		2023			2019				
R.br	Destinacije	Ukupan br. putnika	% učešća u ukupnom broju pax 2024	Destinacije	Ukupan br. putnika	% učešća u ukupnom broju pax 2023	Destinacije	Ukupan br. putnika	% učešća u ukupnom broju pax 2019
1	BEOGRAD	641,195	22.2	BEOGRAD	623,638	24.9	MOSKVA	651,105	24.4
2	ISTANBUL	473,772	16.4	ISTANBUL	361,614	14.4	BEOGRAD	549,607	20.6
3	LONDON	190,846	6.6	BEČ	193,265	7.7	ISTANBUL	130,837	4.9
4	BEČ	190,455	6.6	LONDON	124,552	5.0	LONDON	88,638	3.3
5	TEL AVIV	130,351	4.5	TEL AVIV	93,637	3.7	BEČ	87,784	3.3
6	VARŠAVA	91,811	3.2	VARŠAVA	85,304	3.4	S.PETERSBURG	74,453	2.8
7	MANČESTER	66,657	2.3	BERLIN	61,768	2.5	PARIZ	66,770	2.5
8	BERLIN	65,792	2.3	MANČESTER	59,022	2.4	KIEV	59,260	2.2
9	KRAKOV	59,673	2.1	KRAKOV	55,263	2.2	VARŠAVA	57,713	2.2
10	PARIZ	55,617	1.9	PARIZ	55,158	2.2	LJUBLJANA	55,758	2.1

Izveštaj iz meseca jula 2024. godine o godišnjem poslovanju u 2024. godini

7. Promet vazduhoplova i putnika po tržištima u 2024. godini

Tržište koje je najdominantnije je svakako tržište Srbije, sa 7.000 operacija, odnosno 3.500 letova (u prosjeku 9 letova dnevno na oba aerodroma) i učestvuje sa 24.6% u ukupnom broju letova, što znači da je svaki četvrti let, let ka ili iz Srbije.

U broju putnika ovo tržište ima učešće od 25.9%.

Drugo po veličini tržište je tržište Turske, sa učešćem od 15.1% u broju aviona i 22.3% u broju putnika, gdje su, pored Turskih Airlines-a, u 2024. godini saobraćale još tri kompanije: Tomontenegro, Tailwind i Pegasus Airlines.

Treba istaći učešće tržišta Poljske na crnogorskim aerodromima koji učestvuju sa 6.4% u prometu vazduhoplova, dok je u prometu putnika učešće 10.1%. Još značajnije je učešće velikog broja kompanija koje saobraćaju prema pomenutom tržištu (Ryanair, Wizz Air, Tomontenegro, Lot Polish airlines, Enter air) kao i zastupljenost velikog broja destinacija: Gdansk, Vroclav, Krakov, Katowice, Poznan, Varšava, Žešov.

Značajno je i učešće tržišta Velike Britanije, koje u prometu aviona učestvuje sa 5.7% dok je učešće putnika 11.1%.

TOP DESET TRŽIŠTA U PROMETU AVIONA 2024/2023/2019

R.br	2024			2023			2019		
	DRŽAVE	Br.oper	%Učešća u uk. saob. u prometu ac 2024	DRŽAVE	Br.oper	%Učešća u uk. saob. u prometu ac 2023	DRŽAVE	Br.oper	%Učešća u uk. saob. u prometu ac 2019
1	SRBIJA	7.062	24,6	SRBIJA	6.845	26,9	SRBIJA	6.618	22,77
2	TURSKA	4.350	15,1	TURSKA	2.973	11,7	RUSIJA	5.033	17,32
3	POLJSKA	1.844	6,4	POLJSKA	1.694	6,7	NJEMAČKA	1.699	5,85
4	V. BRITANIJA	1.634	5,7	AUSTRIJA	1.457	5,7	ITALIJA	1.409	4,85
5	AUSTRIJA	1.525	5,3	NJEMAČKA	1.165	4,6	AUSTRIJA	1.066	3,67
6	NJEMAČKA	1.288	4,5	V. BRITANIJA	1.057	4,2	TURSKA	1.017	3,50
7	IZRAEL	866	3,0	IZRAEL	669	2,6	POLJSKA	990	3,41
8	FRANCUSKA	683	2,4	FRANCUSKA	574	2,3	FRANCUSKA	918	3,16
9	ITALIJA	616	2,1	ITALIJA	488	1,9	SLOVENIJA	901	3,10
10	ŠVAJCARSKA	412	1,4	SLOVENIJA	339	1,3	VELIKA BRITANIJA	860	2,96

Prezentacija podataka o godišnjem poslovanju 2024. godine

TOP DESET TRŽIŠTA U PROMETU PUTNIKA PG+TIV

R.br	2024			2023			2019		
	DRŽAVE	Ukupan br. putnika	%Učešća u ukupnom prometu pax 2024	DRŽAVE	Ukupan br. putnika	%Učešća u ukupnom prometu pax 2023	DRŽAVE	Ukupan br. putnika	%Učešća u ukupnom prometu pax 2019
1	SRBIJA	649,531	25.9	SRBIJA	631,639	25.2	RUSKA FEDER.	729,869	27.39
2	TURSKA	559,870	22.3	TURSKA	363,157	14.5	SRBIJA	557,174	20.91
3	V.BRITANIJA	278,421	11.1	POLJSKA	242,975	9.7	NJEMAČKA	189,897	7.13
4	POLJSKA	253,134	10.1	AUSTRIJA	194,379	7.8	TURSKA	130,837	4.91
5	NJEMAČKA	200,580	8.0	V.BRITANIJA	183,574	7.3	V. BRITANIJA	124,104	4.66
6	AUSTRIJA	191,278	7.6	NJEMAČKA	183,390	7.3	ITALIJA	116,397	4.37
7	IZRAEL	130,351	5.2	IZRAEL	93,637	3.7	POLJSKA	106,825	4.01
8	FRANCUSKA	79,721	3.2	ITALIJA	79,435	3.2	FRANCUSKA	100,532	3.77
9	ITALIJA	67,876	2.7	FRANCUSKA	72,858	2.9	UKRAJINA	89,769	3.37
10	MAĐARSKA	40,312	1.6	BELGIJA	38,935	1.6	AUSTRIJA	89,113	3.34

8. Finansijska politika

BILANS USPIJEHA	2024	2023	VAR.	VAR. %
Avijacijski prihodi	45,705,438	39,112,087	6,593,351	17%
Diskonti po podsticajnoj šemi	-11,667,466	-10,229,346	-1,438,120	14%
Prihodi od zakupa	5,973,746	5,116,307	857,439	17%
Ostali poslovni prihodi	745,613	586,319	159,294	27%
POSLOVNI PRIHODI	40,757,332	34,585,367	6,171,965	18%
TROŠKOVI ZARADA I NAKNADA ZARADA	-20,376,022	-17,987,183	-2,388,839	13%
Troškovi režijskog materijala	-813,766	-713,270	-100,496	14%
Troškovi goriva i energije	-579,556	-561,487	-18,069	3%
Troškovi transportnih usluga	-154,604	-139,922	-14,682	10%
Troškovi usluga održavanja	-600,735	-438,900	-161,835	37%
Troškovi	-20,970	-67,453	46,483	-69%
Troškovi neproizvodnih usluga	-1,131,404	-944,065	-187,339	20%
Troškovi reprezentacije	-73,717	-57,024	-16,693	29%
Nematerijalni troškovi	-738,608	-645,870	-92,738	14%
OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI	-4,113,361	-3,567,991	-545,370	15%
EBITDA (DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA)	16,267,950	13,030,193	3,237,757	25%
OSTALI PRIHODI/ (RASHODI) NETO	-1,013,459	131,738	-881,721	669%
AMORTIZACIJA	-2,128,950	-2,013,284	-115,666	6%
FINANSIJSKI PRIHODI	149,639	11,098	138,541	1248%
FINANSIJSKI RASHODI	-413,683	-367,427	-46,256	13%
Porez	-2,186,866	-976,474	-1,210,392	124%
NETO REZULTAT	10,674,631	9,552,368	1,122,263	12%

Izvještaj menadžmenta o godišnjem poslovanju 2024. godina

Poslovni prihodi

u 2024. godini iznose € 40,7 mil. što je za 18 % veće u odnosu za isti period prethodne godine.

U cilju privlačenja novih i povećanja broja rotacija postojećih avio-kompanija Društvo nudi određene popuste u skladu sa podsticajnom šemom koja je stastavni dio cjenovnika usluga. Popusti se obračunavaju po sledećima osnovama: za otvaranje novih ruta, za povećavanje broja frekvencija na postojećim rutama, po osnovu broja ostvarenih rotacija, za avio-kompanije koje obavljaju saobraćaj na strateškim rutama, za avio-kompanije koje imaju bazirane vazduhoplove na aerodromu Podgorica i aerodromu Tivat. Ovi popusti se evidentiraju kao umanjene prihoda.

Ukupno odobreni popusti u 2024. godini iznosili su 11.667.466 eur i prikazani su kao umanjenje prihoda.

Troškovi zarada i naknada zarada

kao najznačajnija kategorija u strukturi ukupnih troškova su u 2024. godini za 13 % ili za oko € 2,4 mil. veći u odnosu na isti period prošle godine. Trend rasta bilježi kretanje ukupnog broja zaposlenih na kraju perioda izveštavanja: 987 vs. 964 što je rast od 2%.

EBITDA

(dobit bez troškova poreza, finansijskih troškova, amortizacije i kalkulatvinih troškova) u tekućoj godini iznosi € 16 mil. i bolja je za € 3,2 mil., odnosno 25%, u poređenju sa prošlom godinom, koja je iznosila € 13 mil.

Neto rezultat

u tekućoj godini iznosi € 10,7 mil., što je bolji rezultat u odnosu na isti period prošle godine kada je neto dobitak iznosio € 9,6 mil.

FINANSIJSKI POKAZATELJI – RACIO ANALIZA

Pokazatelj likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti usmjereni su na mjerenje sigurnosti poslovanja, dok su pokazatelj aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti usmjereni na mjerenje uspješnosti poslovanja.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2024	2023
Opšti ratio likvidnosti	4,49	4,71
Ratio reducirane - ubrzane likvidnosti	4,45	4,64
Ratio trenutne likvidnosti	1,6	2,67
Neto obrtna sredstva	45.794.170	35.421.807

Pokazatelj likvidnosti se koristi za procjenu sposobnosti preduzeća da udovolji kratkoročnim obavezama. Iz navedenih pokazatelja ratio tekuće likvidnosti pokazuje da je 1 EUR kratkoročnih obaveza pokriven sa 4,49 EUR kratkotrajne imovine, a ratio ubrzane likvidnosti da je 1 EUR kratkoročnih obaveza pokriven sa 4,45 EUR kratkoročnih likvidnih sredstava. Ratio trenutne likvidnosti nam pokazuje da ukoliko su novčana sredstva kojim poslovni subjekat raspolaže bez ikakvih ograničenja u trenutku sagledavanja prispjelih obaveza veća ili jednaka od prispjelih obaveza onda se može reći da je preduzeće sa ovog aspekta likvidno. Izračunati koeficijenti govore da je likvidnost preduzeća na zadovoljavajućem nivou.

POKAZATELJI POSLOVNE AKTIVNOSTI	2024	2023
Koeficijent obrta kupaca	8,74	8,63
Prosječno vrijeme naplate potraživanja	42	42
Koeficijent obrta dobavljača	17,39	13,56
Prosječno vrijeme plaćanja obaveza	21	26
Koeficijent obrta obrtnih sredstava	0,8	0,89
Koeficijent obrta stalnih sredstava	0,34	0,29

Pokazatelj poslovne aktivnosti mjeri koliko efikasno preduzeće upotrebljava svoje resurse. Poželjno je da je koeficijent obrta što veći odnosno da je vrijeme vezivanja sredstva tj. imovine što kraće. Koeficijent poslovne aktivnosti ili koeficijent obrta ukazuje na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Koeficijent obrta dobavljača i kupaca je na zadovoljavajućem nivou.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI I FINANSIJSKE STABILNOSTI	2024	2023
Koeficijent finansijske stabilnosti	1,15	1,14
Koeficijent zaduženosti	0,16	0,15
Koeficijent finansiranja	0,18	0,18
Koeficijent pokriva kamate	31,09	28,69

Pokazatelj zaduženosti pokazuje do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik finansiranja odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Koristi se za procjenu finansijskog rizika preduzeća odnosno pokazatelji mjere stepen zaduženosti preduzeća. Što je veći odnos duga i imovine veći je finansijski rizik i obrnuto. Pokazatelji zaduženosti govore da su koeficijent stabilnosti i zaduženosti na zadovoljavajućem nivou, kao i koeficijent pokriva kamate što govori da ne postoji rizik podmirenja obaveza po dospjelim kamatama.

KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI	2024	2023
Koeficijent solventnosti	6,27	6,47

Pokazatelj solventnosti govori da postoji dugoročna sposobnost preduzeća da u roku podmiri obaveze. Pod solventnošću preduzeća podrazumijevamo sposobnost preduzeća da cjelokupnom svojom imovinom isplati sve obaveze. Ne postoji pravilo koliki taj koeficijent treba da bude, ali da bi preduzeće definisali kao solventno, koeficijent mora biti veći od 1.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	2024	2023
Neto profitna marža	25,93%	27,72%
Bruto profitna marža	31,24%	29,45%
Prinos na aktivu - ROA	5,91%	5,72%

Pokazatelj profitabilnosti izražava snagu zarade preduzeća, odnosno pokazuje ukupni efekat likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom na mogućnost ostvarivanja profita. Koeficijent bruto profitne marže 31,24 %, neto profitna marže 25,93% kao i ROA su zadovoljavajući i pokazuju da je preduzeće uspješno u ostvarivanju profita. U odnosu na prethodnu godinu došlo je do rasta bruto profitabilnosti, ali i blagog pada neto profitabilnosti. Razlika između bruto i neto profitne marže je u poreznom opterećenju prema prihodima od prodaje, tako da se ovaj blagi pad neto profitabilnost može objasniti većim poreskim opterećenjem.

EBIT	2024	2023
Poslovni rezultat prije oporezivanja i kamata	13.238.144	10.896.269

EBITDA	2024	2023
Poslovni rezultat dobit iz redovnog poslovanja	16.267.949	13.030.193

Finansijski rizici

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente u bilo kojoj formi osiguranja protiv gubitaka usljed rizika. Finansijski sektor se uglavnom fokusira na kreditni rizik i rizik likvidnosti i djeluje u individualnim slučajevima u cilju smanjenja rizika.

Tržišni rizik

U svom poslovanju, društvo je izloženo finansijskim rizicima od promjene kursa stranih valuta i promjena kamatnih stopa.

Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize osjetljivosti. Nije bilo značajnih promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili mjeri taj rizik.

Društvo vrši naplate u valuti Eur dok je gro plaćanja takođe u valuti Eur zbog čega nije izloženo valutnom riziku. Funkcionalna valuta Društva je Euro i svi prihodi i rashodi Društva su iskazani u eurima. Devizne pozicije Društva nisu značajne; shodno tome, rukovodstvo nije izvršilo analizu osjetljivosti budući da promjene deviznih kursa ne bi imale uticaja na Društvo. Društvo ne koristi instrumente zaštite od rizika za svoje devizne pozicije.

Društvo gotovinu, gotovinske ekvivalente, stambene kredite date radnicima i oročena finansijska sredstva svrstava u grupu kamatonosnih finansijskih sredstava, a s obzirom da je kamata kod ovih finansijskih sredstava fiksna ne postoji kamatni rizik.

Obaveze prema dobavljačima i potraživanja od kupaca su beskamatni i imaju datume izmirenja u roku od jedne godine. Rizik Društva od promjena fer vrijednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu uzetih dugoročnih kredita po promjenljivoj kamatnoj stopi vezanoj za EURIBOR što izlaže Društvo kamatnom riziku tokova gotovine. Analize osjetljivosti su uspostavljene na osnovu izloženosti promjenama kamatnih stopa za obaveze sa varijabilnom stopom. Povećanje od 1% predstavlja, od strane rukovodstva, procjenu realno moguće promjene u kamatnim stopama. Da je kamatna stopa 1% viša/niša, a sve ostale varijable ostale nepromijenjene, Društvo bi godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine imalo efekte na finansijski rezultat od 2.666 Eur (2023. godina: 3.333 Eur).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da svoja dugovanja izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi za rezultat imalo finansijski gubitak za Društvo.

Kada je riječ o bankama i finansijskim institucijama, Društvo ima deponovana sredstva samo kod vodećih banaka u Crnoj Gori. Kod potraživanja, Društvo nije izloženo ni prema jednom pravnom licu niti grupi dominantno koji bi predstavljali značajan rizik.

Starosna struktura potraživanja od kupaca na 31.12.2024. godine je sledeća:

Ukupna potraživanja - **12.529.652 eur**

Nedospjela potraživanja - **1.580.373 eur**

Potraživanja sa kašnjenjem do 3. mjeseca - **838.836 eur**

Potraživanja sa kašnjenjem preko 3. mjeseca - **10.110.443 eur**

Potraživanja sa kašnjenjem od 3 mjeseca su većim dijelom pokrivena obavezama po osnovu izdatih kredit nota za popuste koje su aviokompanije dobile na osnovu ostvarenog saobraćaja i koje je Društvo izdalo na kraju 2024. godine.

Za sva potraživanja starosti preko 365 dana izvršena je indirektna ispravka vrijednosti.

PREGLED NAJVEĆIH KUPACA U ZEMLJI

NAZIV KUPCA	PROMET U 2024. GODINI	PROMET U 2023. GODINI
TO MONTENEGRO D.O.O	4,030,204	3,935,716
MONTENEGRO DUTY FREE D.O.O	3,503,574	2,956,380
MENZIES AVIATION D.O.O	1,653,471	768,556
COFFEE CAKE	684,526	677,287
ALMECO D.O.O	426,912	354,478

PREGLED NAJVEĆIH INO KUPACA

NAZIV KUPCA	PROMET U 2024. GODINI	PROMET U 2023. GODINI
AIR SERBIA A.D.	5,572,416	5,281,792
TURKISH AIRLINES INC.	4,057,854	3,171,691
RYANAIR LIMITED	2,216,525	2,298,364
AUSTRIAN AIRLINES AG	2,424,600	2,244,626
WIZZ AIR LTD HUNGARY KFT	1,575,996	1,883,593
PEGASUS HAVA TASIMACILIGI A.S	1,407,343	436,754

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa, rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru kao i rizik nemogućnosti da se isplate obaveze u roku dospijeaća.

Pristup Društva upravljanju likvidnošću je osiguranje da će u svakom trenutku biti u dovoljnoj mjeri likvidno, kako bi bilo u mogućnosti ispuniti svoje obaveze na vrijeme i pod normalnim i pod vanrednim okolnostima, bez uzrokovanja neprihvatljivih gubitaka ili rizikovanja nanošenja štete reputaciji Društva.

Kontinuiranim praćenjem stvarnog novčanog toka Društvo održava novčane rezerve, a takođe održava adekvatan odnos dospjeća finansijskih sredstava i obaveza. Likvidnost Društva se prati na dnevnoj osnovi od strane rukovodstva i analizira na mjesečnom nivou kroz prognoziranje kretanja gotovinskih tokova za period od narednih godinu dana.

Upravljanje rizikom kapitala

Jedini osnivač i vlasnik Akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" je Vlada Crne Gore, koja je u Društvo unijela akcijski kapital u iznosu od 101.500.000 eur.

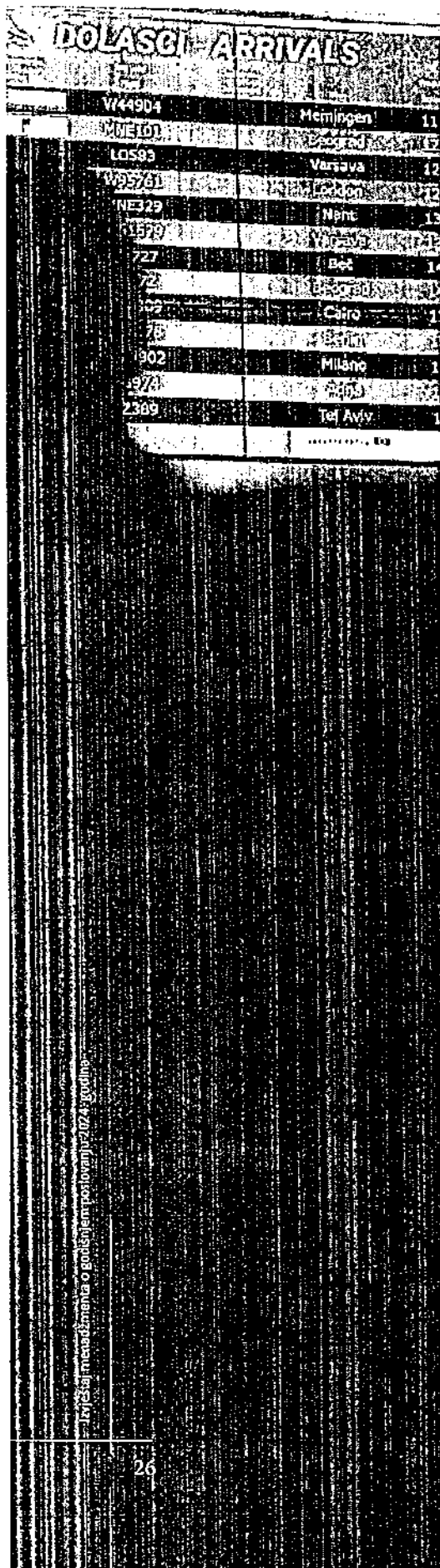
Akcijski kapital čini 10.150.000 običnih akcija nominalne vrijednosti 10 eura, što čini 100% vrijednosti kapitala Društva. Osnivačka emisija akcija je evidentirana u Centralnoj depozitarnoj agenciji (Simbol trgovine: AERO).

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi se osnivaču obezbijedila dividenda i očuvala optimalna struktura kapitala sa cijem da se smanje troškovi kapitala.

9. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela

U posmatranom periodu nije bilo otkupa sopstvenih akcija, odnosno udjela.

10. Sertifikacija i realizovane aktivnosti na aerodromu Crne Gore

Aerodrom Podgorica

• SERTIFIKACIJA

- Izdat uslovni certifikat od Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo za TGD

Realizovane i započete aktivnosti

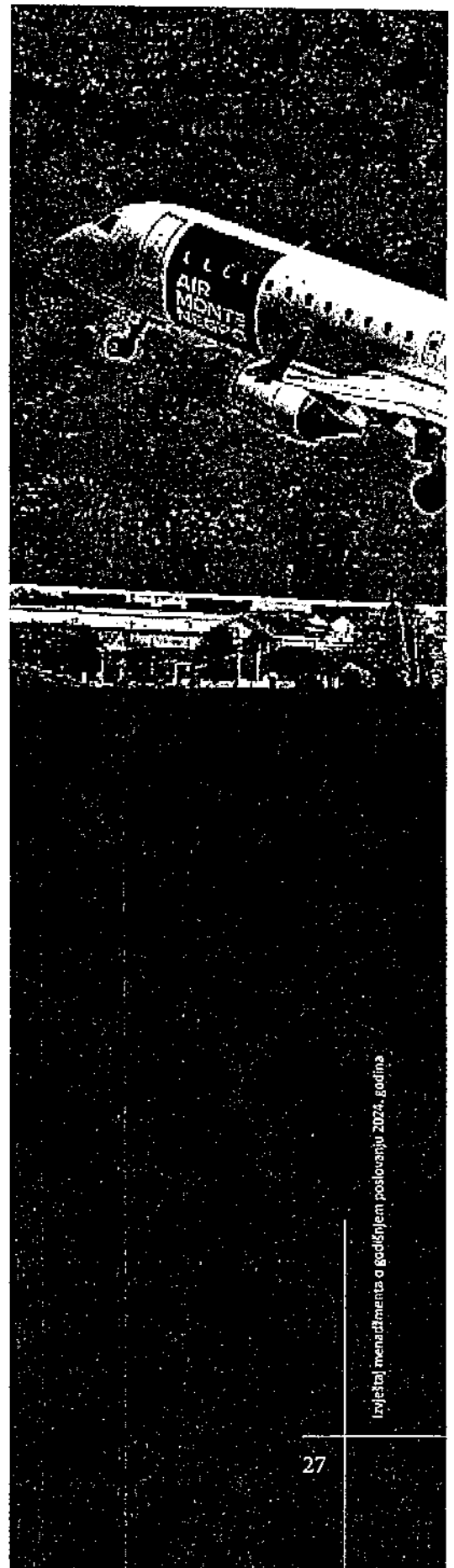
SZO – Služba zemaljskog opsluživanja:

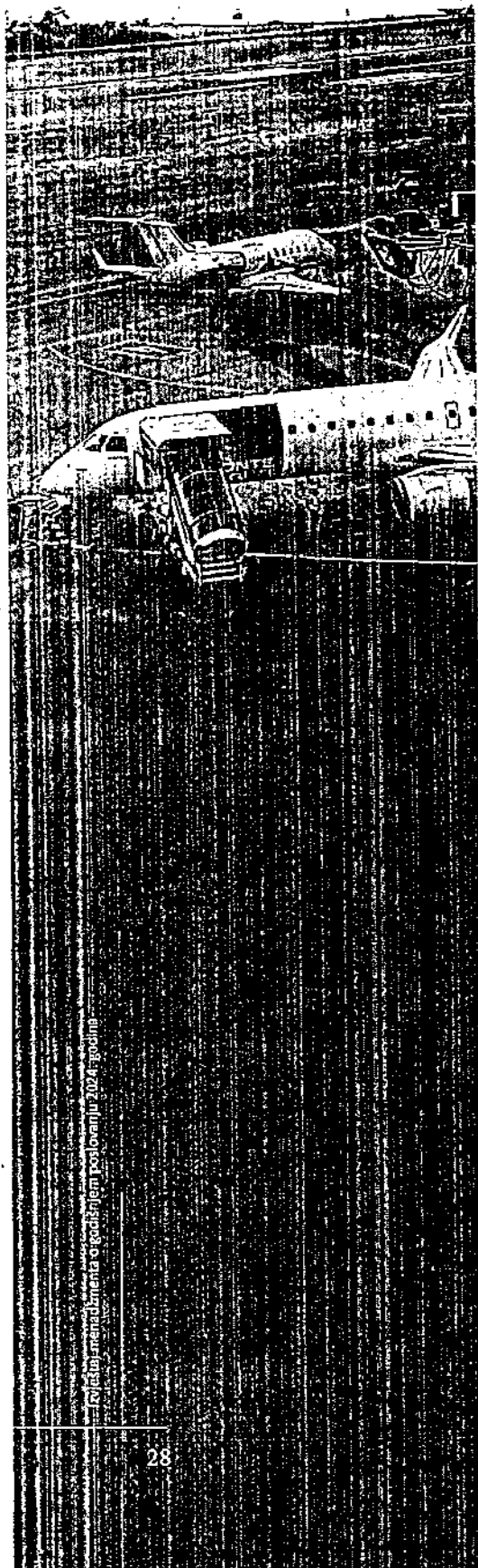
- Završene aktivnosti na uvođenju u rad novih kolica za ULD, novih zatvorenih kolica za prtljag, električnih stepenica, električnih tegljača, novih strujnih agregata, ambulifta i kamiona za odleđivanje i zaštitu vazduhoplova od zaleđivanja;
- Izvršeno označavanje novim oznakama za aerodromsku opremu većeg broja sredstava za opsluživanje vazduhoplova na zemlji;
- Sprovedene aktivnosti na opsluživanju većih količina tereta sa eksplozivnim materijama i opsluživanja vazduhoplova koji je prevezio dati teret;
- Sprovedene korektivne aktivnosti po nalazima audita Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo iz domena bezbijednosti;

TS – Tehnička služba:

- Realizovan ugovor i dostavljen Izveštaj za određivanje klasifikacionog rejtinga kolovoza (PCR-a) operativnih površina na Aerodromu Podgorica, broj: 06/1-116087 od 11.12.2024. godine;
- Realizovan postupak javne nabavke za popravku oštećenog betona/asfalta naspram parking pozicije za vazduhoplove broj 1. kao i dijela saobraćajnice koja vodi prema trafostanici;
- Izvršeno ispitivanje elektro i gromobranske instalacije na objektima Aerodroma Podgorica;

- Izvršen dodatni razvod elektro instalacije za potrebe SVS za napajanje vatrogasnih vozila;
- Izvršena isporuka i montaža novih naplatnih kućica na komercijalnom parkingu i u skladu sa tim izvršena ugradnja i montaža razvodnog ormara i povezivanje novih naplatnih kućica na napajanje i puštanje u rad;
- U toku je zamjena krovnog pokrivača i farbanje nadstrešnice nad pješačkom stazom naspram putničkog terminala i administrativne zgrade;
- Izvršena je isporuka i stvaranje uslova za puštanje u rad 4 nova tegljača prtljažnih kolica;
- Realizovana je nabavka i sprovodi se označavanje aerodromske opreme u skladu sa najnovijom EASA regulativnom i preporukom Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo;
- Započeta realizacija Ugovora "Remont sistema automatike zgrade putničkog terminala Aerodroma Podgorica (BMS)". Očekuje se da se radovi kompletiraju u I kvartalu 2025. godine;
- Pokrenuta javna nabavka za CUPPS (Common Use Passenger Processing System) koji predstavlja platformu koja omogućava različitim DCS (Departure Control Systems) sistemima da koriste unificirani interfejs za dijeljene radnih stanica na aerodromu;
- Izvršena isporuka novih monitora za FIDS sistem. Montaža se očekuje u I kvartalu 2025. godine;

— Izjavi menadžmenta o godišnjem poslovanju 2024. godine

SVS – Spasilačko vatrogasna služba:

- Završena je obuka za gašenje požara na posudama pod pritiskom i na simulatoru sa otvorenim plamenom na Aerodromu Beograd;
- Završen je proces periodičnog testiranje koncentrata pjenila za gašenje požara koje se drži na vozilima i u rezervi, i dobijeni su pozitivni rezultati;
- Izvršena je priprema i dostavljena obimna dokumentacija na zahtjev Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo po osnovu sprovedenog redovnog inspeksijskog nadzora iz oblasti pružanja usluga spasilačko vatrogasne zaštite, kao i otpočeto je sa aktivnosti za uklanjanje nepravilnosti evidentiranih u preliminarnom izvještaju Agencije za Civilno Vazduhoplovstvo prilikom redovnog nadzora;

SB – Služba bezbjednosti:

- Odrađeno servisiranje ETD uređaja od strane ovlašćenog servisa;
- Sprovedena nabavka i ugradnja u saradnji sa TS nadstrešnice iznad vrata kućice na liniji razgraničenja;
- Sprovedeno montiranje/označavanje stubova perimetarske zaštitne ograde novim brojevima, a stari brojevi su uklonjeni;
- U skladu sa PB aerodroma Podgorica sprovedene su pojačane mjere bezbjednosti na letovima za Izrael;

Aerodrom Tivat

SERTIFIKACIJA

Održan sastanak sa Agencijom za Civilno Vazduhoplovstvo vezano za dalji tok aktivnosti u cilju sertifikacije aerodroma Tivat po Uredbi EU 139/2014.

Realizovane i započete aktivnosti

- Ugrađen i pušten u rad UPS za Terminal 1 i dio administrativne zgrade
- Analiza deponija i aktuelizacija pred lokalnim i drzavni organima

- Završetak rada na izmjenama Sporazuma o koordinaciji između Aerodroma Tivat i AKL Tivat
- Sprovedena je sanacija krova i zamjenjeni su sendvič paneli na nadstrešnici zgrade Terminala 1
- Sprovedeno je osvježenje kompletne horizontalne signalizacije na pristanišnoj platformi komercijalne i generalne avijacije, servisnoj saobraćajnici i rulnim stazama A i B
- Urađena je analiza stanja kolovozne konstrukcije na parking pozicijama 3 i 5, sprovedena je sanacija habajućeg sloja na pomenutim parking pozicijama pristanišne platforme za komercijalnu avijaciju
- Revizija Operativnog priručnika SZO i standardnih operativnih procedura
- Otvoren Terminala 2 u periodu jun-oktobar
- Od strane Evropske komisije izvršena je inspekcija Aerodroma Crne Gore u cilju provjere usklađenosti bezbjednosnih procedura sa međunarodnim propisima
- Završena Revizija Programa bezbjednosti regulisanog agenta i Programa bezbjednosti Aerodroma Tivat na osnovu preporuka dobijenih od strane Evropske komisije
- Završen audit Agencije za civilno vazduhopovstvo za 2024. godinu, izraden korektivni akcioni plan na osnovu izveštaja sa audita i izvršene sve neophodne aktivnosti u cilju otklanjanja nedostataka
- Postavljene stanice za punjenje električnih vozila i novog razvodnog ormara u hangaru
- Započete aktivnosti na sanaciji krova upravne zgrade, postavljena nova nadstrešnice na administrativnoj zgradi iznad C prolaza
- Produženje licence za DESIGO CC
- Nadogradnja softvera za video nadzor
- Učešće na 52. ACI komitetu za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva

11. Politika zaštite životne sredine

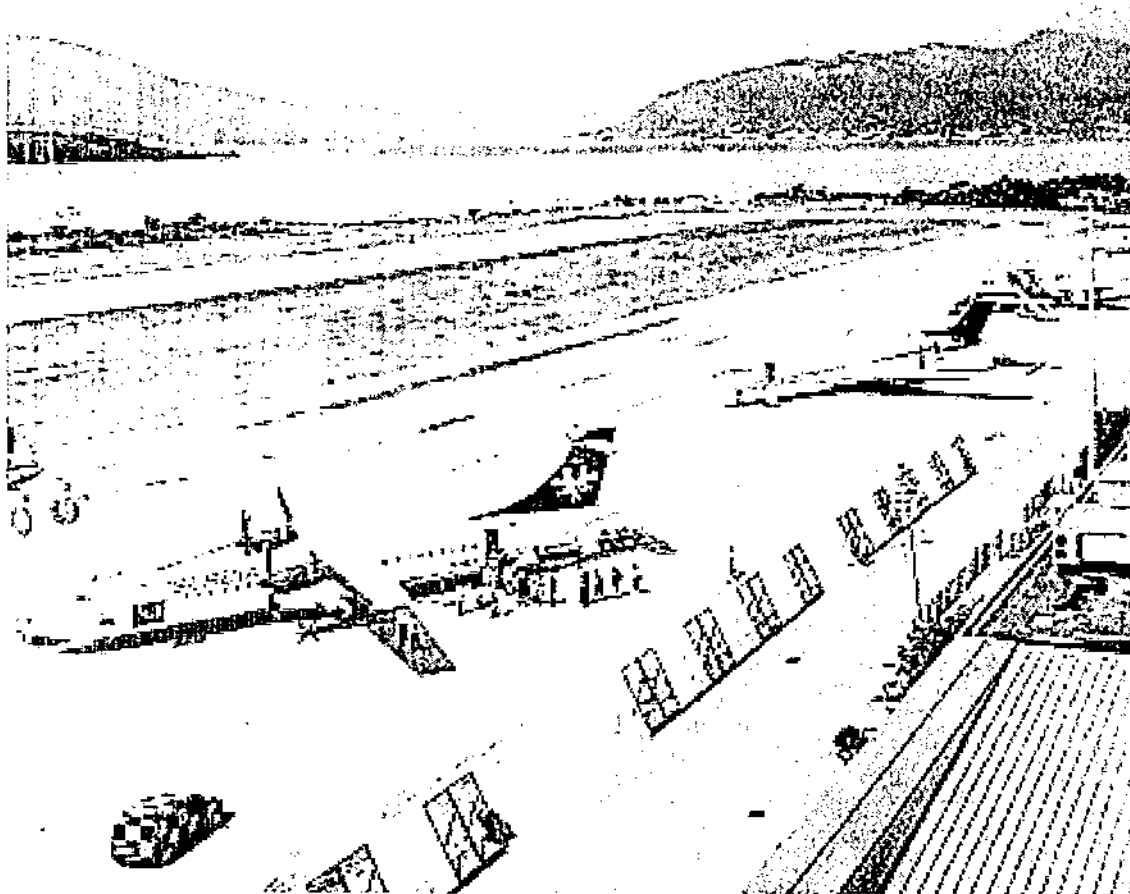
Društvo konstantno planira, sprovodi, provjerava i ocjenjuje efikasnost preduzetih aktivnosti usmjerenih prema zaštiti životne sredine, kroz ispunjenje zahtjeva sadržanih u međunarodnim normama i propisima, kao i zakonskim propisima Države Crne Gore, u cilju poboljšanja kvaliteta životne sredine i kontrole štetnih uticaja na životnu sredinu. Podsticajem razvoja i savremenim vođenjem poslovnih procesa i tehnologija u cilju smanjenja štetnih uticaja na životnu sredinu, povećanjem stepena iskorišćenosti energije, kao i adekvatnim upravljanjem otpadom, kod svih učesnika poslovnih procesa razvija se svijest o stalnoj potrebi zaštite životne sredine sa težištem na preventivnom djelovanju. U tom smislu posebna pažnja se poklanja praćenju iskustava djelatnosti evropskih i svjetskih aerodroma, kao i stalnom usavršavanju i obrazovanju.

Politika upravljanja životnom sredinom je okvir za donošenje ocjene o nivou ostvarenja opštih i posebnih menadžerskih ciljeva upravljanja životnom sredinom. Planovi, aktivnosti i postupci zaštite životne sredine konstantno se usklađuju sa zahtjevima međunarodnog standarda ISO 14001:2015. Njihovo ispunjenje predstavlja minimalni nivo kvaliteta sistema upravljanja životnom sredinom u "Aerodromima Crne Gore" A.D. Operacionalizacijom postavljanih ciljeva na svim nivoima upravljanja, kao i stalnim sprovođenjem postupaka u "Aerodromima Crne Gore" A.D. sistematski i u cjelosti se sprovodi Politika zaštite životne sredine, čija djelotvornost sistema se periodično i provjerava.

Politika upravljanja životnom sredinom obavezuje sve zaposlene i ugrađena je u sve dokumente integrisanog sistema kvaliteta Društva. Doprinos sprovođenju Politike upravljanja životnom sredinom smatra se doprinosom poboljšanju integrisanog sistema kvaliteta na aerodromima Podgorica i Tivat. Ekološka politika u Društva usmjerena je na održivi razvoj, kao i adekvatan odnos prema životnoj sredini i zajednici. Kao društveno odgovorna kompanija Društvo posluje u skladu sa svim principima zaštite životne sredine i održivog razvoja propisanih nacionalnim i međunarodnim propisima. Sistem upravljanja životnom sredinom u Društvu zasnovan je na principima održivog razvoja i zahtjevima međunarodnog standarda ISO 14001:2015.

Politika upravljanja životnom sredinom u Društvu javno je objavljena. Društvo sprovodi kompletne aktivnosti vezane za dekarbonizaciju, čime se nastoji postizanje pristupanja većeg Nivoa akreditacije prema ACA (Airport Carbon Accreditation).

Aktivnosti iz oblasti zaštite životne sredine koje sprovodi Društvo:

- Upravljanje opasnim otpadom
- Čišćenje separatora na aerodromu Podgorica (Preduzeće za sanitarnu i ekološku zaštitu "Hemosan" d.o.o., Bar);
- Ispitivanje vode za piće na aerodromu Podgorica i Tivat (Institut za javno zdravlje Crne Gore);
- Ispitivanje vode na izlazu iz separatora na aerodromu Podgorica (fizičko-hemijska analiza otpadnih voda koja se ispušta u površinske vode) (CETI d.o.o. Podgorica);
- Godišnji izvještaj o otpadu - (Agencija za zaštitu životne sredine);
- Plan upravljanja otpadom na Aerodromu Podgorica i Aerodromu Tivat (Agencija za zaštitu životne sredine);
- Ažuriranje inventara emisije gasova u vazduh - (Ministarstvo saobraćaja i pomorstva & Agencija za zaštitu životne sredine). Društvo je pristupilo programu Aerodromske akreditacije ACA (Airport Carbon Accreditation) koji ima za cilj da podstakne i omogući aerodromima da implementiraju najbolje prakse u upravljanju CO₂ i podstignu smanjenje emisija. Društvo je uspješnim završetkom akreditacije dobilo sertifikate Nivoa 1 - Mapping (Airport Carbon Accreditation & Airport Council International), kojim su prepoznati napori Aerodroma da upravljaju i smanjuju emisiju CO₂, koji je prvi rezultat strategije zaštite životne sredine. Aerodromska karbonska akreditacija pruža priliku aerodromima da sticanjem javnog priznanja baziranog na svojim dostignućima, promovišu i poboljšavaju efikasnost aerodroma, podstiču transfer znanja, kao i ujedno podižu kredibilitet profila aerodroma. Postoji više nivoa aktivnosti sa ciljem smanjenja potrošnje energije, kao što su: energetski pregledi/oditi i primjena sistema za upravljanje energijom, zamjena tradicionalnog osvetljenja LED osvetljenjem, korišćenje efikasne opreme za grijanje/klimatizaciju sa najnovijom tehnologijom, optimizacija podešavanja temperature ili osvetljenja. Dekarbonizacija potrošnje energije je planirana uvođenjem strategije obnavljanja tehničkog voznog parka (tehničkih vozila) kako bi se stekli uslovi za prelazak na električni pogon, kao i izrada fotonaponskih panela na aerodromima Podgorica i Tivat. Primjenom navedenih konkretnih i aktivnih rješenja po pitanjima zaštite životne sredine (aerodromi Podgorica i Tivat) imaju definisanu strategiju smanjenja emisije ugljenika uz postizanje strateškog interesa dostizanja neto nulte emisije ugljenika.

12. Politika zaštite i zdravlja na radu

Izveštaj o stanju zaštite i zdravlja na radu zaposlenih, sprovedenim mjerama i preduzetim aktivnostima u 2024. godini u oblasti zaštite i zdravlja na radu, kao i planiranim aktivnostima u 2025. godini sačinjen je u skladu sa članom 51 stav 1 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“ br. 34/14 i 44/18), kojim je utvrđena obaveza poslodavca, odnosno „Aerodromi Crne Gore“ AD, Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“) da, najmanje jednom godišnje, sačini izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih, koji se razmatra na sjednicama Odbora direktora, zajedno sa izvještajima o poslovanju.

Normativni poslovi

U skladu sa članom 17 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu („Sl. list CG“ br. 34/14 i 44/18“), usvojen je Akt o procjeni rizika za sva radna mjesta (akt br.05/2-1346 od 14.02.2024.g.). Akt je izrađen od strane ovlaštene organizacije „Montinspekt“ d.o.o. Ovim Aktom o procjeni rizika utvrđuju se:

- Identifikacija, odnosno otkrivanje opasnosti;
- Radna mjesta koja su izložena identifikovanim opasnostima;
- Vjerovatnoća nastanka povrede na radu, profesionalne bolesti, odnosno bolesti u vezi sa radom;
- Da li je rizik prihvatljiv;
- Uvođenje mjera za smanjenje neprihvatljivog rizika ukoliko postoji;

Shodno članu 21 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu („Sl. list CG“ br. 34/14 i 44/18), radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni i obavljati poslove tih radnih mjesta samo zaposleni koji pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uslove u pogledu pola, godina života, školske spretnosti, stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja i psihičkih sposobnosti;

Obavljaju se zdravstveni pregledi zaposlenih koji su raspoređeni na radna mjesta sa posebnim uslovima rada u skladu sa Pravilnikom o načinu, obimu i rokovima za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada odnosno sa povećanim rizikom („Sl. list CG“ br: 43/17). Propisani su vrsta, način kao i rokovi za obavljanje zdravstvenih pregleda na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada.

Edukacija zaposlenih

U dijelu aktivnosti koji se odnosi na edukaciju, shodno čl. 20 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu izvršeno je osposobljavanje za bezbjedan rad iz oblasti zaštite i zdravlja na radu za 292 zaposlena na Aerodromima Podgorica i Tivat. Osposobljavanje se vrši prije zasnivanja radnog odnosa, raspoređivanja na drugo radno mjesto, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada i ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana. Osposobljavanje je izvršeno u dva termina. Prvi termin je bio u martu 2024. godine, u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „MMK Control“Bar. Drugi termin je bio u toku septembra mjeseca 2024. godine u saradnji sa ovlašćenom organizacijom iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „MMK Control“ Bar. Uvjerjenja o osposobljenosti za bezbjedan rad čuvaju se u personalnim dosijeima zaposlenih u Službi za ljudske resurse i zajedničke poslove.

U saradnji sa ovlašćenom organizacijom „Zopt“, izvršeno je stručno osposobljavanje za 20 zaposlenih u okviru programa obrazovanja za zanimanje – Rukovalac vučnim dizalicama. Izdati su sertifikati od strane ovlašćene organizacije i isti se čuvaju u personalnim dosijeima zaposlenih. Obuka je izvršena u toku marta/aprila mjeseca 2024. godine;

U saradnji sa ovlašćenom organizacijom „Zopt“, izvršeno je stručno osposobljavanje za 11 zaposlenih u okviru programa obrazovanja za zanimanje – Rukovalac autodizalicama. Izdati su sertifikati od strane ovlašćene organizacije i isti se čuvaju u personalnim dosijeima zaposlenih. Obuka je izvršena u toku jula/avgusta mjeseca 2024. godine;

Zdravstveni pregledi

U skladu sa Aktom o procjeni rizika (akt br.05/2-1346 od 14.02.2024.g.) i čl. 19 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu izvršen je periodični zdravstveni pregled za 530 zaposlenih. Zdravstveni pregledi su obavljani u DZ Podgorica – Centar za medicinu rada, osim zaposlenih SVS koji su preglede obavili u DZ „Dimitrije Dika Marenić“ – Danilovgrad.

Ispitivanje sredstava rada i elektro i gromobranskih instalacija

Shodno čl. 11 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu i Pravilnika o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine, izvršen je pregled i ispitivanje 29 sredstava za rad na Aerodromu Podgorica (02 – 697/1 i 05/2-5279 od 04.06.2024. godine). Ispitivanje je izvršeno u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“.

Shodno čl. 11 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu i Pravilnika o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine, izvršen je pregled i ispitivanje 12 sredstava za rad na Aerodromu Tivat (02 – 697/2 i 05/2-5280 od 04.06.2024. godine). Ispitivanje je izvršeno u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“.

Shodno čl. 11 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu i Pravilnika o postupku i rokovima za vršenje periodičnih pregleda i ispitivanja sredstava za rad, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine, izvršen je pregled i ispitivanje 85 sredstava za rad na Aerodromu Podgorica (02 – 1769 i 05/2-5279 od 27.12.2024. godine). Ispitivanje je izvršeno u saradnji sa ovlašćenom organizacijom za obavljanje poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu „Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu“.

13. Realizovane nabavke u 2024. godini

Ukupna finansijska vrijednost svih realizovanih postupaka nabavki u 2024. godini iznosila je 4.324.020 eur sa PDV-om, od čega je iznos na otvorene postupke bio 2.440.356 eur sa PDV-om, na jednostavne nabavke ispod 8.000 eura utrošeno je 841.286 eur sa PDV-om, dok je na jednostavne nabavke objavljene na CEJN-u utrošeno 1.042.377 eur sa PDVom.

14. Centar za obuku

Kako bi aerodromsko osoblje moglo obavljati određene poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu, moraju posjedovati odgovarajuću Potvrdu o stručnoj osposobljenosti, kao i ispuniti ostale uslove propisane Pravilnikom o stručnom osposobljavanju lica koja obavljaju poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu i to kroz:

Rješenje broj 02/2-348/22-94/8 od 27.06.2022. godine, kojim se Akcionarskom društvu za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" Podgorica, Centru za obuku izdaje ovlaštenje za obavljanje poslova stručnog osposobljavanja lica koja obavljaju poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu;

Rješenje broj 02/2-348/24-283/5 od 03.09.2024. godine, kojim se odobrava Akcionarskom društvu za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" AD Podgorica, Centru za obuku, Operativni priručnik, Izdanje 02, revizija 08 od 23.05.2024. godine.

Rješenje broj 04/2-348/25-3/3 od 11.03.2025. godine, kojim se daje saglasnost na Programa obuke iz domena bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva, Izdanje 3, Revizija 02 od 06.03.2025. godine.

Stručno osposobljavanje sadrži: teorijsku nastavu, praktične vježbe i osposobljavanje na radnom mjestu. Osnovni cilj teorijske nastave, praktičnih vježbi i osposobljavanja na radnom mjestu je stručno osposobiti kandidata za sigurno i samostalno obavljanje poslova, kao i razviti pravilan odnos prema izvršavanju obaveza i dužnosti u procesu rada primjenom stečenih znanja i vještina.

U 2024. godini u Centru za obuku organizovano je ukupno:

- 79 obuka za lica koja obavljaju poslove od značaja za sigurnost vazdušnog saobraćaja na aerodromu i izdato 1.145 Potvrde o stručnoj osposobljenosti;
- 87 obuka iz domena bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i 1.567 Potvrda o završenoj obuci iz domena bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva.

15. Administrativni kapaciteti, upravljanje ljudskim resursima i pravni poslovi

U Službi za upravljanje ljudskim resursima i zajedničkim poslovima obavljaju se poslovi shodno Aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji se odnose na: zas-nivanje radnog odnosa; raspoređivanje zaposlenih; vođenje i ažuriranje personalnih dosijea zaposlenih; rješavanje o pravima i obavezama iz radnog odnosa; davanje pravnih mišljenja o primjeni propisa; vođenju postupka o utvrđivanju odgovornosti zaposlenih; pripremanje svih pojedinačnih akata iz radnih odnosa (izrada ugovora, rješenja i sl.); praćenje propisa iz oblasti radnih odnosa i arhivskog poslovanja; poslovi prijavljivanja i odjavljivanja zaposlenih kod nadležnih službi i uprava; vođenja evidencije iz oblasti rada (uspostavljanje i vođenje matične evidencije zaposlenih i dr. evidencije); izrada internih, opštih i drugih akata iz radnog odnosa kao i drugi poslovi iz djelokruga rada službe.

Broj zaposlenih i kadrovska struktura

Broj zaposlenih u Društvu na dan 31.12.2024. godine iznosio je 987, od toga 823 zaposlenih na neodređeno vrijeme i 140 zaposlenih na određeno vrijeme i 24 lica angažovanih po osnovu ugovora o obavljanju privremeno povremenih poslova.

U sledećoj tabeli dat je pregled kvalifikacione strukture zaposlenih/angažovanih na dan 31.12.2024. godine:

ORGANIZACIONA JEDINICA	NK	PK	KV	VKV	SSS	VŠŠ	VSS	UKUPNO PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA	
DIREKCIJA		1	4		35	2	112	DIREKCIJA	154
AERODROM PODGORICA	8	5	33	7	346	11	104	AERODROM PODGORICA	514
AERODROM TIVAT	6	7	33	12	181	12	68	AERODROM TIVAT	319
UKUPNO	14	13	70	19	562	25	284	UKUPNO	987

U narednoj tabeli data je polna struktura zaposlenih/angažovanih na dan 31.12. 2024. godine:

ORGANIZACIONA JEDINICA	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
DIREKCIJA	61	93	154
AERODROM PODGORICA	330	184	514
AERODROM TIVAT	192	127	319
UKUPNO	583	404	987

Razlika u polnoj strukturi zaposlenih u korist muškaraca je uslovljena prirodom poslova koji se pretežno obavljaju na aerodromima (protivpožarno obezbjeđenje, poslovi na električnim uređajima i instalacijama, transportu i sl.).

U narednoj tabeli data je starosna struktura stalno zaposlenih/angažovanih na dan 31.12. 2024. godine:

ORGANIZACIONA JEDINICA	DO 25 GODINA	OD 26-30 GODINA	OD 31-40 GODINA	OD 41-50 GODINA	PREKO 50 GODINA	UKUPNO
DIREKCIJA	2	10	53	46	43	154
AERODROM PODGORICA	40	57	151	150	116	514
AERODROM TIVAT	19	20	94	105	81	319
UKUPNO	61	87	298	301	240	987

Izveštaj menadžmenta o poslovanju 2024. godina

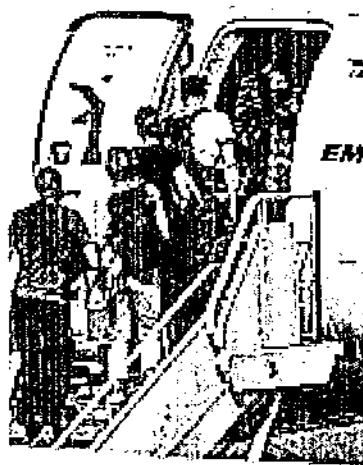
16. Unapređenje i razvoj integrisanog sistema kvaliteta

U cilju uspostavljanja, primjene, održavanja i unapređenju integrisanog menadžment sistema u skladu sa zahtjevima ISO 9001 i ISO 14001 i politikom integrisanog menadžment sistema IMS služba na čelu sa menadžerom za integrisani menadžment sistem sprovela je pripremu plana za internu provjeru za 2024. godinu, plan za internu inspekciju za 2024. godinu za oba aerodroma i sčinjen je plan za realizaciju mjera unapređenja, nakon održanog sastanka preispitivanja IMS-a;

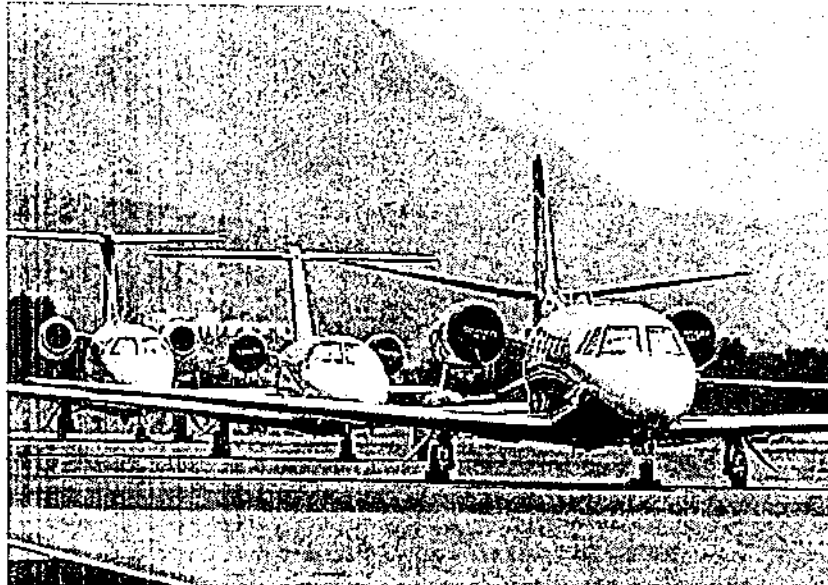
IMS služba zajedno sa timom obučениh internih auditora sprovela je potrebne interne provjere i interne inspekcije.

IMS služba je bila predmet kontinuiranog nadzora od strane Agencije za civilno vazduhoplovstvo tokom kojeg je obezbijedila sve potrebne podatke u vezi uspostavljene organizacije Društva kao i kompletnog procesa funkcionisanja kontrole kvaliteta obezbjeđujući im neophodne dokaze kao što su važeće procedure i neophodni zapisi za uspješnu realizaciju predmetnog nadzora. Kontinuirani nadzor sproveden je 19.03.2024. godine.

Konsultantska kompanija identifikovala je trenutni status i eventualne mjere za unapređenje IMS-a upoređujući definisano u okviru usvojenih procedura sa zahtjevima standarda. Društvo je dobilo konačan izvještaj sa navedenim mjerama za unapređenje radi konačnog usaglašavanja sa zahtjevima ISO standarda, nakon čega bi Društvo moglo planirati i sertifikaciju.

17. Upravljanje vazduhoplovnom sigurnošću u 2024. godini

Tokom 2024. godine Služba upravljanja vazduhoplovnom sigurnošću (u daljem tekstu SUVŠ) sprovodila je svoje aktivnosti shodno Planu implementacije (aktivnosti) SMS-a za 2024. godinu, kojim su definisane planirane aktivnosti koje u okviru sistema upravljanja sigurnošću na aerodromu treba realizovati u tekućoj godini, kao i one čija je realizacija u prethodnoj godini započeta i/ili iz objektivnih razloga nije dovršena niti započeta.

Tokom 2024. godine održavani su sastanci Lokalnog odbora za sigurnost Aerodroma Podgorica (I LOS 17.07.2024. i II LOS 18.12.2024.godine) kao i Lokalnog odbora za sigurnost Aerodroma Tivat (I LOS 19.04.2024. i II LOS 26.12.2024. godine)na kojima su razmatrani i analizirani događaji od značaja za sigurnost, o čemu postoje dokumentovane potvrde u vidu Zapisnika koji su vođeni na svim održanim sastancima i nalaze se u bazi dokumentacije SUVŠ.

U mjesecu martu zaključen je izvještaj sa nadzora iz oblasti SMS-a, sproveden od strane Agencije za civilno vazduhoplovstvo, broj 02/2-348/22-63/10 od 26.08.2022. a odnosi se na Aerodrom Podgorica, kojim je konstatovano da je operator Aerodroma Podgorica sproveo odgovarajuće aktivnosti koje su rezultirale otklanjanjem svih konstatovanih neusaglašenosti navedenih u izvještaju sa nadzora.

Na aerodromu Tivat u martu je organizovana tradicionalna godišnja aktivnost koja ima za cilj podizanje svijesti o opasnostima od FOD-a - FOD Walk u kojoj je učestvovalo cca 70 zaposlenih na aerodromu Tivat i partnerskih organizacija. Ova aktivnost je organizovana i na aerodromu Podgorica u aprilu.

U radne procese uvedena je nova oprema za zemaljsko opsluživanje na aerodromima Crne Gore, električne putničke stepenice, pa je u skladu sa Planom aktivnosti SUVS-a, za iste sprovedena analiza potencijalnih rizika i opasnosti usljed uvođenja nove opreme u operativne procese. Takođe, uvedena je nova oprema za zemaljsko opsluživanje na aerodromu Podgorica i istovremeno pružanje nove usluge u proces zemaljskog opsluživanja, vozilo za odleđivanje i zaštitu vazduhoplova od zaleđivanja, pa je u skladu sa Planom aktivnosti SUVS-a, za iste sprovedena analiza potencijalnih rizika i opasnosti usljed uvođenja nove opreme u operativne procese. Značajno je još pomenuti da je u ovoj godini SUVS inicirala nabavku saobraćajnog znaka sa mjeračem i prikazom trenutne brzine vozila, uz istovremenu signalizaciju o upozorenju ukoliko do prekoračenja dozvoljene brzine dođe na Aerodromu Tivat. Na Aerodromu Podgorica predmetni znak je postavljen na servisnoj saobraćajnici koja se oslanja na komercijalnu platformu Aerodroma Podgorica. Upotreba i primjena opisanog indikatora brzine na operativnim površinama doprinijeće unaprjeđenju nivoa sigurnosti lica i opreme koja se kreću u airside-u.

SUVS obavještava Agenciju za civilno vazduhoplovstvo (ACV) kao i Komisiju za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda vazduhoplova, vanrednih događaja koji ugržavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja i pomorskih nezgoda i nesreća (KINNS), o svim događajima od značaja za sigurnost na aerodromima Crne Gore, a shodno Pravilniku o obavještanju, analiziranju i praćenju (Follow-up) događaja u civilnom vazduhoplovstvu.

SUVS je tokom 2024. godine bio predmet konstantnih provjera i audita od strane brojnih avio-kompanija koje svoje operacije realizuju na našem aerodromu.

Agenciju za civilno vazduhoplovstvo je u skladu sa Planom nadzora Agencije za civilno vazduhoplovstvo za 2024. sproveda nadzor u oblasti SMS kod Operatora Aerodroma Podgorica, 06.12. 2024. godine, nakon čega je dostavljen izvještaj sa nadzora sa utvrđenim nalazima, preporukama i opservacijama, a tekuće aktivnosti SUVS su priprema korektivnog akcionog plana sa ciljem otklanjanja identifikovanih neusaglašenosti.

Kao najzahtjevnija, najobimnija aktivnost u 2024 godine, koja je sprovedena, izdvaja se revizija Priručnika upravljanja sigurnošću za aerodrom Podgorica, odnosno priređivanje novog izdanja Priručnika zbog obimnosti izmjena koje je prethodni Priručnik pretrpio.

Izveštaj menedjmentna o prisklubljenosti 2024. godina

18. Planirani budući razvoj

Finansijski plan za 2025. godinu predviđa nastavak stabilnog i uspješnog poslovanja Društva. Društvo je od samog osnivanja, kontinuirano napredovalo i raslo, što se ogleda kroz rast saobraćaja u smislu broja putnika, operacija vazduhoplova i destinacija sa kojima su crnogorski aerodromi povezani.

Na bazi istorijskog trenda rasta saobraćaja, regionalnih i globalnih kretanja u avio industriji, kao i konkretnih najava saobraćaja, pretpostavljeni rast saobraćaja za 2025. godinu se odnosi na rast u broju prevezenih putnika za 14% i 12% u broju opsluženih vazduhoplova, koji prati rast avijacijakih prihoda od 12% i rast dobiti prije oporezivanja od 12%, poredeći sa 2024. godinom.

Planom su predviđena ulaganja neophodna za održavanje postojeće infrastrukture, kao i nabavku najneophodnije opreme za sigurne, bezbjedne i ekološki prihvatljive operacije uz unaprijeđenje kvaliteta usluge. Vrijednost planiranih investicija za 2025. godinu iznosi € 5 mil.

Kao društveno odgovorna kompanija, Društvo se sa pažnjom dobrog privrednika odnosi prema povjerenim resursima, kontinuirano investira u znanje zaposlenih, njihovu zaštitu zdravlja na radu, odvaja sredstva za brigu o lokalnoj zajednici, sprovodi aktivnosti zaštite životne sredine, što je obuhvaćeno finansijskim planom.

2024

**Izveštaj menadžmenta o
godišnjem poslovanju**

montenegroairports.com

-
April 2025.

Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti
"Aerodromi Crne Gore" Podgorica
Uroj. 001-5483

Podgorica, 03.06.2025 god.

Aerodromi Crne Gore
Aerodromi Crne Gore

Aerodromi Crne Gore
Adresa: Aerodrom Podgorica,
81000 Podgorica, Crna Gora

T: 382.70.444.244
E: info@acg.aeroport.com.me
aeroport.com.me

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Aerodromi Crne Gore u skladu sa članom 15 Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“, br. 145/21 od 31.12.2021. i br. 152/22 od 30.12.2022. godine) daje izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja.

Aerodromi Crne Gore AD Podgorica primjenjuju Kodeks korporativnog upravljanja koji je usvojen dana 18.12.2024. godine.

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja 01.01 od decembra 2024. godine, a objavljen je na oglasnim tablama Društva.

Imajući u vidu da je Kodeks korporativnog upravljanja usvojen, odnosno stupio na snagu krajem 2024. godine, Društvo još nije izradilo izvještaje o primjeni istog, jer se shodno čl. 40 i 41 navedenog Kodeksa izrađuju na polugodišnjem i godišnjem nivou.

Na osnovu Izvještaja o poslovanju Društva u 2024. godini i Izvještaja o radu Odbora direktora, možemo konstatovati da se Društvo većim dijelom pridržavalo odredbi Kodeksa i prije formalnog donošenja akta.

Organi Društva, sastav i ovlaštenja

Odluke u ime i za račun Društva saglasno Zakonu o privrednim društvima, Statutu Društva i ostalim internim aktima donose Skupština akcionara, Odbor direktora i Izvršni direktor u skladu i u okvirima ograničenja uspostavljenim pomenutim propisima.

Društvo zastupa Izvršni direktor u granicama svojih ovlaštenja, utvrđenih Statutom i drugim internim aktima.

1. Odbor direktora

Odbor direktora ima pet članova. Odbor direktora imenuje Vlada Crne Gore u funkciji Osnivača i 100% vlasnika Društva.

Članovi Odbora direktora ne mogu biti zaposleni, odnosno punomoćnici u bilo kom drugom društvu iste ili srodne djelatnosti ili djelatnosti koja bi mogla biti konkurentna, kao ni preduzetnici koji obavljaju takvu djelatnost, navedeno se odnosi na teritoriju Crne Gore.

Članovi Odbora direktora i članovi njihovih užih porodica ne mogu sklapati nikakve komercijalne aranžmane sa Društvom.

Odbor direktora, između svojih članova, bira predsjednika Odbora.

Članovi Odbora direktora biraju se na period od jedne godine. Lice koje je bilo član Odbora direktora može biti ponovo birano. Statutom je utvrđeno da je Odbor direktora kolektivno tijelo koje ima pet članova.

Odbor direktora upravlja i vodi poslove Društva i vrši nadzor nad tekućim poslovanjem, koje se povjerava Izvršnom direktoru i drugim licima odgovornim za poslovanje Društva (članovi Menadžmenta).

Aerodromi Crne Gore
airports of Montenegro

Aerodromi Crne Gore
Adresa: Aerodrom Podgorica,
81000 Podgorica, Crna Gora

T. +382 20 444 244
E. aerodromi@gapmccr.com
montenegroairports.com

2. Izvršni direktor

Izvršni direktor treba da bude lice koje ima odgovarajuće profesionalne i lične kvalitete, i za koje se opravdano vjeruje da:

- On/ona će uživati povjerenje članova Odbora direktora,
- On/ona posjeduje odgovarajuće organizacione sposobnosti i vještine, i da će svoje znanje i iskustvo praktično realizovati kako putem neposrednog odlučivanja, tako i raspoređivanjem poslova i zadataka zaposlenima kojima neposredno rukovodi,
- On/ona nema sukob interesa prema Društvu.

Izvršnog direktora imenuje Odbor direktora.

Izvršni direktor se imenuje na period do 4 godine, shodno Zakonu o privrednim društvima i Statutu Društva.

Izvršni direktor dužan je da sprovodi Odluke Odbora direktora, koje se odnose na poslovanje Društva, upravljanje imovinom društva, organizaciju procesa rada Društva, te je ovlašćen da zaključuje ugovore i zastupa i predstavlja Društvo.

Obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i odlukama Odbora direktora.

Unutrašnji nadzor i upravljanje rizicima

1. Revizorski odbor

Revizorski odbor prati postupak finansijskog izvještavanja, efektivnost interne revizije i interne kontrole, zakonski propisanu reviziju godišnjih finansijskih iskaza kao i nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora i daje preporuke osnivaču o izboru društva za reviziju. Revizorski odbor ima tri člana od kojih je najmanje jedan stručnjak iz oblasti računovodstva i revizije.

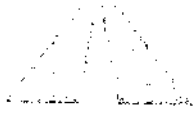
Revizorski odbor naročito:

- nadzire i pruža savjetodavnu podršku u domenu kvaliteta i revizija koje se sprovode i servisa koje pružaju kako interni tako i eksterni revizori,
- utvrđuje adekvatnost rizika kod upravljanja Kompanijom, sprovodi kontrolu procesa korporativnog upravljanja, i
- vrši pregled finansijskih izvještaja Društva, prije njihovog usvajanja od Odbora direktora i prezentacije istog Skupštini akcionara.

2. Interna revizija

Nadležnost i odgovornost interne revizije utvrđene su Zakonom o reviziji i Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Interna revizija pomaže Društvu da ostvari svoje ciljeve obezbjeđujući sistematičan i disciplinarian pristup ocjeni i poboljšanju efektivnosti procesa upravljanja, upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola. Interna revizija se obavlja

Aerodromi Crne Gore
K. B. 1000 Podgorica, Crna Gora

Aerodromi Crne Gore
Adresa: Aerodrom Podgorica,
81000 Podgorica, Crna Gora

T: +382 20 444 244
E: baris@niksiq.com
m: niksiqairports.com

na način, po postupku i u skladu sa Globalnim standardima interne revizije, propisima kojima se uređuje interna revizija u Crnoj Gori i Poveljom interne revizije. Lica koja obavljaju poslove interne revizije u Društvu imenuje Odbor direktora, na predlog Revizorskog odbora, u skladu sa Zakonom.

Vlasnička struktura kapitala

Akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" (u daljem tekstu: "Društvo") je osnovano kao jednočlano akcionarsko društvo. Osnivač Društva je Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Osnivač). Osnivač ima ovlaštenje skupštine akcionara u skladu sa zakonom. Upravljanje Društvom organizovano je kao jednodomno.

Usklađenost sa etičkim principima u osnovi poslovanja

Poslovanje Aerodroma Crne Gore AD Podgorica je zasnovano na integritetu, poštovanju i usklađenosti sa zakonima. Usklađenost poslovanja obuhvata poštovanje zakona, kompanijskih internih politika i etičkih principa.

U Podgorici, dana 3.6.2025. godine

Predsjednica Odbora direktora

Jelena Maraš

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Akcionarsko društvo sa ograničenom odgovornošću
u vazdušnom prevozu putnika

"Aerodromi Crne Gore" Podgorica

Broj 02/1-2865/5

Podgorica, 26.03.2025 god.

SADRŽAJ:

1.	OPŠTE INFORMACIJE	3
2.	OSNOVA ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH ISKAZA	4
2.1.	Uporedni podaci	4
2.2.	Koncept nastavka poslovanja	4
3.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	5
3.1.	Opšti uslovi priznavanja sredstava i obaveza	5
3.2.	Opšti uslovi priznavanja prihoda i rashoda	5
3.3.	Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja	6
3.4.	Određivanje fer vrijednosti	7
3.5.	Nematerijalna imovina	7
3.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema	8
3.7.	Obevrjeđivanje imovine	9
3.8.	Dugoročna potraživanja	10
3.9.	Dugoročni finansijski plasmani	10
3.10.	Zalihe	10
3.11.	Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani	10
3.12.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	11
3.13.	Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja	11
3.14.	Osnovni kapital	11
3.15.	Revalorizacione rezerve	12
3.16.	Neraspoređeni dobitak (gubitak)	12
3.17.	Obaveze	12
3.18.	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina	13
3.19.	Lizing	13
3.20.	Odloženi porezi	13
3.21.	Obaveze za poreze	14
3.22.	Poslovni prihodi	14
3.23.	Poslovni rashodi	15
3.24.	Finansijski prihodi i rashodi	15
3.25.	Troškovi pozajmljivanja	15
3.26.	Događaji nakon datuma bilansa stanja	15
3.27.	Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći	15
3.28.	Naknadno ustanovljene greške	16
3.29.	Transakcije sa povezanim licima	16
3.30.	Upravljanje finansijskim rizicima	16
4.	Nematerijalna ulaganja	18
5.	Nekretnine, postrojenja i oprema	19
6.	Dugoročni finansijski plasmani	21
7.	Zalihe	21
8.	Kratkoročna potraživanja	22
8.1.	Potraživanja od kupaca	22
8.2.	Ostala potraživanja:	23
9.	Kratkoročni finansijski plasmani	24
10.	Gotovina na računima i u blagajni	25
11.	Aktivna vremenska razgraničenja	25
12.	Kapital	26
13.	Dugoročna rezervisanja	26
13.1.	Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih	26
13.2.	Ostala dugoročna rezervisanja	27
14.	Dugoročne obaveze	27
14.1.	Dugoročni krediti	27

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

14.2.	Ostale dugoročne obaveze	28
14.3.	Odložene poreske obaveze	28
15.	Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	29
16.	Kratkoročna rezervisanja	29
17.	Kratkoročne obaveze	30
17.1.	Obaveze po osnovu kredita i zajmova od kreditnih institucija i lica koja to nisu.....	30
17.2.	Primljeni avansi i depoziti.....	30
17.3.	Obaveze prema dobavljačima.....	30
17.4.	Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.....	30
17.5.	Pasivna vremenska ograničenja	31
18.	Prihodi od prodaje – neto prihod	31
19.	Ostali prihodi iz poslovanja	32
19.1.	Ostali prihodi iz redovnog poslovanja.....	32
19.2.	Ostali prihodi iz poslovanja	33
20.	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	33
21.	Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	34
22.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	35
22.1.	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi.....	35
22.2.	Troškovi poreza.....	35
22.3.	Troškovi doprinosa za penzije.....	36
22.4.	Troškovi doprinosa.....	36
23.	Ostali rashodi iz poslovanja	36
24.	Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	36
25.	Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite	37
26.	Poreski rashod perioda:	37
27.	Transakcije sa povezanim licima	37
28.	Preuzete i potencijalne obaveze	41
29.	Događaji nakon datuma bilansa	42

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

1. OPŠTE INFORMACIJE

Javno preduzeće "Aerodromi Crne Gore", Podgorica osnovano je Odlukom Vlade Crne Gore broj 02-2509 od 22.07.1999. godine. Shodno Zakonu o privrednim društvima, javno preduzeće je upisano 04.09.2003. godine u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod brojem 8-0006051/001.

Za potrebe transformacije Društva, izvršena je procjena JP "Aerodromi Crne Gore", Podgorica sa stanjem na dan 31.10.2012. godine. Odlukom o osnivanju jednočlanog akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" (u daljem tekstu „Društvo“) br. 08-1834/4 od 25.07.2013. godine, Društvo se transformiše u akcionarsko društvo i u tom obliku postoji i danas. Osnivač i vlasnik Društva je Vlada Crne Gore, koja ima ovlaštenje Skupštine akcionara u skladu sa zakonom.

Osnovna djelatnost Društva je prihvat i otprema vazduhoplova, putnika i robe na aerodromima Podgorica i Tivat u domaćem i međunarodnom saobraćaju. Društvo se bavi i održavanjem poletno-sletnih staza, uređaja i opreme na aerodromima i drugim djelatnostima koje služe obavljanju djelatnosti radi kojih je osnovano Društvo.

Organi Društva su:

- Odbor direktora, kao kolektivno tijelo, koji broji 5 članova,
- Izvršni direktor koga imenuje Odbor direktora.

U periodu od 18.07.2022 godine do 08.08.2023.godine Odbor direktora su činili sledeći članovi:

- Predsjednik Odbora direktora Dobardžić Eldin,
- Član Odbora Direktora Đoković Nebojša,
- Član Odbora Direktora Kemal Purišić,
- Član Odbora Direktora Slavko Vukčević,
- Član Odbora Direktora Momčilo Martinović.

Od 08.08.2023.godine do 03.10.2023.godine Odbor direktora su činili sledeći članovi:

- Predsjednik Odbora Direktora Eldin Dobardžić,
- Član Odbora Direktora Kemal Purišić,
- Član Odbora Direktora Slavko Vukčević,
- Član Odbora Direktora Nebojša Đoković.

Od 03.10.2023.godine do 28.03.2024.godine Odbor direktora su činili sledeći članovi:

- Predsjednik Odbora Direktora Eldin Dobardžić,
- Član Odbora Direktora Kemal Purišić,
- Član Odbora Direktora Slavko Vukčević,
- Član Odbora Direktora Nebojša Đoković,
- Član Odbora Direktora Ilija Mugoša.

Od 28.03.2024 godine Odbor direktora čine sledeći članovi:

- Predsjednica Jelena Maraš,
- Član Odbora Direktora Lazar Bojanić,
- Član Odbora Direktora Nikola Bajčetić,
- Član Odbora Direktora Rade Grujičić,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

- Član Odbora Direktora Stefan Madžgalj.

Izvršni direktor Društva u periodu od 05.09.2022.godine do 27.03.2024.godine je bio Vladan Drašković. U periodu od 27.03.2024.godine do 11.04.2024.godine VD izvršnog direktora je bio Petar Radulović, a zatim u periodu od 11.04.2024.godine do 15.05.2024.godine Vladan Drašković. Odlukom Odbora direktora broj 001-4588 od 15.05.2024.godine za Izvršnog direktora imenovan je Roko Tolić a na dužnost je stupio 21.06.2024.godine.

Broj stalno zaposlenih radnika na kraju 2024. godine je 847 (2023.godina: 842 radnika) dok je broj zaposlenih na određeno vrijeme na kraju 2024. godine bio 140 (2023.godina: 119).

Sjedište Društva je u Podgorici, Aerodrom Podgorica.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH ISKAZA

Društvo je sastavilo ove finansijske izvještaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Crne Gore koji zahtijeva da Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Stoga su u primjeni samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore.

Primjena MSFI 15 i MSFI 9 je usvojena tokom 2024.godine i nema materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje Društva.

Finansijski iskazi za 2024. godinu urađeni su u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Službeni list Crne Gore“, br. 145/21).

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, sem ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je EUR.

2.1. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski iskazi Društva za 2023. godinu koji su bili predmet revizije.

2.2. Koncept nastavka poslovanja

Na osnovu sprovedenih analiza, rukovodstvo opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Shodno tome, Društvo je pripremiло finansijske iskaze u skladu sa konceptom nastavka poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih iskaza navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Opšti uslovi priznavanja sredstava i obaveza

Opšti uslovi za priznavanje sredstava su:

- da Društvo ima ekonomsku kontrolu nad sredstvima,
- da postoji vjerovatnoća da će se po osnovu tih sredstava ostvariti ekonomska korist,
- da se nabavna cijena ili cijena koštanja sredstva može pouzdano odmjeriti.

Opšti uslovi za priznavanje obaveza su:

- da Društvo ima zakonsku ili izvedenu obavezu,
- da je izvjesno da će po osnovu izmirenja obaveza doći do odliva sredstava iz Društva,
- da se visina obaveza može pouzdano odmjeriti.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je bilo koji ugovor koji dovodi do povećanja finansijskih sredstava jedne ugovorene strane i finansijske obaveze ili instrumenta kapitala druge ugovorne strane. U skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, sva finansijska sredstva i obaveze treba da se priznaju u bilansu stanja i mjerite u skladu sa svojim dodijeljenim kategorijama.

Početno priznavanje i mjerenje, klasifikaciju i naknadno mjerenje, prestanak priznavanja i umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata Društvo vrši u skladu sa smjernicama MSFI 9 i značajna objelodanivanja po tom osnovu vrši u Napomenama uz finansijske izvještaje na dan izvještavanja.

Postoje dvije primarne metode mjerenja finansijskih instrumenata (finansijskih sredstava i obaveza): 1) metoda amortizovani trošak i efektivna kamatna stopa i 2) metoda fer vrijednosti.

Finansijska sredstva se pri početnom priznavanju mogu klasifikovati kao finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti, finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat i finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Za klasifikaciju finansijskih sredstava koriste se dva kriterijuma: model upravljanja finansijskim sredstvima i karakteristike novčanih tokova koje generišu data finansijska sredstva.

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu finansijsku komponentu ili za koje Društvo primijenjuje praktično rješenje mjere se po cijeni transakcija utvrđenoj u skladu s MSFI 15 „Prihod od ugovora sa kupcima“. Za potraživanja od kupaca, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup u proračunu očekivanih gubitaka (ECL) i priznaje rezervu (ispravku vrijednosti) za gubitke na osnovu očekivanih gubitaka na svaki izvještajni datum. Društvo formiranje ispravke vrijednosti po ovom osnovu zasniva na iskustvu iz prethodnih perioda, prilagođenom faktorima koji se odnose na budućnost i koji su specifični za dužnike i ekonomsko okruženje.

U većini slučajeva, fer vrijednost prilikom početnog priznavanja finansijskih obaveza je jednaka cijeni transakcije, tj. primljenoj cijeni za izdavanje ili preuzimanje finansijske obaveze a naknadno mjerenje se može klasifikovati po amortizovanoj vrijednosti ili po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3.2. Opšti uslovi priznavanja prihoda i rashoda

Prihod se priznaje u bilansu uspjeha kad dođe do povećanja budućih ekonomskih koristi vezanih za povećanje imovine ili smanjenje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. To znači da se priznavanje prihoda odvija istovremeno sa priznavanjem povećanja imovine ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kad dođe do smanjenja budućih ekonomskih koristi vezanih za

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

smanjenje imovine ili povećanje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. To, zapravo, znači da se priznavanje rashoda odvija istovremeno sa priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja imovine.

3.3. Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekte na prezentiranje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa (ispravka vrijednosti), procjene umanjenja vrijednosti sredstava kao i rezervisanja troškova po raznim osnovama.

Korisni vijek upotrebe nekretnina i opreme i rezidualna vrijednost

Određivanje korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme i procijenjenog ostatka vrijednosti (rezidualna vrijednost) se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog vijeka upotrebe i rezidualna vrijednost se procjenjuju prilikom nove nabavke nekretnina i opreme i preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promjene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog vijeka trajanja.

Testiranje na umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo na godišnjoj osnovi sprovodi analizu i testira umanjenje vrijednosti osnovnih sredstava ukoliko postoje pokazatelji umanjenja vrijednosti. Nadoknadive vrijednosti jedinica koje generišu gotovinu su određene na osnovu proračuna vrijednosti u upotrebi. Ovi proračuni zahtijevaju upotrebu procjena zasnovanih na istorijskim podacima korigovanim za projektovane promjene tržišnih uslova.

Obezvrjeđenje potraživanja iz poslovnih odnosa, ostalih potraživanja i finansijskih sredstava

Društvo redovno pregleda starosnu strukturu potraživanja i prati prosječne rokove naplate. Obezvrjeđenje potraživanja iz poslovnih odnosa i ostalih potraživanja (ispravka vrijednosti) se zasniva na bazi očekivanih iznosa gubitaka (predviđanja) koji nastaju kao posljedica nemogućnosti naplate. Vršenje obezvrjeđivanja za sve bilne kategorije potraživanja i finansijskih sredstava je definisano u nastavku u pripadajućim računovodstvenim politikama.

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je strana u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom toku poslovanja. Društvo koristi procjene vjerovatnosti ishoda pravnih postupaka i priznaje rezervisanje za obaveze Društva koje proizilaze iz tih postupaka. Rezervisanja za obaveze Društva koje proizilaze iz pravnih postupaka priznaju se na doslednoj osnovi i procjenjuju se od slučaja do slučaja u mjeri u kojoj su informacije dostupne.

Aktuarske procjene korišćene za obračun obaveza za naknade zaposlenima

Trošak definisanih planiranih naknada se utvrđuje koristeći aktuarske procjene koje uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontnim stopama, budućim povećanjima ličnih primanja i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode navedenih planova, te procjene sadrže određene elemente nesigurnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.4. Određivanje fer vrijednosti

MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti“ postavlja okvire za odmjeravanje fer vrijednosti i principe za objelodanjivanje u vezi sa odmjeravanjem fer vrijednosti. MSFI 13 se primjenjuje kada drugi standardi zahtijevaju ili dozvoljavaju odmjeravanje po fer vrijednosti, i ne uvodi nove zahtjeve u vezi sa odmjeravanjem imovine i obaveza po fer vrijednosti.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju imovine ili platila za prenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmjeravanja.

Odmjeravanje fer vrijednosti predviđa da se utvrdi:

- konkretno sredstvo ili obavezu koja se odmjerava,
- za nefinansijsko sredstvo, najveću i najbolju upotrebu sredstva i da li se sredstvo koristi u kombinaciji sa drugim sredstvom ili samostalno,
- tržište na kome se obavlja redovna transakcija sredstava ili obaveza, i
- odgovarajuća tehnika procjenjivanja koja se koristi za odmjeravanje fer vrijednosti.

Društvo za odgovarajuću primjenu MSFI 13 u određenim situacijama može angažovati eksterne saradnike. Društvo objelodanjuje informacije u finansijskim izvještajima koje pomažu korisnicima tih finansijskih izvještaja da ocijene sredstva i obaveze odmjerene po fer vrijednosti nakon početnog priznavanja, tehnike procjene i inpute koji se primjenjuju za odmjeravanje.

3.5. Nematerijalna imovina

Ova bilansna pozicija obuhvata prezentaciju računa o evidenciji imovine koja se fizički ne može kvantificirati.

Pozicija nematerijalne imovine može biti priznata, u slučaju kada ispunjava uslove propisane MRS 38- Nematerijalna imovina.

Korisni vijek ove imovine duži je od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća je od 300€ bez PDV-a.

Ukoliko nematerijalna imovina ne ispunjava ove uslove priznaje se kao teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Amortizacija nematerijalne imovine vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu, i to proporcionalnom metodom za sredstva sa ograničenim vijekom trajanja. Za nematerijalnu imovinu sa neograničenim vijekom trajanja amortizacija se ne obračunava.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po modelu revalorizacije iz MRS 38- Nematerijalna imovina, odnosno po "fer" vrijednosti na dan ponovne procjene nematerijalnog ulaganja, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke zbog obezvređenja.

Prilikom ponovne procjene, utvrđuje se "fer" vrijednost u skladu sa tržišnom vrijednošću.

Procjenu "fer" vrijednosti nematerijalne imovine vrši komisija za procjenu, koju imenuje Izvršni direktor. Ukoliko Društvo nema zaposleno stručno lice za procjenu, angažuje se ovlašćeni procjenjivač.

Revalorizacija se vrši u skladu sa smjernicama MRS 16 i onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila procjenom na dan bilansa stanja.

Prilikom revalorizacije nematerijalne imovine, revalorizuju se sva nematerijalna imovina koja pripada istoj grupi.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva.

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalne imovine čini nabavna vrijednost, odnosno "fer" vrijednost umanjena za rezidualnu vrijednost. Procjena rezidualne vrijednosti vrši se na dan svake revalorizacije sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalnu imovinu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna sredstvo, tj ako je vijek trajanja duži od jedne godine i ako je vrijednost naknadnog izdatka veća od 10% od sadašnje knjigovodstvene vrijednosti nematerijalne imovine. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u period u kome je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalne imovine koriguje se nabavna vrijednost.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Ovu bilansnu poziciju čine računi na kojima se evidentiraju nekretnine, postrojenja i oprema, koji se priznaju se i podliježu amortizaciji, i ispunjavaju uslove propisane MRS 16-Nekretnine postrojenja i oprema i kod kojih je koristan vijek upotrebe duži od jedne godine, a pojedinačna vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme je veća od 300 € bez PDV-a. Po sopstvenoj procjeni Društvo može u okviru ove bilansne pozicije evidentirati i postrojenja i opremu čija je pojedinačna vrijednost niža od 300 EUR bez PDV-a.

Ukoliko sredstvo ne ispunjava ove uslove, priznaje se na teret rashoda u kome je nastao.

Pojedinačna stvar, nekretnina, postrojenje i oprema priznaju se kao sredstvo kada je vjerovatno da će od njegovog korišćenja Društvo ostvariti ekonomsku korist i ako se nabavna vrijednost ili cijena koštanja može pouzdano izmjeriti.

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznanje kao osnovno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti.

Kod inicijalnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme obuhvataju se troškovi demontiranja, uklanjanja i restauracije.

U nabavnu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu MRS 23-Troškovi pozajmljivanja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog metoda.

Svake godine će se preispitivati koristan vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i stopa amortizacije. Preispitivanje će vršiti posebna komisija koju imenuje Izvršni direktor.

Stopa amortizacije se može usklađivati ukoliko se procijeni da vijek korišćenja sredstva može biti kraći ili duži.

Za računovodstvene svrhe se primjenjuju sledeće stope amortizacije po grupama osnovnih sredstava, kako slijedi:

Grupa osnovnih sredstva	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti	1,67-33,33
Aerodromska sredstva	4,00-33,00
Namještaj i kancelarijska oprema	4,55-50,00
Računarska oprema	10,00-33,00
Vozila	6,25-25,00
Ostala oprema	4,00-50,00

Raspon navedenih stopa amortizacije obuhvata stope amortizacije koje se primjenjuju na nabavnu vrijednost novonabavljenih osnovnih sredstava kao i stope amortizacije utvrđene preračunom na preostali vijek trajanja osnovnih sredstava tamo gdje je primjenjen model revalorizacije-naknadne procjene vrijednosti.

Obračun računovodstvene amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme vrši se od početka narednog mjeseca, u odnosu na mjesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu, primjenom predviđenih stopa amortizacije na nabavnu vrijednost.

Osnovica za obračun nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost, odnosno "fer" vrijednost

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

umanjena za rezidualnu vrijednost. Rezidualna vrijednost se procjenjuje prema vrijednostima na dan nabavke.

Naknadni troškovi, troškovi zamjene djelova postrojenja i opreme, troškovi značajnih adaptacija građevinskih objekata, remonta, generalnih popravki i slično priznaju se kao povećanje nabavne vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi, čiji je vijek trajanja duži od godinu dana, ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti i ako je vrijednost naknadnog izdatka značajna u odnosu na sadašnju knjigovodstvenu vrijednost konkretnog osnovnog sredstva. Procjenu značajnosti naknadnog izdatka za nekretnine Društvo vrši za svaki konkretni izdatak, dok za opremu i postrojenja značajnim izdatkom se smatra iznos veći od 10% sadašnje knjigovodstvene vrijednosti konkretnog osnovnog sredstva. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kome je nastao.

Sredstva izgradjena u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja koja ne može biti veća od tržišne cijene takvog sredstva.

Za sve nekretnine, postrojenja i opremu za koje postoje ograničenja vlasništva Društvo vrši objelodanjivanja postojanja i iznose ograničenja vlasništva nad nekretninama, postrojenjima i opremi, u skladu sa paragrafom 74a) MRS 16. Takođe, Društvo vrši objelodanjivanja nekretnina, postrojenja i opreme koji su eventualno založeni kao garancija za obaveze.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije, odnosno "fer" vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke obezvređenja.

Revalorizacija sredstava vrši se onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje znatno od vrijednosti koja bi se utvrdila procjenom na dan bilansa stanja.

Znatnim odstupanjem iskazane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme od vrijednosti koja bi se utvrdila ponovnom procjenom smatra se odstupanje koje je veće od 7%.

Procjenu "fer" vrijednosti sredstava nekretnina vrši ovlašćeni procjenjivač, dok procjenu "fer" vrijednosti postrojenja i opreme vrši stručna komisija za procjenu koju imenuje Izvršni direktor. Ukoliko društvo nema zaposlenih stručnih lica za procjenu, angažuje se ovlašćeni procjenjivač.

Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sva sredstva koja pripadaju istoj grupi.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva, u skladu sa MRS 16.

3.7. Obezvrjeđivanje imovine

Cilj MRS 36 „Obezvrjeđivanje imovine“ je da propiše postupke koje Društvo primjenjuje da obezbijedi realnu procjenu vrijednosti imovine i utvrdi eventualno smanjenje vrijednosti imovine. Smjernice MRS 36 Društvo primjenjuje na sledeće oblike imovine: nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema. Na dan izvještavanja Društvo na osnovu postojanja indicija za umanjenje vrijednosti sredstava/imovine pokreće proceduru za procjenjivanje nadoknadive vrijednosti tih sredstava i u određenim situacijama po tom osnovu može angažovati eksterna stručna lica. Pokazatelji koji upućuju na potencijalno umanjenje vrijednosti nekog sredstva su:

- znatno smanjenje tržišne vrijednosti osnovnih sredstava tokom perioda, iznad očekivanja,
- značajnije promjene tehnoloških, tržišnih, ekonomskih ili zakonskih uslova poslovanja,
- postojanje dokaza zastarelosti ili fizičke oštećenosti osnovnog sredstva,
- znatne promjene u obimu ili načinu upotrebe osnovnog sredstva tokom perioda ili u bliskoj budućnosti (prestanak poslovanja, privremeno otuđenje sredstva i slično),
- postojanje dokaza da su ekonomski efekti osnovnog sredstva lošiji od očekivanih.

Postojanje navedenih pokazatelja ujedno je i indikator da treba provjeriti preostali korisni vijek trajanja/upotrebe i ostatak vrijednosti (rezidualna vrijednost) osnovnog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Sredstva sa neograničenim korisnim vijekom upotrebe ne podliježu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrijednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podliježu amortizaciji provjera da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se kada događaji ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti.

Nadoknadiva vrijednost je veća vrijednost između neto prodajne vrijednosti i vrijednosti sredstava u upotrebi. Za svrhu procjene umanjenja vrijednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Knjigovodstvena vrijednost se svodi na nadoknadivu vrijednost, a razlika se priznaje kao trošak (gubitak zbog umanjenja vrijednosti) u bilansu uspjeha.

3.8. Dugoročna potraživanja

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentiraju se računi o evidenciji potraživanja Društva od trećih lica sa rokom dospjeća dužim od jedne godine.

U Napomenama uz finansijske iskaze uprava treba strukturalno da objavi informacije o dugoročnim potraživanjima na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i konačno stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

Dugoročna potraživanja se inicijalno prezentiraju po nominalnoj vrijednosti (cijeni transakcije).

Ova bilansna pozicija se priznaje, klasifikuje, vrednuje i prezentira u skladu sa smjericama MSFI 9.

3.9. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru ove bilansne pozicije evidentiraju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica, kao i dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjericama MSFI 9.

3.10. Zalihe

Zalihe su sredstva koja se troše prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju zalihe raznih vrsta materijala, rezervnih djelova, auto guma, alata, inventara, robe, zaštitine, službene i radne odjeće u skladu sa MRS 2. Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja uključuje fakturu vrijednost dobavljača, transportne i zavisne troškove nabavke koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stvari oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Popis zaliha materijala po nabavnoj vrijednosti vrši posebna komisija imenovana od strane Izvršnog direktora.

Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovoraju standardima se obezvrjeđuju i/ili se otpisuju.

U napomenama uz finansijske iskaze treba se objaviti struktura i ostale relevantne informacije o zalihama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i krajnje stanje na dan sastavljanja bilansa stanja.

3.11. Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja dužnika za prodane proizvode i izvršene usluge, potraživanja za date avanse dobavljačima, potraživanja za prodatu robu i materijal, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija po specifičnim odnosima, potraživanja za kamate i dividende, sumnjiva potraživanja kao i ostala potraživanja koja nijesu naprijed pobrojana.

Potraživanja od kupaca mjere se inicijalno po vrijednosti originalne fakture (cijene transakcije).

Kratkoročna potraživanja se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjericama MSFI 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti kratkoročnih potraživanja na teret rashoda perioda preko računa Ispravke vrijednosti vrši se u iznosu od 100% za sva kratkoročna potraživanja koja su na dan izvještavanja starija od 365 dana od roka dospjeća. Društvo, za kratkoročna potraživanja koja na dan izvještavanja nisu starija od 365 dana od roka dospjeća, primjenjuje smjernice definisane odeljkom Finansijski instrumenti. Za potraživanja od državnih organa po specifičnim odnosima Društvo u određenim opravdanim situacijama može primjeniti drugačiji model ispravke vrijednosti uz dokumentovanje razloga primjene tog modela. Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja, na predlog Komisije za popis potraživanja i obaveza donosi Odbor direktora. Otpis se vrši na 31. decembar, odnosno na kraju izvještajnog perioda.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda vrši se pod uslovom da u prethodnom periodu nije izvršen indirektan otpis i primjenjuje se samo u izuzetnim situacijama ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana i pod uslovom da je potraživanje prethodno bilo uključeno u prihode Društva. Direktnim otpisom potraživanje se briše iz knjigovodstvene evidencije. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, na predlog Komisije za popis potraživanja i obaveza donosi Odbor direktora. Otpis se vrši na 31. decembar., odnosno na kraju izvještajnog perioda.

Evidencija ispravke vrijednosti potraživanja se vodi analitički, što se detaljno definiše u napomenama uz finansijske iskaze Društva.

Ranije ispravljena kratkoročna potraživanja će biti brisana iz knjigovodstvene evidencije u godini kada bude potpuno izvjesno da potraživanje ne može biti naplaćeno (Društvo nije uspjelo da sudskim putem izvrši njihovu naplatu, u slučaju likvidacije kupca i u drugim opravdanim situacijama).

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju date kredite/zajmove, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća, odnosno prodaje do godinu dana.

Kratkoročna finansijski plasmani se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjericama MSFI 9.

3.12. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Ove bilansne pozicije prezentiraju sredstva na žiro računima kod banaka i drugih finansijskih institucija, sredstva u blagajnama i druga sredstva koja imaju tretman gotovine i govinskih ekvivalenata.

U napomenama uz finansijske iskaze Društva treba da se objavi sadržaj i ostale bitne informacije o gotovini.

3.13. Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja

Ovu bilansnu poziciju čine unaprijed plaćeni, odnosno fakturisani troškovi narednog perioda, zarađeni prihodi za koje nisu izdate fakture i ostala vremenska razgraničenja.

Pasivna vremenska razgraničenja

Ovu bilansnu poziciju čine unaprijed naplaćeni prihodi i troškovi tekućeg perioda za koje nije primljena isprava ili kad obaveza plaćanja nastaje u budućem periodu.

U napomenama uz finansijske iskaze Društva treba da se objavi sadržaj i ostale bitne informacije o ovim bilansnim pozicijama.

3.14. Osnovni kapital

Na ovoj bilansnoj poziciji se evidentiraju podaci o kapitalu Društva.

Društvo je 100% vlasništvo Vlade Crne Gore sa kapitalom od 10.150 akcija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.15. Revalorizacione rezerve

Na ovoj bilansnoj poziciji prezentuju se računi Društva o efektima revalorizacije pojedinih oblika imovine.

Revalorizacione rezerve imaju karakter nedistributivnog kapitala a formiraju se kao povećanje fer vrijednosti na dan bilansiranja u proceduri koju predviđaju MRS/MSFI i zakonske odredbe.

Ako se knjigovodstvena vrijednost sredstva poveća kao rezultat revalorizacije, to se povećanje priznaje u ukupnom ostalom rezultatu i akumulira u kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Povećanje se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha, u iznosu u kom poništava revalorizaciono umanjenje iste imovine, prethodno priznate kao rashod u bilansu uspjeha.

Ako se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, to smanjenje se priznaje kao rashod u ukupnom ostalom rezultatu, do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnose na tu imovinu. Smanjenje priznato u ukupnom ostalom rezultatu smanjuje iznos akumuliran u kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve. Ukoliko sredstvo nije imalo revalorizacione rezerve onda se smanjenje direktno priznaje u rashodima perioda.

Revalorizacione rezerve uključene u kapital se mogu prenositi direktno u neraspoređenu dobit, kada se te rezerve realizuju. Rezerva se može realizovati prilikom rashodovanja ili otuđenja imovine.

Neke rezerve se mogu realizovati dok Društvo koristi imovinu. U tom slučaju ostvareni iznos rezerve je razlika između amortizacije, obračunate na osnovu revalorizovane knjigovodstvene vrijednosti imovine, i amortizacije koja bi se priznala na osnovu istorijskog troška imovine. Prenos iz revalorizovanih rezervi u neraspoređenu dobit ne vrši se kroz bilans uspjeha. Potrebno je obezbijediti analitiku revalorizacionih rezervi po konkretnim sredstvima.

U napomenama uz finansijske izvještaje Društva treba objaviti sadržaj i ostale bitne informacije o revalorizacionim rezervama na početku perioda, promet u izvještajnom periodu i krajnje stanje na dan sastavljanja bilansa.

3.16. Neraspoređeni dobitak (gubitak)

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvataju se računi na kojima se evidentiraju neraspoređeni dobitak ranijih godina i tekuće godine, umanjnjen za pokrivanje eventualnih gubitaka iz ranijih godina ili tekuće godine, obaveza za dividende i ostalih oblika nedistributivnog kapitala (rezervi) i obaveze za poreze iz dobitka.

Akumulirani dobitak je segment kapitala kompanije i koristi se shodno odlukama Osnivača.

3.17. Obaveze

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužim od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja. Društvo vrši potrebna objelodanjivanja po ovom osnovu.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijevaju za plaćanje u kraćem periodu od godinu dana sastavljanja finansijskih izvještaja, iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti (cijeni transakcije).

Ove bilansne pozicije se priznaju, klasifikuju, vrednuju i prezentiraju u skladu sa smjernicama MSFI 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.18. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanja se priznaju u skladu sa MRS 37 kada:

- društvo ima obavezu koja je nastala kao rezultat prošlog događaja
- je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomsku korist biti potreban za izmirenje obaveza, i
- iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nisu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Rezervisanja obuhvataju rezervisanja za jubilame nagrade, otpremnine, sudske sporove, zadržane depozite i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza, nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomsku korist, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti.

Rezervisanja se vrše po osnovu zakonskih propisa, na osnovu iskustva, za očekivane rizike, odnosno za buduće troškove, plate i osiguranje radnika, očekivani gubitak nekog spora i slično.

Rezervisanje za sudske sporove se vrši na osnovu izvještaja pravne službe Društva (uključujući i eventualno eksterno angažovane advokate) koji obavezno sadrži sledeće elemente: pregled svih sudskih ili drugih sporova/postupaka u kojima se Društvo pojavljuje kao tuženi, osnov i opredijeljenu (procijenjenu) vrijednost spora za svaki pojedinačni spor/postupak, procjenu očekivanog ishoda spora u zavisnosti od faze u kojoj se nalazi spor i da li Društvo očekuje ili ne odliv finansijskih sredstva po osnovu spora i u kojem % ili iznosu).

Vrijednost rezervisanja se preispituje na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju trenutnu procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavlja ekonomsku korist biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Potencijalna imovina predstavlja moguću imovinu koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva. Društvo vrši potrebna objelodanjivanja po ovom osnovu.

3.19. Lizing

MSFI 16 „Lizing“ uspostavlja principe za priznavanje, vrednovanje, prezentovanje i objelodanjivanje lizinga. Lizing je ugovor ili dio ugovora kojim se prenosi pravo korišćenja imovine (utvrđene imovine) u dogovorenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Društvo je usvojilo MSFI 16 koristeći modificiranu retrospektivnu metodu donošenja.

Na datum početka lizinga, korisnik lizinga priznaje obavezu plaćanja lizinga (odnosno obavezu za lizing) i sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja osnovnog sredstva tokom perioda trajanja lizinga (odnosno sredstvo s pravom korišćenja).

Od korisnika lizinga zahtijeva se da zasebno priznaju troškove kamate za obavezu za lizing i troškove amortizacije za sredstvo s pravom korišćenja.

Od korisnika lizinga takođe se zahtijeva da ponovo vrednuju obavezu za lizing po nastupanju određenih slučajeva (npr. kod promjene u periodu lizinga, promjene u budućim plaćanjima za lizing koja nastane zbog promjene u indeksu ili stopi koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Korisnik lizinga generalno priznaje ponovo vrednovani iznos obaveze za lizing kao korekciju sredstva s pravom korišćenja.

3.20. Odloženi porezi

Ova bilansna pozicija obuhvata račune za odložene poreze kao razlike oporezivanja privremenih oporezivih razlika u računovodstvenom i poreskom obračunu, u skladu sa MRS 12 "Porezi na dobitak". U aktivni ova pozicija ima karakter sredstva što znači više plaćenih poreza u odnosu na računovodstveni regulatorni okvir. Ova razlika više plaćenih poreza se može kompenzirati u narednim periodima kada će iznos plaćenih poreza biti manji. U pasivi prezentirana ova obaveza ima karakter obaveze. Ova obaveza se može kompenzirati u

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

narednim periodima kada će iznos plaćenih poreza biti veći od tada utvrđenih na osnovu računovodstvenog regulatnog okvira. Konačan rezultat je neutralan, odnosno odloženi porezi sredstvo i odloženi porezi obaveza se podudaraju na kraju vijeka korišćenja sredstava Društva.

U napomenama uz finansijske iskaze Društva treba objelodaniti sve relevantne informacije o ovim bilansnim pozicijama, na početku, u toku i na kraju izvještajnog perioda.

3.21. Obaveze za poreze

Na ovoj bilansnoj poziciji evidentiraju se obaveze za porez na dobit, porez na dodatu vrijednost, poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada, porez na promet nepokretnosti, razne takse, carine i sve ostale obaveze koje imaju fiskalni karakter.

Obračun poreza vrši se primjenom važećih zakona u Crnoj Gori, koji definišu stope i datume dospijanja, kao i načine evidentiranja kroz izvještaje.

3.22. Poslovni prihodi

Društvo priznaje prihode u iznosima koji odražavaju naknade za koje očekuje da ih ima pravo ostvariti u zamjenu za obećanu/prodatu robu ili pružene usluge klijentima.

Prihodi nastaju tokom redovnog poslovanja Društva.

Model od pet koraka, u skladu sa MSFI 15, koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora sa korisnicima je:

Korak 1: Identifikovanje ugovora sa klijentom,

Korak 2: Identifikovanje obaveza izvršenja u ugovoru,

Korak 3: Određivanje cijene transakcije,

Korak 4: Raspoređivanje cijene transakcije na obaveze izvršenja u ugovoru,

Korak 5: Priznavanje prihoda kada (ili ako) Društvo ispunjava obavezu izvršenja.

Na računima prihoda evidentiraju se prihodi od prodaje usluga, robe, materijala, proizvoda na domaćem i inostranom tržištu, u toku redovnog poslovanja, umanjene za popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihod se evidentira po načelu fakturisanje realizacije i priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije. Aerodromi najznačajnije prihode/sredstva stižu iz:

- Landing (slijetanje i polijetanje aviona)
- Lighting-osvjetljenje
- Parking aviona
- CIP i CIR (centralizovana infrastruktura)
- Čekanje leta na zahtjev
- Putničkog servisa po odlazećem putniku
- Taksi-transferni putnici
- RHC-tehnički prihvat
- THC-putnički i operativni prihvat
- Naknade za bezbjednost po odlazećem putniku (pregled putnika, ručnog i predatog prtljaga)
- Naknada za putnike sa posebnim potrebama
- Ostali poslovni prihodi

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali i ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće gubitke.

3.23. Poslovni rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti poslovanja Društva i uključuju rashode direktnog materijala/robe i usluga, troškove zaposlenih, troškovi održavanja imovine i druge poslovne rashode koji su nastali nezavisno od vremena plaćanja.

Gubici predstavljaju stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, a i ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti poslovanja. Gubici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće dobitke.

3.24. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode/rashode od kamata po raznim osnovama, kursnih razlika (pozitivnih i negativnih) i druge finansijske prihode i rashode.

3.25. Troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23-Troškovi pozajmljivanja, priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali, osim u mjeni u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno propisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za upotrebu), kapitalizuje se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva.

Troškovi pozajmljivanja nastali prije i poslije perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.26. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Društvo vrši prilagođavanje i objelodanivanje godišnjeg finansijskog iskaza događajima koji nastaju u periodu od datuma Bilansa stanja do datuma odobravanja objelodanjenog finansijskog iskaza (najkasnije 31.03. prema Zakonu o računovodstvu), u skladu sa MRS 10-Događaji posle datuma bilansa stanja.

Događaji nakon bilansa stanja se odnose na:

- Korektivne događaje posle datuma bilansa stanja kao što su: pravosnažne sudske odluke kojima se potvrđuje obaveza ili potraživanje, obavještenje o promjeni vrijednosti imovine odnosno stečaja kupca, otkrivanje grešaka koje ukazuju na to da su finansijski izvještaji netačni,
- Nekorektivne događaje posle datuma bilansa stanja, koji se samo obrazlažu u napomenama uz finansijske izvještaje, a efekti se evidentiraju u poslovnim knjigama godine u kojoj su i nastali.

3.27. Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanivanje državne pomoći

Državna davanja su mjere preduzete od strane države, sa namjerom pružanja ekonomske koristi. Državna davanja predstavljaju: subvencije, premije, regresii i dotacije. Džava se odnosi na vladu, državne agencije i slična tijela bilo da su lokalna, nacionalna ili internacionalna.

Prema vrsti državnih davanja u skladu sa MRS 20- Državna davanja, državna davanja mogu biti:

- Povezana sa sredstvima kao što su davanja pomoći u određenoj opremi ili drugim sredstvima
- Povezana sa prihodima kao što su učešće u izmirenju nastalih obaveza u toku vršenja djelatnosti.

Davanja povezana sa sredstvima koja se amortizuju, priznaju se kao prihod u periodima i srazmjeri u kojoj se obračunava amortizacija tih sredstava ili u visini troška u periodima u kojima su nastali troškovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.28. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko nerasporedene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, u skladu sa MRS 8- Računovodstvene politike, primjene računovodstvenih procjena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 0,5% ukupnih prihoda.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

U slučaju ispravke finansijskih izvještaja Društva, na osnovu nalaza eksternog revizora, potrebno je uraditi reviziju usaglašenosti, sa korigovanim greškama u pozicijama bilansa. Revizija usaglašenosti predstavlja poseban izvještaj eksternog revizora.

3.29. Transakcije sa povezanim licima

Društvo primjenjuje smjernice MRS 24 vezano za objelodanjivanje materijalno značajnih transakcija obavljenih sa povezanim licima uključujući i ključno rukovodeće osoblje.

3.30. Upravljanje finansijskim rizicima

Rizici predstavljaju vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Efikasna kontrola rizika iz poslovanja se obavlja kroz planiranje, organizaciju, koordinaciju, implementaciju i nadzor poslova Društva.

MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja“ zahtijeva objelodanjivanje računovodstvenih politika, odnosno metoda procjene u vezi sa finansijskim instrumentima, kao i objelodanjivanje informacija o prirodi i stepenu rizika koji potiču od finansijskih instrumenata (prvenstveno se odnose na tržišni rizik, rizik likvidnosti i kreditni rizik).

Za finansijske instrumente prezentovane u bilansu stanja vrši se objelodanjivanje:

- kategorije finansijskih sredstava i obaveza,
- finansijska sredstva i finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrijednosti, čija usklađivanja fer vrijednosti se vrše kroz bilans uspjeha,
- informacije o reklasifikaciji finansijskih instrumenata,
- rezervisanja za gubitke,
- prestanak priznavanja, i
- složene finansijske instrumente.

Poslovne aktivnosti Društva izlažu Društvo različitim finansijskim rizicima, uključujući tržišni rizik, rizik likvidnosti i kreditni rizik. Tržišni rizik predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat usled promjena na tržištu poslovanja. Kreditni rizik se odnosi na gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite kod banaka/finansijskih institucija i kreditnu izloženost prema korisnicima. Kreditni rizik predstavlja rizik da će jedna ugovorna strana izazvati finansijski gubitak drugoj, jer neće uspjeti da ispuní svoje obaveze. Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da ispunjava svoje obaveze u rokovima dospijea.

Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente niti bilo koje druge instrumente obezbjeđenja od ovih rizika.

Društvo u Napomenama uz finansijske iskaze i Izvještaju menadžmenta vrši potrebna objelodanjivanja a u skladu sa smjericama odredbi Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru vrši procjenu rizika i upravlja rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Finansijska sredstva i obaveze:

	2024	2023
Finansijska sredstva - dugoročna	56,729	70,077
Dugoročni finansijski plasmani	56,729	70,077
Finansijska sredstva - kratkoročna	48,050,325	34,250,737
Potraživanja od kupaca	4,046,147	3,739,453
Ostala potraživanja	3,001,110	3,001,751
Kratkoročni finansijski plasmani	20,012,148	2,012,683
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20,990,920	25,496,850
	48,107,054	34,320,814
Finansijske obaveze - dugoročne	366,667	1,066,667
Dugoročni krediti od banaka	366,667	1,066,667
Finansijske obaveze - kratkoročne	9,518,145	7,627,566
Kratkoročni krediti od banaka	700,000	800,000
Obaveze iz poslovanja (bez avansa i depozita)	453,859	629,636
Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja	8,364,286	6,197,930
	9,884,812	8,694,233

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

4. Nematerijalna ulaganja

Nabavna/revalorizovana vrijednost	Pravo službenosti	Nematerijalna imovina	U pripremi	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	18,240	190,276	11,895	220,411
Povećanje nabavke	-	5,172	7,585	12,757
Prenos sa pripreme	-	9,750	(9,750)	-
Rashod / manjak	-	(206)	-	(206)
Stanje na 31.12.2023	18,240	204,992	9,730	232,962
Povećanje nabavke	-	38,770	-	38,770
Prenos sa pripreme	-	6,860	(6,860)	-
Rashod / manjak	-	-	-	-
Stanje na 31.12.2024	18,240	250,622	2,870	271,732

Ispravka vrijednosti	Pravo službenosti	Nematerijalna imovina	U pripremi	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	-	27,791	-	27,791
Amortizacija	-	33,769	-	33,769
Rashod / manjak	-	(59)	-	(59)
Stanje na 31.12.2023.	-	61,501	-	61,501
Amortizacija	-	34,480	-	34,480
Rashod / manjak	-	-	-	-
Stanje na 31.12.2024.	-	95,981	-	95,981

Neotpisana (sadašnja) vrijednost	Pravo službenosti	Nematerijalna imovina	Nematerijalna ulag.u pripremi	Ukupno
01.01.2023.	18,240	162,485	11,895	192,620
31.12.2023.	18,240	143,491	9,730	171,461
31.12.2024.	18,240	154,641	2,870	175,751

Nematerijalna ulaganja čini pravo za zasnivanje stvarne službenosti na neodređeno vrijeme vezano za postavljanja kablova na relaciji od trafostanice TS 110/10 kV Podgorica 5 do trafostanice TS 10/0,4 kV Aerodrom i to u iznosu od 18.240 Eur (trajno obezbjeđenje nesmetanog pristupa i izvođenja radova na predmetnim nepokretnostima radi polaganja, održavanja, ispitivanja, sanacije i svih drugih neophodnih radova na kablovskim vodovima).

Nematerijalna imovina u iznosu od 154.641 Eur odnosi se na različite vrste softvera i to :softver za video nadzor, softver za kontrolu pristupa, softver za FIDS, softver za evidenciju radnog vremena, softver za integrisani nadzorni sistem,softver za umrežavanje bezbjedonosne opreme , office paketi i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

5. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nabavna/ revalorizovana vrijednost	Zemljište	Zemljište operativni lizing	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Dati avansi za osnovna sredstva	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	62,599,388	906,160	52,218,575	7,536,576	13,700	596,888	23,800	123,895,087
Povećanje nabavke	-	-	133,665	1,452,503	-	289,025	30,196	1,945,389
Prenos sa pripreme/investicije u toku	-	-	143,228	52,972	-	(196,200)	-	-
Zatvaranje iz avansa	-	-	-	-	-	-	(53,996)	(53,996)
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(1,200)	(31,550)	-	-	-	(32,750)
Stanje na 31.12.2023.	62,599,388	906,160	52,494,268	9,050,501	13,700	689,713	-	125,753,730
Povećanje nabavke	-	-	55,778	1,731,094	-	64,123	39,925	1,890,920
Prenos sa pripreme/investicije u toku	-	-	-	169,458	-	(169,458)	-	-
Preknjižavanje u okviru klase 0	-	-	(880)	880	-	-	-	-
Zatvaranje iz avansa	-	-	-	-	-	-	(33,051)	(33,051)
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(1,796)	(31,966)	-	-	-	(33,762)
Stanje na 31.12.2024.	62,599,388	906,160	52,547,370	10,919,967	13,700	584,378	6,874	127,577,837

Ispravka vrijednosti	Zemljište	Zemljište operativni lizing	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Dati avansi za osnovna sredstva	Ukupno
Stanje na 01.01.2023.	-	18,225	1,180,690	717,016	-	-	-	1,915,931
Amortizacija	-	18,225	1,183,732	777,568	-	-	-	1,979,515
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(300)	(11,071)	-	-	-	(11,371)
Stanje na 31.12.2023.	-	36,450	2,364,122	1,483,503	-	-	-	3,884,075
Amortizacija	-	18,225	1,199,873	876,372	-	-	-	2,094,470
Preknjižavanje u okviru klase 0	-	-	(220)	220	-	-	-	-
Smanjenje-rashod,manjak	-	-	(539)	(14,961)	-	-	-	(15,500)
Stanje na 31.12.2024.	-	54,675	3,563,236	2,345,134	-	-	-	5,963,045

Neotpisana (sadašnja) vrijednost	Zemljište	Zemljište operativni lizing	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala oprema	Investicije u toku	Dati avansi za osnovna sredstva	Ukupno
01.01.2023.	62,599,388	887,935	51,037,885	6,819,560	13,700	596,888	23,800	121,979,156
31.12.2023.	62,599,388	869,710	50,130,146	7,566,998	13,700	669,713	-	121,869,655
31.12.2024.	62,599,388	851,485	48,984,134	8,574,833	13,700	584,378	6,874	121,614,792

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Osnovna sredstva čine: zemljište, građevinski objekti (upravne zgrade, putnički terminali, sortirnice, vatrogasnice, trafostanice, poletno sletne staze, platforme, pristupni putevi, parkinzi), aerodromska sredstva (stepenice, elevatori, vozilo za vuču aviona, ambulif, ambulatna vozila, vatrogasna vozila, utovarivači, vozila za servis toaleta, vozila za snabdijevanje aviona vodom, viljuškari, traktori, agregati, starteri, kočica za prtljag, ručna kočica, rendgeni), kancelarijska oprema, računari i ostala materijalna imovina koja se koristi za trajno obavljanje djelatnosti.

Zemljište se u listovima nepokretnosti vode kao svojina Države Crne Gore, sa pravom upravljanja datim Društvu. Objekat „POD LJUBOVIĆ“, kao i veći dio objekata na aerodromu Tivat je u svojini Društva, dok se ostatak građevinskih objekata vodi kao svojina Države Crne Gore, sa pravom upravljanja datim Društvu.

U Statutu Društva koji je donijet prilikom transformacije iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, objavljanom u Službenom listu Crne Gore br 39 od 07.08.2013.godine, ističe se da se radi o jednočlanom akcionarskom društvu i da Vlada Crne Gore kao jedini osnivač i vlasnik odgovara do visine uloga unijetog u Društvo. U članu 12 ovog Statuta piše da osnivač u Društvo unosi akcijski kapital u iznosu od 101.500.000 Eur i da taj kapital čini 10.150.000 običnih akcija nominalne vrijednosti 10 eura, što čini 100% vrijednosti kapitala Društva. Ovaj Statut je donijet u svrhu transformacije Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, a jedna od pretpostavki za transformaciju je bila utvrđivanje (procjena) vrijednosti kapitala JP „Aerodromi Crne Gore“.

Građevinski objekti i zemljište su se nalazili u poslovnim knjigama Društva i kada je rađena procijena kapitala za potrebe transformacije iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo (procijena rađena na 31.10.2012.godine). Iz osnovnog kapitala je bila pokrivena cjelokupna dugoročna imovina i dio kratkoročne imovine tako da su građevinski objekti i zemljište bili dio uloga Vlade Crne Gore u Društvo.

Ugovorom o regulisanju međusobnih prava i obaveza zaključenim između „JAT“ Beograd i JP „Aerodromi Crne Gore“ broj 0169/1 od 14.03.2003. godine, JP „Aerodromi Crne Gore“ preuzeli su nepokretnosti, sa pravom korišćenja, koje obuhvataju Aerodrome Podgoricu i Tivat sa svim poslovnim objektima i prostorijama. Vrijednost imovine utvrđene ugovorom iznosila je 10 miliona dolara od kojih je 5 miliona dolara isplatilo JP „Aerodromi Crne Gore“ putem kompenzacije sa „JAT“ Beograd.

Društvo je iz kredita, koje uredno otplaćuje, izgradilo terminalnu zgradu sa sortirnicom, vatrogasnicu, parking i pristupni put, zatim izgradilo i rekonstruisalo manevarske površine, trafostanicu, vodovod i kanalizaciju u Podgorici, dok je u Tivtu uradilo rekonstrukciju stare terminalne zgrade.

U 2019. godini na Aerodromu Tivat izgrađen je i novi terminal iz sopstvenih sredstva.

U poslovnim knjigama Društva nalazi se zemljište koje je upisano u Listu nepokretnosti br. 4, KO Privredna zona, Uprava za nekretnine Kotor, površine 19.773 m², a koje se u listu nepokretnosti i dalje vodi na „JAT“ Beograd (pravni nasljednik „JAT“ Beograd je „Air Serbia“ Beograd). Na predmetnoj imovini nalazi se instaliran sistem svijetala za vizuelan pristup aerodromu Tivat koji nesporno predstavlja pripadajuću površinu samog aerodroma. Ugovorom o regulisanju međusobnih prava i obaveza zaključenim između „JAT“ Beograd i JP „Aerodromi Crne Gore“ broj 0169/1 od 14.03.2003. godine, kojim je imovina do tada bila u vlasništvu „JAT“ Beograd prešla u vlasništvo JP „Aerodromi Crne Gore“, previdom je izostavljena predmetna imovina, tj. ostala je da se vodi u listu nepokretnosti na nosioca prava „JAT“ Beograd kao korišćenje 1/1. Zbog te činjenice, Društvo je tokom 2024. godine preduzelo niz aktivnosti kako bi ovo pitanje bilo riješeno u našu korist. Održan je sastanak sa Direktorom Uprave za nekretnine Kotor, na kojem je dogovoreno da se održi ročište sa predstavnicima „Air Serbia“ Beograd, kako bi se razjasnile sve nejasnoće u vezi spome katastarske parcele. Ročište je održano u avgustu 2024. godine na kome se nisu pojavili predstavnici „Air Serbia“ Beograd, a zamjenica Zaštitnice za imovinsko pravne odnose Crne Gore je iznijela argumentaciju u korist Društva. Nakon održanog ročišta, u novembru 2024.godine Uprava za nekretnine Kotor donijela je Rješenje kojim je odbila zahtjev Društva za upis prava vlasništva nad pomenutom katastarskom parcelom u listu nepokretnosti. Društvo je izjavilo žalbu na Rješenje Ministarstvu za uređenje prostora, kao drugostepenom organu, sa zahtjevom da ga preinači ili ukine i vrati na ponovno odlučivanje. Do dana objelodanjivanja napomena, Društvo nije dobilo odgovor nadležnog ministarstva.

U 2024. godini iznos novonabavljenih osnovnih sredstava je 1.890.920 Eur (2023. godina:1.945.389 Eur).

Veće nabavke su: oprema za saobraćaj -- 1.527 hiljada Eur (stepenice za avione, kočica za teret i prtljag, stalaže za kontejnere, agregati za avione), računarska oprema – 100 hiljada Eur, vozila 100 hiljada (vozila za platformu)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

ostala oprema i materijalna imovina -92 hiljade Eur (klupe, interaktivni dual totem, mašina za pranje površina, server za video nadzor), kancelarijska oprema -36 hiljada Eur, oprema za vodovodoprivredu -39 hiljada (generatori, agregati i pumpe), postrojenja i oprema -154 hiljada Eur (vozilo za odleđivanje aviona).

Aktiviranje i prenos osnovnih sredstava u pripremi se odnosi na stavljanje u upotrebu: vozila za odleđivanje aviona i računarske opreme.

Društvo, kao primalac lizinga, evidentiralo je sredstva sa pravom korišćenja u aktivi u iznosu od 851.486 Eur (kao i obaveze po osnovu lizinga u pasivi). Na osnovu preostalog vijeka trajanja objekata (44. godine za sortimicu i 55. godina za platformu za generalnu avijaciju) koji se nalaze na zakupljenom zemljištu i inkrementalne kamate za diskont 3,98% Društvo je izvršilo obračun sredstva sa pravom korišćenja.

6. Dugoročni finansijski plasmani

	2024	2023
Stambeni krediti dati radnicima 2006.god	34,825	45,832
Stambeni krediti dati radnicima 2008.god	21,904	24,246
	56,729	70,077

Dugoročne finansijske plasmane čine potraživanja od radnika za stambene krediti date 2006. god. i 2008.god. na period od 15 do 20 godina uz kamatnu stopu od 2% godišnje. Stambeni krediti se vraćaju mjesečno obustavama od zarada radnika i uplaćuju u fond za stambene potrebe (poseban račun otvoren kod CKB).

7. Zalihe

	2024	2023
Zalihe materijala	206,403	234,526
Rezervni djelovi	335,652	277,284
Ispravka vrijednosti rezervnih djelova	(38,118)	(39,873)
Alati i inventar	34,338	46,216
Ispravka vrijednosti alata i inventara.	(3,251)	(3,444)
Roba u magacinu	501	501
Dati avansi	9,684	52,151
	545,209	567,361

Struktura zaliha sa prometom u toku godine (bez ispravke vrijednosti):

	Materijal	Rezervni djelovi	Alati i inventar	Roba u magacinu	Dati avansi	Ukupno
Stanje 31.12.2023. godine	234,526	277,284	46,216	501	52,151	610,678
Nabavke u toku godine	452,427	251,304	88,462	-	109,930	902,123
Potrošnja u toku godine	480,550	192,937	100,340	-	152,397	926,223
Stanje 31.12.2024. godine	206,403	335,652	34,338	501	9,684	586,578

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

	Materijal	Rezervni djelovi	Alati i inventar	Roba u magacinu	Dati avansi	Ukupno
Stanje 31.12.2022. godine	176.599	240.260	46.483	501	14.162	478.005
Nabavke u toku godine	496.348	191.853	58.905	-	148.378	895.484
Potrošnja u toku godine	438.421	154.829	59.172	-	110.388	762.810
Stanje 31.12.2023. godine	234.526	277.284	46.216	501	52.152	610.679

8. Kratkoročna potraživanja

8.1. Potraživanja od kupaca

	2024	2023
Kupci u zemlji	7,620,090	7,591,335
Kupci u inostranstvu	4,909,849	4,595,686
	<u>12,529,939</u>	<u>12,187,020</u>
Ispravka vrijednosti potraživanja	(8,483,792)	(8,447,567)
	<u>4,046,147</u>	<u>3,739,453</u>

Starosna struktura potraživanja:

	2024	2023
Nedospjela potraživanja na 31.12.2024.godine	1,580,373	1,729,070
Od 1 do 3 mjeseca	838,836	1,401,739
Od 3 do 6 mjeseci	1,065,894	461,599
Od 6 do 12 mjeseci	504,649	90,648
Preko 12 mjeseci	8,539,900	8,503,964
	<u>12,529,652</u>	<u>12,187,020</u>

Promjene na ispravci vrijednosti potraživanja:

	2024	2023
Stanje na 01.01.	8,447,567	8,444,392
Ispravka vrijednosti u toku godine	19,859	4,430
Ispravka vrijednosti za očekivane gubitke	26,854	
Ukidanje ispravke u toku godine	(10,488)	(1,255)
Stanje na 31.12.	<u>8,483,792</u>	<u>8,447,567</u>

Ispravka vrijednosti potraživanja se većim dijelom odnosi na: "Montenegro Airlines" A.D.Podgorica u iznosu od 6.592.541 Eur,"JSC Transaero Airlines", Moskva u iznosu od 605.452 Eur, "Moscovia aviation", Moskva - 475.962 Eur, "Adria Airways", Ljubljana – 175.468 Eur, "Vektra aviation", Podgorica – 182.311 Eur, "Alitalia Societa Airea Italian", Rim – 93.927 Eur, "Fly Montenegro Ground handling",Podgorica -222.434 Eur.

Ispravka vrijednosti potraživanja za očekivane gubitke je rađena na bazi izračunatih procenata otpisa za grupisana potraživanja prema danima kašnjenja u plaćanjima, na bazi istorijskih podataka, a uzimajući u obzir

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

i pretpostavke budućeg poslovanja.

Tabela primenjenih procenata otpisa:

Ino kupci	Nedospjelo	od 1 do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 270 dana	od 271 do 360 dana
Stopa obezvređenja	0.3%	1.4%	11.5%	37.6%	43.6%

Kupci u zemlji	Nedospjelo	od 1 do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 270 dana	od 271 do 360 dana
Stopa obezvređenja	0.3%	1.5%	10.5%	40.8%	66.9%

8.2. Ostala potraživanja:

	2024	2023
Potraživanje od "Atlas banke" u stečaju	3,121,327	3,121,327
Ispravka vrijednosti potraživanja od Atlas banke	(121,327)	(121,327)
Potraživanje od Ministarstva finansija	9,873,633	9,873,633
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit	252,908	252,908
Ispravka potraživanja za više plaćeni porez na dobit	(252,908)	(252,908)
Potraživanje od zaposlenih	1,110	1,751
Potraživanja od Fonda zdravstva	133,850	58,977
Potraživanja od Centra za socijni rad	54,617	13,804
Potraživanje od Uprave carina	5,773	-
Potraživanj po osnovu pretplaćenih poreza		12
	13,068,982	12,948,177

U okviru ostalih potraživanja nalazi se potraživanje od Atlas banke u iznosu od 3.121.327 Eur. U momentu objave stečaja Atlas banke, u aprilu 2019. godine, Društvo je imalo na računu kod ove banke finansijska sredstva po viđenju u iznosu od 3.121.327 Eur.

Još u toku 2018. godine, ovlašćena lica u Atlas banci odbila su da prenesu iznos oročenih depozita od 3.000.000 Eur na račun Društva nakon isteka njihovog oročenja, već su to učinili nakon uvođenja privremene uprave u Banci 07.12.2018. godine. Zbog nerealizovanja naloga i nemogućnosti raspolaganja sredstvima, Društvo je pokrenulo krivičnu prijavu protiv Atlas banke. Viši sud u Podgorici donio je Rešenje Kris br. 27/19 od 25.06.2019.godine na osnovu koga su novčana sredstva Društva u iznosu od 3.000.000 Eur izdvojena i predana Centralnoj banci Crne Gore radi obezbjeđenja njihovog čuvanja.

Stav rukovodstva je da će ishod krivične prijave biti pozitivan za Društvo i da će Centralna banka Crne Gore izdvojena sredstva vratiti Društvu. Polazeći od te pretpostavke, ova novčana sredstva, čiji je iznos usaglašen prenešena su sa pozicije gotovine na računima na ostala potraživanja.

Dio dobiti za 2019.godinu od 70% tj. u iznosu od 9.873.633 Eur Društvo je prenijelo u budžet bez Odluke Odbora direktora i prethodno usvojenih finansijskih izvještaja za 2019.godinu, pa je ova transakcija tokom 2020. godine knjižena kao potraživanje od Ministarstva finansija. Na sjednici održanoj 16.januara 2025.godine Vlada Crne Gore donijela je zaključak broj.10-430/25-7282/2-24 kojim je zadužila Društvo da pokrene inicijativu za donošenje Odluke o raspodjeli dobiti za 2019.godinu u iznosu koji je srazmjeran vlasništvu države (100%)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

od iznosa dobiti koja ostaje nakon pokrića gubitka iz ranijeg perioda. Društvo je uputilo Predlog odluke o raspodjeli dobiti resornom ministarstvu u martu 2025.godine. Usvajanjem ove odluke biće riješeno pitanje navedenog potraživanja.

Potraživanje za više plaćeni porez na dobit u iznosu od 252.908 Eur-a odnosi se na potraživanje za pretplaćeni porez za 2015, 2016, 2017 i 2018.godinu koji je Društvo evidentiralo prilikom izmjene finansijskih iskaza za 2019.godinu (po Zaključku odbora direktora 001-6873 od 15.10.2021.godine). U mišljenju broj 06/2-123338/2-23 od 22.03.2023.godine, Uprava prihoda i carina osporila je navedeno potraživanje. Tokom 2022.godine, potraživanje je u cijelosti ispravljeno.

9. Kratkoročni finansijski plasmani

	2024	2023
Tekuće dospjeće stambenih kredita dati radnicima	12,147	12,683
Pozajmica "Montenegro Airlines"AD Podgorica	522,437	522,436
Ispravka vrijednosti-pozajmica "Montenegro Airlines"AD Podgorica	(522,436)	(522,436)
Oročeni depoziti Ziraat banka-ug.br.01-410-1100155.9	-	1,500,000
Oročeni depoziti Ziraat banka-ug.br.00-410-1100177.5	5,000,000	-
Oročeni depoziti Lovćen banka-ug.br.02/1-9266	-	500,000
Oročeni depoziti Lovćen banka-ug.br.02/1-8297	3,500,000	-
Oročeni depoziti Il Zapad banka-ug.br.02/1-8397	1,500,000	-
Oročeni depoziti Erste banka-ug.br.02/1-8589	10,000,000	-
	20,012,148	2,012,683

U toku 2020. godine data su dva zajma preduzeću "Monenegro Airlines " AD Podgorica u iznosu od 1.000.000 Eur (na tri mjeseca, godišnja kamatna stopa 2%) i u iznosu od 497.436 Eur (na šest mjeseci, godišnja kamatna stopa 2%). Prvi kredit je vraćen u iznosu od 975.000 Eur, dok drugi kredit nije vraćen. (Iste godine obračunata je kamata za prvi zajam je 5.000 Eur, za drugi zajam 4.987 Eur dok je potraživanje za kamate prikazano u okviru pozicije potraživanja od kupaca.) Društvo je u potpunosti ispravilo vrijednost ovih potraživanja a 10.06.2021.godine ista prijavila u stečajnu masu. Ugovorom o namjenskom oročavanju sredstva br.00-410-1100177.5 oročena su sredstva kod Ziraat banke u iznosu od 5.000.000 Eur na period od 9 mjeseci. Ugovorom o oročenom depozitu broj 02/1-8297 od 03.09.2024. godine oročena su sredstva u iznosu od 3.500.000 Eur kod Lovćen banke na period od 6 mjeseci. Kod Zapad banke Društvo je ugovorom br.02/1-8397 od 05.09.2024.godine oročilo iznos od 1.500.000 Eur na period od 6 mjeseci dok je ugovorom broj 02/1-8589 kod Erste banke oročeno 10.000.000 Eur na period od 6 mjeseci. U toku 2024.godine došlo je do isticanja ugovora o oročavanju depozita broj 01-410-1100155.9 kod Ziraat banke i ugovora o oročavanju depozita broj 02/1-9266 kod Lovećen banke nakon čega su sredstva prenijeta na tekuće račune koje Društvo ima kod navedenih banaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

10. Gotovina na računima i u blagajni

	2024	2023
Žiro račun	14,451,618	6,173,310
Blagajna	398	4,773
Ostala novčana sredstva	4,100	3,800
Devizni račun	3,881,612	17,118,108
Biznis kartice	6,219	6,609
Žiro račun-stambeni fond	2,646,973	2,190,250
	<u>20,990,920</u>	<u>25,496,850</u>

Raspoloživa novčana sredstva na 31.12.2024. godine nalazila su se kod više poslovnih banaka i to Crnogorske komercijalne banke, Hipotekarne banke, Prve banke, NLB banke, Erste banke, Ziraat banke i Lovćen banke.

Račun za stambeni fond otvoren je kod CKB i na ovaj račun se uplaćuju obustave od zaposlenih po osnovu stambenih kredita i uplate poslodavca u iznosu od 3 % bruto zarada. U ostalim novčanim sredstvima nalaze se sredstva koje duže zaposleni koji vrše naplatu u gotovini .

11. Aktivna vremenska razgraničenja

	2024	2023
Unaprijed plaćeni troškovi	97,809	100,826
Razgraničeni pdv	301	846
Obračunati prihodi od kamata	97,540	8,626
Ostala razgraničenja	41,993	-
	<u>237,642</u>	<u>110,298</u>

Unaprijed plaćene troškove većim dijelom čine, u iznosu od 67.143 Eura, unaprijed plaćeni troškovi osiguranja. Iznos od 30.000 Eur na poziciji unaprijed plaćenih troškova se odnosi na proviziju plaćenu EBRD-u 2015. godini za procjenu Projekta – Izgradnja nove putničke zgrade i rekonstrukcija, rehabilitacija i proširenje manevarskih površina i platforme na aerodromu Tivat za koji je ova banka bila zainteresovana da odobri kredit. S obzirom da je postupak dobijanja kredita u zastoju, provizija se vodi na kontu aktivnog vremenskog razgraničenja.

U okviru pozicije aktivna vremenska razgraničenja obuhvaćeni su i prihodi od kamata u vrijednosti od 97.540 Eur koji se odnose na tekuću godinu, a čija isplata dospjeva u 2025. godini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

12. Kapital

	2024	2023
Osnovni kapital	101,500,000	101,500,000
Revalorizacione rezerve	32,778,098	32,790,200
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	38,967,319	29,414,951
Neraspoređena dobit ranijih godina -ukidanje rev. rezervi	62,699	46,114
Dobit tekuće godine	10,674,278	9,552,368
Gubitak iz ranijih godina	(32,043,873)	(32,043,873)
	151,938,521	141,259,760

Dana 11.02.2014. godine izvršena je promjena pravne forme Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo tj. izvršena je registracija akcionarskog društva "Aerodromi Crne Gore" u Centralni registar privrednih subjekata čime je upisan osnovni kapital u iznosu od 101.500.000 Eur.

Vrijednost kapitala utvrđena je na bazi procjene ukupnog kapitala na dan 31.10.2012. godine koju je uradio "KPMG" d.o.o. Društvo je 100% u vlasništvu Vlade Crne Gore.

Broj akcija :10.150.000

Nominalna vrijednost:10 Eur

Ukupan kapital: 101.500.000 Eur

13. Dugoročna rezervisanja

	2024	2023
Rezervisanja za otpremnine	859,910	831,900
Rezervisanja za jubilarne nagrade	1,556,672	1,409,342
Rezervisanja-ostalo	910,506	1,198,286
	3,327,089	3,439,528

13.1. Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih

Ukupan iznos na 31.12.2024. godine iznosi 2.743.562 Eur (2023.godine: 2.573.335 Eur).

Osnovne aktuarske pretpostavke koje su korišćene prilikom obračuna rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade su:

	2024.	2023.
Diskontna stopa	2,5%	2,5%
Rast zarada	1%	1,5%
Fluktuacija zaposlenih	4,50%	4,00%

Smrtnost zaposlenih-Tablice mortaliteta stanovništva Crne Gore 2010- 2012.godinu

Na osnovu rezultata obračuna od strane angažovanog aktuara, prema zahtjevima MRS 19, sadašnja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

vrijednost budućih obaveza za otpremnine i jubilarne nagrade na 31.12.2024.godine:

	Sadašnja vrijed. na 31.12.2024	Kratkoročni dio	Dugoročni dio
Rezerv.otpremnine	1.031.508	171.598	859.910
Rezerv.jubilame nagrade	1.712.054	155.382	1.556.672
	2.743.562	326.980	2.416.582

13.2. Ostala dugoročna rezervisanja

Tabelarni prikaz promjena na rezervisanju za sudske sporove

	2024	2023
Stanje na 01.01.	1,198,286	1,704,035
Odlivi po osnovu isplata	(380,164)	(174,231)
Ukidanje rezervisanja	(42,818)	(863,098)
Preknjižavanje na kratkoročnu komponentu	(77,925)	-
Rezervisanja u toku godine	213,127	531,580
	910,506	1,198,286

Rezervisanja u iznosu od 886,506 Eur (2023.godina: 1,198,286 Eur) se odnose na sudske sporove iz radnih odnosa, dok se rezervisanja u vrijednosti od 24.000 Eur odnose na rezervisanja za sudske sporove sa privrednim društvima.

14. Dugoročne obaveze

14.1. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti su prikazani sledećom tabelom:

	Rok otplate	Kamatna stopa % godišnje	2024. EUR	2023. EUR
EIB-prva tranša- 3.000.000	01.02.2025.	4,110 fiksno	100.000	300.000
EIB-druga tranša-3.000.000	01.08.2025.	3,889 fiksno	200.000	400.000
EIB-treća tranša -5.000.000	01.02.2026.	4,175 fiksno	500.000	833.333
EIB-četvrta tranša-1.000.000	01.02.2028.	varijabilna	266.666	333.333
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita			(700.000)	(800.000)
			366.666	1.066.667

Evropska investiciona banka („EIB“) je za svrhe modernizacije aerodroma i podizanja standarda bezbjednosti i usluga odobrila kredit Društvu u iznosu od 12.000.000 Eur-a. Kredit je odobren 2004.godine u četiri tranše i otplaćuje se u polugodišnjim ratama od 29 jula 2010.godine sa rokovima otplata do 01.02.2026. godine i za četvrtu tranšu do 01.08.2028. godine. Kamatne stope se obračunavaju po fiksnim kamatnim stopama osim za

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

poslednju tranšu.

Dosada je otplaćeno 10.933.333 Eur, ostatak osnovnog duga je 1.066.667 Eur. Sa plaćanjem kamate se počelo od 02.08.2005.god., a iznos do sada plaćene kamate je 5.743.318 Eur. Za prve tri tranše EIB kredita preostala kamata iznosi 38.819 Eur, a za četvrtu tranšu nemamo fiksni iznos, jer je kamatna stopa varijabilna.

14.2. Ostale dugoročne obaveze

	2024	2023
Dugoročne obaveze reprogram EPCG	153,118	240,614
NPO-sa pravom korišćenja/operativni lizing	880,498	887,532
	1,033,616	1,128,146

Iznos od 153.118 Eur odnosi se na dugoročni dio obaveza Društva prema Elektroprivredi Crne Gore. S obzirom da Društvo nije dobijalo fakture za utrošak električne energije od decembra 2019.godine do potpisivanja ugovora. Društvo je zaključilo ugovor sa društvom „Elektroprivreda Crne Gore“ (br.01-9025 od 24.12.2021.godine), kojim je u članu 24 precizirala da će se dug po prethodno utrošenoj električnoj energiji (od 01.12.2019. do zaključenja ugovora) obračunati u kumulativnom iznosu sa prvim obračunskim periodom nakon zaključenja ugovora. Ukupan iznos duga je iznosio 503.103 Eur uključujući PDV.

Društvo je zbog navedenog duga zaključilo Sporazum o izvršavanju obaveza po osnovu duga za električnu energiju (03/2-1151 od 09.02.2022. godine) kojim se obavezalo da će cjelokupan dug otplatiti u 69 jednakih rata.

Iznos od 880.498 Eur odnosi se na obaveze po osnovu operativnog lizinga. Društvo ima dva aktivna ugovora o zakupu zemljišta u Tivtu sa opštinom Tivat i kao primalac lizinga, u skladu sa MSFI 16, evidentiralo je pravo korišćenja u aktivni i obaveze po osnovu lizinga u pasivi.

14.3. Odložene poreske obaveze

	2024	2023
Odložene poreske obaveze(po osnovu razlike neotpisane rač.vrijednosti i poreske vrijednosti osnovnih sredstva)	5,247,650	4,906,519
Odložene poreske obaveze(revalorizacija nepokretnosti postrojenja i opreme)	5,727,900	5,732,382
	10,975,550	10,638,901

Odložene poreske obaveze predstavljaju poreske efekte koji se odnose na privremene razlike koje postoje između knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti sredstva i neotpisane(sadašnje) vrijednosti tog sredstva za poreske svrhe. Ova razlika je posledica različitog obračuna amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe (osim odloženog poreza za zemljište).

Kretanje vrijednosti odložene poreske obaveze (po osnovu razlike neotpisane računovodstvene vrijednosti i poreske vrijednosti osnovnih sredstva):

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

	2024	2023
Na početku godine	4,906,519	3,930,045
Promjene u toku godine	341,131	976,474
Na kraju godine	<u>5,247,650</u>	<u>4,906,519</u>

15. Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije

Odloženi prihod je u iznosu 281.000 Eur (2022.godina: 281.000 Eur) predstavlja grant od strane Vlade Italije koji se realizovao preko EBRD banke kao tijela za upravljanje sredstvima granta u 2016.godini. Sredstva su iskorišćena za izradu idejnih rešenja za Projekat modernizacije i rekonstrukcije Aerodroma Tivat (izgradnja novog putničkog terminala, rekonstrukcija, rehabilitacija i proširenje manevarskih površina i platforme). Sama realizacija Projekta trebala se financirati iz kredita EBRD u iznosu od 20 miliona Eur (bez državnih garancija), a pregovori sa ovom bankom su u zastoju od 2015. godine jer, pored brojnih dopisa resornom ministarstvu i Ministarstvu finansija, nismo dobili stav nadležnih da li nastaviti pregovore sa EBRD (na samom početku, Vlada Crne Gore je dala saglasnost na Mandatno pismo).

Društvo se obavezalo da će u slučaju da se ugovor o kreditiranju ne zaključi, izvršiti povraćaj novca uvećanog za naknade koje mogu proisteći iz navedenog ugovora zbog otkazivanja saradnje.

Ovaj iznos je trebalo ravnomjerno prenositi na prihode tokom perioda korišćenja projekta koji bi bio izgrađen.

Iznos od 53.148 Eur (u 2023.godini 27.388 Eur) odnosi se na donaciju organizacije KAF iz Turske –oprema za dezinfekciju kao i sredstva obezbijedena kroz IPA projekte i odnosi se na video zid za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, dva vozila, aparat za reanimaciju i lutka za edukaciju.

16. Kratkoročna rezervisanja

	2024	2023
Rezervisanja za otpremnine	171,598	168,462
Rezervisanja za jubilarne nagrade	155,382	163,630
Rezervisanja za sudske sporove	312,833	13,660
	<u>639,813</u>	<u>345,752</u>

Za rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade pogledati napomenu 13.1.

Tabelarni prikaz promjena na rezervisanju za sudske sporove

	2024	2023
Stanje na 01.01.	13,660	317,576
Rezervisanja u toku godine	234,908	13,659
Odlivi po osnovu isplata	(13,660)	(306,741)
Prenos sa dugoročnih rezervisanja	77,925	-
Ukidanje rezervisanja	-	(10,834)
Stanje na 31.12.	<u>312,833</u>	<u>13,660</u>

Rezervisanja za sudske sporove se odnose na sudske sporove iz radnih odnosa koji zaposleni vode protiv Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

17. **Kratkoročne obaveze**

17.1. **Obaveze po osnovu kredita i zajmova od kreditnih institucija i lica koja to nisu**

	2024	2023
Kratkoročni dio za kredit EIB	700,000	800,000
Kratkoročni dio obaveze reprogram EPCG	87,496	87,496
NPO-sa pravom korišćenja/operativni lizing	7,034	6,458
	<u>794,530</u>	<u>893,954</u>

Kratkoročne dio obaveza se odnosi na dio obaveza koje dospijeva do jedne godine, a koje su više pojašnjene u napomeni 14.2.

17.2. **Primljeni avansi i depoziti**

	2024	2023
Primljeni avansi	411,163	73,308
Primljeni depoziti	298,875	219,387
	<u>710,037</u>	<u>292,695</u>

Primljeni avansi i depoziti se odnose na uplate od avio kompanija koje služe kao garancija da će se nakon obavljenog leta izmiriti obaveze, na uplate koje su predviđene ugovorima o zakupu reklamnih površina, a dijelom i na uplate koje se vrše tokom javnog poziva u kojem su ponuđači obavezni da izvrše uplatu depozita koji se vraća nakon dostavljanja bankarske garancije za uredno izvršenje ugovorenih obaveza.

17.3. **Obaveze prema dobavljačima**

	2024	2023
Dobavljači u zemlji	247,929	337,232
Dobavljači u inostranstvu	111,400	198,450
	<u>359,329</u>	<u>535,682</u>

17.4. **Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze**

	2024	2023
Ostale obaveze iz poslovanja	8,228,829	6,062,904
Ostale kratkoročne obavaze	135,457	135,026
Obaveze po osnovu pdva i ostalih javnih prihoda	25,116	72,726
Obaveze po osnovu poreza na dobit	1,845,735	859,124
	<u>10,235,137</u>	<u>7,129,780</u>

Ostale obaveze iz poslovanja odnose se na odobrene, a neiskorišćene popuste avio kompanijama koje avio

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

kompanije najčešće koriste za zatvaranje budućih obaveza prema Društvu, dok se za manji dio popusta, na zahtjev avio kompanije, vrši povraćaj novčanih sredstva. (više u napomeni br.18).

Ostale kratkoročne obaveze iznose 135.457 Eur i u najznačajnijem ih čine: 68.767 Eur je razlika između iznosa datog kolaterala za kredit privrednog društva „Montenegro Airlines“ AD Podgorica i iznosa kolaterala koji je u konačnom naplaćen od strane "Hipotekarne banke"AD Podgorica.(kolaterali su dati na osnovu zaključka Vlade Crne Gore broj:07-383 od 21.09.2017.godine i zaključaka broj: 07-300 od 20.12.2018.godine); iznos od 58.412 Eur predstavlja dio iznosa dobiti iz 2017. godine koji je po Odluci Odbora direktora broj 01-7377 od 27.12.2018.godine zadržan na poslovnom računu Društva,do konačne instrukcije Osnivača; iznos od 7.578 Eur, koji je ostao neiskorišćen, po odluci Vlade Crne Gore br.07-1933 od 16.maja 2019.godine, gde je određeno da se 5% dobiti utroši na podršku sportskim, obrazovnim, kulturnim, humanitarnim i sl. potrebama.

Obaveze po osnovu pdv-a i ostalih javnih prihoda se većim dijelom odnose na mjesečnu obavezu po osnovu poreza na dodatu vrijednost za mjesec decembar (16.623 Eur) dok se manji dio u iznosu od 8.493 Eur odnosi na obaveze po osnovu lokalne komunalne takse i obaveze po osnovu prireza.

17.5. Pasivna vremenska ograničenja

	2024	2023
Obračunali nefakturisani troškovi	28,812	39,293
Razgraničene obaveze za PDV	5,073	4,897
	33,886	44,190

Najveći iznos u obračunatim nefakturisanim troškovima u iznosu od 14.284 Eur (2023.godina: 14.448 Eur) odnosi se na ukalkulisane troškove za usluge automatizacije u opsluživanju putnika ,prtljaga i aviona (čekiranje putnika i prtljaga).

18. Prihodi od prodaje – neto prihod

	2024	2023
Landing (sletanje i poletanje aviona)	4,352,788	3,799,582
Lighting - osvjtljenje	319,207	290,446
Parking aviona	236,451	220,134
CIP i CIR (centralizovana infrastruktura-putnički,operativni i tehnički prihvi	2,052,719	1,714,502
Čekanje leta na zahtjev	144,750	145,950
Prihodi od putničkog servisa	15,152,719	13,027,503
Prihod od taksi - transferni putnici	1,016	1,123
Naknada za bezbjednost	4,688,080	3,805,678
Naknada za putnike sa posebnim potrebama	358,923	312,135
THC - putnički i operativni prihvat	2,724,325	2,131,327
RHC - tehnički prihvat	4,006,001	3,434,362
Ostli prihodi	996	-
	34,037,973	28,882,742

Prihodi od putničkog servisa, koji se obračunavaju u fiksnom iznosu po odlazećem putniku (15 Eur, 1,75/3,25 Eur i 0,25 Eur), odnose na naknade koje se naplaćuju putnicima i to u sklopu putničkih karata koje prodaju avio kompanije. Avio kompanije na ovaj način kolektuju izvorne prihode Društva i u obavezi su da tako kolektovane naknade prenesu na račun Društva u ugovorenim rokovima. Društvo primjenjuje cjenovnik broj 001-1272 koji je usvojen 16.02.2023.godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Prihodi od naknada za opsluživanja i polijetanje i slijetanje aviona obračunavaju se avio prevoznicima po masi aviona, a u skladu sa postojećim cjenovnikom.

Popusti avio kompanijama za 2024. godinu iznose 11.667.465 Eur (2023. Godina:10.229.346 Eur) zbog čega su avijacijski prihodi umanjeni za taj iznos.

Ova vrsta popusta odobrava se avio kompanijama u skladu sa Podsticajnom šemom br. 001-10010 od 22.12.2022. godine. Popusti se obračunavaju po sledećima osnovama:

- podsticaj za otvaranje novih ruta
- podsticaj za povećavanje broja letova na postojećim rutama
- podsticaj za ukupan broj odlazećih putnika
- podsticaj za avio kompanije koje obavljaju saobraćaj na strateškim rutama
- popust za avio kompanije koje imaju bazirane vazduhoplove na aerodromu Podgorica i aerodromu Tivat.

Obračun popusta u skladu sa Podsticajnom šemom vrši se pojedinačno, po svakoj avio kompaniji, na način da se obračun popusta na pojedine usluge može vršiti samo po jednom osnovu. Avio kompanije koriste odobrene popuste za zatvaranje tekućih i budućih obaveza po izdatim računima.

U skladu sa MRS 18, popusti se knjiže kao umanjenje prihoda.

19. Ostali prihodi iz poslovanja

19.1. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

	2024	2023
Prihodi od donacija IPA	103,049	74,751
Prihod od izdavanja aerodromske opreme.	87,099	29,326
Zakup poslovnog prostora	1,554,519	1,406,218
Prihodi od reklamnih panoa	390,393	351,990
Free shop i ugostiteljstvo - koncesija	3,211,003	2,694,270
Provizija na prihod od kateringa	12,506	27,245
Korišćenje VIP i predsjedničkog salona	43,938	32,352
Taksa po biznis putniku	100,589	66,516
VIP prolaz i VIP tretman - ubrzana pasoška kontrola	63,244	43,076
Prihod od parkinga	510,463	465,313
Prihodi od usluga manipulacije i ležarine robe	148,749	157,104
Taksa na gorivo	189,702	171,548
Prihod od refundacije električne energije, vode, odvoz smeća	81,768	92,639
Obuka, sertifikati - školski centar	20,210	31,100
Angažovanje radne snage na zahtjev	55,797	19,545
Prihod-obmotavanje prtljaga	44,194	38,182
Provizija - Ryanair	60,292	57,649
Ostali poslovni prihodi	41,852	18,553
	6,719,366	5,777,377

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

19.2. Ostali prihodi iz poslovanja

	2024	2023
Prihod - ukidanje rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade	42,819	-
Ukidanje obaveza iz vansudskog poravnjanja	-	873,934
Naplata od radnika - troškovi postupka	70,923	13,678
Prihodi od naknade štete	36,609	10,021
Refundacija bolovanja	223,563	197,162
Naknadno utvrđeni prihodi iz ranijih godina	32,202	-
	406,116	1,094,795

Najveći iznos u okviru ostalih prihoda iz poslovanja odnosi se na refundaciju bolovanja zaposlenih kako od Fonda za zdravstvo tako i od Centra za socijalni rad i staranje u iznosu 223.563 Eura (2023.godina 197.162 Eur).

Društvo je u 2019.godini angažovalo vještaka koji je izvršio obračun za razliku u zaradi za period od 2008-2018.godine po više osnova i na bazi nalaza vještaka izvršilo rezervisanje za sudske sporove sa zaposlenima. Tokom predhodnih godina dio je isplaćen na osnovu sporazuma o vansudskim poravnanjima i pravosnažnih presuda. Istovremeno su ukidani i iznosi koji su bili veći od dosuđenih iznosa u presudama. Preostali dio od 819.194 Eur je ukinut u 2023.godini. Ukidanje je izvršeno zbog zakonske zastarjelosti obaveza po osnovu potencijalnih sudskih sporova.

20. Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala

	2024	2023
Troškovi materijala, rezervnih djelova i inventara	813,766	713,219
Troškovi električne energije	385,992	366,685
Troškovi goriva	193,564	194,447
	1,393,322	1,274,351

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

21. Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)

	2024	2023
Troškovi transportnih usluga	154,604	140,064
Troškovi usluga održavanja	600,735	438,628
Troškovi zakupa	650	785
Troškovi reklama	20,321	5,037
Troškovi sponzorstva	-	61,700
Troškovi rezervisanja - otpremnine	110,767	201,982
Troškovi rezervisanja - jubilarne	328,674	136,686
Rezervisanja za troškove sudskog postupka	448,036	545,240
Troškovi neproizvodnih usluga	1,131,404	947,309
Troškovi reprezentacije	73,717	57,338
Troškovi osiguranja	170,453	163,762
Troškovi platnog prometa i provizije	64,973	63,862
Troškovi članarina (AGI, privredna komora, sindikat)	78,013	78,068
Troškovi poreza	197,684	183,338
Ostali nematerijalni troškovi	227,484	157,182
	3,607,515	3,180,981

Troškovi transportnih usluga odnose se na troškove telefona, interneta, zakup linka, troškove SITE – telekomunikacione usluge između svih učesnika u vazdušnom saobraćaju.

U okviru troškova održavanja najveću stavku čini iznos od 129.118 Eur a odnosi se na sanaciju krova na terminalnoj zgradi na Aerodromu Tivat , održavanje putničkih automobila, autobusa i kombija u iznosu od 15.841 Eur (2023.godina: 25.846 Eur); održavanje aerodromskih sredstava u iznosu od 34.689 Eur (2023.godina: 67.951 Eur) (elevatori, traktori, stepenice, vozilo za servis toaleta, vozilo za servis vode, utovarivači, vazdušni starteri, vatrogasna oprema, ambulatna vozila); tekuće servisiranja rendgena i bezbjednosne opreme 50.093 Eur (2023.godina: 52.897 Eur), održavanje karusel traka-BHS sistema 62.080 Eur (2023.godina:9.218 Eur), na sanaciju oštećenja na platformi i obelježavanje poletno-slijetne staze 53.070 (2023.godina: 90.336 Eur), na održavanje microsoft licence,poslovno informacionog sistema,antivirus i drugih licenci 15.557 Eur (2023 godina: 22.971 Eur), i ostalo.

Troškovi reklame i marketinga odnose se na čestitke povodom državnih praznika, promociju preko portala i društvenih mreža.

Rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine utvrđene su aktuarskim odmjerkavanjem. Ukupan iznos rezervisanja je 439.441 Eur (2023.godina: 338.668 Eur). Više u napomeni 13.1.

Najveća stavka u okviru troškova neproizvodnih usluga odnosi se na usluge korišćenja DCS softvera koji iznose 356.698 Eur (2023.godina: 309.445 Eur), troškovi vode i komunalnih usluga iznose 103.069 Eur (2023.godina:113.600 Eur), troškovi advokatskih usluga 238.879 Eur (2023.godina:197.146 Eur), troškovi ostalih neproizvodnih usluga 195.143Eur (2023.godina:132.096 Eur),troškovi intelektualnih usluga 127.752 Eur (2023.godina:125.171 Eur) i ostalo.

Troškovi premija osiguranje obuhvataju troškove osiguranja zaposlenih, kasko osiguranje vozila i aerodromskih sredstava, osiguranje imovine i osiguranje od odgovornosti.

Troškovi poreza odnose se na porez na nepokretnost za opštine: Podgorica 930 Eur (2023.godina:767 Eur), Zeta 43.251 Eur,(2023.godina:43.763 Eur), i opštinu Tivat u iznosu 137.363 Eur,(2023.godina:137.363 Eur).

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na takse 126.734 Eur (lokalna komunalna taksa za opštinu Zeta 120.390 Eur, (2023.godina:76.041 Eur); troškove vip i biznis salona 27.525 Eur (2023.godina:17.102 Eur);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

troškovi donacija 1.950 Eur (2023.godina:27.913 Eur), i dr.

	2024	2023
Troškovi amortizacije	2,110,725	1,995,059
Troškovi amortizacije - operativni lizing	18,225	18,225
	2,128,950	2,013,284

Trošak amortizacije obuhvata i trošak amortizacije zemljišta koje je Društvo uzelo u zakup od opštine Tivat. Ovde je riječ o operativnom lizingu na koji se primjenjuje MSFI 16-Lizing.

22. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

22.1. Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi

	2024	2023
Troškovi neto zarada i naknada zarada	13,845,328	12,201,382
Troškovi naknade - ugovor o djelu	228,064	215,849
Troškovi naknade Odbora direktora i Revizorskog odbora	115,733	111,340
Troškovi otpremnina	340,193	173,915
Troškovi zimnice	542,400	371,280
Ostali lični rashodi (troškovi službenih putovanja, pomoć zaposlenom)	247,661	160,644
Pomoć licima van firme	1,500	4,650
	15,320,880	13,239,060

22.2. Troškovi poreza

	2024	2023
Porezi prirez zarada i naknada zarada	1,363,186	1,085,195
Troškovi naknada - ugovor o djelu - porezi prirez	31,162	30,958
Troškovi naknada Odbora direktora i Revizorskog odbora - porezi prirez	15,457	16,865
Troškovi otpremnina - porezi prirez	69,039	37,240
Jubilarne nagrade - porezi prirez	3,552	8,259
Troškovi zimnice - porezi prirez	106,998	72,522
Pomoć licima van firme - porezi prirez	299	936
	1,589,692	1,251,975

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

22.3. Troškovi doprinosa za penzije

	2024	2023
Dopinosi PIO zarada i naknada zarada	3,117,540	3,185,520
PIO naknade Odbora direktora i Revizorskog odbora	22,754	25,329
	3,140,294	3,210,849

22.4. Troškovi doprinosa

	2024	2023
Dopinosi zarada i naknada zarada	325,155	285,298
	325,155	285,298

23. Ostali rashodi iz poslovanja

	2024	2023
Gubitak od rashoda postrojenja i opreme	19,877	22,839
Manjak osnovnih sredstava	2,220	3,207
Otpis zaliha materijala	7,134	2,167
Otpisi stambenog kredita sa porezom i prirezom	1,440	2,942
Troškovi opravke koje pokriva osiguranje	20,395	1,731
Troškovi sudskih postupaka	130,939	109,225
Ostali rashodi	39,548	33,883
Troškovi iz ranijeg perioda	265,618	235,273
	487,173	411,267

U okviru ostalih rashoda iz poslovanja najveći dio u iznosu od 265.618 Eur (2023.godina: 235.273 Eur) odnosi se na troškove po osnovu isplaćenih presuda koje nisu bile rezervisane u prethodnom periodu.

24. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine

	2024	2023
Rashodi ispravke vrijednosti potraživanja - sumnjiva potraživanja	19,859	4,431
Rezervacija za očekivane gubitke	26,854	-
	46,713	4,431

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

25. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite

	2024	2023
Rashodi kamata EIB kredit	69,113	93,551
Rashod po osnovu zateznih kamata	307,812	236,787
Negativne kursne razlike	1,435	1,015
Fin.rashod-operativni lizing	35,324	35,575
	<u>413,683</u>	<u>366,928</u>

Rashodi po osnovu zateznih kamata odnose se na isplaćene kamate po osnovu izgubljenih sporova sa zaposlenima.

Finansijski rashod na bazi operativnog lizinga javlja se kao trošak od januara 2021. godine kada počinje primjena MSFI 16-Lizing.

26. Poreski rashod perioda:

	2024	2023
Tekući porez na dobit	1,845,735	-
Odloženi poreski rashod / prihod perioda	341,131	976,474
	<u>2,186,866</u>	<u>976,474</u>

Povećanje poreskog rashoda je rezultat primjene novih stopa poreza na dobit (9%, 12% i 15%) prema Zakonu o porezu na dobit.

27. Transakcije sa povezanim licima

Društvo je 100% u vlasništvu osnivača Vlade Crne Gore što čini Društvo zavisnim od Vlade Crne Gore (države Crne Gore). Zbog toga se država Crna Gora i privredna društva koje su u vlasništvu države Crne Gore klasifikuju kao povezana lica Društva.

Sve transakcije sa povezanim pravnim licima proističu iz tekućeg poslovanja i njihova vrijednost se ne razlikuje od vrijednosti koje su ostvarene u standardnim transakcijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Prihodi od prodaje

	2024	2023
TO MONTENEGRO DOO	4,019,648	7,957,589
KONTROLA LETA SRBIJE I CRNE GORE-SMATSA	-	41,403
POŠTA CRNE GORE	18,588	13,832
KABINET PREDSEDNIKA CRNE GORE	4,201	5,521
UPRAVA CARINA CRNE GORE	3,834	3,091
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	4,757	1,522
CENTRALNA BANKA CRNE GORE	1,781	4,952
MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE	2,993	1,798
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE-PROTOKOL	400	214
MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE	485	986
VLADE REPUBLIKE CRNE GORE	1,324	806
MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA	60	135
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE	2,576	3,068
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA	424	992
AGENCIJA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST	15	33
SKUPŠTINA CRNE GORE	3,362	1,184
BICIKLISTIČKI SAVEZ CRNE GORE	-	19
JP VODOVOD I KANALIZACIJA CRNE GORE	-	51
TURISTIČKA ORGANIZACIJA PODGORICA	40	15
TURISTIČKA ORGANIZACIJA GLAVNOG GRADA	-	110
TURISTIČKA ORGANIZACIJA BAR	400	1,600
LUKA BAR PG POMORSKI POSLOV	-	318
INSTITUT ZA TRANSPORT	-	15
MINISTARSTVO ŠUMARSTVA, POLJIPRIVREDE I VODOPRIVREDE	355	355
JAVNA USTANOVA SPECIJALISTIČKA VETERINARSKA LABORATORIJA	141	94
MINISTARSTVO TURIZMA, EKOLOGIJE I ODRŽIVOG RAZVOJA	3,605	415
MINISTARSTVO LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA	-	751
MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA	120	120
VODOVOD I KANALIZACIJA HERCEG NOVI	-	58
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	-	210
INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE CRNE GORE	-	16
JP VODOVOD I KANALIZACIJA TIVAT	-	16
ZAVOD ZA METEOROLOGIJU	-	34
ARMENSKO UDRUŽENJE CRNE GORE	464	-
BOKSERSKI SAVEZ CRNE GORE	35	-
CRVENI KRST CRNE GORE	33	-
MINISTARSTVO CRNE GORE	309	-
MINISTARSTVO FINANSIJA I SOCIJALNOG STARANJA	309	-
INSTITUT ZA EKONOMIJU I PRAVO	112	-
MINISTARSTVO PRAVDE	429	-
MINISTARSTVO PROSTORNOG PLANIRANJA	120	-
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	642	-
MINISTARSTVO ZDRAVLJA	240	-
JP VODOVOD I KANALIZACIJA-BUDVA	16	-
PUTEVI CRNE GORE	32	-
	4,071,850	8,041,323

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Troškovi poslovanja

	2024	2023
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE	281,937	269,368
ELEKTRODISTRIBUCIJA TIVAT	104,055	97,268
JP VODOVOD I KANALIZACIJA TIVAT	16,224	24,618
OPŠTINA TIVAT- ZAKUP ZEMLJIŠTA	41,782	41,782
OPŠTINA PODGORICA - NEPOKRETNOST	-	766
OPŠTINA ZETA-NEPOKRETNOST	87,014	43,763
OPŠTINA ZETA-LOKALNA KOMUNALNA TAKSA	218,940	52,365
KOMUNALNO -TIVAT	51,751	41,409
VODOVOD I KANALIZACIJA - PODGORICA	14,883	21,799
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	17,595	11,430
D.O.O. CENTAR ZA EKOTOKSIKOLOŠKA ISTRAŽIVANJA	16,031	12,187
ČISTOČA	14,717	17,382
DEPONIJA	13,136	12,684
TO MONTENEGRO D.O.O	26,005	6,696
JZU DOM ZDRAVLJA DIMITRIJE MARENIĆ	6,640	7,060
CDA - CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO	545	3,020
POŠTA CRNE GORE	5,673	3,284
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE	2,782	2,708
INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE CRNE GORE	8,060	1,067
RADIO TELEVIZIJA CRNE GORE	1,403	1,300
JU INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJE ZAŠTITE NA RADU	14,500	150
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	2,091	1,855
AUTO MOTO SAVEZ CRNE GORE	100	25
KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA	1,800	2,700
MAŠINSKI FAKULTET CRNE GORE	-	11
SLUŽBENI LIST CRNE GORE	654	654
13.JUL PLANTAŽE AD	392	1,656
RADIO TIVAT	160	80
RADIO TELEVIZIJA NIKŠIĆ	290	340
ZAVOD ZA METROLOGIJU	-	30
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	18,831	-
OPŠTINA TIVAT- POREZ NA NEPOKRETNOST	137,363	-
OPŠTINA TIVAT - NAKNADA ZA KORIŠĆENJE PUTEVA	1,000	-
OPŠTINA TIVAT - TAKSE	52,070	-
UDRUŽENJE ZAŠTITE NA RADU CRNE GORE	200	-
CRNAGORA PUT A.D.	21,124	-
UNIVERZITETSKI-SPORTSKO KULTURNI CENTAR	505	-
INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO DOO	6,964	-
INSTITUT ZA EKONOMIJU I PRAVO	1,136	-
INSTITUT SIGURNOST	332	-
GRAĐEVINSKI INSTITUT MONTENEGRO	880	-
GRAĐEVINSKI FAKULTET	150	-
	1,189,715	679,457

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	2024	2023
MONTENEGRO AIRLINES AD - U STEČAJU	6,592,541	6,592,541
TO MONTENEGRO D.O.O	96,741	105,884
KONTROLA LET A SRBIJE I CRNE GORE SMAT SA	3,290	5,301
UPRAVA CARINA CRNE GORE	1,778	743
MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE	-	4,301
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA CRNE GORE	768	2,920
POŠTA CRNE GORE	1,367	2,233
SKUPŠTINA CRNE GORE	778	-
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE	-	79
UPRAVA POLICIJE CRNE GORE	-	386
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE	-	255
GENERALNI SEKRETERIJAT VLADE	-	543
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	112	248
AGENCIJA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST	-	15
TURISTIČKA ORGANIZACIJA BAR	-	484
MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA	-	120
	6,697,374	6,716,053

Ispravka potraživanja kupaca	2024	2023
MONTENEGRO AIRLINES AD U STČAJU	6,592,541	6,592,541
UPRAVA CARINA CRNE GORE	3,483	3,483
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	2,920	2,920
MINISTARSTVO ODBRANE RCG	3,509	2,867
UPRAVA POLICIJE	387	387
GEN. SEKRETERIJAT VLADE-PROTOKOL	-	197
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE	-	190
	6,602,840	6,602,585

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

	2024	2023
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE - SNABDIJEVANJE	32,640	31,240
ELEKTRODISTRIBUCIJA TIVAT	10,940	10,529
JP VODOVOD I KANALIZACIJA TV	1,356	1,473
VODOVOD I KANALIZACIJA - PODGORICA	692	1,070
KOMUNALNO - TIVAT	1,920	1,948
JZU DOM ZDRAVLJA DIMITRIJE MARENIĆ	1,710	3,600
D.O.O. CENTAR ZA EKOTOKSIKOLOŠKO ISTRAŽIVANJE	-	1,879
DEPONIJA	1,133	-
OPŠTIVAT - SLETANJE AVONA - OBALA	4,430	280
ČISTOĆA	1,592	1,075
CDA-CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO	303	-
AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	2,352	190
POŠTA CRNE GORE	493	10
RADIO TELEVIZIJA CRNE GORE	-	1,089
OPŠTINA ZETA-LOKALNA KOMUNALNA TAKSA	13,125	52,365
OPŠTINA ZETA-POREZ NA NEPOKRETNOST	-	43,763
DOM ZDRAVLJA PODGORICA	2,905	-
JU INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJE ZAŠTITE NA RADU	2,299	-
	59,069	150,511

Primanja ključnog rukovodećeg osoblja

	2024	2023
Odbor direktora	141,944	146,438
Izvršni menadžment	453,993	399,308
	595,937	545,746

Izdaci za izvršni menadžment obuhvataju ukupna primanja sa pripadajućim porezima, doprinosima i prirezom za izvršnog direktora, zamjenika izvršnog direktora, pomoćnike izvršnog direktora, direktore aerodroma i pomoćnike direktora aerodroma.

28. Preuzete i potencijalne obaveze

Sudski sporovi

MRS 37 je propisano da je Društvo dužno da izvrši rezervisanja za potencijalne obaveze ako su ispunjeni sledeći uslovi: kad pravno lice ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske korisiti biti potreban za izmirenje obaveza i kada se iznos obaveze može pouzdano procijeniti.

Prema izvštajima advokata koji zastupaju firmu preduzeće je izvršilo odgovarajuća rezervisanja. Više u napomenama 13.2 i 16.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar 2024. godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Radni sporovi po osnovu startnog dijela od 2019.godine pa nadalje nisu rezrevisani jer menadžment vjeruje da će se tužbe pred sudom riješiti u korist Društva, naročito nakon dobijanja dvije presude Vrhovnog suda Crne Gore tokom marta 2024.godine kojim su ukinute presude Osnovnog suda i Višeg suda u Podgorici, a koje su bile u korist zaposlenih i vraćene na ponovno odlučivanje sa detaljnim obrazloženjem i ukazivanjem da prvostepeni i Viši sud prilikom donošenja svojih odluka nisu pravilno primjenili članove kolektivnog ugovora poslodavca koji reguliše startni dio. Trenutno se pred sudovima vodi 271 postupak odnosno tužbe po ovom osnovu.

Garancije

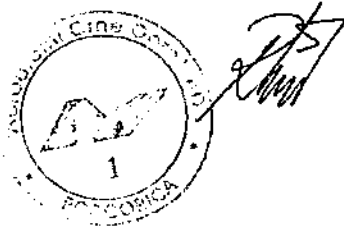
Društvo ima dvije bankarske carinske garancije, vezane za prodaju goriva i carinsko skladište. Ukupna vrijednost po ovim garancijama iznosi 70.000 Eur (2023.godini 70.000Eur).

Ostalo

Uprava prihoda i carina – Sektor za velike poreske obveznike je tokom 2022.godine izvršio inspeksijski nadzor i Rešenjem broj 03/6-3/3-21 od 18.04.2022.godine utvrdio, između ostalih, i poreski dug po osnovu poreza po odbitku u iznosu od 2.683.448 Eur. Navedeni iznos se odnosi na prenos dijela dobiti u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 06-1136/3 od 27.maja 2013.godine po kom se društva u većinskom vlasništvu Države obavezuju da 70% viška prihoda nad rashodima transferišu u Budžet Crne Gore. Društvo je u skladu sa navedenim Zaključkom prenijelo bruto iznos obaveze uključujući i porez po odbitku na račun Budžeta Crne Gore, te smatra da je Rešenjem Uprave prihoda i carina dvostruko oporezovano po istom osnovu i ne priznaje obavezu po ovom osnovu. Društvo vodi spor pred Upravnim sudom protiv Uprave prihoda i carina.

29. Događaji nakon datuma bilansa

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa.

Handwritten signature:
Miroslav Milićević